

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

หลักสูตรปรับปรุงพุทธศักราช 2564

คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

คำนำ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นหน่วยงานจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพด้านภาษา ศิลปะและดุริยางคศิลป์ โดยแต่ละหลักสูตรได้มีการปรับปรุงให้มีความทันสมัยและเป็นไปตามมาตรฐานกรอบคุณวุฒิทางการศึกษาที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 เพื่อรองรับการผลิตบัณฑิตที่เป็นกลุ่มผู้เรียนนักศึกษาไทยและชาวต่างชาติ ทั้งนี้หลักสูตรเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ มีความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีคุณธรรม และจริยธรรม การวิจัย การพัฒนาหลักสูตรจึงต้องเน้นให้บัณฑิตมีความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทย วรรณกรรมไทย และทักษะการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร และคำนึงถึงความเป็นวิชาการตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรมของชาติและของท้องถิ่น ชุมชน และสามารถปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และวัฒนธรรมที่เข้ามาอย่างต่อเนื่อง

การปรับปรุงหลักสูตรด้านภาษาไทยจึงจัดทำขึ้นเพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนาให้บรรลุตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้ โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว เพื่อรองรับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

คณะกรรมการประจำหลักสูตร

สารบัญ

เรื่อง		หน้า
หมวดที่ 1	**ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร**	
	ชื่อหลักสูตร	1
	ชื่อปริญญา	1
	วิชาเอก/แขนง	1
	จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	1
	รูปแบบของหลักสูตร	2
	สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	2
	ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตราฐาน	2
	อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	3
	ชื่อ-สกุล และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	4
	สถานที่จัดการเรียนการสอน	5
	สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร	5
	ผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย	6
	ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ / ภาควิชาอื่นของสถาบัน	7
หมวดที่ 2	**ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร**	
	ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	8
	แผนพัฒนาปรับปรุง	9
หมวดที่ 3	**ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร**	
	ระบบการจัดการศึกษา	10
	การดำเนินการหลักสูตร	10
	หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน	12
	องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์วิชาชีพ ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา)	35
	ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงงานวิจัยหรืองานวิจัย	37

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง		หน้า
หมวดที่ 4	**ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอบและการประเมินผล**	
	คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	38
	การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา	38
	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี	40
	การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละมาตรฐานของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะ	43
	แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	47
	การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่กลุ่มมาตรฐานการเรียนรู้ หมวดวิชาเฉพาะด้าน	52
	แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ	56
หมวดที่ 5	**หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา**	
	กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (ผลการเรียน)	68
	กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา	68
	เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	68
หมวดที่ 6	**การพัฒนาคณาจารย์**	
	การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่	70
	การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์	70
หมวดที่ 7	**การประกันคุณภาพหลักสูตร**	
	การกำกับมาตรฐานหลักสูตร	72
	บัณฑิต	73
	นักศึกษา	73
	อาจารย์	74
	หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	75
	สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	75
	ตัวบ่งชี้การดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	76

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง		หน้า
หมวดที่ 8	**การประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานของหลักสูตร**	
	การประเมินประสิทธิผลของการสอน	79
	การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	79
	การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร	79
	การทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุงหลักสูตร และแผนกลยุทธ์การสอน	79
ภาคผนวก		
	ภาคผนวก ก รายชื่อคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร	81
	ภาคผนวก ข รายชื่อคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร	84
	ภาคผนวก ค ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและ อาจารย์ประจำหลักสูตร	88
	ภาคผนวก ง ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายว่าด้วยการศึกษา ชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2563	101
	ภาคผนวก จ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายว่าด้วย ว่าด้วยการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับ อุดมศึกษาพ.ศ 2563	111
	ภาคผนวก ฉ ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรกับหลักสูตรพุทธศักราช 2559	119
	ภาคผนวก ช ตารางเปรียบเทียบประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ.2554 (มคอ.1) กับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา ภาษาไทย	210
	ภาคผนวก ซ คำอธิบายรายวิชา	222
	ภาคผนวก ฌ สำเนาหลักฐานอ้างอิงผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	284

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

โปรแกรมวิชา/คณะ โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์

หมวดที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย: หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย

ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Arts Program in Thai

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

2.1 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

ชื่อเต็ม (ไทย): ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย)

ชื่อย่อ (ไทย): ศศ.บ. (ภาษาไทย)

ชื่อเต็ม (อังกฤษ): Bachelor of Arts (Thai)

ชื่อย่อ (อังกฤษ): B.A. (Thai)

3. วิชาเอก/ แขนงวิชา

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

122 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2554 (มคอ.1)

5.2 ประเภทของหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ

5.3 ภาษาที่ใช้

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย

5.4 การรับเข้าศึกษา

รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาชาวต่างชาติ ที่สามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียน และเข้าใจภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

☑ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ปรับปรุงจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

☑ สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 6/2563 เมื่อวันที่ 21 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2563

☑ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 20/2563 เมื่อวันที่ 21 เดือนธันวาคม พ.ศ.2563

เปิดสอนใน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมและเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2554 (มคอ.1)ในปีการศึกษา 2566 หลังจากเปิดสอน 2 ปี

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

(1) นักวิชาการด้านภาษาไทยและติวเตอร์ในสถาบันการศึกษา

(2) นักประชาสัมพันธ์ นักสื่อสารมวลชนและนักจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์

(3) นักเขียน

(4) ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ

(5) ครูผู้สอน

(6) พนักงานในองค์กรภาครัฐและเอกชน เช่น งานธุรการ เลขานุการ

9. ชื่อ-สกุล และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน	ปี พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา
1.	นายสุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาภาษาไทย)	ปร.ด. ศษ.ม. ค.บ.	การศึกษาและการพัฒนาสังคม การสอนภาษาไทย ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์	2563 2545 2542
2.	นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์	อาจารย์	ศศ.ด. ศษ.ม. ศศ.บ.	ภาษาไทย การสอนภาษาไทย ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	2561 2549 2543
3.	นางบุษราคัม ยอดชะลูด	อาจารย์	ศศ.ม. ค.บ.	การสอนภาษาไทย ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	2558 2552
4.	นางสาวอรทัย ขันโท	อาจารย์	ศศ.ม. ค.บ.	การสอนภาษาไทย ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	2558 2551
5.	นางสาวปิยมาศ มาวงศ์	อาจารย์	ศศ.ม. ศศ.บ.	การสอนภาษาไทย ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	2555 2546

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

เจตนารมณ์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 12 นั้นต้องการให้ประเทศไทยมีพัฒนาการในด้านเศรษฐกิจและสังคม กล่าวคือ มุ่งเน้นให้ไทยเป็นประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ขึ้น มีฐานการผลิตและบริการที่หลากหลาย เข้มแข็งและโดดเด่น มีการร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในรูปแบบที่หลากหลาย โดยเฉพาะกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและอาเซียน แต่เนื่องจากสภาวะที่ไทยต้องเผชิญกับปัญหา ปรากฏการณ์ แรงกดดันและความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ในขณะที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไร้พรมแดน ทำให้การแข่งขันในตลาดโลก มีความเข้มข้นและรุนแรงมากยิ่งขึ้น

จังหวัดเชียงรายเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาของประเทศตามนโยบายประเทศไทย 4.0 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านภูมิศาสตร์ ที่มีอาณาบริเวณติดกับประเทศพม่า ลาว ซึ่งเปรียบเสมือนเส้นทางที่สามารถเชื่อมต่อไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ทรงอิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีในภาคพื้นเอเชีย ซึ่งการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มประเทศเหล่านี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายในฐานะสถาบันอุดมศึกษาที่เก่าแก่ที่สุดนั้นเป็นหน่วยงานที่สำคัญหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทในการศึกษาการวิจัย จนนำไปสู่การแลกเปลี่ยนความร่วมมือทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนของประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อยกระดับขีดความสามารถของจังหวัดเชียงรายให้มีศักยภาพด้านการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมและการค้าระหว่างชายแดน อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ ส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายเพิ่มขึ้นตามลำดับ

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

จากแผนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และอัญเชิญหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรมาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อมุ่งหวังให้สังคมไทยอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม และวัฒนธรรม จึงให้ความสำคัญระดับสูงกับการพัฒนาคุณภาพคน โดยการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาศักยภาพของคน และให้การศึกษาแก่ทุกคนที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกมิติอย่างสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ ความรู้และทักษะความสามารถ มีกระบวนการเรียนรู้และการจัดการองค์ความรู้ในท้องถิ่นที่มีรูปแบบที่หลากหลายตามภูมิสังคมที่เหมาะสม และสอดรับการดำเนินชีวิตบนฐานทรัพยากร ภูมิปัญญา

และวิถีวัฒนธรรมชุมชน ดังนั้น การวางแผนหลักสูตรจึงคำนึงถึงความหลากหลายด้านวัฒนธรรมประเพณี และความกลมกลืนด้านวัฒนธรรมประจำชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันหลากหลายเชื้อชาติ ซึ่งนำมาสู่การพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นให้มีเสถียรภาพ เอกภาพ และภราดรภาพ

11.3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

การวางยุทธศาสตร์ชาติมีเป้าหมายในการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐาน แนวคิด 3 ประการ ได้แก่ การต่อยอดอดีต คือการนำเอาต้นทุนหรือรากเหง้าทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม อัตลักษณ์ ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ มาปรับประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและสภาพสังคมและเศรษฐกิจสมัยใหม่จากนั้นจึงนำมาวางแผนในปัจจุบัน เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ เพื่อสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด จนสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ซึ่งจากยุทธศาสตร์นี้เองที่สามารถนำภาษาไทยมาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ให้มีขีดความสามารถในการใช้องค์ความรู้ทางภาษาไทยมาประกอบวิชาชีพที่หลากหลาย

12. ผลกระทบจากต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

การสร้างหลักสูตรภาษาไทยเพื่อรองรับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กอปรกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้ประชาชนของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านไปมาหาสู่กันมากขึ้น ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตร จึงได้ดำเนินตามแนวทาง คือ

1. เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยด้านการพัฒนาท้องถิ่น และเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเทศลุ่มน้ำโขง
2. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทย วรรณกรรมไทย และทักษะการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งกับคนที่มีวัฒนธรรมเดียวกันและข้ามวัฒนธรรม
3. เพื่อรองรับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งในหลาย ๆ สถานการณ์นั้นสามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารได้

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ผลกระทบจากสถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ มาผสมผสาน ต่อยอดผลผลิตของภูมิปัญญาระดับชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ทางด้านพลังงาน ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย คือ การผลิตบัณฑิตที่พร้อมด้วยความรู้ มีความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีคุณธรรม และจริยธรรม การวิจัย และพัฒนาเพื่อสร้างความเป็นมหาวิทยาลัยที่เชี่ยวชาญทั้งระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และภูมิปัญญา และเสริมสร้างบุคลากรให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ศึกษาวิจัยส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นำหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริหารมหาวิทยาลัย การพัฒนาหลักสูตรจึงต้องเน้นและคำนึงถึงประเพณี และวัฒนธรรมของชาติและของท้องถิ่น ชุมชน และสามารถปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและวัฒนธรรมที่เข้ามาอย่างต่อเนื่อง การสร้างหลักสูตรด้านภาษาไทยจึงตรงกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่ผลิตบัณฑิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้บรรลุตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

13.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

กลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปซึ่งนักศึกษาต้องเรียนในคณะอื่น ประกอบด้วย หมวดศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มวิชาบูรณาการ และกลุ่มเสริมสร้างทักษะชีวิต

13.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

รายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรนี้ นักศึกษาสาขาวิชาอื่นสามารถเลือกเรียนได้ในบางรายวิชาตามความสนใจเป็นวิชาเลือกเสรี

13.3 การบริหารจัดการ

13.3.1 จัดให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อทำหน้าที่ประเมิน ทบทวน ติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

13.3.2 จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างกรรมการบริหารหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่สอนโดยคณะ/สำนัก/วิทยาลัย หรือ โปรแกรมวิชาอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดหรือปรับปรุงรูปแบบ วิธีการสอน รวมทั้งเนื้อหาที่สอดคล้องกับศาสตร์ด้านภาษาไทย

13.3.3 มีการประชุม ปรึกษา และระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เหมาะสมกับวิชาชีพของนักศึกษาและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทางด้านภาษาไทย

หมวดที่ 2

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่เห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทยในฐานะภาษาประจำชาติ กับทั้งมีความเชี่ยวชาญในการใช้ทักษะพื้นฐานทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ผนวกกับความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผสมผสานกับองค์ความรู้ทางเทคโนโลยี มาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือในวิชาชีพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

สาขาวิชาภาษาไทยเป็นสาขาด้านมนุษยศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ตระหนักภาคภูมิใจเห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทยในฐานะภาษาประจำชาติ กับทั้งเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ทางภาษาไทยอย่างถ่องแท้ มีความชำนาญในการใช้ทักษะทางภาษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ผนวกกับความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการใช้เทคโนโลยี มีองค์ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์เฉพาะด้านของภาษาไทย อาทิ หลักภาษา ภาษาศาสตร์ วรรณคดี วรรณกรรม รวมทั้งศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรมไทยมาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือในวิชาชีพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมประเทศชาติได้

จากการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อบัณฑิตวิชาเอกภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทำให้ทราบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตที่หน่วยงานต่าง ๆ ต้องการคือ บัณฑิตที่มีความสามารถด้านศาสตร์หรือสาขาที่ตนเองสำเร็จการศึกษามาเป็นอย่างดี ในการนี้ ทางสาขาวิชาจึงได้กำหนดให้มีการส่งเสริมศักยภาพทางวิชาการด้วยการจัดรายวิชาที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งมุ่งเน้นให้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ เช่น นักวิชาการด้านภาษาไทยในสถาบันการศึกษา ติวเตอร์ นักประชาสัมพันธ์ นักเขียน สื่อสารมวลชนและนักจัดรายการ ประกอบธุรกิจส่วนตัวผู้ประกอบการ อาชีพอิสระ และอาชีพอื่นๆ ที่ใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาไทย และสามารถบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีมัลติมีเดีย หรือระบบการสื่อสารในรูปแบบของสื่อสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.3 วัตถุประสงค์

เนื่องจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความเชี่ยวชาญศาสตร์ทางภาษาไทยอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ดังนั้นจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไว้ดังนี้

1.3.1 เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่เห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทยในฐานะภาษาประจำชาติ

1.3.2 เพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตมีความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาไทย และมีความสามารถในด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล

1.3.3 เพื่อสนับสนุนให้บัณฑิตรู้จักใช้องค์ความรู้ทางภาษาไทยและเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือนำไปประกอบวิชาชีพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเองและสังคมส่วนรวม

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
- ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทยให้มีมาตรฐาน	- ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	- เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมินหลักสูตร
- ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมท้องถิ่น หรือประเทศและใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	- ติดตามการเปลี่ยนแปลงในด้านภาษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม เพื่อพัฒนาวิจัยด้านภาษาไทย	- รายงานผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตของสถานประกอบการ - ความพึงพอใจในทักษะ ความรู้ความสามารถในการทำงานของบัณฑิต
- พัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอนและบริการวิชาการ ให้มีประสบการณ์จากการนำความรู้ด้านภาษาไทยไปปฏิบัติงานจริง	- สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียน การสอนใน การวิจัยและพัฒนาทางด้านภาษาไทย บุคลากรด้านการเรียนการสอนเข้าร่วมกับองค์กรในท้องถิ่นเพื่อให้บริการวิชาการแก่สังคมหรือชุมชน	- งานวิจัยของอาจารย์ที่เกี่ยวกับภาษาไทย - ปริมาณงานวิชาการ ปริมาณงานด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนเกี่ยวกับภาษาไทย

หมวดที่ 3
ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

การจัดการศึกษาเป็นแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ ในหนึ่งภาคการศึกษามีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2563 (ภาคผนวก ง)

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มีการเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคเรียนที่ 1 ระหว่างเดือนมิถุนายน – กันยายน

ภาคเรียนที่ 2 ระหว่างเดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 ผู้เข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2.2.2 คุณสมบัติอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศการรับสมัครนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายในแต่ละปีการศึกษา

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

2.3.1 นักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนในหลักสูตรนี้อาจมีทักษะและพื้นฐานทางภาษาไทยไม่เท่ากัน เนื่องจากรับนักศึกษาเข้าเรียนโดยไม่มีการสอบคัดเลือกและไม่ได้กำหนดพื้นความรู้ด้านภาษาอังกฤษ เป็นเงื่อนไขในการรับเข้าศึกษา

2.3.2 นักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนอาจมีปัญหาการปรับตัวเข้าสู่สังคมใหม่รวมทั้งการปรับตัว ด้านการเรียนจากระดับมัธยมศึกษาสู่ระดับอุดมศึกษา

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านการใช้ภาษาไทยให้กับนักศึกษา เช่น จัดกิจกรรมอบรมปรับพื้นฐานภาษาไทยแรกเข้าให้แก่นักศึกษาใหม่ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษาไทยแก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.4.2 จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหมู่เรียนเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการปรับตัวสู่สังคมใหม่และการเรียนในระดับอุดมศึกษา

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2564	2565	2566	2567	2568
ชั้นปีที่ 1	40	40	40	40	40
ชั้นปีที่ 2	-	40	40	40	40
ชั้นปีที่ 3	-	-	40	40	40
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	40	40
รวม	**40**	**80**	**120**	**160**	**160**
คาดว่าจะจบการศึกษา	**-**	**-**	**-**	**40**	**40**

2.6 งบประมาณตามแผน

2.6.1 งบประมาณรายรับ (หน่วย : บาท)

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	2564	2565	2566	2567	2568
ค่าธรรมเนียมการศึกษา	64,000	128,000	192,000	256,000	256,000
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	32,000	64,000	96,000	128,000	128,000
รวมรายรับ	96,000	192,000	288,000	384,000	384,000

*** <u>หมายเหตุ</u>:** ค่าใช้จ่ายต่อรายหัวนักศึกษาตลอดหลักสูตร คิดเป็น 16,000 บาท/ คน/ต่อปี (ค่าธรรมเนียมที่ระบุเป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เรื่องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาภาคปกติ (เรียนวันจันทร์ถึงวันศุกร์)ระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2563 ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2562)

2.6.2 งบประมาณรายจ่าย (หน่วย : บาท)

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ					
	ร้อยละ	2564	2565	2566	2567	2568
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	70	67,200	134,400	201,600	174,720	174,720
ค่าตอบแทนค่าใช้สอยและวัสดุ	30	28,800	57,600	86,400	115,200	115,200
รวมทั้งสิ้น	**100**	96,000	192,000	288,000	384,000	384,000

2.7 ระบบการศึกษา

2.7.1 แบบเข้าชั้นเรียนและเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2563 (ภาคผนวก ง)

2.7.2 รูปแบบการจัดการศึกษาตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ว่าด้วยการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ 2563 (ภาคผนวก จ)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2563 (ภาคผนวก ง)

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 122 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตร

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ให้เรียนไม่น้อยกว่า **30 หน่วยกิต**

1.1 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 6 หน่วยกิต

1.2 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 12 หน่วยกิต

1.3 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 9 หน่วยกิต

1.4 กลุ่มวิชาบูรณาการและเสริมสร้างทักษะชีวิต 3 หน่วยกิต

2) หมวดวิชาเฉพาะ ให้เรียนไม่น้อยกว่า **86 หน่วยกิต**

2.1 กลุ่มเนื้อหาวิชาบังคับ **40 หน่วยกิต**

1) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์ 6 หน่วยกิต

2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา 12 หน่วยกิต

3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย 9 หน่วยกิต

4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม 13 หน่วยกิต

2.2 กลุ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะเลือก ให้เลือกเรียนรายวิชาจากทุกกลุ่มต่อไปนี้รวมกันไม่น้อยกว่า **39 หน่วยกิต**

1) กลุ่มวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์
2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา
3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดี
4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม
5) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

2.3 กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา **7 หน่วยกิต**

3) หมวดวิชาเลือกเสรี เรียนไม่น้อยกว่า **6 หน่วยกิต**

4) หมวดวิชาโทภาษาไทย ไม่น้อยกว่า **21 หน่วยกิต**

(สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาอื่นที่เลือกเรียนภาษาไทยเป็นวิชาโท)

4.1 วิชาโทบังคับ 12 หน่วยกิต

4.2 วิชาโทเลือก 9 หน่วยกิต

3.1.3. รายวิชา

รหัสวิชาตามหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ประกอบด้วยตัวเลข 7 ตัว

อักษรตัวที่	1-3	เป็นหมวดวิชาและหมู่วิชา
เลขตัวที่	4	บ่งบอกถึงระดับความยากง่ายหรือชั้นปี
เลขตัวที่	5	บ่งบอกถึงลักษณะเนื้อหาวิชา
เลขตัวที่	6-7	บ่งบอกถึงลำดับก่อนหลังของวิชา

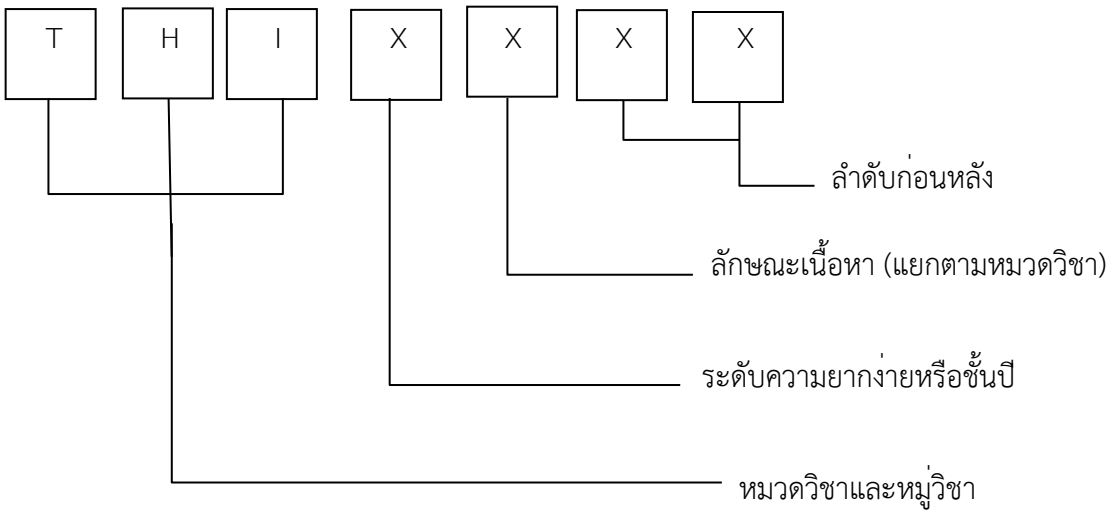

3.1.4. รายวิชา

หลักสูตร

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ให้เรียนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

1.1) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ให้เรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

1.1.1) บังคับเรียน จำนวน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
GEN1001	วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน Essential Science and Mathematics in Daily Life	3(3-0-6)

1.2.2) ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้อีก จำนวน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
GEN1002	สุขภาพเพื่อชีวิต Healthy Life	3(3-0-6)
GEN1003	เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้ Digital Technology for Communication and Learning	3(3-0-6)

1.2) กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ให้เรียนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

1.2.1) บังคับเรียน จำนวน 9 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
GEN2001	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 Communicative English I	3(3-0-6)
GEN2002	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 Communicative English II	3(3-0-6)
GEN2003	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 Thai for Communication in the 21st Century	3(3-0-6)

1.2.2) ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้อีก จำนวน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
GEN2004	ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ English for Academic Purposes	3(3-0-6)
GEN2005	ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพ English for Careers	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN2006	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น Chinese for Basic Communication	3(3-0-6)
GEN2007	ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น Japanese for Basic Communication	3(3-0-6)
GEN2008	ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น Burmese for Basic Communication	3(3-0-6)
GEN2009	ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น Korean for Basic Communication	3(3-0-6)
GEN2010	ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น Vietnamese for Basic Communication	3(3-0-6)

1.3) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้เรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

1.3.1) บังคับเรียน จำนวน 6 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN3001	พลเมืองดี Good Citizen	3(3-0-6)
GEN3002	ศาสตร์พระราชา The King’s Philosophy	3(3-0-6)

1.3.2) ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้อีก จำนวน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN3003	วิถีวัฒนธรรม Cultural Way	3(3-0-6)
GEN3004	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง Sufficiency Economy Philosophy	3(3-0-6)
GEN3005	สุนทรียสร้างสรรค์ Creative Aesthetics	3(3-0-6)
GEN3006	การเมืองและกฎหมายโลก World Politics and Law	3(3-0-6)
GEN3007	สมรรถนะของบัณฑิต Competency of Graduate	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN3008	ประชาคมอาเซียน ASEAN Community	3(3-0-6)
GEN3009	การเมืองการปกครองไทย Thai Politics and Government	3(3-0-6)
GEN3010	กฎหมายในชีวิตประจำวัน Law in Daily Life	3(3-0-6)
GEN3011	ทักษะชีวิต Life Skills	3(3-0-6)

1.4) กลุ่มวิชาบูรณาการและเสริมสร้างทักษะชีวิต ให้เรียนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN4001	การออกกำลังกายเพื่อชีวิต Exercise for Life	3(3-0-6)
GEN4002	พลังงานกับการดำเนินชีวิต Energy for Life	3(3-0-6)
GEN4003	การรู้เท่าทันการสื่อสาร Communication Literacy	3(3-0-6)
GEN4004	การเป็นผู้ประกอบการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ Entrepreneurship in Special Economic Zone	3(3-0-6)
GEN4005	สิ่งแวดล้อมในโลกปัจจุบัน Environment in Today’s World	3(3-0-6)
GEN4006	กฎหมายกับการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล Law and Occupation in the Digital Age	3(3-0-6)
GEN4007	สมาธิเพื่อพัฒนาชีวิต Meditation for Life Development	3(3-0-6)
GEN4008	มนุษย์ สังคม เศรษฐกิจและการพัฒนา Human, Society, Economics and Development	3(3-0-6)
GEN4009	จิตอาสาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นกับการบริการสังคม Volunteering for Local Development and Social Services	3(3-0-6)

2) หมวดวิชาเฉพาะ (Field of Specification) ไม่น้อยกว่า 86 หน่วยกิต

2.1) กลุ่มวิชาเฉพาะให้เรียนรายวิชาต่อไปนี้ 86 หน่วยกิต

2.1.1) กลุ่มเนื้อหาวิชาบังคับ 40 หน่วยกิต

1) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI2106	หลักภาษาไทย Principles of Thai Language	3(3-0-6)
THI2109	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Linguistics	3(3-0-6)

2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา 12 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI1122	ศิลปะการพูด Art of Speaking	3(2-2-5)
THI3116	การเขียนเชิงสร้างสรรค์ Creative Writing	3(3-0-6)
THI3117	การอ่านเชิงวิเคราะห์ Analytical Reading	3(3-0-6)
THI3124	การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ Learning Thai as a Foreign Language	3(2-2-5)

3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย 9 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI1103	วรรณกรรมร่วมสมัย Contemporary Literature	3(3-0-6)
THI1201	พัฒนาการวรรณคดี Development of Literature	3(3-0-6)
THI3110	วรรณคดีวิจารณ์ Literary Criticism	3(3-0-6)

4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม **13 หน่วยกิต**

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI1102	ภาษากับวัฒนธรรม Language and Culture	3(3-0-6)
THI1104	ภาษากับสังคม Language and Society	3(3-0-6)
THI4120	สัมมนาภาษาและวรรณกรรมไทย Seminar in Thai Language and Thai Literature	4(2-4-6)
THI4121	การเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์ Term Paper Writing	3(2-2-5)

2.2) กลุ่มเนื้อหาวิชาเลือก ให้เลือกเรียนรายวิชาจากทุกกลุ่มวิชาต่อไปนี้รวมกันไม่น้อยกว่า **39 หน่วยกิต**

1) กลุ่มวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI1105	คำและสำนวนไทย Words and Idioms	3(3-0-6)
THI1205	ประวัติและความหมายของคำ History and Meaning of Words	3(3-0-6)
THI2215	ภาษาศาสตร์เฉพาะด้าน Linguistics for Specific Purposes	3(2-2-5)
THI3111	ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา Linguistics and Language Learning	3(3-0-6)
THI3206	ภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทย Pali and Sansakrit in Thai	3(3-0-6)

2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1101	ทักษะการใช้ภาษาไทย Thai Skills and Usage	3(3-0-6)
THI1128	การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ Usage of Thai Language in Business	3(3-0-6)
THI1214	การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม Reading for Life and Society Development	3(3-0-6)
THI1218	ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย Thai History and Culture	3(3-0-6)
THI2202	ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย Foreign Languages in Thai	3(3-0-6)
THI2204	การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม Intercultural Communication	3(3-0-6)
THI2209	การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ Academic Reading and Writing	3(3-0-6)
THI2211	การพูดในที่ชุมชน Public Speaking	3(3-0-6)
THI2219	ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 1 English for Careers I	3(2-2-5)
THI2220	ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 2 English for Careers II	3(2-2-5)
THI2233	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์กับการจัดการสำนักงาน Computer Application Programs for Office Management	3(2-2-5)
THI2234	การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย Computer Applications for Multimedia	3(2-2-5)
THI3113	การคิดและการใช้เหตุผลทางภาษา Language Reasoning and Thinking	3(3-0-6)
THI3118	หลักการอ่านและการเขียนคำไทย Principles of Reading and Writing Thai Words	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI3130	ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ Thai for Professional Development	3(3-0-6)
THI3207	การจัดการองค์ความรู้ภาษาไทย Thai Knowledge Management	3(3-0-6)
THI3210	การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ Reading for Specific Purposes	3(3-0-6)
THI3221	การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 1 Foreign Language Translation into Thai I	3(2-2-5)
THI3222	การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 2 Foreign Language Translation into Thai II	3(2-2-5)
THI4119	การอ่านตีความ Reading for Interpretation	3(3-0-6)
THI4210	การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ Specific purposes Usage	3(3-0-6)
THI4213	ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว Thai for Tourism	3(2-2-5)
THI4229	วิวัฒนาการของแบบเรียนภาษาไทย Evolution of Thai Textbooks	3(3-0-6)

3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดี

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1208	วรรณกรรมสุโขทัย Sukhothai Literature	3(3-0-6)
THI1212	วรรณกรรมอยุธยา Ayutthaya Literature	3(3-0-6)
THI1226	วรรณกรรมธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น Dhonburi and Early Rattanakosin Literature	3(3-0-6)
THI1228	วรรณกรรมท้องถิ่น Local Literary Works	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI2108	วรรณคดีเอกของไทย Masterpieces of Thai Literature	3(3-0-6)
THI3114	ลีลาภาษาในวรรณกรรมไทย Language Styles in Thai Literature	3(3-0-6)
THI3216	การประพันธ์ร้อยกรอง Poetry	3(3-0-6)
THI3232	การอ่านทำนองเสนาะ Reading Rhythm of Prose	3(2-2-5)
THI4223	วรรณคดีพระพุทธศาสนา Buddhist Literature	3(3-0-6)
THI4224	วรรณคดีสดุดี Panegyric Literature	3(3-0-6)
THI4230	วรรณคดีนิราศ Niras Literatures	3(3-0-6)

4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI2227	วรรณกรรมสังคมและการเมืองไทย Thai Social and Political Literature	3(3-0-6)
THI3203	คติชนในภาษาและวรรณกรรม Folklore in Language and Literature	3(3-0-6)
THI3217	ไทยศึกษา Thai Studies	3(3-0-6)

5) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ENP1101	การอ่านเบื้องต้น Introduction to Reading	3(3-0-6)
ENP1103	การอ่านเชิงวิเคราะห์ Critical Reading	3(3-0-6)
ENP1301	การฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น Introduction to Listening and Speaking for Communication	3(2-2-5)
ENP1303	โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ English Grammatical Structure	3(3-0-6)
ENP1304	การฟังและการพูดเชิงวิชาการ Academic Listening and Speaking	3(2-2-5)
ENP2102	การเขียนเรียงความ Essay Writing	3(2-2-5)
ENP2601	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Linguistics	3(3-0-6)
ENP3701	ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว English for Tourism	3(2-2-5)
ENP3702	ภาษาอังกฤษสำหรับการโรงแรม English for Hotel	3(2-2-5)
ENP3703	ภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบิน English for Airline Business	3(2-2-5)
ENP3704	ภาษาอังกฤษสำหรับงานสำนักงาน English for Office Work	3(2-2-5)
ENP3705	ภาษาอังกฤษธุรกิจ Business English	3(2-2-5)

2.3) กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา ให้เลือกเรียนเพียงกลุ่มวิชาเดียว ไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต

2.3.1) ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI4401	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 1 Internship in Thai I	3(450)
THI4402	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 2 Internship in Thai II	4(600)

หรือ 2.3.2) กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
COTHI4401	สหกิจศึกษา 1 Co-Operative Education I	3(450)
COTHI4402	สหกิจศึกษา 2 Co-Operative Education II	4(600)

3) หมวดวิชาเลือกเสรี เรียนไม่น้อยกว่า **6 หน่วยกิต**

ให้นักศึกษาเลือกเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายจำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วและต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียน

4) หมวดวิชาโทภาษาไทย เรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต

สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาอื่นที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาไทยเป็นวิชาโท

4.1) วิชาโทบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI2106	หลักภาษาไทย Principles of Thai Language	3(3-0-6)
THI1122	ศิลปะการพูด Art of Speaking	3(2-2-5)
THI1103	วรรณกรรมร่วมสมัย Contemporary Literature	3(3-0-6)
THI1102	ภาษากับวัฒนธรรม Language and Culture	3(3-0-6)

4.2) วิชาโทเลือก ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI1105	คำและสำนวนไทย Words and Idioms	3(3-0-6)
THI3111	ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา Linguistics and Language Learning	3(3-0-6)
THI1128	การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ Usage of Thai Language in Business	3(3-0-6)
THI1218	ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย Thai History and Culture	3(3-0-6)
THI2204	การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม Intercultural Communication	3(3-0-6)
THI2209	การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ Academic Reading and Writing	3(3-0-6)
THI2211	การพูดในที่ชุมชน Public Speaking	3(3-0-6)
THI4213	ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว Thai for Tourism	3(2-2-5)
THI1228	วรรณกรรมท้องถิ่น Local Literary Works	3(3-0-6)
THI2108	วรรณคดีเอกของไทย Masterpieces of Thai Literature	3(3-0-6)

3.1.4 แสดงแผนการศึกษาวิชาภาษาไทย

ปีที่ 1 / ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GEN2001	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 Communicative English I	3	3	0	6
GEN1001	วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน Essential Science and Mathematics in Daily Life	3	3	0	6
THI2106	หลักภาษาไทย Principles of Thai Language	3	3	0	6
ENP1101	การอ่านเบื้องต้น Introduction to Reading	3	3	0	6
THI1201	พัฒนาการวรรณคดี Development of Literature	3	3	0	6
THI1104	ภาษากับสังคม Language and Society	3	3	0	6
รวม		18	18	0	36

ชั่วโมง /สัปดาห์ = 54

ปีที่ 1 / ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GEN2003	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 Thai for Communication in the 21st Century	3	3	0	6
GEN3001	พลเมืองดี Good Citizen	3	3	0	6
THI1103	วรรณกรรมร่วมสมัย Contemporary Literature	3	3	0	6
THI1101	ทักษะการใช้ภาษาไทย Thai Skills and Usage	3	3	0	6
THI1122	ศิลปะการพูด Art of Speaking	3	2	2	5
THI1105	คำและสำนวนไทย Words and Idioms	3	3	0	6
รวม		18	17	2	35

ชั่วโมง /สัปดาห์ = 54

ปีที่ 2 / ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GEN2002	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 Communicative English II	3	3	0	6
GEN3007	สมรรถนะของบัณฑิต Competency of Graduate	3	3	0	6
THI1128	วรรณกรรมท้องถิ่น Local Literary Works	3	3	0	6
THI2211	การพูดในที่ชุมชน Public Speaking	3	3	0	6
THI3116	การเขียนเชิงสร้างสรรค์ Creative Writing	3	3	0	6
THI2233	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์กับการจัดการสำนักงาน Computer Application Programs for Office Management	3	2	2	5
THI1102	ภาษากับวัฒนธรรม Language and Culture	3	3	0	6
รวม		21	20	2	41

ชั่วโมง /สัปดาห์ = 63

ปีที่ 2 / ภาคการศึกษาที่2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GEN3002	ศาสตร์พระราชา The King's Philosophy	3	3	0	6
GEN2005	ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพ English for Careers	3	3	0	6
THI2109	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Linguistics	3	3	0	6
THI3117	การอ่านเชิงวิเคราะห์ Analytical Reading	3	3	0	6
THI3110	วรรณคดีวิจารณ์ Literary Criticism	3	3	0	6
THI3203	คติชนในภาษาและวรรณกรรม Folklore in Language and Literature	3	3	0	6
รวม		18	18	0	36

ชั่วโมง /สัปดาห์ = 54

ปีที่ 3 / ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GEN4006	กฎหมายกับการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล Law on Business Practice in the Digital Age	3	3	0	6
GEN1003	เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้ Information technology for Communication and Learning	3	3	0	6
THI3124	การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ Learning Thai as a Foreign Language	3	2	2	5
THI3114	ลีลาภาษาในวรรณกรรมไทย Language Styles in Thai Literature	3	3	0	6
THI4120	สัมมนาภาษาและวรรณกรรมไทย Seminar in Thai Language and Thai Literature	4	2	4	6
THI2209	การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ Academic Reading and Writing	3	3	0	6
รวม		19	17	6	36

ชั่วโมง /สัปดาห์ = 59

ปีที่ 3 / ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
COTHI4401	สหกิจศึกษา 1 Co-Operative Education I	3	0	450	0
รวม		3	0	450	0

หรือ

ปีที่ 3 / ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
THI4401	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 1 Internship in Thai I	3	0	450	0
รวม		3	0	450	0

ปีที่ 4 / ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
THI2234	การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย Computer Applications for Multimedia	3	2	2	5
THI3216	การประพันธ์ร้อยกรอง Poetry	3	3	0	6
THI2202	ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย Foreign Languages in Thai	3	3	0	6
ENP3701	ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว English for Tourism	3	2	2	5
ENP1303	โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ English Grammatical Structure	3	3	0	6
THI3113	การคิดและการใช้เหตุผลทางภาษา Language Reasoning and Thinking	3	3	0	6
THI4121	การเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์ Term Paper Writing	3	2	2	5
รวม		21	18	6	39

ชั่วโมง /สัปดาห์ = 63

ปีที่ 4 / ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
COTHI4402	สหกิจศึกษา 2 Co-Operative Education II	4	0	600	0
รวม		4	0	600	0

หรือ

ปีที่ 4 / ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
THI4402	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 2 Internship in Thai II	4	0	600	0
รวม		4	0	600	0

3.1.5. คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา (ภาคผนวก ช)

3.2 ชื่อ สกุล ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาไทย

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน	ปี พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา	ภาระงานสอนชม./สัปดาห์				
							2564	2565	2566	2567	2568
1.	นายสุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาภาษาไทย)	ปร.ด. ศษ.ม. ค.บ.	การศึกษาและการพัฒนาสังคม การสอนภาษาไทย ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์	2563 2545 2542	3	3	3	3	3
2.	นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์	อาจารย์	ศศ.ด. ศษ.ม. ศศ.บ.	ภาษาไทย การสอนภาษาไทย ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	2561 2549 2543	9	9	9	9	9
3.	นางบุษราคัม ยอดชะลูด	อาจารย์	ศศ.ม. ค.บ.	การสอนภาษาไทย ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	2558 2552	9	9	9	9	9
4.	นางสาวอรทัย ขันโท	อาจารย์	ศศ.ม. ค.บ.	การสอนภาษาไทย ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	2558 2551	9	9	9	9	9
5.	นางสาวปิยมาศ มาวงศ์	อาจารย์	ศศ.ม. ศศ.บ.	การสอนภาษาไทย ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	2555 2546	9	9	9	9	9

3.2.2 อาจารย์ผู้สอน

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน	ปี พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา	ภาระงานสอนชม./สัปดาห์				
							2564	2565	2566	2567	2568
1	นายปฏิพันธ์ อุทยานุกูล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาภาษาไทย)	ศศ.ด.	ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยพะเยา	2559	3	3	3	3	3
2	นายสมหวัง อินทร์ไชย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาภาษาไทย)	ปร.ด.	ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2560	3	3	3	3	3
3	นางสาวสุกัญญา ขลิบเงิน	อาจารย์	ศศ.ด.	ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยพะเยา	2561	6	6	6	6	6
4	นางสาวอนันตา สุขวัฒน์	อาจารย์	ปร.ด.	ไทศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	2559	6	6	6	6	6
5	นายอดิสรณ์ ประทุมถิ่น	อาจารย์	ศศ.ด.	ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2563	3	3	3	3	3
6	นายไกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา	อาจารย์	ศศ.ม.	ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2553	6	6	6	6	6
7	นางสาวกรชนก นันทกนก	อาจารย์	ศศ.ม.	ภาษาศาสตร์ (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2555	6	6	6	6	6
8	นายรุ่งโรจน์ ต้นประดิษฐ	อาจารย์	ศศ.ม.	การสอนภาษาไทย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	2558	6	6	6	6	6
9.	นางสาวอาภิสรา พลนรัตน์	อาจารย์	ปร.ด.	ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2561	6	6	6	6	6
10.	นายสมประสงค์ แสงอินทร์	อาจารย์	นศ.ม.	นิเทศศาสตร์ (วารสารสนเทศ)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2554	8	8	8	8	8

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของประสบการณ์ตรงและทักษะในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน การพัฒนาทักษะการทำงานของนักศึกษาในหลักสูตร รวมถึงความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตที่ต้องการบัณฑิตที่มีทักษะการทำงานก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานจริง จากความต้องการดังกล่าว หลักสูตรจึงได้กำหนดให้มีกลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา ซึ่งผู้เรียนในหลักสูตรจะต้องผ่านรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา จึงจะสามารถสำเร็จการศึกษาได้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ในชั้นปีที่ 1 มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมสมรรถนะของนักศึกษา โดยเน้นการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสิ่งรอบตัวรวมถึงเรื่องที่ตนเองสนใจ ทั้งนี้ได้มีการจัดกิจกรรมอบรมปรับพื้นฐานด้านทักษะภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนได้บูรณาการความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมในการฝึกปฏิบัติงานตามสาขาอาชีพในอนาคต

2) ในชั้นปีที่ 2 มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาตามกลุ่มวิชาที่เน้นการการคิดและการใช้เหตุผลทางภาษา การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดในที่ชุมชน การอ่านเชิงวิเคราะห์ การจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสมรรถนะอาชีพ ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์กับการจัดการสำนักงาน การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะประกอบอาชีพหรือสร้างงานให้กับตนเองได้ อีกทั้งมีการจัดกิจกรรมอบรมทักษะทางภาษาและวัฒนธรรมเพื่อให้นักศึกษาได้บูรณาการความรู้ต่างๆ ร่วมกับชุมชุมจัดกิจกรรมออกค่ายเพื่อให้ความรู้ทางด้านภาษาไทยแก่เด็กนักเรียนในชุมชน เป็นการสร้างทักษะภาวะความเป็นผู้นำ ทักษะชีวิต และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับคนอื่น

3) ในชั้นปีที่ 3 นักศึกษาจะได้เรียน ในรายวิชาที่มีการบูรณาการเรียนกับการทำงาน CWIE (Cooperative and Work Integrated Education) คือ การบูรณาการ การเรียนการสอนกับการทำงาน หรือการจัดการศึกษาแบบผสมระหว่างประสบการณ์ทำงานทางวิชาชีพนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียน ทั้งในรูปแบบการศึกษาวิจัย การฝึกงาน การสังเกตการณ์ทำงาน การทำงานเพื่อสังคม การทำงานในสถานประกอบการหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้เรียนเกี่ยวกับรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 1 ซึ่งเป็นวิชาที่ให้นักศึกษาเข้าร่วมฝึกงานในหน่วยงานของมหาวิทยาลัย โดยสลับการเรียนกับการทำงานในระหว่างสัปดาห์ เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้จากการเรียนไปประยุกต์ในการทำงาน และเป็นการเตรียมความพร้อมในการฝึกประสบการณ์จริงในชั้นปีที่ 4 ต่อไป

4) ในชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตร นักศึกษาจะต้องเข้าไปฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการจริง โดยเลือกสถานประกอบการที่หลักสูตรได้ทำความร่วมมือไว้หรือสถานประกอบการที่หลักสูตรพิจารณาแล้วว่าจะสามารถพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะด้านต่างๆ รวมถึงทักษะในการทำงานได้มีระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยเริ่มจากปัจจัยนำเข้าคือ กำหนดคุณสมบัติของผู้เรียน จัดเตรียมและสำรวจสถานประกอบการ ในขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานคือ จัดการเรียนการสอนโดยเรียนทฤษฎีจนจบก่อนเริ่มปฏิบัติงานในสถานประกอบการ การขออนุญาตหน่วยงาน การส่งตัวนักศึกษา รวมถึงการให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และภายหลังเสร็จสิ้นจากการฝึกประสบการณ์ในภาคการศึกษานั้นแล้ว นักศึกษาจะต้องรายงานผลการฝึกประสบการณ์ต่อหลักสูตร เพื่อใช้ประกอบการวัดผลและการพัฒนาปรับปรุงรายวิชาในหลักสูตร นำผลการรายงานต่อรุ่นน้องเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษารุ่นหลัง เกิดความตระหนักแสวงหาความรู้ให้มากขึ้นและแบ่งปันประสบการณ์ และผลที่ได้รับคือนักศึกษาจะเกิดทักษะการทำงาน และสมรรถนะอื่นผ่านการฝึกปฏิบัติจริงและมีคุณลักษณะที่ได้กำหนดไว้

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ความคาดหวังในผลการเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา มีดังนี้

(1) มีทักษะในการปฏิบัติงานจากสถานประกอบการ ตลอดจนมีความเข้าใจในหลักการ ความจำเป็นในการเรียนรู้ทฤษฎีมากยิ่งขึ้น

(2) สามารถบูรณาการความรู้ที่เรียนมาเพื่อนำไปเป็นฐานความรู้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

(3) มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

(4) มีระเบียบวินัย ตรงเวลา เข้าใจวัฒนธรรมองค์กรและสามารถปรับตัวเข้ากับสถานประกอบการได้

(5) มีความกล้าในการแสดงออก และนำความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ในงานได้

(6) ได้รับการฝึกปฏิบัติในด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย เข้าใจและนำภาษาไทยไปใช้ในการสื่อสารได้

4.2 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษาที่ 4

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเต็มรูปแบบของหลักสูตรปริญญาตรี ใน 1 ภาคการศึกษา

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงงานหรืองานวิจัย

ข้อกำหนดในรายวิชาการเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์ ต้องเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับด้านภาษาไทย วรรณกรรม คติชนที่สามารถนำไปใช้ให้ก่อประโยชน์ต่อชุมชน สังคม รวมถึงการนำภาษาไทยไปใช้ในภาคธุรกิจ หรือการเรียนการสอน ภายใต้การกำกับดูแลให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ทั้งนี้งานวิจัยต้องเป็นไปตามรูปแบบ และระยะเวลาที่กำหนด

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

สาขาวิชาได้กำหนดให้นักศึกษาจัดทำภาคนิพนธ์แทนการวิจัยด้านภาษาไทย โดยมีอาจารย์จำนวน 2 คนเป็นผู้ตรวจและเป็นที่ปรึกษาจำนวน 1 คน

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

นักศึกษาสามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือ การใช้โปรแกรมการออกแบบระบบในการทำงานวิจัย โดยงานวิจัยสามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาต่อได้ เข้าใจกระบวนการทำวิจัย

5.3 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษาที่ 4

5.4 จำนวนหน่วยกิต

4 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

มีการกำหนดอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และชั่วโมงการให้คำปรึกษา การจัดทำบันทึกการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยทางด้านภาษาไทย

5.6 กระบวนการประเมินผล

ประเมินผลจากความก้าวหน้าในการทำงานวิจัย ที่บันทึกในสมุดให้คำปรึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษา ประเมินผลจากรายงานที่ได้กำหนดรูปแบบการเขียนรายงานและชิ้นงานที่สมบูรณ์

หมวดที่ 4
ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

1) มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2) มีความรอบรู้ทางวิชาภาษาไทยและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และมีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาไทย

3) ภูมิใจในความเป็นไทยและมีเจตคติที่ดีต่อประเทศและวัฒนธรรมไทย

4) มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถประยุกต์ใช้ภาษาไทยได้ดี

5) มีบุคลิกภาพ มีโลกทัศน์กว้างไกลสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

6) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	- มีการสอดแทรกความซื่อสัตย์ ความมีวินัยและตรงเวลาในการทำงาน ตระหนักในความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นมีการกำหนดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นและสังคม
มีความรอบรู้ทางวิชาภาษาไทยและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และมีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาไทย	-กำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาศาสตร์เป็นการเรียนการสอนโดยฝึกปฏิบัติและบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน นำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ภูมิใจในความเป็นไทยและมีเจตคติที่ดีต่อประเทศและวัฒนธรรมไทย	-ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนในโอกาสต่างๆ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติและศึกษาวัฒนธรรมความเป็นไทยนอกสถานที่
มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสามารถประยุกต์ใช้ภาษาไทยได้ดี	-กำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกการจัดการแก้ไขปัญหาโดยใช้การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์และนำทักษะอื่นๆ มาประยุกต์ ร่วมกัน

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
มีบุคลิกภาพ มีโลกทัศน์กว้างไกล สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	-จัดกิจกรรมส่งเสริม บุคลิกภาพของผู้เรียนทั้งภายนอกและภายในเสริมสร้างความมั่นใจโดยกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติรวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้เรียน
สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า รวมถึงใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี

ชั้นปี	สมรรถนะที่คาดหวัง	คุณลักษณะที่คาดหวัง	ระบบ กลไก กลยุทธ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะที่คาดหวัง (โดยเน้นกระบวนการ CWIE อย่างเป็นระบบและชัดเจน)
ชั้นปีที่ 1	1. ทักษะการใช้ภาษาไทยด้านการฟังและการพูด 2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษ 3. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาด้านภาษาศาสตร์ วรรณคดี ภาษาและสังคม	1. นักศึกษาสามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ให้เหมาะกับบุคคล โอกาสต่างๆได้อย่างเหมาะสม 2. นักศึกษามีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษเบื้องต้นได้ 3. นักศึกษามีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาไทย ในด้านของภาษาศาสตร์ วรรณคดี ภาษาและสังคม	1. จัดระบบการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาเบื้องต้นและได้ฝึกปฏิบัติในรายวิชาตามกลุ่มวิชาที่เน้นทักษะการใช้ภาษาไทย 2. จัดระบบการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐานการอ่านภาษาไทยเบื้องต้น 3. จัดระบบการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษามีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาไทย ในด้านของภาษาศาสตร์ วรรณคดี ภาษาและสังคม
ชั้นปีที่ 2	1. ทักษะการใช้ภาษาไทยด้านการพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทย 2. ความรู้ความเข้าใจในการคิดวิเคราะห์และความคิดเชิงสร้างสรรค์ 3. ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานภาษาศาสตร์ 4. ความรู้ด้านวรรณคดี วรรณกรรม ภาษาและวัฒนธรรม	1. นักศึกษาสามารถสื่อสารด้วยการพูดในที่ชุมชนในบริบทต่างๆได้ 2. นักศึกษาสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์และสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ภาษาที่ถูกต้องและสละสลวยได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. นักศึกษาสามารถเข้าใจพื้นฐานภาษาศาสตร์	1. จัดระบบการเรียนการสอนในรายวิชาตามกลุ่มวิชาที่เน้นทักษะการพูดในบริบทต่าง ๆ ได้ 2. จัดระบบการเรียนการสอนในรายวิชาตามกลุ่มวิชาที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ 3. จัดระบบการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐานด้านภาษาศาสตร์ 4. จัดระบบการเรียนการสอนในรายวิชากลุ่มวรรณคดี วรรณกรรมและภาษาและวัฒนธรรม

ชั้นปี	สมรรถนะที่คาดหวัง	คุณลักษณะที่คาดหวัง	ระบบ กลไก กลยุทธ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะที่คาดหวัง (โดยเน้นกระบวนการ CWIE อย่างเป็นระบบและชัดเจน)
ชั้นปีที่ 2 (ต่อ)		4. นักศึกษาสามารถอธิบายองค์ประกอบ ทางวรรณกรรม วรรณคดี สามารถอ่านตีความ วิเคราะห์งานประพันธ์ร้อยแก้ว ร้อยกรอง สามารถอธิบายความหมายและใช้ศัพท์ทางด้านวรรณคดีได้ถูกต้อง มีความเข้าใจเรื่องภาษาและวัฒนธรรมในสังคมไทย	
ชั้นปีที่ 3	1. การใช้ภาษาในการสร้างสรรค์ผลงาน 2. ความรู้ด้านวรรณคดีวรรณกรรมและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรม 3. ทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การตีความ การบูรณาการการใช้ภาษาไทยในเชิงปฏิบัติ 4. ด้านการฝกประสบการณ์วิชาชีพ	1. นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศได้ 2. นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์ ตีความ วิจารณ์กลวิธีการ ของงานประพันธ์ประเภทต่างๆ ตลอดจนสามารถศึกษาค้นคว้าสังเคราะห์ข้อมูลทางภาษาและวรรณกรรมนำมาเขียนทางวิชาการได้ 3. นักศึกษาสามารถฝึกใช้ภาษาในการสร้างสรรค์ผลงาน และสามารถจัดงานสัมมนาทางภาษาและวัฒนธรรม 4. นักศึกษาได้ประสบการณ์จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางภาษาไทย	1. จัดระบบการเรียนการสอนในรายวิชาเพื่อให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ลักษณะภาษาไทยในฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศ 2. จัดระบบการเรียนการสอนให้มีรายวิชาที่มีเนื้อหาซับซ้อน ส่งเสริมให้สามารถคิดวิเคราะห์ ตีความ วิจารณ์งาน เช่น วิชาลีลาภาษาในวรรณกรรมไทย วิชาการอ่านและการเขียนวิเคราะห์ 3. จัดระบบการเรียนการสอนให้มีรายวิชาที่นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติบูรณาการความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย เช่น วิชาสัมมนาภาษาและวัฒนธรรมไทย 4. กำหนดรายวิชาให้นักศึกษาเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยสลับการเรียนกับการทำงานในระหว่างสัปดาห์ในสถาบันอุดมศึกษา

ชั้นปี	สมรรถนะที่คาดหวัง	คุณลักษณะที่คาดหวัง	ระบบ กลไก กลยุทธ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะที่คาดหวัง (โดยเน้นกระบวนการ CWIE อย่างเป็นระบบและชัดเจน)
			โดยกำหนดรายวิชา การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้จากการเรียนไปประยุกต์ในการทำงาน 5. กำหนดให้นักศึกษานำประสบการณ์จากการทำงานมานำเสนอรายงานผลการปฏิบัติงาน
ชั้นปีที่ 4	1. ทักษะการอ่านและการเขียนที่สัมพันธ์กับอาชีพ 2. ทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ ตีความ 3. ความรู้ด้านภาษาศาสตร์ 4. ภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม 5. ความรู้ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีกับงานมัลติมีเดีย 6. ความรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว	1. นักศึกษาสามารถอ่านงานทางด้านวิชาการและเขียนเพื่อนำเสนอผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ ได้ 2. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ ตีความและแสดงความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลภาษาศาสตร์ 3. นักศึกษาสามารถอธิบายบอกลักษณะของภาษาต่างประเทศในภาษาไทยได้ 4. นักศึกษาศึกษาลักษณะคำประพันธ์ไทยจากวรรณคดี วรรณกรรม และสามารถแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยได้ตลอดจนสามารถนำความรู้ทางภาษาและวรรณกรรมมาศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์นำเสนอรายงานในรูปแบบของงานวิจัยได้ 5. นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดียเพื่อให้ทันต่อยุคสมัยได้	1. จัดระบบการเรียนการสอนให้เรียนรายวิชาทักษะการอ่านและการเขียนในระดับที่สูงสุด เช่น รายวิชาการประพันธ์ร้อยกรอง 2. จัดระบบการเรียนการสอนให้เรียนรายวิชาที่ส่งเสริมการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การตีความเพื่อสามารถหาเหตุผลและคิดอย่างเป็นระบบได้ ได้แก่ รายวิชาการคิดและการใช้เหตุผลทางภาษา 3. กำหนดให้เรียนในรายวิชาที่ฝึกให้นักศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศในภาษาไทย เช่น รายวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทย 4. กำหนดให้เรียนในรายวิชาฝึกปฏิบัติการเขียนวิจัย ได้แก่ วิชาการเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์

ชั้นปี	สมรรถนะที่คาดหวัง	คุณลักษณะที่คาดหวัง	ระบบ กลไก กลยุทธ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะที่คาดหวัง (โดยเน้นกระบวนการ CWIE อย่างเป็นระบบและชัดเจน)
	7. การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	6. นักศึกษาสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างอาชีพได้ 7. นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5. จัดการเรียนการสอนในรายวิชาการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย 6. จัดการเรียนการสอนรายวิชาที่ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว 7. จัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน โดยกำหนดให้นักศึกษาต้องออกฝึกประสบการณ์หรือสหกิจศึกษา

4. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะ

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

1. มีความซื่อสัตย์ สุจริตและประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม
2. มีวินัยตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
3. รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นและสังคม

1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. ส่งเสริมให้มีการกำหนดหรือสร้างค่านิยมร่วมในกลุ่มนักศึกษาเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริตและประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม

2. ผู้สอนสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในเนื้อหาที่สอนทุกรายวิชา

3. การแสดงออกซึ่งการเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์ผู้สอนรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นและสังคม

4. ผู้สอนให้ความสำคัญกับการสร้างวินัย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชา

1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. ประเมินจากสัมฤทธิผลการเรียนและการทำกิจกรรมของนักศึกษาเปรียบเทียบกับคำอธิบายประกอบกิจกรรมที่มอบหมาย

2. ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา เช่น การตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงาน ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

3. สำรวจและประเมินจากความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน

2. ด้านความรู้

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1. มีความเข้าใจแนวคิด หลักการ ทฤษฎีด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาศาสตร์

2. สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และนำความรู้ด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และภาษาศาสตร์ไปปรับใช้ในการศึกษาและใช้ในชีวิตประจำวัน

3. สามารถบูรณาการความรู้ด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และภาษาศาสตร์ และนำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

1. บูรณาการวิธีการสอนที่มีความหลากหลายเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

2. เน้นการเรียนการสอนโดยการฝึกปฏิบัติและการศึกษาจากกรณีศึกษาโดยเน้นวิเคราะห์กรณีศึกษาแบบองค์รวมและรอบด้าน

3. เน้นการศึกษาจากสถานการณ์จริง และให้ความสำคัญสามารถบูรณาการความรู้ด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภาษาศาสตร์ และนำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1. การทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งสอบย่อย สอบระหว่างภาคและสอบปลายภาค

2. ประเมินจากการจัดทำรายงาน การศึกษาค้นคว้าและการศึกษากรณีศึกษา

3. ประเมินจากการนำเสนอรายงานทั้งที่เป็นรูปเล่มรายงานและการรายงานด้วยวาจา

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1. สามารถประยุกต์ความรู้ด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และภาษาศาสตร์กับการแก้ปัญหา

2. มีวิธีคิด สามารถสรุปแนวคิดและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างมีหลักการและเหตุผล

3. มีวิจารณญาณในการเลือก คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ

3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1. การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด การวิเคราะห์และการตัดสินใจ เช่น การอภิปรายกลุ่ม การให้ศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะและให้มีการนำเสนอ

2. การให้มีการศึกษาและวิเคราะห์กรณีศึกษา การศึกษาในสถานการณ์จริง

3. การเชิญผู้มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ มาบรรยายเรื่องวิธีคิด สามารถสรุปแนวคิด และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างมีหลักการและเหตุผล

3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1. ประเมินจากผลงานที่มอบหมายทั้งในรูปแบบของรายงานและการนำเสนอด้วยวาจา

2. ประเมินจากการสอบ

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและต่างประเทศได้

2. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและเคารพในความแตกต่างและการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเป็นกัลยาณมิตร

3. มีความรับผิดชอบในการทำงาน สามารถทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วมในการกิจกรรมการเรียน การแสวงหาความรู้

4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นทีม

2. มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้ปฏิบัติ

3. ผู้สอนรายวิชาต่างๆ เน้นให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสำคัญของความรับผิดชอบ

4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. ประเมินผลจากการทำงานเป็นทีม
2. การให้นักศึกษาประเมินตนเองและประเมินกันเอง
3. การประเมินพฤติกรรมในชั้นเรียน

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. สามารถเลือกและประยุกต์คณิตศาสตร์หรือเทคนิคทางสถิติที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม
2. สามารถค้นคว้าความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน
3. สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอผลงานรายงานที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. จัดให้มีการฝึกการจัดการแก้ไขปัญหาโดยใช้ตัวแบบทางสถิติและคณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือ
2. จัดให้มีการทดสอบทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในรูปแบบของภาษาที่เป็นวิชาการ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ
3. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ของอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพการเรียนของนักศึกษา

5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ประเมินจากการให้นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าทั้งในรูปแบบรูปเล่มรายงานและด้วยวาจา
2. ประเมินโดยการทดสอบทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้า
3. ประเมินจากการให้จัดทำข้อสรุปการวิเคราะห์ปัญหาที่ได้รับมอบหมาย

5. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
GEN1001 วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	○	○			●	●	●	●	○	○		○	●	○	○
GEN1002 สุขภาพเพื่อชีวิต	○	●	○	●	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○
GEN1003 เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้	○	○			●	●	●	●	○	●		○	●	●	●
GEN2001 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●
GEN2002 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○
GEN2003 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21	○	●	○	○	●	●	○	●	●	●	○	○	○	●	●

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
GEN2004 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ	O	O	●	●	O	O	●	O	O	●	O	O	O	O	●
GEN2005 ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพ	O	●	O	O	O	●	O	●		O	●	O	O	●	●
GEN2006 ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น	O		O	●	●	●	●			O			●	O	O
GEN2007 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น		O		O	●	●	●			●	O			O	O
GEN2008 ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น		O		O	●	●	●			●	O			O	O
GEN2009 ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น		O		O	●	●	●			●	O			O	O
GEN2010 ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น		O		O	●	●	●			●	O			O	O
GEN3001 พลเมืองดี	O	●	O	O	●	O	O	O	●	O	●	O	O	O	●

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
GEN3002 ศาสตร์พระราชา	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●
GEN3003 วิถีวัฒนธรรม	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●
GEN3004 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○
GEN3005 สุนทรียสร้างสรรค์	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●	●	○	○
GEN3006 การเมืองและกฎหมายโลก	○	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○
GEN3007 สมรรถนะของบัณฑิต	○	●	○	○	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	●
GEN3008 ประชาคมอาเซียน	○	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○
GEN3009 การเมืองการปกครองของไทย	○	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
GEN3010 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	O	●	O	O	●	O	O	O	●	●	O	O	O	●	O
GEN3011 ทักษะชีวิต	●	●	●	●	●	O		O			●	O		O	
GEN4001 การออกกำลังกายเพื่อชีวิต	●	●	O	●	●	O	●	O	O	●	●	O	●	O	O
GEN4002 พลังงานกับการดำเนินชีวิต	O	●	O	O	●	O	●	O	O	O	O	●	O	●	O
GEN4003 การรู้เท่าทันการสื่อสาร	O	O		●	●	●	●	O	●	O	O	O		●	●
GEN4004 การเป็นผู้ประกอบการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	O	O		●	●	●	●	O	O		O	O		O	O
GEN4005 สิ่งแวดล้อมในโลกปัจจุบัน	O	●	O	O	●	O	●	O			O	●		●	O
GEN4006 กฎหมายกับการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล		O		O	●	●	●			●	O			O	O

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
GEN4007 สมาธิเพื่อพัฒนาชีวิต		O		O	●	●	●			●	O			O	O
GEN4008 มนุษย์ สังคม เศรษฐกิจและการพัฒนา	O	●	O	O	●	O	●	O	O	O	O	●		●	O
GEN4009 จิตอาสาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นกับการบริการสังคม	●	●	O	●	●	●		O	●		●	O	O	O	

6. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในกลุ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ หมวดวิชาเฉพาะด้าน

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. มีทัศนคติที่ดีต่อการงานและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2. ซื่อสัตย์ สุจริต และมีวินัยเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม

3. มีจิตสำนึกและพฤติกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและสังคมที่มีคุณธรรมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

4. ภูมิใจในภาษาไทย ความเป็นไทย และมีเจตคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย

1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

1. สอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบให้นักศึกษามีระเบียบวินัย เช่น การเข้าชั้นเรียน

2. ชี้แจงและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเคารพในกฎระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และปลูกฝังจิตสาธารณะแก่ผู้เรียนในชั้นเรียน

4. สอนให้ผู้เรียนตระหนักภูมิในความเป็นไทย

1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. ประเมินจากการตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย และการร่วมกิจกรรม

2. ประเมินจากการมีวินัยและความพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตระหนักในความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

3. ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4. ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างที่เรียนและการทำกิจกรรมทางภาษาไทยร่วมกัน

2. ด้านความรู้

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1. มีความรอบรู้ในภาษาไทย
2. มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. มีความรู้และความสามารถพัฒนาความรู้ด้านภาษาไทยให้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น

2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากสถานการณ์จริงโดยการศึกษาดูงาน
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. จัดกิจกรรมโดยการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเฉพาะเรื่อง
4. ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์ตรงในสถานประกอบการ

2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1. ประเมินผลจากรายงานการศึกษาดูงาน
2. ประเมินด้านความรู้จากการทดสอบ
3. ประเมินจากรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1. สามารถคิดวิเคราะห์และประเมินค่า
2. สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็นหลักในการดำเนินและการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิผล

3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และประเมินค่าให้เหมาะสมและสอดคล้องกับรายวิชา
2. ให้มีการปฏิบัติจริงในสถานประกอบการเพื่อสามารถประยุต์ใช้ความรู้ในการแก้สถานการณ์จริงได้
3. จัดการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1. การสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ประเมินค่าแก้ปัญหาโดยใช้กรณีศึกษา

2. การประเมินผลจากงานที่เกิดจากกระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ เช่น รายงานผลการอภิปรายกลุ่ม การประชุมปรึกษาปัญหาและการสัมมนา

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความรับผิดชอบ

1. มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กรได้เป็นอย่างดี

2. สามารถปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่และบทบาทของตนในการทำงานกลุ่มและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การทำกิจกรรม การแสวงหาความรู้

4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้การพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. การสอนที่เน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและผู้เรียนกับสังคม

2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการทำงานเป็นกลุ่มส่งสริมให้นักศึกษาได้มีความรับผิดชอบ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในสังคมพหุวัฒนธรรม

4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. ประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกับกลุ่มเพื่อนและกลุ่มงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประเมินผลการจัดกิจกรรมและการเข้าร่วมของนักศึกษา

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. สามารถใช้ภาษาไทยในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สามารถสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

3. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

4. สามารถใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาค้นคว้าวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

5.2 กลยุทธ์การประเมินผลการสอนด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. มอบหมายรายงานค้นคว้าองค์ความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และให้นักศึกษานำเสนอหน้าชั้น

2. ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

3. การใช้ศักยภาพทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมาย

4. มอบหมายงานศึกษาค้นคว้าวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ประเมินผลจากความน่าเชื่อถือจากแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า

2. การทดสอบประสิทธิภาพการใช้ภาษาในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

3. ประเมินจากเทคนิคการนำเสนอโดยใช้ภาษาไทยในการเขียนหรือรายงานที่ใช้ศักยภาพทางคอมพิวเตอร์

4. การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา(Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา วิชาบังคับ	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา		4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
1) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์															
THI2106 หลักภาษาไทย	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI2109 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา															
THI1122 ศิลปะการพูด	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○
THI3116 การเขียนเชิงสร้างสรรค์	○	●	○	○	○	●	○	●	●	●	○	●	○	○	○
THI3117 การอ่านเชิงวิเคราะห์	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI3124 การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานภาษาต่างประเทศ	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○
3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย															
THI1201 พัฒนาการวรรณคดี	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา(Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ(ต่อ)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา วิชาบังคับ	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา		4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย															
THI1103 วรรณกรรมร่วมสมัย	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI3110 วรรณคดีวิจารณ์	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○
4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม															
THI1102 ภาษากับวัฒนธรรม	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	●	○	●	○	○
THI1104 ภาษากับสังคม	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	●	○	●	○	○
THI4120 สัมมนาภาษาและวรรณกรรมไทย	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	●	○	○	●	○
THI4121 การเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	●	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา(Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ(ต่อ)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา วิชาเลือก	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา		4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
1) กลุ่มวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
THI1105 คำและสำนวนไทย	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI1205 ประวัติและความหมายของคำ	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI2215 ภาษาศาสตร์เฉพาะด้าน	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○
THI3111 ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○
THI3206 ภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทย	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา															
THI1101 ทักษะการใช้ภาษาไทย	●	○	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●	○	○	○
THI1128 การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	●	●	○	○	○
THI1214 การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	○
THI1218 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา(Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ(ต่อ)

● ความรับผิดชอบหลัก **○ ความรับผิดชอบรอง**

รายวิชา **วิชาเลือก**	**1. คุณธรรม จริยธรรม**				**2. ความรู้**			**3. ทักษะทางปัญญา**		**4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**		**5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ**			
2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
THI2202 ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI2204 การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●		○	●	○	○
THI2209 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ	○	●	○	○	○	○	●	●	○	●	○	●	○	○	○
THI2211 การพูดในที่ชุมชน	●	○	○	○	○	●	○	○	●	●	●	●	○	○	○
THI2219 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 1	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	●	○	●	○	○
THI2220 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 2	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	●	○	●	○	○
THI2233 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์กับการจัดการสำนักงาน	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○
THI2334 การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา(Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ(ต่อ)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา วิชาเลือก	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา		4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
THI3113 การคิดและการใช้เหตุผลทางภาษา	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI3118 หลักการอ่านและการเขียนคำไทย	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	○
THI3130 ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	●	●	○	○	○
THI3207 การจัดการองค์ความรู้ภาษาไทย	○	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○
THI3210 การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ	○	○	●	○	○	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○
THI3221 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 1	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○
THI3222 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 2	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○
THI4119 การอ่านตีความ	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI4210 การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา(Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ(ต่อ)

● ความรับผิดชอบหลัก **○ ความรับผิดชอบรอง**

รายวิชา **วิชาเลือก**	**1. คุณธรรม จริยธรรม**				**2. ความรู้**			**3. ทักษะทางปัญญา**		**4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**		**5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ**			
2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
THI4213 ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว	○	○	●	○	○	○	●	○	●	●	●	●	○	○	○
THI4229 วิวัฒนาการของแบบเรียนภาษาไทย	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	●	●	○	○	○
3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย															
THI1208 วรรณกรรมสุโขทัย	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI1212 วรรณกรรมอยุธยา	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI1226 วรรณกรรมธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI1228 วรรณกรรมท้องถิ่น	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI2108 วรรณคดีเอกของไทย	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI3114 ลีลาภาษาในวรรณกรรมไทย	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา(Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ(ต่อ)

● ความรับผิดชอบหลัก **○ ความรับผิดชอบรอง**

รายวิชา **วิชาเลือก**	**1. คุณธรรม จริยธรรม**				**2. ความรู้**			**3. ทักษะทางปัญญา**		**4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**		**5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ**			
3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
THI3216 การประพันธ์ร้อยกรอง	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●	●	●	○	○	○
THI3232 การอ่านทำนองเสนาะ	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	●	●	○	○	○
THI4223 วรรณคดีพระพุทธศาสนา	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI4224 วรรณคดีสดุดี	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○
THI4230 วรรณคดีนิราศ	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	○	●	○	○	○
4) **กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม**															
THI2227 วรรณกรรมสังคมและการเมืองไทย	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	●	●	○	○	○
THI3203 คติชนในภาษาและวรรณกรรม	○	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○
THI3217 ไทยศึกษา	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา(Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ(ต่อ)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา วิชาเลือก	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา		4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
5) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
1. ENP1101 การอ่านเบื้องต้น	●	○	○	○	○	○	●	●	○	●	○	●	○	○	○
2. ENP1301 การฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●	○	●	○	○
3. ENP1303 โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○
4. ENP1304 การฟังและการพูดเชิงวิชาการ	●	○	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●	○	○	○
5. ENP1103 การอ่านเชิงวิเคราะห์	●	○	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●	○	○	○
6. ENP2102 การเขียนเรียงความ	●	○	○	○	●	○	○	○	●	●	●	●	○	○	○
7. ENP2601 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	●	●	○	○	○
8. ENP3701 ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●	○	●	○	○
9. ENP3702 ภาษาอังกฤษสำหรับการโรงแรม	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●	●	○	○	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ(ต่อ)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา วิชาเลือก	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา		4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
5) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
10. ENP3703 ภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบิน	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●	●	○	○	○
11. ENP3704 ภาษาอังกฤษสำหรับงานสำนักงาน	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○
12. ENP3705 ภาษาอังกฤษธุรกิจ	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	●	●	○	○	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา(Curriculum Mapping) หมวดวิชาโทภาษาไทย

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา		1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา		4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
1.4 หมวดวิชาโทภาษาไทย																
วิชาโทบังคับ																
1.THI206	หลักภาษาไทย	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
2.THI1122	ศิลปะการพูด	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○
3. THI1103	วรรณกรรมร่วมสมัย	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	○
4. THI1102	ภาษากับวัฒนธรรม	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	●	●	○	○	○
วิชาโทเลือก																
1.THI1105	คำและสำนวนไทย	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
2.THI3111	ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาโทภาษาไทย

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา วิชาเลือก	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา		4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
วิชาโทเลือก	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
3.THI1128 การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	●	●	○	○	○
4.THI1218 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○
5.THI2204 การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	●	○	●	○	○
6.THI2209 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ	○	●	○	○	○	○	●	●	○	●	○	●	○	○	○
7.THI2211 การพูดในที่ชุมชน	●	○	○	○	○	●	○	○	●	●	●	●	○	○	○
8.THI4213 ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว	○	○	●	○	○	○	●	○	●	●	●	●	○	○	○
9.THI1228 วรรณกรรมท้องถิ่น	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○
10.THI2108 วรรณคดีเอกของไทย	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○

7. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาเฉพาะ

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา **กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา**	**1. คุณธรรม จริยธรรม**				**2. ความรู้**			**3. ทักษะทางปัญญา**		**4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**		**5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ**			
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือ	1	2	3	4	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3	4
THI4401 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 1	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	○
THI4402 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 2	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●
สหกิจศึกษา															
COTHI4401 สหกิจศึกษา 1	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●
COTHI4402 สหกิจศึกษา 2	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●

หมวดที่ 5
หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (ผลการเรียน)

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2563 (ภาคผนวก ง)

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

2.1.1 ผู้สอนประเมินการสอนของตนเองว่าเป็นไปตามแผนการสอน (มคอ 4 มคอ 5 และมคอ 6)

2.1.2 ผู้สอนประเมินผลการเรียนของผู้เรียนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้ในประมวลรายวิชา (มคอ 4 มคอ 5 และมคอ 6) ผู้เรียนทำการประเมินการสอนของผู้สอนในระบบ การประเมินออนไลน์ของมหาวิทยาลัย มีกระบวนการทวนสอบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบ และงานที่ได้รับมอบหมาย คะแนนสอบระหว่างภาค คะแนนสอบปลายภาคและผลการเรียนที่ผู้เรียนได้รับ

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

2.2.1 การสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตอย่างต่อเนื่องและนำผลวิจัยมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพ

2.2.2 การสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตในด้านความพร้อมและความรู้จากสิ่งที่เรียนในการทำงาน และ/หรือการศึกษาต่อ การประเมินความพึงพอใจผลการปฏิบัติงานของนายจ้างและผู้ใช้บัณฑิต

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 ศึกษารายวิชาครบตามโครงสร้างหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนด

3.2 สอบผ่านการสอบเกณฑ์การประกันมาตรฐานขั้นต่ำก่อนสำเร็จการศึกษาสำหรับบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (Exit Exam) ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.3 สอบผ่านการทดสอบสมรรถนะวิชาการและวิชาชีพเฉพาะสาขา (Specific Exit Exam) ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

3.4 คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน

3.5 อื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ว่าด้วยการจัดการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2563 (ภาคผนวก ง)

หมวดที่ 6
การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

มีการปฐมนิเทศ แนะแนวการเป็นอาจารย์แก่บุคลากรใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย คณะมนุษยศาสตร์ ตลอดจนในหลักสูตรที่สอน และการจัดประชุมหรืออบรมอาจารย์ เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา เป้าหมายของหลักสูตรและผลการเรียนรู้ที่มุ่งหวัง

ส่งเสริมให้อาจารย์มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

2.1.1 การสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวางแผนการสอน เทคนิคและวิธีการสอน การพัฒนาตำราและเอกสารประกอบการสอนและชุดการสอน การผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน การวัดและประเมินผลการสอน

2.1.2 การสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะการใช้สื่อต่างๆ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

2.1.3 การสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อการเรียนการสอน การบริการวิชาการแก่สังคม และการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

2.1.4 การสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะในการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคมตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

2.2 พัฒนาทักษะด้านการวิจัย

2.2.1 จัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการวิจัย

2.2.2 สนับสนุน ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการวิจัยที่จัดโดยหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

2.2.3 สนับสนุน ส่งเสริมการนำเสนอ การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ

2.3 พัฒนาทักษะด้านการบริการวิชาการ

2.3.1 สนับสนุน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบสนับสนุนให้อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน ทำวิจัย ให้เข้าร่วมประชุมวิชาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในสาขาวิชาและในการวิจัย

2.3.2 สนับสนุน ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะด้านการบริการวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

2.3.3 สนับสนุน ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายนอก

2.3.4 สนับสนุน ส่งเสริมให้อาจารย์มีการเพิ่มคุณวุฒิให้ถึงระดับปริญญาเอกตรงตามสาขาวิชาภาษาไทยและ/หรือที่มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาภาษาไทย

2.4 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

2.4.1 จัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการและการวิจัยที่มีคุณภาพ

2.4.2 สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาผลงานทางวิชาการและการวิจัยที่มีคุณภาพ โดยมีการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนที่เพียงพอ

2.4.3 สนับสนุน ส่งเสริมการเข้าร่วมการประชุม สัมมนา ฝึกอบรม นำเสนอผลงานทางวิชาการและการวิจัยในเวทีวิชาการทั้งระดับชาติและนานาชาติ

2.4.4 สนับสนุน ส่งเสริมการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ การนำเสนอผลงานทางวิชาการ การวิจัยทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

หมวดที่ 7
การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐานหลักสูตร

ในการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ประกาศใช้ และตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2554 รวมถึงการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557 โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรครบ

1.2 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตร

1.3 ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรตามวงรอบไม่เกิน 5 ปี

1.4 จัดการเรียนการสอนให้มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

1.5 สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้นำในทางวิชาการและ/หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง

1.6 มีการประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการวิชาการสาขาวิชาฯ ทุกปี และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก อย่างน้อยปีละครั้ง

1.7 จัดทำฐานข้อมูลของนักศึกษา อาจารย์ อุปกรณ์ เครื่องมือวิจัย งบประมาณ ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศและผลงานวิชาการทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร

1.8 ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตทุกปี

2. บัณฑิต

มีการกำกับดูแลคุณภาพของบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์ทางการเรียนรู้และผลการประเมินคุณภาพบัณฑิต โดยดำเนินการดังนี้

2.1 มีการประเมินคุณภาพของบัณฑิตโดยผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นประจำทุกปี

2.2 มีการติดตามสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต หรือการประกอบอาชีพอิสระหลังสำเร็จการศึกษาภายใน 1 ปี โดยมีการสำรวจเป็นประจำทุกปี

3. นักศึกษา

3.1 มีระบบและกลไกในการรับนักศึกษา การกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา โดยต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าทุกสาขาวิชา และให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเรื่องการรับสมัครนักศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละปีการศึกษา หากผู้สมัครที่มีคุณสมบัตินอกเหนือไปจากที่ระบุไว้ข้างต้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

3.2 มีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา โดยคณะกรรมการบริหารคณะและหลักสูตรประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาก่อนเข้าศึกษา และจัดปฐมนิเทศเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษา

3.3 ควบคุมดูแลระหว่างเรียน การคงอยู่และการสำเร็จการศึกษา โดยดำเนินการควบคุม ดูแลนักศึกษาระหว่างเรียน ทั้งในแง่ของผลการเรียน การวางแผนการเรียน การให้คำปรึกษา การอยู่อาศัย และปัญหาอื่นๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการเรียน ในเบื้องต้นอาศัยกลไกของอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปี อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมของสาขาวิชา และอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมต่างๆ หากมีกรณีต้องพิจารณาเป็นพิเศษจะเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยอ้างอิงการพิจารณาต่างๆ เช่น สถานภาพทางการศึกษา การคงอยู่ และการสำเร็จการศึกษา ตามระเบียบของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.4 มีระบบและกลไกในการควบคุมดูแลให้คำปรึกษาทั้งทางด้านวิชาการและทักษะชีวิตแก่นักศึกษา โดยแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นักศึกษาทุกคน โดยนักศึกษาที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้ โดยอาจารย์ของคณะทุกคนจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษา และอาจารย์ทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา

(Office Hours) เพื่อให้นักศึกษาเข้าปรึกษาได้ นอกจากนี้ ต้องมีที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำกิจกรรมแก่นักศึกษา

3.5 มีกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยการประเมินผลจากอัตราคงอยู่ของนักศึกษา การสำเร็จการศึกษา การประเมินความพึงใจของศึกษาต่อหลักสูตร รวมถึงผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษาโดยการจัดทำทุกปีการศึกษา

3.6 มีการประเมินความพึงพอใจและการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา โดยนักศึกษาประเมินผลการสอนของแต่ละรายวิชาที่เรียนในทุกภาคการศึกษาตามระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย และการร้องเรียนเรื่องต่างๆ นักศึกษาสามารถทำได้อย่างอิสระทุกระดับ โดยส่งข้อร้องเรียนต่างๆ ผ่านสำนักงานธุรการสาขาวิชา หรือ กล่องรับความคิดเห็น โดยจะเปิดเผยชื่อ หรือไม่เปิดเผยชื่อก็ได้ โดยอาศัยการพิจารณาของผู้บริหารสาขาวิชา และคณะกรรมการหลักสูตร ซึ่งจะได้รับการพิจารณาและตอบสนองทุกกรณี และกรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขอดูกระดาษคำตอบในแต่ละวิชา ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้ และเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. อาจารย์

4.1 การรับอาจารย์ใหม่

หลักสูตรมีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย โดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาภาษาไทย หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับภาษาไทย

4.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน ประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และผลิตบัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

4.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

โปรแกรมวิชากำหนดรายวิชาที่ต้องมีการเชิญอาจารย์พิเศษหรือวิทยากร ต้องมีการบรรยายอย่างต่ำไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 และอาจารย์พิเศษนั้นไม่ว่าจะมีชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใด หรือบรรยายพิเศษเป็นรายชั่วโมงจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทหรือเป็น

ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมกรรมการประจำหลักสูตรในการเชิญมาเป็นอาจารย์พิเศษ

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

5.1 หลักสูตร

มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตร โดยมีหน้าที่เสนอหลักสูตรใหม่ หลักสูตรปรับปรุงหรือเสนอปิดหลักสูตร ตลอดจนดำเนินการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และการประกันคุณภาพการศึกษา มีการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการ ดังนี้

5.2 การเรียนการสอน

มีการทวนสอบตามเกณฑ์ของ สกอ. รวมทั้งมีการประเมินการเรียนการสอนของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาในหลักสูตรโดยนักศึกษา

5.3 การประเมินผู้เรียน

มีการประเมินที่หลากหลาย เช่น จากการเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ การตรงต่อเวลา การมีความรับผิดชอบ การให้ความร่วมมือในชั้นเรียน การทำงานทั้งในลักษณะงานเดี่ยวและงานกลุ่ม การนำเสนองานในชั้นเรียน ผลรวมคะแนนที่นักศึกษาได้จะอิงตามเกณฑ์หรืออิงกลุ่ม ซึ่งอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาจะเป็นผู้ประเมิน

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

1. คณะจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์อย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

2. คณะมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูล อีกทั้งยังมีอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง

3. ประสานกับสำนักหอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะฯ ในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริการให้อาจารย์และนักศึกษาได้ค้นคว้าและใช้ประกอบการเรียนการสอน ในการประสานการจัดซื้อหนังสือนั้น อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาจะมีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือ ตลอดจนสื่ออื่น ๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้ อาจารย์พิเศษที่เชิญมาสอนในหลักสูตรก็มีส่วนใน

การเสนอแนะรายชื่อหนังสือ สำหรับให้ห้องสมุดจัดซื้อหนังสือด้วย ในส่วนของคณะจะมีห้องสมุดของคณะเพื่อบริการหนังสือ ตำรา หรือวารสารที่มีเนื้อหาเฉพาะทาง รวมทั้งห้องปฏิบัติการทางภาษาและคอมพิวเตอร์ที่ทางคณะได้จัดไว้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนของแต่ละหลักสูตร คณะจัดสื่อการสอนอื่นเพิ่มเติม เพื่อใช้ประกอบการสอนของอาจารย์ เช่น เครื่องมัลติมีเดีย โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายทอดภาพ 3 มิติ เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น

4. มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดของคณะเป็นผู้ประสานงานการจัดซื้อจัดหาหนังสือเพื่อเข้าหอสมุดกลางและทำหน้าที่ประเมินความพอเพียงของหนังสือ ตำรา นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่ด้านโสตทัศนอุปกรณ์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์แล้ว ยังต้องประเมินความพอเพียงและความต้องการใช้สื่อของอาจารย์

5. มีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ รวมถึงมีกระบวนการในการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจฯ เป็นประจำทุกปีการศึกษา

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ 1–5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
(1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X
(2) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	X	X	X	X	X
(3) มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
(4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5และ มคอ. 6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
(5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
(6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
(7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอนหรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว	X	X	X	X	X
(8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
(9) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X
(10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	X	X	X	X	X
(11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย / บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนน 5.0				X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
(12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					X

หมวดที่ 8
การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

ก่อนการสอนควรมีการประเมินกลยุทธ์การสอนโดยคณาจารย์ในรายวิชา หรือระดับภาควิชาอื่นและ/หรือ การปรึกษา หารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน หลังการสอนควรมีการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษา และการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักศึกษา ด้านกระบวนการนำผลการประเมินไปปรับปรุง รวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และเสนอต่อประธานหลักสูตรและคณาจารย์ เพื่อนำผลใช้ปรับปรุงและรายงานผลต่อไป

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

การประเมินทักษะดังกล่าวสามารถทำโดยการ

- ประเมินโดยนักศึกษาในแต่ละรายวิชา
- การสังเกตการณ์ของผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประธานหลักสูตร และ/หรือคณาจารย์
- ภาพรวมของหลักสูตรประเมินโดยนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนสุดท้าย
- การทดสอบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเทียบเคียงกับสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกัน

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวม โดยสำรวจข้อมูลจาก

- นักศึกษาปีสุดท้าย
- ผู้ใช้บัณฑิต สถานประกอบการ สถานที่ฝึกประสบการณ์ภายนอก
- ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ต้องผ่านการประกันคุณภาพหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาภาษาไทยและตัวบ่งชี้เพิ่มเติมข้างต้น รวมทั้งการผ่านการประเมินการประกันคุณภาพภายใน (IQA)

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

- รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูล จากการประเมินจากนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ
- วิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร / ประธานหลักสูตรเสนอการปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์ (ถ้ามี)

ภาคผนวก

ก. รายชื่อคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

ข. รายชื่อคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร

ค. ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

ง. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ.2563

จ. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายว่าด้วยการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิต ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2563

ฉ. ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรกับหลักสูตรพุทธศักราช 2559

ช. ตารางเปรียบเทียบประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานคุณวุฒิหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ.2554 (มคอ.1) กับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ซ. คำอธิบายรายวิชา

ฌ. สำเนาหลักฐานอ้างอิงผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ภาคผนวก ก

รายชื่อคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

คำสั่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ที่ ๔๔๖๓ / ๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

เพื่อให้การดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพสูงสุด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มหาวิทยาลัย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ดังรายนามต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิพันธ์ อุทยานุกูล	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิกา พรหมมา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญย์เสนอ ตรีวิเศษ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. นางปริญทิพย์ หนองบัว	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง อินทร์ไชย	กรรมการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สหัทยา สิทธิวิเศษ	กรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์	กรรมการ
๘. อาจารย์มณี จำปาแพง	กรรมการ
๙. อาจารย์ ดร.สุกัญญา ขลิบเงิน	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ ดร.เบญจวรรณ สุขวัฒน์	กรรมการ
๑๑. อาจารย์ปิยมาศ มาวงศ์	กรรมการ
๑๒. อาจารย์อดิสรณ์ ประทุมถิ่น	กรรมการ
๑๓. อาจารย์อรทัย ขันโท	กรรมการ
๑๔. อาจารย์บุษราคัม ยอดชะลูด	กรรมการ
๑๕. อาจารย์สมประสงค์ แสงอินทร์	กรรมการ
๑๖. อาจารย์อาภิสรา พลนรัตน์	กรรมการ
๑๗. อาจารย์กรชนก นันทกนก	กรรมการ
๑๘. อาจารย์ไกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา	กรรมการ
๑๙. อาจารย์ธีรารัตน์ จับใจนาย	กรรมการ
๒๐. อาจารย์รุ่งโรจน์ ต้นประดิษฐ	กรรมการ
๒๑. อาจารย์ ดร.เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์	กรรมการและเลขานุการ

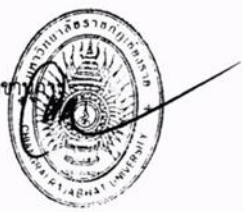

<u>หน้าที่</u> ๑. ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๒. ปรับปรุงรายละเอียดต่าง ๆ ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ให้ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

๓. จัดทำเอกสารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย เพื่อเตรียมเสนอต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตร

๔. อื่นๆ ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย มุ่งไธสง)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภาคผนวก ข

รายชื่อคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร

คำสั่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ที่ ๑๕๙๓ / ๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพสูงสุด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มหาวิทยาลัย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ดังรายนามต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. อาจารย์ ดร.พิศาพิมพ์ จันทร์พรหม	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. นางกฤษณา เพียราธิสิทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สหัทยา สิทธิวิเศษ	กรรมการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิพันธ์ อุทยานุกูล	กรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง อินทร์ไชย	กรรมการ
๘. อาจารย์ ดร.สุกัญญา ขลิบเงิน	กรรมการ
๙. อาจารย์ ดร.เบญจวรรณ สุขวัฒน์	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ ดร.อาภิสรา พลนรัตน์	กรรมการ
๑๑. อาจารย์ ดร.อดิสรณ์ ประทุมถิ่น	กรรมการ
๑๒. อาจารย์มณี จำปาแพง	กรรมการ
๑๓. อาจารย์ปิยมาศ มาวงศ์	กรรมการ
๑๔. อาจารย์อรทัย ขันโท	กรรมการ
๑๕. อาจารย์บุษราคัม ยอดชะลูด	กรรมการ
๑๖. อาจารย์สมประสงค์ แสงอินทร์	กรรมการ
๑๗. อาจารย์กรชนก นันทกนก	กรรมการ
๑๘. อาจารย์ไกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา	กรรมการ
๑๙. อาจารย์ธีรารัตน์ จับใจนาย	กรรมการ
๒๐. อาจารย์รุ่งโรจน์ ต้นประดิษฐ	กรรมการ
๒๑. อาจารย์ ดร.เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ ๑. ตรวจร่างหลักสูตร พร้อมทั้งวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพประสิทธิผลตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัยฯ ที่ได้ตั้งไว้

๒. ให้ข้อเสนอแนะ หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อการแก้ไขหลักสูตรให้เหมาะสม

๓. ปรับแก้ไขร่างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ให้สมบูรณ์และนำเสนอต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัยตามลำดับ

๔. ประสานแก้ไขหลักสูตรให้สมบูรณ์และส่งเล่มต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ต่อไป

๕. อื่น ๆ ตามที่เห็นเหมาะสม

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและบังเกิดผลดีต่อมหาวิทยาลัยฯ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย มุ่งไธสง)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

สรุปมติที่ประชุมคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร
สาขาวิชาภาษาไทย ศิลปศาสตรบัณฑิตหลักสูตรปรับปรุงพ.ศ.....
ครั้งที่ 2 / 2563 วันที่ 11 มีนาคม 2563 เวลา 15.00 น.
ณ ห้องประชุมคณะมนุษย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

.....

ในการประชุมคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทยหลักสูตรปรับปรุงปีพ.ศ..... เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจสังคมเทคโนโลยีและวัฒนธรรมในยุคปัจจุบัน รองรับการแข่งขันในภาคการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ สาระสำคัญของหลักสูตรในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านภาษาไทยอย่างลึกซึ้ง รายวิชาทางหลักสูตรต้องมีการปรับรายวิชาใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการในยุคปัจจุบันและการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ความสามารถตามความต้องการของผู้ประกอบการ

ซึ่งจากการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อบัณฑิตวิชาเอกภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตที่หน่วยงานที่ต้องการ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเสริมคุณภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพและตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงาน หรือทราบว่าต้องทำการแก้ไข ปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตให้ดีขึ้นอย่างไรโดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของโปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรม ผลการศึกษาพบว่าหน่วยงานต้องการบัณฑิตที่มีความสามารถทางอังกฤษมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาทักษะด้านภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 24.6 ทักษะภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 21.1 ดังนั้น ในการวิพากษ์หลักสูตรครั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังได้ให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ปรับแขนงจากหลักสูตรเดิมที่มี 2 แขนงรายวิชา ให้เหลือเพียงแค่แขนงเดียวคือแขนงภาษาไทย และควรมีการเพิ่มวิชาโทภาษาอังกฤษที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ตามการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อบัณฑิตวิชาเอกภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ข้างต้น

2. ปรับรายวิชาที่ซ้ำซ้อน ให้รวมกัน อีกทั้งให้ตรวจสอบแก้ไขการพิมพ์ การจัดหน้า การตัดคำ/ฉีกคำ การสะกดคำ ตลอดทั้งเล่ม ให้ตรวจสอบและแก้ไขคำอธิบายรายวิชา โดยไม่ใช้คำว่า “การศึกษา” หรือ “ศึกษา” หรือ “เช่น” หรือ “ความหมาย” หรือ “อาทิ” และ ทบทวนการกำหนดชื่อหรือภาษาโดยยึดตาม มคอ.1

(อาจารย์ ดร.เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์)
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิพันธ์ อุทยานุกูล)
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ภาคผนวก ค

ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

.....

ชื่อ – สกุล นายสุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาภาษาไทย)

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาเอก	ปร.ด. (การศึกษาและการพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พ.ศ. 2563
ระดับปริญญาโท	ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2545
ระดับปริญญาตรี	ค.บ. (ภาษาไทย) สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2542

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2560 - ปัจจุบัน	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
พ.ศ.2557 - 2560	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
พ.ศ.2553 - 2556	รองคณบดีฝ่ายฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์
พ.ศ.2548 - 2552	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์
พ.ศ.2547 - 2548	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์
พ.ศ.2545 – 2547	กรรมการและเลขานุการโปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

ผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่

อาภิสรา พลนรัตน์ และ สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์. (2563). พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ในการเล่าเรื่องภาษาไทยในฐานะเป็นภาษาที่สอง. *หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ระดับชาติเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ – วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 13* "พลังแห่งนวัตกรรมมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์".(วันที่ 17-18 กันยายน), หน้า 23-30.

รายวิชาที่รับผิดชอบสอนในหลักสูตร

1.THI3232 การอ่านทำนองเสนาะ

2.THI4120 สัมมนาภาษาและวรรณกรรมไทย

3.THI2227 ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ 3773/2558

เรื่อง การแต่งตั้งและการให้ได้รับเงินเดือนตำแหน่งตามมาตรา 18 (ก)
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 มาตรา 74 และมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ประกอบกับประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2556 และมติสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ในการประชุมครั้งที่ 7/2558 เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2558 จึงแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดังบัญชีรายละเอียดแนบท้ายคำสั่งนี้

สั่ง ณ วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2558

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพล อารีนิจ)
อธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สำนักงานอธิการบดี กองบริหารงานบุคคล
ที่ - **วันที่** ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘
เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

เรียน อธิการบดี

ตามที่ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๑ ราย ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ได้แก่

นายสุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์ ตำแหน่งอาจารย์ สังกัดคณะมนุษยศาสตร์ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย ตั้งแต่วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๗

กองบริหารงานบุคคล ได้ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในคำสั่งดังแนบ

(นางสาวปราณี ทาสีลา)
ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล

เรียน อธิการบดี
- เพื่อโปรด ☐ พิจารณา ☐ ทราบ
- เห็นควร ☐ อนุมัติ ☐ อนุญาต
☑ อื่น ๆ ให้ลงนามแทนอธิการบดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นารี จิตรรักษา)
รองอธิการบดี

○ ทราบ ○ อนุมัติ ○ มอบ/ดำเนินการตามเสนอ
○ อื่น ๆ .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพล อารีนิจ)
อธิการบดี

ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

.....

ชื่อ – สกุล นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาเอก	ศศ.ด. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2561
ระดับปริญญาโท	ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2549
ระดับปริญญาตรี	ศศ.บ. (ภาษาไทย) สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ.2543

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2550–ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์
พ.ศ.2557	อาจารย์แลกเปลี่ยนสอนภาษาไทย ปฏิบัติราชการต่างประเทศสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศ คณะภาษาต่างประเทศ ณ คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย Chu Xiong Normal University มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ.2555	อาจารย์แลกเปลี่ยนสอนภาษาไทย ปฏิบัติราชการต่างประเทศสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศ ณ คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย Guangxi ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ.2553	อาจารย์แลกเปลี่ยนสอนภาษาไทย ปฏิบัติราชการต่างประเทศสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศ ณ คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย Puer Normal ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ.2543-2549	อาจารย์ โรงเรียนสืบนทีธรรม จ.เชียงใหม่

ผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่

เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์. (2561). ทัศนะเรื่องธรรมชาติในเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าจังหวัดเชียงราย. ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *วารสารปณิธาน: วารสารด้านปรัชญาและศาสนา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 14* (ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน). หน้า 84-114.

รายวิชาที่รับผิดชอบสอนในหลักสูตร

1.THI3116 การเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.THI3203 คติชนในภาษาและวรรณกรรม

3.THI4121 การเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์

ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

.....

ชื่อ – สกุล นางบุษราคัม ยอดชะลูด

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาโท	ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พ.ศ. 2558
ระดับปริญญาตรี	ค.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พ.ศ. 2552

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2552 –ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์
พ.ศ.2560	อาจารย์แลกเปลี่ยนสอนภาษาไทย ปฏิบัติราชการต่างประเทศสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศ คณะภาษาต่างประเทศ ณ คณะภาษาต่างประเทศ Jiaotong Yunnan College มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ.2558	อาจารย์แลกเปลี่ยนสอนภาษาไทย ปฏิบัติราชการต่างประเทศสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศ คณะภาษาต่างประเทศ ณ คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย Chu Xiong Normal University มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ.2555-2556	อาจารย์แลกเปลี่ยนสอนภาษาไทย ปฏิบัติราชการต่างประเทศสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศ ณ คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย Yuxi Normal University มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ.2553-2554	อาจารย์แลกเปลี่ยนสอนภาษาไทย ปฏิบัติราชการต่างประเทศสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศ ณ คณะภาษาต่างประเทศ คณะภาษาต่างประเทศ วิทยาลัย Guangxi ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่

มณี จำปาแพง,พิมพ์พรรณ เลิศเกษม, จิตตากรวี อัมพุธ,ปริศนา อุทธชาติ, บุญทิวา สิริชยานุกุล บุษราคัม ยอดชะลูด, สินิสา ฮาชิโมโต. (2560). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากล สำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมเอเซียน. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีที่ 10* .(ฉบับพิเศษ กรกฎาคม-ตุลาคม), หน้า 79-90.

รายวิชาที่รับผิดชอบสอนในหลักสูตร

1.THI1101 ทักษะการใช้ภาษาไทย

2.THI1102 ภาษากับวัฒนธรรมไทย

3.THI1105 คำและสำนวนไทย

ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และ อาจารย์ประจำหลักสูตร

.....

ชื่อ – สกุล นางสาวอรทัย ขันโท

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาโท	ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พ.ศ. 2558
ระดับปริญญาตรี	ค.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พ.ศ. 2551

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2554- ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
พ.ศ. 2559 – 2560	สอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศ คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย Pu'er Normal University มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ.2556 – 2557	สอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศ คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย Chu Xiong Normal University มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ. 2550 - 2553	อาจารย์ประจำศูนย์การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
พ.ศ. 2550 – 2551	สอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศ วิทยาเขตเสินเจี้ยว มหาวิทยาลัย Yuxi Normal University มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่

น่านฟ้า จันทะพรม,กรรณิการ์ คันทมาศ,นิรัตน์ ทองขาว, ธีรารัตน์ จับใจนาย, พรหมินทร์ ซ่งสิริศักดิ์, อรทัย ขันโท, และ ไกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา. (2560). การสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ปีที่ 10* (ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม), หน้า 127-140.

รายวิชาที่รับผิดชอบสอนในหลักสูตร

1. THI3117 การอ่านเชิงวิเคราะห์
2. THI2209 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ
3. THI1104 การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

.....

ชื่อ – สกุล นางสาวปิยมาศ มาวงศ์

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาโท	ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พ.ศ.2555
ระดับปริญญาตรี	ศศ.บ. (ภาษาไทย) สถาบันราชภัฏเชียงราย พ.ศ.2546

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2555 - ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำโปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์
พ.ศ. 2560	อาจารย์แลกเปลี่ยนสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวจีน ณ คณะภาษาต่างประเทศ Puer Normal University มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ.2557	อาจารย์แลกเปลี่ยนสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวจีน ณ คณะภาษาต่างประเทศ Yuxi Normal University มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ.2556	อาจารย์แลกเปลี่ยนสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวจีน ณ คณะภาษาต่างประเทศ He chi Guangxi University มณฑลกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน
พ.ศ.2554 - 2555	ครูอัตราจ้าง ภาษาไทย โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ.2553 – 2554	ครูโรงเรียนกวดวิชา สถาบันกวดวิชา อ.อุ๊ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ.2548 – 2553	ครูผู้สอน โรงเรียนมารีย์รักษ์เชียงรายแผนกประถม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ.2547 – 2548	ครูอัตราจ้าง ภาษาไทย โรงเรียนพานพิทยาคม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

ผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่

ปิยมาศ มาวงศ์, และ อดิสรณ์ ประทุมถิ่น. (2561). ไตยอง : ประวัติศาสตร์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาหารที่ยาวนานของบ้านดอยหลวง. *วารสารมังรายสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย,* ปีที่ 6 (ฉบับที่ 2 กรกฎาคม). หน้า 33-43.

รายวิชาที่รับผิดชอบสอนในหลักสูตร

1. THI1419 การอ่านตีความ
2. THI3130 ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ
3. THI3268 การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ

ภาคผนวก ง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ.2563

-ร่าง-

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ว่าด้วยการศึกษาขั้นปริญญาตรี
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับ ว่าด้วยการศึกษาขั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อใช้ในการประเมินผลการศึกษาในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ การกำหนดผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาเกียรตินิยมตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และ นวัตกรรม เรื่องแนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ในคราวประชุมครั้งที่ ../.... เมื่อวันที่ ... จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ...."

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แก่นักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดของมหาวิทยาลัยในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

"มหาวิทยาลัย" หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

"สภามหาวิทยาลัย" หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

"สภาวิชาการ" หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

"อธิการบดี" หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

"ระบบคลังหน่วยกิต" หมายความว่า ระบบและกลไกในการเทียบโอนความรู้ความสามารถและหรือสมรรถนะที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และจากประสบการณ์บุคคล มาเก็บสะสมไว้ในคลังหน่วยกิตของมหาวิทยาลัย

"คลังหน่วยกิต" หมายความว่า ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตสำหรับผู้เรียนที่เข้าศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรฝึกอบรม หรือ หลักสูตรระยะยาว ในระดับอนุปริญญา หรือ ปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาที่จัดไว้สำหรับการจัดการศึกษา และที่ได้จากการเทียบโอนในระบบคลังหน่วยกิต โดยจัดให้มีหลักฐานการสะสมหน่วยกิต อาทิ สมุดสะสมหน่วยกิต แฟ้มสะสมงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์และฝากในคลังหน่วยกิตของสถาบันอุดมศึกษา

"การศึกษาต่อเนื่อง" หมายความว่า การศึกษาที่เป็นการผสมผสานกันระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งสามารถเทียบโอนผลการศึกษาที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือ จากประสบการณ์การทำงานตามความในมาตร ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

"นักศึกษา" หมายความว่า ผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

"ผู้เรียน" หมายความว่า ผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาภายใต้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่องและข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายว่าด้วยการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิต

"หลักสูตร" หมายความว่า หลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

"รายวิชา" หมายความว่า รายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ ให้มีการวัดผลการเรียนการสอนทุกรายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หลักเกณฑ์ วิธีการ และ แนวปฏิบัติ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖ นักศึกษาที่มีสิทธิ์สอบวัดผลการศึกษาปลายภาคต้องอยู่ในเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) มีเวลาเรียนในรายวิชานั้น ๆ หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดหรือของเวลาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหมด

(๒) ในกรณีที่มีเวลาเรียนในรายวิชาใด หรือ เวลาในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาใด ตามข้อ ๖ (๑) น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชา โดยความเห็นชอบของคณบดี

(๓) ในกรณีที่มีเวลาเรียนในรายวิชาใด หรือ มีเวลาในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาใดน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จะไม่มีสิทธิ์สอบในรายวิชานั้น และให้ผู้สอนให้ผลการศึกษาเป็น "F" หรือ "U" แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ ให้มีการประเมินผลการศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในหนึ่งภาคเรียน โดยแบ่งเป็นสองระบบ คือ

(๑) ระบบมีค่าระดับคะแนน กำหนดสัญลักษณ์ระดับคะแนนการประเมิน แบ่งเป็นแปดระดับ ได้แก่

สัญลักษณ์ระดับคะแนน	ความหมายของผลการศึกษา	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (EXCELLENT)	๔.๐
B^+	ดีมาก (VERY GOOD)	๓.๕
B	ดี (GOOD)	๓.๐
C^+	ดีพอใช้ (FAIRLY GOOD)	๒.๕
C	พอใช้ (FAIR)	๒.๐
D^+	อ่อน (POOR)	๑.๕
D	อ่อนมาก (VERY POOR)	๑.๐
F	ตก (FAILED)	๐.๐

ระบบนี้ใช้สำหรับการประเมินรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรค่าระดับคะแนนที่ถือว่าสอบได้ต้องไม่ต่ำกว่า "D"

นักศึกษาที่ได้ค่าระดับคะแนนในรายวิชาบังคับเป็น "F" ต้องลงทะเบียนเรียนใหม่จนกว่าจะสอบได้และให้บันทึกค่าระดับคะแนนลงในระเบียนแสดงผลการเรียนด้วยทุกครั้ง

สำหรับรายวิชาเลือก ถ้าสอบได้ค่าระดับคะแนนเป็น "F" จะลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้นอีก หรือเลือกลงทะเบียนในรายวิชาอื่นในกลุ่มวิชาเลือกเดียวกันแทนก็ได้ และให้บันทึกค่าระดับคะแนนลงในระเบียนแสดงผลการเรียนด้วยทุกครั้ง

(๒) ระบบไม่มีค่าระดับคะแนน กำหนดสัญลักษณ์การประเมินดังนี้

PD	ผ่านดีเยี่ยม	(Passed with Distinction)
S	ผ่าน	(Satisfactory)
U	ไม่ผ่าน	(Unsatisfactory)

ระบบนี้ใช้สำหรับการประเมิน

(ก) รายวิชาในกลุ่มปฏิบัติการและหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและหรือสหกิจศึกษา

(ข) รายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมตามข้อกำหนดเฉพาะของหลักสูตร

(ค) รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (General Education)

กรณีที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาเรียนรายวิชาใดเพิ่มเติมโดยไม่นับเป็นหน่วยกิตสะสม หรือกรณีที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาทดสอบหรืออบรมตามเกณฑ์มาตรฐานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ให้ใช้สัญลักษณ์การประเมินดังกล่าวโดยอนุโลม

รายวิชาบังคับที่ได้รับผลการประเมินเป็น "U" นักศึกษาต้องลงทะเบียนและเรียนใหม่จนกว่าจะผ่านการประเมินและให้บันทึกค่าระดับคะแนนลงในระเบียนแสดงผลการเรียนด้วยทุกครั้ง

สำหรับรายวิชาเลือกที่ได้รับผลการประเมินเป็น "U" จะลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้นอีก หรือเลือกลงทะเบียนในรายวิชาอื่นในกลุ่มวิชาเลือกเดียวกันแทนก็ได้ และให้บันทึกค่าระดับคะแนนลงในระเบียนแสดงผลการเรียนด้วยทุกครั้ง

ข้อ ๘ สัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการประเมิน มีดังนี้

(๑) Au (Audit) ใช้สำหรับการลงทะเบียนเรียนเพื่อร่วมฟัง

(๒) W (Withdraw) ใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) ใช้สำหรับบันทึกหลังจากที่ได้รับอนุมัติให้ยกเลิกรายวิชานั้นก่อนกำหนดสอบปลายภาคไม่น้อยกว่าสามสิบวันสำหรับภาคการศึกษาปกติ และไม่น้อยกว่าสิบห้าวันสำหรับภาคฤดูร้อน

(ข) ใช้สำหรับบันทึกหลังจากที่ได้รับอนุมัติให้ยกเลิกรายวิชาเรียนในกรณีที่นักศึกษาขอลาพักการศึกษา หรือถูกสั่งให้พักการศึกษา หลังจากลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น และพ้นกำหนดเวลาการขอถอนรายวิชานั้นแล้ว

(๓) I (Incomplete) ใช้ในกรณีต่อไปนี้

(ก) ในกรณีที่นักศึกษายังทำงานไม่แล้วเสร็จเมื่อสิ้นภาคการศึกษานั้น

(ข) ในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถส่งผลการประเมินในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดประจำภาคการศึกษานั้น ๆ

การส่งผลการประเมินเป็น "I" ให้ผู้สอนส่งผลการประเมินโดยระบุคะแนนเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น

กรณีผู้สอนส่งผลการประเมินรายวิชาเป็น "I" ทั้งหมู่เรียน จะต้องมีหนังสือชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นที่สอดคล้องกับแผนบริหารการสอนที่ระบุในเอกสาร มคอ.๓ ของรายวิชา และต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานต้นสังกัด

(๔) M (Missing) ใช้บันทึกการประเมินในรายวิชาที่นักศึกษาขาดสอบปลายภาค และให้ผู้สอนส่งคะแนนที่มีอยู่พร้อมเกณฑ์การประเมินของรายวิชานั้น

หากนักศึกษาไม่มาสอบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้คิดค่าระดับคะแนนตามคะแนนที่มีอยู่ตามเกณฑ์การประเมินของรายวิชานั้น

นักศึกษาที่ได้รับการประเมินเป็น "I" หรือ "M" ต้องดำเนินการขอรับการประเมินเพื่อเปลี่ยนค่าระดับคะแนนให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับจากวันที่ครบกำหนดส่งผลการศึกษาของภาคการศึกษานั้น ๆ เว้นแต่นักศึกษาจะได้รับการอนุมัติจากมหาวิทยาลัยให้ขยายเวลาได้ ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาถัดไป หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่านักศึกษาดังกล่าวได้รับค่าระดับคะแนนในรายวิชาดังกล่าวตามคะแนนที่มีหรือค่าระดับคะแนนเป็น "F" หรือ "U" โดยทันที แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙ สัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการได้รับยกเว้นผลการศึกษา ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยให้ได้รับผลการศึกษา ดังนี้

(๑) ผู้ที่ได้รับการยกเว้นการศึกษารายวิชาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าที่สภามหาวิทยาลัยรับรองให้ได้รับผลการศึกษาเป็น "S"

(๒) รายวิชาที่ได้รับการยกเว้นการศึกษาจากการศึกษานอกระบบ หรือ การศึกษาตามอัธยาศัย ให้ได้รับผลการศึกษาดังนี้

(ก) CE (Credits from Exam) กรณีที่ได้หน่วยกิตจากการทดสอบด้วยแบบทดสอบจากมหาวิทยาลัยจากการทดสอบที่ไม่ใช่การทดสอบมาตรฐาน

(ข) CP (Credits from Portfolio) กรณีที่ได้หน่วยกิตจากการประเมินประสบการณ์ โดยการนำเสนอแฟ้มสะสมผลงาน

(ค) CS (Credits from Standardized Test) กรณีที่ได้หน่วยกิตจากการทดสอบมาตรฐาน

(ง) CT (Credits from Training) กรณีที่ได้หน่วยกิตจากการประเมินจากการฝึกอบรมจากการประเมินการศึกษาหรืออบรมที่จัดโดยหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการยกเว้นตามข้อ ๙ (๒) ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ผู้มีสิทธิ์ขอยกเว้นตามวรรคหนึ่ง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

ข้อ ๑๐ การหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษา และค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คิดเป็นเลขทศนิยมสองตำแหน่งโดยไม่ปัดเศษ

สำหรับรายวิชาที่ได้รับผลการศึกษาเป็น "F" ให้นำหน่วยกิตมาเป็นตัวหารเฉลี่ย หากต่อมามีการลงทะเบียนซ้ำ แล้วได้ผลการศึกษาในระดับอื่นจึงจะไม่นำหน่วยกิตที่ได้รับผลการศึกษาเป็น "F" มาเป็นตัวหารเฉลี่ย แต่ยังคงต้องบันทึกค่าระดับคะแนนไว้ในระเบียนแสดงผลการเรียน สำหรับผู้ได้รับผลการศึกษาตาม ข้อ ๗ (๒) ข้อ ๘ และ ข้อ ๙ ไม่นำหน่วยกิตมาเป็นตัวหารเฉลี่ย

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่นักศึกษาสอบตกและเรียนซ้ำหรือเรียนซ้ำในรายวิชาที่เคยสอบได้แล้ว ให้นำหน่วยกิตและผลการศึกษาครั้งที่ได้รับผลการประเมินที่ดีที่สุดเพียงครั้งเดียวมาคำนวณค่าเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาและคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ ๑๒ การเทียบโอนผลการศึกษา

"การเทียบโอนผลการศึกษา" หมายความว่า การนำหน่วยกิตและค่าระดับคะแนนของทุกรายวิชา ที่เคยศึกษาจากหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมาใช้โดยไม่ต้องศึกษารายวิชานั้นอีก ตามข้อกำหนดดังนี้

(๑) คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ขอเทียบโอนผลการศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

(๒) รายวิชาที่จะนำมาเทียบโอนผลการศึกษา สามารถนำมาขอเทียบโอนผลการศึกษาได้ทุกรายวิชาโดยไม่ต้องคำนึงถึงวันที่สอบได้

(๓) ผู้มีสิทธิ์ขอเทียบโอนผลการศึกษาต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ข้อหนึ่งข้อใดดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหรือเคยศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หรือ

(ข) ผู้ที่เปลี่ยนสภาพจากนักศึกษาภาคปกติ ไปเป็นนักศึกษาตามโครงการอื่นที่ใช้หลักสูตรของมหาวิทยาลัย หรือ

(ค) ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งในมหาวิทยาลัยเปลี่ยนไปศึกษาในอีกสาขาวิชาหนึ่งในระดับเดียวกัน

(ง) ผู้ที่ผ่านการศึกษาจากระบบการศึกษาต่อเนื่องตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายว่าด้วยการศึกษาต่อเนื่อง

(จ) ผู้ที่ศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาในระบบคลังหน่วยกิต ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายว่าด้วยการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิต

(๔) เงื่อนไขในการเทียบโอนผลการศึกษา ผู้ขอเทียบโอนต้องอยู่ในเงื่อนไขต่อไปนี้

(ก) ต้องไม่เคยพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อบังคับ ข้อ ๑๗ (๖)

(ข) ต้องโอนทุกรายวิชาที่เคยศึกษามา

ข้อ ๑๓ การยกเว้นการศึกษารายวิชา

"การยกเว้นการศึกษารายวิชา" หมายความว่า การนำหน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หรือ ของสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองที่ได้ศึกษามาแล้วซึ่งมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาที่ขอยกเว้นมาใช้ โดยไม่ต้องศึกษารายวิชานั้นอีก การขอยกเว้นการศึกษารายวิชาให้เป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

(๑) คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ขอยกเว้นการศึกษารายวิชา ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

(๒) รายวิชาที่จะนำมาขอยกเว้นการศึกษาเป็นรายวิชา สามารถนำมาขอยกเว้นการศึกษาได้ทุกรายวิชาโดยไม่ต้องคำนึงถึงวันที่สอบได้หรือสำเร็จการศึกษา

(๓) ผู้มีสิทธิ์ขอยกเว้นการศึกษารายวิชา ได้แก่

(ก) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหรือเคยศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

(ข) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหรือเคยศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นหรือเทียบเท่าที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

(๔) เงื่อนไขการขอยกเว้นการศึกษารายวิชา

(ก) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

(ข) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่เนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ขอยกเว้น

(ค) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่สอบได้ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน "C" หรือแต้มระดับคะแนน ๒.๐๐

(ง) จะขอยกเว้นได้ไม่เกินสองในสามของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของหลักสูตรที่ขอยกเว้น

(จ) รายวิชาที่ได้รับการยกเว้นการศึกษารายวิชา ให้บันทึกไว้ในระเบียนแสดงผลการเรียนเป็น "S" และไม่นำหน่วยกิตมาคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม แต่จะนับจำนวนหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

(๕) ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่ามาแล้ว จะเข้าศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรีในอีกสาขาวิชาหนึ่ง ให้ได้รับการยกเว้นการศึกษารายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปทั้งหมดรวมทั้งหมวดวิชาเลือกเสรี รายวิชาที่ได้รับการยกเว้นให้นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา โดยไม่ต้องบันทึกระเบียนแสดงผลการเรียนเป็นรายวิชา

ข้อ ๑๔ ค่าธรรมเนียมในการขอเทียบโอนผลการศึกษาและ การยกเว้นการศึกษารายวิชา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๕ การลาพักการศึกษา

(๑) ในภาคการศึกษาปกติ หากนักศึกษาไม่ลงทะเบียนเรียนด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม นักศึกษาจะต้องขอลาพักการศึกษาสำหรับภาคการศึกษาปกตินั้น โดยยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน และต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัยก่อนสอบปลายภาคไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน

(๒) การลาพักการศึกษา นักศึกษาใหม่ไม่มีสิทธิ์ลาพักการศึกษาในภาคการศึกษาแรก เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

(๓) การลาพักการศึกษาต่อเนื่องได้ไม่เกินสองภาคการศึกษาปกติ กรณีมีความจำเป็นต้องลาพักการศึกษามากกว่าสองภาคการศึกษาปกติ ต้องได้รับการอนุมัติจากอธิการบดี

ข้อ ๑๖ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) มีความประพฤติดี รักษาไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์แห่งความเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

(๒) สอบผ่านในรายวิชาต่าง ๆ ครบตามหลักสูตรและเงื่อนไขที่กำหนด

(๓) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(๔) มีระยะเวลาศึกษาตามเกณฑ์ดังนี้

(ก) หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อนหกภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อนสิบสี่ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

(ข) หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อนแปดภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อนสิบเจ็ดภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียน ไม่เต็มเวลา

(ค) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อนสิบภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อนยี่สิบภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

(ง) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อนสี่ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อนแปดภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

(๕) ผู้ขอเทียบโอนผลการศึกษาหรือผู้ขอยกเว้นการศึกษารายวิชาต้องมีเวลาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าหนึ่งปีการศึกษา

(๖) ปฏิบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขการเป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามประกาศ หรือระเบียบของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๗ การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

(๔) กระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศของมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมีประกาศให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

(๕) ไม่ชำระเงินค่าลงทะเบียนและไม่ชำระเงินค่ารักษาสถานภาพในหนึ่งภาคการศึกษาปกติ

(๖) เกณฑ์การประเมินผลการศึกษา

(ก) ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๖๐ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติที่สี่นับตั้งแต่วันเริ่มเข้าศึกษา ทั้งนี้ให้นับภาคการศึกษาที่ลาพักการศึกษาด้วย

(ข) ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๘๐ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติที่หก ที่แปด ที่สิบ ที่สิบสอง ที่สิบสี่ ที่สิบหก ที่สิบแปด และที่ยี่สิบ นับตั้งแต่วันเริ่มเข้าศึกษา ทั้งนี้ให้นับภาคการศึกษาที่ลาพักการศึกษาด้วย

(๗) มีระยะเวลาศึกษาเกินเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ใช้เวลาศึกษาเกินแปดปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และเกินสิบสองปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

(ข) หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ใช้เวลาเรียนเกินสิบปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และเกินสิบห้าปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

(ค) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ใช้เวลาศึกษาเกินสิบสองปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และเกินสิบแปดปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

(ง) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ใช้เวลาศึกษาเกินสี่ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และเกินหกปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

(๘) ศึกษาครบหลักสูตรและได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาตามข้อ ๑๖

(๙) ย้ายสถานศึกษา

ข้อ ๑๘ นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาด้วยเหตุไม่ชำระเงินค่าลงทะเบียนและไม่ชำระเงินค่ารักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาให้มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอคืนสภาพการเป็นนักศึกษาต่อสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนก่อนเปิดภาคการศึกษาและต้องชำระค่าธรรมเนียมการขอคืนสภาพการเป็นนักศึกษาและค่าธรรมเนียมขอลาพักการศึกษาของภาคการศึกษาที่ค้างชำระตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๙ เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนเรียนได้หน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว และได้รับค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๑.๘๐ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ให้เลือกลงทะเบียนรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อทำค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้ถึง ๒.๐๐ ทั้งนี้ต้องอยู่ในระยะเวลาตามข้อ ๑๗ (๗)

ข้อ ๒๐ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจะได้รับปริญญาเกียรตินิยม ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๓.๖๐ ขึ้นไป จะได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๓.๒๕ ขึ้นไปให้ได้รับเกียรตินิยมอันดับสอง

(๒) สอบไล่ได้ในรายวิชาใด ๆ ไม่ต่ำกว่า "C" ตามระบบค่าระดับคะแนนและต้องไม่เคยได้ "F" หรือ "U" หรือ "W" ในรายวิชาใด ๆ

(๓) ไม่เคยลงทะเบียนซ้ำในรายวิชาใด

(๔) มีระยะเวลาศึกษา ดังนี้

(ก) หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่าหกภาคการศึกษาปกติและไม่เกินสี่ปีการศึกษา

(ข) หลักสูตรปริญญาตรี (๕ปี) ใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่าแปดภาคการศึกษาปกติ และไม่เกินห้าปีการศึกษา

(ค) หลักสูตรปริญญาตรี (๖ ปี) ใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบภาคการศึกษาปกติ และไม่เกินหกปีการศึกษา

กรณีนักศึกษาย้ายสาขาวิชาภายในมหาวิทยาลัย ให้นับภาคการศึกษาในสาขาวิชาใหม่และสาขาวิชาเดิมรวมกัน

(๕) ไม่เคยเทียบโอนผลการศึกษาหรือยกเว้นการศึกษารายวิชา

(๖) ไม่เคยถูกสั่งพักการศึกษาเพราะกระทำผิดวินัยนักศึกษา

ข้อ ๒๑ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนไม่เสียสิทธิ์ในการได้รับปริญญาเกียรตินิยม

ข้อ ๒๒ นักศึกษาที่ทุจริต หรือร่วมทุจริตรายวิชาใด ๆ ในการสอบระหว่างภาคหรือการสอบปลายภาคที่มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานจัดการศึกษาจัดสอบ ให้นักศึกษาผู้นั้นได้รับผลการศึกษาเป็น "F" หรือ "U" ในรายวิชานั้น ๆ และให้พักการเรียนภาคการศึกษานั้น และให้ได้รับผลการศึกษาเป็น "W" ในรายวิชาอื่น ๆ

ข้อ ๒๓ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนครบหลักสูตร ในหลักสูตรหนึ่งหลักสูตรใดในระดับปริญญาตรีที่มีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรระดับอนุปริญญาไว้ด้วย และปฏิบัติครบตามข้อกำหนดและระเบียบ ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ แต่ไม่ต่ำกว่า ๑.๘๐ ให้มีสิทธิ์ขอรับการสำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญาในหลักสูตรและสาขาวิชานั้น ๆ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอรับอนุปริญญาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๔ นักศึกษาที่ได้ศึกษาในหลักสูตรหนึ่งหลักสูตรใดในระดับปริญญาตรีที่มีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรระดับอนุปริญญาไว้ด้วย แต่ยังศึกษาไม่ครบตามโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี เนื่องจากพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาด้วยเหตุผลอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่ใช่เหตุจากความผิดอาญา โดยมีหน่วยกิตสะสมที่เรียนสะสมก่อนการพ้นสภาพเป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตรระดับอนุปริญญาที่ระบุในเล่มหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๙๐ หน่วยกิตและได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้มีสิทธิ์ได้รับอนุปริญญาในหลักสูตรและสาขาวิชานั้น ๆ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอรับอนุปริญญา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๕ ให้มีคณะกรรมการอนุมัติผลการเรียนซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้อนุมัติผลการเรียนระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรีแทนสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองอธิการบดีจำนวนหนึ่งคนเป็นรองประธานกรรมการ และอีกหนึ่งคนเป็นกรรมการ

(๓) คณบดีในหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ จำนวนสองคนเป็นกรรมการ

(๕) ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) นายทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน และ ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการตาม (๒) และ (๔) ให้แต่ละกลุ่มเลือกกันเอง

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๕) หรือ (๖) ไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้ทำหน้าที่แทน

ให้ถือว่าวันที่คณะกรรมการดังกล่าวอนุมัติผลการเรียน เป็นวันสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ให้มหาวิทยาลัยออกใบรับรองการศึกษาและระเบียนแสดงผลการเรียนให้แก่นักศึกษา

ข้อ ๒๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ...

(ดร.ชัยยงค์ สัจจิพานนท์)
นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภาคผนวก จ

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายว่าด้วยการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิต ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2563

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ว่าด้วยการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับ ว่าด้วยการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ว่าด้วยการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓"

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดของมหาวิทยาลัยในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

"มหาวิทยาลัย" หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

"สภามหาวิทยาลัย" หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

"สภาวิชาการ" หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

"หน่วยงานรับผิดชอบการจัดการศึกษาระบบคลังหน่วยกิต" หมายความว่า หน่วยงานที่มหาวิทยาลัยมอบหมายให้รับผิดชอบการดำเนินการจัดการศึกษาระบบคลังหน่วยกิตตามข้อบังคับนี้

"นักศึกษา" หมายความว่า ผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย

"ผู้เรียน" หมายความว่า ผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาภายใต้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งในหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเปิดสอนในระบบคลังหน่วยกิต

"ระบบคลังหน่วยกิต" หมายความว่า ระบบและกลไกในการเทียบโอนความรู้ความสามารถและหรือสมรรถนะที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และจากประสบการณ์บุคคล มาเก็บสะสมไว้ในคลังหน่วยกิตของมหาวิทยาลัย

"คลังหน่วยกิต" หมายความว่า ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตสำหรับผู้เรียนที่เข้าศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรฝึกอบรม หรือ หลักสูตรระยะยาวในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยที่จัดไว้สำหรับการจัดการศึกษาและที่ได้จากการเทียบโอนในระบบคลังหน่วยกิตโดยจัดให้มีหลักฐานการสะสมหน่วยกิต อาทิต สมุดสะสมหน่วยกิต แฟ้มสะสมงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์และฝากในคลังหน่วยกิตของมหาวิทยาลัย

"การเทียบโอนหรือการโอน" หมายถึง การเทียบผลการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้จากการเรียนเข้าสู่รายวิชาในหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน

"การศึกษาในระบบ" หมายความว่า การศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน โดยได้รับประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา ปริญญา หรือ คุณวุฒิทางการศึกษาอื่น ๆ ซึ่งมหาวิทยาลัยยอมรับ

"การศึกษานอกระบบ" หมายความว่า การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

"การศึกษาตามอัธยาศัย" หมายความว่า การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

"ประสบการณ์บุคคล" หมายความว่า ความสามารถและหรือสมรรถนะของบุคคลที่สั่งสมไว้จากการศึกษาด้วยตนเอง ประสบการณ์จากการทำงาน การฝึกอบรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น การฝึกอบรมจากการปฏิบัติงาน การฝึกอาชีพ การสัมมนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการ

"ผลการเรียน" หมายถึง ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เกิดจากการศึกษาในระบบซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนนตัวอักษร หรือแต้มระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนนผลการเรียนหรือคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

"ผลลัพธ์การเรียนรู้" หมายความว่า ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตาอัธยาศัย และประสบการณ์บุคคลที่สั่งสมไว้ ที่เทียบได้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสามารถวัดและประเมินได้โดยวิธีการต่าง ๆ

"การเทียบโอนประสบการณ์" หมายความว่า การนำผลลัพธ์การเรียนรู้มาขอเทียบกับเนื้อหา สาระสำคัญของรายวิชาต่าง ๆ ของการเรียนในระบบตามหลักสูตรเพื่อให้ได้หน่วยกิต โดยผู้เรียนสามารถแสดงได้ว่ามีความรู้ ทักษะ และเจตคติของตนเอง พร้อมทั้งมีหลักฐานซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตรงตามวัตถุประสงค์ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่กำหนดในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาของหลักสูตรที่ผู้เรียนศึกษาอยู่หรือประสงค์จะศึกษา ซึ่งควรได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อเทียบโอนประสบการณ์ที่มีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและไม่ต้องศึกษาซ้ำในเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนมีทักษะมาก่อนแล้ว ทั้งนี้ การเทียบโอนประสบการณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และข้อแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา

ข้อ ๕ การดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษาตามข้อบังคับนี้ มีวัตถุประสงค์

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ เชื่อมโยงทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(๒) ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสะสมผลการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และจากประสบการณ์บุคคลไว้ในคลังหน่วยกิต

ข้อ ๖ ระบบคลังหน่วยกิต มีหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้และผลลัพธ์การเรียนรู้ ความสามารถและหรือสมรรถนะมาเทียบหน่วยกิตและสะสมในคลังหน่วยกิตได้ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ

(๒) ผู้เรียนสามารถสะสมผลการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ ความสามารถและหรือสมรรถนะในคลังหน่วยกิตได้โดยไม่จำกัดอายุและคุณวุฒิของผู้เรียน ระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิตและระยะเวลาในการเรียน ทั้งนี้ การสะสมผลการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ในคลังหน่วยกิต องค์ความรู้ของแต่ละศาสตร์อาจจะมีลักษณะเฉพาะที่ขึ้นอยู่กับระยะเวลากำหนดในตัวเอง ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของศาสตร์นั้น ๆ ที่อาจจะต้องมีระยะเวลาเป็นตัวกำหนดในการปรับเปลี่ยนองค์ความรู้

(๓) ผู้ที่ต้องการพัฒนาความรู้และสมรรถนะเฉพาะทางหรือต้องการเปลี่ยนอาชีพสามารถรับการฝึกอบรมจากหน่วยงานและเป็นหลักสูตรที่ได้รับการรับรองโดยหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับในวิชาชีพนั้น จะถือว่าหลักสูตรนั้นได้รับการรับรอง แต่ในกรณีที่หลักสูตรยังไม่ได้รับการรับรองจะต้องนำผลการเรียนรู้มาเทียบอีกครั้งหนึ่งเพื่อสะสมหน่วยกิตในคลังหน่วยกิต

(๔) ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนและสะสมหน่วยกิตได้ตลอดชีวิต โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสมและระยะเวลาในการศึกษา

(๕) ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนและสะสมหน่วยกิตในมหาวิทยาลัยพร้อมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้

ข้อ ๗ การสะสมหน่วยกิตในคลังหน่วยกิตตามข้อบังคับฉบับนี้ ให้สามารถสะสมได้ทั้งผลการเรียนจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และ จากประสบการณ์บุคคล โดยสามารถดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

(๑) การเรียนรายวิชา/หลักสูตรต่าง ๆ ที่จัดการเรียนการสอนโดยสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการรับทราบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือ หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายรับรอง

(๒) การฝึกอบรมของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน หรือสถาบันทางการศึกษาอื่น ๆ ที่ผ่านการประเมินโดยสถาบันอุดมศึกษา เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาที่กำหนด

(๓) การเทียบโอนประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และประสบการณ์บุคคล

ข้อ ๘ หลักสูตรในระบบคลังหน่วยกิตโดยเฉพาะในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณารับทราบการจัดการเรียนการสอนระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเป็นหลักสูตรในสาขาวิชาที่คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบการเปิดดำเนินการหลักสูตรแล้ว

(๒) กรณีเป็นหลักสูตรที่มีองค์กรวิชาชีพ ต้องเป็นหลักสูตรที่องค์กรวิชาชีพนั้น ๆ ให้การรับรองแล้ว และหากนำมาดำเนินการในระบบคลังหน่วยกิตต้องแจ้งให้องค์กรวิชาชีพรับทราบอีกครั้งหนึ่ง

(๓) มหาวิทยาลัยต้องมีระเบียบ ข้อบังคับในการเทียบโอนผลการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่รวมถึงการเทียบโอนประสบการณ์ รวมทั้งมีหลักเกณฑ์ กลไก และวิธีการในการประเมินผลการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ และประสบการณ์บุคคลของผู้เรียนที่ชัดเจนและสอดคล้องตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ

(๔) มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีบุคลากร/หน่วยงานรับผิดชอบเฉพาะสำหรับการดำเนินงานในระบบคลังหน่วยกิต เพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้เรียนและดำเนินการให้มีการสะสมหน่วยกิตตามที่กำหนด

(๕) การดำเนินการหลักสูตรต้องมีการธำรงไว้ซึ่งคุณภาพมาตรฐาน และมีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๙ ผู้เรียนในระบบคลังหน่วยกิตต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) ต้องการเพิ่มพูนความรู้ โดยเข้าศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ หรือหลักสูตรระยะสั้นในระดับประกาศนียบัตร วุฒิบัตร สัมฤทธิบัตร ที่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาต้องมีคุณสมบัติตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) ในกรณีผู้ที่จะเข้าสู่การศึกษาระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ในระบบคลังหน่วยกิต จะต้องมีสมรรถนะที่แสดงถึงองค์ความรู้ที่สามารถเทียบได้กับองค์ความรู้ในระดับชั้นของอนุปริญญา ปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาในศาสตร์นั้น ๆ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่สามารถวัดและประเมินผลได้

ข้อ ๑๐ ระบบคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา มีวิธีดำเนินการและเงื่อนไข ดังนี้

(๑) มหาวิทยาลัย ต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักสูตรในระบบคลังหน่วยกิตทั้งระบบ ตั้งแต่การรับเข้าศึกษา ให้คำแนะนำปรึกษา การลงทะเบียน การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ การเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้ การเทียบโอนประสบการณ์ การสะสมหน่วยกิต การวัดและประเมินผล และการให้ปริญญา โดยคำนึงถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม

(๒) การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา/หลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้เรียนที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้แต่ไม่ต้องการคุณวุฒิการศึกษาทั้งในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี หรือ ปริญญาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินการจัดทำรายวิชา/หลักสูตรระยะสั้นให้อิงสมรรถนะหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยมีจำนวนชั่วโมงในการเรียนที่สามารถเทียบเป็นหน่วยกิตได้ และมีระบบการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้และการเทียบโอนประสบการณ์ในการสะสมหน่วยกิต

(๓) การดำเนินการหลักสูตรระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยอาจเลือกจัดหลักสูตรที่จะใช้จัดการเรียนการสอนในระบบคลังหน่วยกิต ได้หลายแบบ ดังนี้

(ก) หลักสูตรเดิมที่มหาวิทยาลัยเปิดสอนอยู่แล้ว โดยปรับปรุงเพิ่มระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตได้ นอกเหนือจากการเรียนการสอนในระบบชั้นเรียนปกติ โดยหลักสูตรที่นำมาจัดการเรียนการสอนในระบบคลังหน่วยกิต ต้องมีผลการประกันคุณภาพในระดับดีขึ้นไป

(ข) หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นใหม่ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้หลายแห่งในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ ต้องจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันโดยได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยที่จะร่วมกันพัฒนาหลักสูตร และให้มหาวิทยาลัยดำเนินการคัดเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมพัฒนาหลักสูตรและกำหนดระบบการวัดและประเมินผลในระบบคลังหน่วยกิตร่วมกัน

(ค) หลักสูตรใหม่ มหาวิทยาลัยอาจพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่ใช้เฉพาะในระบบคลังหน่วยกิต โดยต้องแสดงเงื่อนไขให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๑๑ การลงทะเบียนเรียนและการสะสมหน่วยกิต มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนและสะสมหน่วยกิตในหลักสูตรที่เปิดสอนโดยมหาวิทยาลัย พร้อมกับการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้

(๒) การสะสมหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้ผู้เรียนสะสมหน่วยกิตไว้ในคลังหน่วยกิตของสถาบันอุดมศึกษาที่ตนลงทะเบียนเรียนได้

สำหรับการลงทะเบียนเรียนระหว่างมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่ได้มีบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับผลการเรียนของสถาบันอุดมศึกษาที่มีบันทึกข้อตกลงร่วมกันทุกสถาบันที่ร่วมลงนามข้อตกลงร่วมกันทั้งหมด และให้สะสมหน่วยกิตไว้ในคลังหน่วยกิตได้

(๓) การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการเทียบโอนประสบการณ์ มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยและประสบการณ์บุคคล โดยกำหนดให้มีระบบและกลไกในการประเมิน ซึ่งการประเมินต้องมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่ชัดเจน สมเหตุสมผล เชื่อถือได้ มีความโปร่งใส และมีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และข้อแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา ซึ่งผู้เรียนสามารถยื่นขอเทียบโอนประสบการณ์ในสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งได้

การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการเทียบโอนผลการเรียน กรณีผู้เรียนลงทะเบียนเรียนและสะสมหน่วยกิตในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ หลายแห่ง ผู้เรียนสามารถยื่นขอเทียบโอนผลการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งได้ โดยที่ต้องมีการดำเนินการประเมินผลการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้จากประสบการณ์และสะสมหน่วยกิตให้ผู้เรียน

ข้อ ๑๒ การวัดและการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนต้องมีมาตรฐานเทียบได้กับหลักสูตรในสาขาหรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกับผู้เรียนในระบบชั้นเรียนปกติ

ข้อ ๑๓ การบันทึกผลการเรียน และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในคลังหน่วยกิต ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีที่ผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการเทียบโอนประสบการณ์ ให้บันทึกตามวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยไม่ให้ระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต้มระดับคะแนน และไม่มีการนำมาคิดคะแนนผลการเรียนหรือคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

(๒) กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ให้บันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต้มระดับคะแนนที่สอบได้และสามารถนำมาคิดคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

(๓) กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นหลายแห่งและนำผลการเรียนไปเทียบโอนเพื่อสะสมหน่วยกิต ให้สถาบันอุดมศึกษาผู้ประเมินบันทึกผลการประเมินเป็นตัวอักษร และไม่มีการนำมาคิดคะแนนผลการเรียน หรือคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ ๑๔ การให้คุณวุฒิและปริญญา มีดังนี้

(๑) กรณีผู้เรียนที่เข้าศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ หลักสูตรระยะสั้น หรือ หลักสูตรฝึกอบรม สามารถได้รับประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หรือ สัมฤทธิบัตร แล้วแต่กรณีตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) กรณีผู้เรียนที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา จะได้รับคุณวุฒิดังกล่าวตามเงื่อนไข ดังนี้

(ก) ผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษาได้เมื่อเรียนและสะสมหน่วยกิตได้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีผลการเรียนและค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) มหาวิทยาลัยที่จะเป็นผู้ให้ปริญญาจะเป็นผู้คิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้แก่ผู้เรียนเพื่อสำเร็จการศึกษา โดยผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียนในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาที่จะเป็นผู้ให้ปริญญา

(ค) การให้อนุปริญญา ปริญญาตรี หรือปริญญาระดับบัณฑิตศึกษาแก่ผู้เรียนในระบบคลังหน่วยกิต ต้องระบุว่าสำเร็จการศึกษาในระบบคลังหน่วยกิตไว้ในใบแสดงผลการเรียนด้วย

ข้อ ๑๕ มหาวิทยาลัย ต้องจัดให้มีฐานข้อมูลทะเบียนรายบุคคลในระบบคลังหน่วยกิตเพื่อเป็นคลังหน่วยกิตสำหรับบันทึกผลการเรียนและการสะสมหน่วยกิตของผู้เรียนที่พร้อมรับการตรวจสอบและต้องรายงานผลให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบทุกสิ้นปีการศึกษา และมีระบบที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลระบบคลังหน่วยกิตของสำนักปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

ข้อ ๑๖ ทุกหลักสูตรที่ดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิต จะต้องกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพของหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการจัดการศึกษาในระบบคลังหน่วยกิตตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน ดังนี้

(๑) องค์ประกอบที่ ๑ การกำหนดมาตรฐาน

(๒) องค์ประกอบที่ ๒ บัณฑิต

(๓) องค์ประกอบที่ ๓ นักศึกษา

(๔) องค์ประกอบที่ ๔ อาจารย์

(๕) องค์ประกอบที่ ๕ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

(๖) องค์ประกอบที่ ๖ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

การประกันคุณภาพการศึกษา ต้องมีการกระทำอย่างต่อเนื่อง มีการรายงานต่อสภามหาวิทยาลัย และแจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เพื่อนำผลการประกันคุณภาพมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานในระบบคลังหน่วยกิตให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ข้อ ๑๗ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิต" ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษา เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) คณบดี ทุกคณะ วิทยาลัย สำนักวิชา เป็นกรรมการ

(๔) ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย เป็นกรรมการ

(๕) ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยมอบหมายให้รับผิดชอบงานจัดการศึกษาระบบคลังหน่วยกิต เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๗) รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนหนึ่งคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งบุคลากรในหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยมอบหมายให้รับผิดชอบงานจัดการศึกษาระบบคลังหน่วยกิตหรือสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนหน่วยงานละหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ออกประกาศ หลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และแนวปฏิบัติ ตลอดจนคุณสมบัติของผู้เรียน ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระบบคลังหน่วยกิต

(๒) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ

(๓) รายงานการดำเนินงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๑๘ ให้อธิการบดี รักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ กรณีมีปัญหาหรือไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศได้ ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ โดยคำวินิจฉัยสั่งการของอธิการบดีให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายชัยยงค์ สัจจิพานนท์)
นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภาคผนวก ฉ

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรกับหลักสูตรพุทธศักราช 2559

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
1	**รูปแบบของหลักสูตร**	เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2554 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548	1. เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2552 2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2554 3. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558	เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2554 (มคอ. 1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2552 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558
2	**ชื่อหลักสูตร**	ภาษาไทย: ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Arts Program in Thai	**ปริญญาตรี** 2.1 ภาษาไทย: หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย 2.2 ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Arts Program in Thai	เพิ่มคำว่า “หลักสูตร”เพื่อให้มีความสมบูรณ์ขึ้น
3	**ชื่อปริญญาและสาขาวิชา**	ชื่อเต็ม (ไทย) : ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) ชื่อย่อ (ไทย) : ศศ.บ. (ภาษาไทย) ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) : Bachelor of Arts (Thai) ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) : B.A.(Thai) ประกอบด้วยแขนงวิชาต่างๆ ดังนี้ 1. แขนงวิชาภาษาไทย 2. แขนงวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	**ปริญญาตรี** 3.1 ชื่อเต็ม (ไทย) : ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) ชื่อย่อ (ไทย) : ศศ.บ. (ภาษาไทย) 3.2 ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) : Bachelor of Arts (Thai) ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) :B.A.(Thai)	ชื่อปริญญาและชื่อสาขาคงเดิมแต่เปลี่ยนจาก 2 แขนงวิชา ให้เหลือวิชาเดียวคือภาษาไทย เนื่องจากจำนวนนักศึกษาลดลง และเพิ่มวิชาเลือกภาษาอังกฤษ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่มุ่งเน้นการนำภาษาไทยและมีพื้นฐานภาษาอังกฤษไปใช้ในการประกอบอาชีพ

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
4	ปรัชญาของหลักสูตร	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในภาษาไทยอย่างลึกซึ้ง มีทักษะการใช้ภาษาไทย มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน สามารถคิดวิเคราะห์สารต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักการประชาสัมพันธ์ที่ดี ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพอย่างมีคุณธรรม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชน ส่วนสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารเน้นกระบวนการการสื่อสาร มีทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสารในแวดวงสื่อสารมวลชนและธุรกิจ สามารถใช้ภาษาในการออกแบบประชาสัมพันธ์ได้	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่เห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทยในฐานะภาษาประจำชาติ กับทั้งมีความเชี่ยวชาญในการใช้ทักษะพื้นฐานทางภาษาทั้ง 4 ด้านต่าง ๆ คือการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ผนวกกับความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผสมผสานกับองค์ความรู้ทางเทคโนโลยี มาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือในวิชาชีพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	เปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ในสถานการณ์ปัจจุบัน ที่มีความทันสมัยขึ้น อีกทั้งยังสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐและเอกชน
5	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทย 2. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถในทักษะการใช้ภาษาไทยทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน 3. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูง 4. เพื่อผลิตบัณฑิตให้รู้จักรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติพร้อมมีความ	1. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่เห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทยในฐานะภาษาประจำชาติ 2. เพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตมีความเชี่ยวชาญในการใช้ทักษะพื้นฐานทางภาษาไทย และมีความสามารถในด้านการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล 3. เพื่อสนับสนุนให้บัณฑิตรู้จักใช้องค์ความรู้ทางเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือนำไปประกอบวิชาชีพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเองและสังคมส่วนรวม	เพิ่มเติมเนื้อหาให้ครอบคลุมศาสตร์ทางภาษาไทยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและให้เห็นถึงความสำคัญขององค์ความรู้ทางภาษาไทยว่าสามารถนำมาพัฒนาตนเองและสังคมส่วนรวมได้

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
		สำนึกในความเป็นไทย สามารถเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ ในการส่งเสริมและเผยแพร่เอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยได้อย่างดีถูกต้องเหมาะสม		
6	**ระบบการศึกษา**	1.1 ระบบ การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เรื่องการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2549 โดยใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค (ภาคผนวก ซ) 1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน 1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค ไม่มี	1.1 ระบบ การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เรื่องการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค (ภาคผนวก ซ) 1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ไม่มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน 1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค ไม่มี	เปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาโดย ไม่มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
7	**ประเภทหลักสูตร**	-	หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ	ปรับปรุงเพิ่มเติมตามข้อกำหนดในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558
8	**การดำเนินการหลักสูตร**	1. วันเวลาในการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนในเวลาราชการ ระหว่างวันจันทร์ถึงศุกร์ โดยช่วงเวลาในแต่ละภาคเรียน มีดังนี้ ภาคเรียนที่ 1 เดือนสิงหาคม – ธันวาคม ภาคเรียนที่ 2 เดือนมกราคม – พฤษภาคม ภาคฤดูร้อน เดือนมิถุนายน – กรกฎาคม	1. วันเวลาในการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนในเวลาราชการ ระหว่างวันจันทร์ถึงศุกร์ โดยช่วงเวลาในแต่ละภาคเรียน มีดังนี้ ภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน – กันยายน ภาคเรียนที่ 2 เดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์	เปลี่ยนแปลงตามปฏิทินวิชาการใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
8	**การดำเนินการหลักสูตร (ต่อ)**	2. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา 2.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า 2.2 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่าหรืออนุปริญญา	2. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา 2.1. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าทุกสาขาวิชา	กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาด้วยวิธีการเทียบโอนการศึกษาสามารถเทียบเท่าได้ “ทุกสาขาวิชา” เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่สนใจศึกษาสามารถสมัครเรียนในหลักสูตรได้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการประกาศรับสมัครนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
		2.3 คุณสมบัติเพิ่มเติมให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการประจำหลักสูตรและประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เรื่องการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2549	2.2. คุณสมบัติอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศการรับสมัครนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายในแต่ละปีการศึกษา	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการประกาศรับสมัครนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
		3. คุณสมบัติเฉพาะสาขา ไม่กำหนด	3. คุณสมบัติเฉพาะสาขา ไม่กำหนด	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการประกาศรับสมัครนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
		4. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศการคัดเลือกนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	4. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศการคัดเลือกนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการประกาศรับสมัครนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

<table>
<tr><th>ที่</th><th>หัวข้อ</th><th>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559</th><th>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564</th><th>เหตุผลในการปรับปรุง</th></tr>
<tr>
<td>8</td>
<td>การดำเนินการหลักสูตร (ต่อ)</td>
<td>8.5 แผนการรับนักศึกษา
<table>
<tr><th rowspan="2">จำนวนนักศึกษา</th><th colspan="5">จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา</th></tr>
<tr><th>2559</th><th>2560</th><th>2561</th><th>2562</th><th>2563</th></tr>
<tr><td>ชั้นปีที่ 1</td><td>80</td><td>80</td><td>80</td><td>80</td><td>80</td></tr>
<tr><td>ชั้นปีที่ 2</td><td>-</td><td>80</td><td>80</td><td>80</td><td>80</td></tr>
<tr><td>ชั้นปีที่ 3</td><td>-</td><td>-</td><td>80</td><td>80</td><td>80</td></tr>
<tr><td>ชั้นปีที่ 4</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>80</td><td>80</td></tr>
<tr><td>รวม</td><td>80</td><td>160</td><td>240</td><td>320</td><td>320</td></tr>
<tr><td>คาดว่าจะจบการศึกษา</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>80</td><td>80</td></tr>
</table>
</td>
<td>8.5 แผนการรับนักศึกษา
<table>
<tr><th rowspan="2">จำนวนนักศึกษา</th><th colspan="5">จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา</th></tr>
<tr><th>2564</th><th>2565</th><th>2566</th><th>2567</th><th>2568</th></tr>
<tr><td>ชั้นปีที่ 1</td><td>40</td><td>40</td><td>40</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>ชั้นปีที่ 2</td><td>-</td><td>40</td><td>40</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>ชั้นปีที่ 3</td><td>-</td><td>-</td><td>40</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>ชั้นปีที่ 4</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>รวม</td><td>40</td><td>80</td><td>120</td><td>160</td><td>160</td></tr>
<tr><td>คาดว่าจะจบการศึกษา</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>40</td><td>40</td></tr>
</table>
</td>
<td>มีการปรับแผนรับนักศึกษาเนื่องจากหลักสูตรมีการลดแขนงวิชาลง และต้องการปูทางเพื่อผลิตบัณฑิตให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการในการนำภาษาไทยและภาษาอังกฤษมาใช้ในการประกอบอาชีพ และสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีจำนวนประชากรในวัยเรียนลดลง</td>
</tr>
</table>

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร**	**โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี** **หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 137 หน่วยกิต** **แบ่งเป็นหมวดวิชา ดังนี้** ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต โครงสร้างของหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ประกอบด้วยกลุ่มวิชาทั้งหมดรวม 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ 1) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 9 หน่วยกิต 2) กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 9 หน่วยกิต 3) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต 4) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต ข. หมวดวิชาเฉพาะ 109 หน่วยกิต 1) กลุ่มวิชาเอกบังคับ 69 หน่วยกิต 2) กลุ่มวิชาเอกเลือก 33 หน่วยกิต 3) กลุ่มวิชาปฏิบัติ/ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต ค. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต	**โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี** **หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 122 หน่วยกิต** **แบ่งเป็นหมวดวิชา ดังนี้** **1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต** 1.1 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 1.2 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารให้เรียนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต 1.3 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้เรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต 1.4 กลุ่มวิชาบูรณาการและเสริมสร้างทักษะชีวิต ให้เรียนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต **2) หมวดวิชาเฉพาะ**ให้เรียนไม่น้อยกว่า 86 หน่วยกิต **2.1 กลุ่มวิชาเฉพาะ** 2.1.1 กลุ่มเนื้อหาวิชาบังคับ 40 หน่วยกิต 1) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์ 6 หน่วยกิต 2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา 12 หน่วยกิต 3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย 9 หน่วยกิต 4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม 13 หน่วยกิต	ปรับตามหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปรับลดจำนวนหน่วยกิตรวมลงจากเดิม 137 หน่วยกิตเป็น 122 หน่วยกิต (ลดลง 15 หน่วยกิต) เพื่อ (1) ลดจำนวนรายวิชาบรรยาย เพิ่มวิชาปฏิบัติในแผนการศึกษาตลอดหลักสูตร โดยข้อมูลวิชาเฉพาะ กลุ่มเนื้อหาวิชาบังคับ มีจำนวนวิชาบรรยาย 4 วิชา คิดเป็น 31% และวิชาปฏิบัติ 9 วิชา คิดเป็น 69% กลุ่มเนื้อหาวิชาเลือก มีจำนวนวิชาบรรยาย 5 วิชา คิดเป็น 29% และวิชาปฏิบัติ 12 วิชา คิดเป็น 71% กลุ่มวิชา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 2 วิชา เป็นวิชาปฏิบัติ คิดเป็น 100% และกลุ่มวิชาเลือกเสรี จำนวน 2 วิชา เป็นวิชาปฏิบัติทั้ง 2 วิชา คิดเป็น 100% และ (2) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2554 (มคอ. 1) (ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต)

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**		2.1.2 กลุ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะเลือก ให้เลือกเรียนรายวิชาจากทุกกลุ่มต่อไปนี้รวมกันไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต 1) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์ 2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา 3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย 4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม 5) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ 2.1.3 กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา 7 หน่วยกิต **3) หมวดวิชาเลือกเสรี** เลือกเรียนต่อไปนี้ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต **4) หมวดวิชาโทภาษาไทย** เรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	**รายวิชาแยกตามโครงสร้างของหมวดวิชา** **ระดับปริญญาตรี 137 หน่วยกิต** **ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต** **1. กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี** ให้เรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต 1.1 เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ GEN1101 คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6) Mathematics in Daily Life GEN1102 เทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6) InformationTeachology in Daily Life GEN1103 วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6) Sciences in Daily Life GEN1012 การดำรงชีวิตอย่างมีสุขภาวะ 3(3-0-6) Healthy Living	**รายวิชาแยกตามโครงสร้างของหมวดวิชา** **ระดับปริญญาตรี 122 หน่วยกิต** **1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป** **1. กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี** **ให้เรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต** **1.1 บังคับเรียน 3 หน่วยกิต** GEN1001 วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน Essential Science and Mathematics in Daily Life 3(3-0-6) **1.2 ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้อีก จำนวน 3 หน่วยกิต** GEN1002 สุขภาพเพื่อชีวิต 3(3-0-6) Healthy Life GEN1003 เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้ Digital Technology for Communication and Learning 3(3-0-6)	เพื่อให้เป็นไปตามหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง 2563 ของมหาวิทยาลัย

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	**2. กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร (บังคับ ข.)** ให้เรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ GEN1021 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 3(3-0-6) Thai for Communication GEN1202 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 3(3-0-6) Englishfor Communication I **เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต** **3) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ให้เรียนไม่น้อยกว่า** **6 หน่วยกิต** GEN1031 สุนทรียภาพแห่งชีวิต 3(3-0-6) Aesthetics of Life GEN1032 ทักษะชีวิต 3(3-0-6) Life Skills GEN1033 ล้านนาศึกษา 3(3-0-6) Lanna Studies GEN1134 ความจริงของชีวิต 3(3-0-6) Meaning of Life	**2. กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารให้เรียนไม่น้อยกว่า** **12 หน่วยกิต** **2.1 บังคับเรียน 9 หน่วยกิต** GEN2001 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 3(3-0-6) Communicative English I GEN2002 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 3(3-0-6) Communicative English II GEN2003 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 Thai for Communication in the 21st Century 3(3-0-6) **2.2 ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้อีก จำนวน 3 หน่วยกิต** GEN2004 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ English for Academic Purposes 3(3-0-6) GEN02005 ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพ 3(3-0-6) English for Careers GEN2006 ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(3-0-6) Chinese for Basic Communication GEN2007 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(3-0-6) Japanese for Basic Communication GEN2008 ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(3-0-6) Burmese for Basic Communication	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	4) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต GEN1041 สังคมโลกและภูมิภาค 3(3-0-6) World and Regional Society GEN1042 สังคมไทยและท้องถิ่น 3(3-0-6) Thai and Local Society GEN1044 จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาสังคม 3(3-0-6) Psychology for Social Development GEN1143 ประชาคมอาเซียน 3(3-0-6) ASEAN Community GEN1144 การเมืองการปกครองของไทย 3(3-0-6) Thai Politics and Government GEN1145 กฎหมายเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน 3(3-0-6) Law in Daily Life	GEN2009 ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(3-0-6) Korean for Basic Communication GEN2010 ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(3-0-6) Vietnamese for Basic Communication **3. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้เรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต** **3.1 บังคับเรียน 6 หน่วยกิต** GEN3001 พลเมืองดี 3(3-0-6) Good Citizen GEN3002 ศาสตร์พระราชา 3(3-0-6) The King's Philosophy **3.2 ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้อีก จำนวน 3 หน่วยกิต** GEN3003 วิถีวัฒนธรรม 3(3-0-6) Cultural Way GEN3004 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3(3-0-6) Sufficiency Economy Philosophy GEN3005 สุนทรียสร้างสรรค์ 3(3-0-6) Creative Aesthetics GEN3006 การเมืองและกฎหมายโลก 3(3-0-6) World Politics and Law	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	**หมวดวิชาเฉพาะ 101 หน่วยกิต** **กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน (Specification Courses) 94 หน่วยกิต** ให้เลือกเรียนรายวิชาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งเพียงวิชาเอกเดียวให้ได้จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 94 หน่วยกิต จากวิชาเอกต่อไปนี้ 1. วิชาเอกภาษาไทย 2. วิชาเอกภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร **1.วิชาเอกภาษาไทย** **วิชาเฉพาะหลัก** 67 หน่วยกิต ● **วิชาเฉพาะเลือกให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ 21 หน่วยกิต** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** TH1308 พัฒนาการวรรณคดี 3(3-0-6) Development of Literature TH1309 ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย 3(3-0-6) Foreign Languages in Thai TH2219 คติชนในภาษาและวรรณกรรม 3(3-0-6) Folklore Language and Literature	GEN3007 สมรรถนะของบัณฑิต 3(3-0-6) Competency of Graduate GEN3008 ประชาคมอาเซียน 3(3-0-6) ASEAN Community GEN3009 การเมืองการปกครองไทย 3(3-0-6) Thai Politics and Government GEN3010 กฎหมายในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6) Law in Daily Life GEN3011 ทักษะชีวิต 3(3-0-6) Life Skills **4. กลุ่มวิชาบูรณาการและเสริมสร้างทักษะชีวิต ให้เรียนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้** GEN4001 การออกกำลังกายเพื่อชีวิต 3(3-0-6) Exercise for Life GEN4002 พลังงานกับการดำเนินชีวิต 3(3-0-6) Energy for Life GEN4003 การรู้เท่าทันการสื่อสาร 3(3-0-6) Communication Literacy GEN4004 การเป็นผู้ประกอบการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ Entrepreneurship in Special 3(3-0-6) Economic Zone	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	TH2227 ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ Thai for Professional Development 3(3-0-6) TH2314 การสื่อสารภาษาข้ามวัฒนธรรม Cross-Cultural Communication 3(3-0-6) TH2315 ประวัติและความหมายของคำ History and Meaning of Words 3(3-0-6) TH2317 ภาษาบาลี สันสกฤต เขมรในภาษาไทย Pali, Sansakrit and Khamer in Thai 3(3-0-6) TH2320 การจัดการองค์ความรู้ภาษาไทย Thai Knowledge Management 3(3-0-6) TH3268 การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ Reading for Specific Purpose 3(3-0-6)	GEN4005 สิ่งแวดล้อมในโลกปัจจุบัน Environment in Today's World 3(3-0-6) GEN4006 กฎหมายกับการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล Law and Occupation in the Digital Age 3(3-0-6) GEN4007 สมาธิเพื่อพัฒนาชีวิต Meditation for Life Development 3(3-0-6) GEN4008 มนุษย์ สังคม เศรษฐกิจและการพัฒนา Human, Society, Economics and Development 3(3-0-6) GEN4009 จิตอาสาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นกับการบริการสังคม Volunteering for Local Development and Social Services 3(3-0-6) **2. หมวดวิชาเฉพาะ (Field of Specification) ไม่น้อยกว่า 86 หน่วยกิต** 2.1 กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน ให้เรียนรายวิชาต่อไปนี้ 86 หน่วยกิต 2.1.1 กลุ่มเนื้อหาวิชาบังคับ 40 หน่วยกิต1) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์ 6 หน่วยกิต	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	TH3333 วรรณกรรมอยุธยา 3(3-0-6) Ayutthaya Literature TH3442 ภาษาศาสตร์เฉพาะด้าน 3(3-0-6) Linguistics for Specific Purposes TH3444 การประพันธ์ 3(3-0-6) Poetry TH334 การพูดในที่ชุมชน 3(2-2-5) Public Speaking TH3354 ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยวThai for ourism 3(3-0-6) TH3356 การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคมReading for Life and Society Development 3(3-0-6) TH3460 ภาษาถิ่น 3(3-0-6) Dialects TH3361 ไทยศึกษา 3(3-0-6) Thai Studies TH3462 ภูมิปัญญากับวิถีชีวิตไทย 3(3-0-6) Thai Folk Wisdom	**รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** THI210 หลักภาษาไทย 3(3-0-6) Principles of Thai Language THI2109 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6) Introduction to Linguistics 2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา 12 หน่วยกิต **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** THI1122 ศิลปะการพูด 3(2-2-5) Art of Speaking THI3116 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3(3-0-6) Creative Writing THI3117 การอ่านเชิงวิเคราะห์ 3(3-0-6) Analytical Reading THI3124 การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 3(2-2-5) Learning Thai as a Foreign Language	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	TH3363 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย 3(3-0-6) Thai History and Culture TH3365 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 1 3(2-2-5) English for Career I TH3366 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 2 3(2-2-5) English for Career II TH3367 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย1 3(2-2-5) Translation I TH3368 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 2 3(2-2-5) Translation II TH3376 วรรณคดีสดุดี 3(3-0-6) Panegyric Literature TH3434 วรรณกรรมธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น 3(3-0-6) Dhonburi and Early Rattanakosin Literature	3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย 9 หน่วยกิต **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** THI1201 พัฒนาการวรรณคดี 3(3-0-6) Development of Literature THI1103 วรรณกรรมร่วมสมัย 3(3-0-6) Contemporary Literature THI3110 วรรณคดีวิจารณ์ 3(3-0-6) Literary Criticism 4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม 13 หน่วยกิต **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** THI1102 ภาษากับวัฒนธรรม 3(3-0-6) Language and Culture THI114 ภาษากับสังคม 3(3-0-6) Language and Society THI4120 สัมมนาภาษาและวรรณกรรมไทย 4(2-4-6) Seminar in Thai Language and Thai Literature THI4121 การเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์ 3(2-2-5) Term Paper Writing	

<table>
<tr><th>ที่</th><th>หัวข้อ</th><th>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559</th><th>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564</th><th>เหตุผลในการปรับปรุง</th></tr>
<tr>
<td>9</td>
<td>โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)</td>
<td>TH3436 อิทธิพลของวรรณกรรมต่างประเทศที่มีต่อวรรณกรรมไทย
Influence of Foreign Literature on Thai Literature 3(3-0-6)
TH3437 วรรณกรรมสังคมและการเมืองไทย
Thai Social and Political Literature 3(3-0-6)
TH3438 วรรณกรรมท้องถิ่น
Local Literatures 3(3-0-6)
TH3448 การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์
Writing For Public Relations 3(3-0-6)
TH3469 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ
Academic Reading and Writing 3(3-0-6)</td>
<td>2.1.2 กลุ่มเนื้อหาวิชาเลือก ให้เลือกเรียนจากทุกกลุ่มวิชาต่อไปนี้รวมกันไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต
1) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์
รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต
THI1105 คำและสำนวนไทย
Words and idioms 3(3-0-6)
THI1205 ประวัติและความหมายของคำ
History and Meaning of Words 3(3-0-6)
THI2215 ภาษาศาสตร์เฉพาะด้าน
Linguistics for Specific Purposes 3(2-2-5)
THI3111 ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา
Linguistics and Language Learning 3(3-0-6)
THI3206 ภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทย
Pali and Sansakrit in Thai 3(3-0-6)</td>
<td></td>
</tr>
</table>

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	TH3470 การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ Teaching Thai as a Foreign Language 3(3-0-6) TH3474 วิวัฒนาการของแบบเรียนภาษาไทย Thai Text books development 3(3-0-6) TH3477 การใช้ภาษาเฉพาะแบบ Language Use in Specific Genres 3(3-0-6) TH3535 วรรณคดีเฉพาะแบบ Types of Literature 3(3-0-6) TH3549 การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ Specific Purposes Usage 3(3-0-6) TH3552 การอ่านทำนองเสนาะ Phonics Reading Techniques 3(2-2-5) TH3558 วรรณกรรมกับศิลปะ Literature and Arts 3(2-2-5)	**2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** THI1101 ทักษะการใช้ภาษาไทย Thai Skills and Usage 3(3-0-6) THI1128 การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ Usage of Thai Language in Business 3(3-0-6) THI1214 การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม Reading for Life and Society Development 3(3-0-6) THI1218 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย Thai History and Culture 3(3-0-6) THI2202 ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย Foreign Languages in Thai 3(3-0-6) THI2204 การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม Intercultural Communication 3(3-0-6) THI2209 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ Academic Reading and Writing 3(3-0-6)	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	TH3573 วรรณคดีเปรียบเทียบ 3(3-0-6) Comparative Literature TH3574 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ด้านการจัดการสำนักงาน 3(2-2-5) Software application management office. TH3575 การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย 3(2-2-5) Computer applications and multimedia.	**รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** THI2211 การพูดในที่ชุมชน 3(3-0-6) Public Speaking THI2219 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 1 3(2-2-5) English for Careers I THI2220 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 2 3(2-2-5) English for Careers II THI2233 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์กับการจัดการสำนักงาน 3(2-2-5) Computer Application Programs for Office Management THI3113 การคิดและการใช้เหตุผลทางภาษา 3(3-0-6) Language Reasoning and Thinking THI3118 หลักการอ่านและการเขียนคำไทย 3(3-0-6) Principles of Reading and Writing Thai Word	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	**ก. วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือสหกิจศึกษา** ให้เลือกเรียนเพียงกลุ่มวิชาเดียวไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต **ก. กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** TH4436 การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 2(90) Pre-practical for Professional Skill Training TH4437 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 5(450) Practical for professional Skill Training **หรือ ข. กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา** CO4809 สหกิจศึกษา 7(450) Co-Operative Education	**รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** THI3130 ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ 3(3-0-6) Thai for Professional Development THI2234 การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย 3(2-2-5) Computer Applications for Multimedia THI3207 การจัดการองค์ความรู้ภาษาไทย 3(3-0-6) Thai Knowledge Management THI3210 การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ 3(3-0-6) Reading for Specific Purposes THI3221 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 1 3(2-2-5) Foreign Language Translation into Thai I THI3222 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 2 3(2-2-5) Foreign Language Translation into Thai II	

<table>
<tr><th>ที่</th><th>หัวข้อ</th><th>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559</th><th>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564</th><th>เหตุผลในการปรับปรุง</th></tr>
<tr>
<td>9</td>
<td>โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)</td>
<td>
ค. หมวดวิชาเลือกเสรี
หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
ให้นักศึกษาเลือกเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายจำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วและต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียน

2. วิชาเอกภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
● วิชาเฉพาะหลัก 67 หน่วยกิต
รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต
TH1112 วรรณกรรมกับสังคมและวัฒนธรรม Literature and Society and Culture 3(3-0-6)
TH1113 ภาษากับ สังคม Language and Society 3(3-0-6)
TH1114 ทักษะการใช้ภาษาไทย Thai Skill 3(2-2-5)
</td>
<td>
รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต
THI4119 การอ่านตีความ Reading for Interpretation 3(3-0-6)
THI4210 การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ Specific purposes Usage 3(3-0-6)
THI4213 ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว Thai for Tourism 3(2-2-5)
THI4229 วิวัฒนาการของแบบเรียนภาษาไทย Evolution of Thai Textbooks 3(3-0-6)
3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย
รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต
THI1208 วรรณกรรมสุโขทัย Sukhothai Literature 3(3-0-6)
THI1212 วรรณกรรมอยุธยา Ayutthaya Literature 3(3-0-6)
THI1226 วรรณกรรมธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น Dhonburi and Early Rattanakosin Literature 3(3-0-6)
</td>
<td></td>
</tr>
</table>

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	TH1207 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6) Introduction to Linguistics TH1313 ภาษากับวัฒนธรรม 3(3-0-6) Language and Culture TH1411 ลักษณะภาษาไทย 3(2-2-5) Characterized in Thai TH2123 หลักและกระบวนการสื่อสาร 3(3-0-6) Principles and Process Communication TH2224 เทคนิคการบรรณาธิการกิจ 3(3-0-6) Editorial Technique TH2227 ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ 3(3-0-6) Thai for Professionl Development TH2330 ศิลปะการพูด 3(2-2-5) The Art of Speaking	THI1228 วรรณกรรมท้องถิ่น 3(3-0-6) Local Literary Works THI2108 วรรณคดีเอกของไทย 3(3-0-6) Masterpieces of Thai Literature THI3216 การประพันธ์ร้อยกรอง 3(3-0-6) Poetry THI3232 การอ่านทำนองเสนาะ 3(2-2-5) Reading Rhythm of Prose THI4223 วรรณคดีพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Buddhist Literature THI4224 วรรณคดีสดุดี 3(3-0-6) Panegyric Literature THI4230 วรรณคดีนิราศ 3(3-0-6) Niras Literatures	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	TH2316 วรรณกรรมร่วมสมัย 3(3-0-6) Contemporary Literature TH2318 วรรณคดีเอก 3(3-0-6) Literary Masterpieces TH2419 วรรณคดีวิจารณ์ 3(3-0-6) Literary Criticism TH2422 การเขียนภาคนิพนธ์และสารนิพนธ์ 4(2-4-6) Term Paper and Thesis TH2431 เทคนิคการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ 3(3-0-6) Printings Production Techniques TH2472 สัมมนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 3(3-0-6) Seminar on Thai Language TH3240 ภาษาไทยในสื่อสารมวลชน 3(3-0-6) Thai Languang in Mass Comunication TH3241 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3(3-0-6) Creative Writting TH3378 การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 3(3-0-6) Learning Thai as a Foreign Language	**4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** THI2227 วรรณกรรมสังคมและการเมืองไทย 3(3-0-6) Thai Social and Political Literature THI3203 คติชนในภาษาและวรรณกรรม 3(3-0-6) Folklore in Language and Literature THI3217 ไทยศึกษา 3(3-0-6) Thai Studies **5) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** ENP1101 การอ่านเบื้องต้น 3(3-0-6) Introduction to Reading ENP1301 การฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(2-2-5) Introduction to Listening and Speaking for Communication	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	TH3443 คำและสำนวนไทย 3(3-0-6) Words and Idioms TH3448 การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ 3(3-0-6) Writing For Public Relations TH3553 การคิดและการใช้เหตุผล 3(3-0-6) Reasoning and Thought ● **วิชาเฉพาะเลือก** **ให้เลือกจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต** รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต TH1308 พัฒนาการวรรณคดี 3(3-0-6) Development of Literature TH1309 ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย 3(3-0-6) Foreign Languages in Thai TH2219 คติชนในภาษาและวรรณกรรม 3(3-0-6) Folklore Language and Literature TH2317 ภาษาบาลี สันสกฤต เขมรในภาษาไทย 3(3-0-6) Pali, Sansakrit and Khamer in Thai TH3444 การประพันธ์ 3(3-0-6) Poetry	ENP1303 โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ 3(3-0-6) English Grammatical Structure ENP1304 การฟังและการพูดเชิงวิชาการ 3(2-2-5) Academic Listening and Speaking ENP1103 การอ่านเชิงวิเคราะห์ 3(3-0-6) Critical Reading ENP2102 การเขียนเรียงความ 3(2-2-5) Essay Writing ENP2601 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6) Introduction to Linguistics ENP3701 ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว 3(2-2-5) English for Tourism ENP3702 ภาษาอังกฤษสำหรับการโรงแรม 3(2-2-5) English for Hotel ENP3703 ภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบิน 3(2-2-5) English for Airline Business ENP3704 ภาษาอังกฤษสำหรับงานสำนักงาน 3(2-2-5) English for Office Work ENP3705 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 3(2-2-5) Business English	

<table>
<tr><th>ที่</th><th>หัวข้อ</th><th>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559</th><th>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564</th><th>เหตุผลในการปรับปรุง</th></tr>
<tr>
<td>9</td>
<td>โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)</td>
<td>TH3354 ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว Thai for Tourism 3(3-0-6)
TH3356 การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม Reading for Life and Society Development 3(3-0-6)
TH3357 การพูดวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ Speaking on Broadcasting 3(2-2-5)
TH3460 ภาษาถิ่น Dialects 3(3-0-6)
TH3361 ไทยศึกษา Thai Studies 3(3-0-6)
TH3462 ภูมิปัญญากับวิถีชีวิตไทย Thai Folk Wisdom 3(3-0-6)
TH3363 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย Thai History and Culture 3(3-0-6)
TH3366 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 2 English for Career II 3(2-2-5)</td>
<td>2.1.3กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้เลือกเรียนเพียงกลุ่มวิชาเดียวไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต
1). ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต
THI4401 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 1 Practical for professional Skill Training I 3(450)
THI4402 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 2 Practical for professional Skill Training II 4(600)
หรือ 2). กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา
COTHI4401 สหกิจศึกษา 1 Co-Operative Education I 3(450)
COTHI4402 สหกิจศึกษา 2 Co-Operative Education II 4(600)</td>
<td></td>
</tr>
</table>

<table>
<tr><th>ที่</th><th>หัวข้อ</th><th>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559</th><th>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564</th><th>เหตุผลในการปรับปรุง</th></tr>
<tr>
<td>9</td>
<td>โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)</td>
<td>
TH3367 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย Translation I 3(2-2-5)
TH3368 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 2Translation II 3(2-2-5)
TH3474 วิวัฒนาการของแบบเรียนภาษาไทย Thai Text books development 3(3-0-6)
TH337 วรรณคดีสดุดี Panegyric Literature 3(3-0-6)
TH3434 วรรณกรรมธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น Dhonburi and Early Rattanakosin Literature 3(3-0-6)
TH3535 วรรณคดีเฉพาะประเภท Types of Literature 3(3-0-6)
TH3437 วรรณกรรมสังคมและการเมืองไทย Thai Social and Political Literature 3(3-0-6)
</td>
<td>
2.3 หมวดวิชาเลือกเสรี หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
ให้นักศึกษาเลือกเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายจำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วและต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียน
4) หมวดวิชาโทภาษาไทย เรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต
สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาอื่นที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาไทยเป็นวิชาโท
4.1) วิชาโทบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต
<table>
<tr><th>รหัสวิชา</th><th>ชื่อวิชา</th><th>หน่วยกิต</th></tr>
<tr><td>THI2106</td><td>หลักภาษาไทย Principles of Thai Language</td><td>3(3-0-6)</td></tr>
<tr><td>THI1122</td><td>ศิลปะการพูด Art of Speaking</td><td>3(2-2-5)</td></tr>
<tr><td>THI1103</td><td>วรรณกรรมร่วมสมัย Contemporary Literature</td><td>3(3-0-6)</td></tr>
<tr><td>THI1102</td><td>ภาษากับวัฒนธรรม Language and Culture</td><td>3(3-0-6)</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
</tr>
</table>

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	TH3438 วรรณกรรมท้องถิ่น 3(3-0-6) Local Literary Works TH3458 การสัมภาษณ์ 3(2-2-5) Interview Techniques TH3469 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ 3(3-0-6) Academic Reading and Writing TH3477 การใช้ภาษาเฉพาะแบบ 3(3-0-6) Language Use in Specific Genres TH3549 การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ 3(3-0-6) Specific purposes Usage TH3552 การอ่านทำนองเสนาะ 3(2-2-5) Phonic Reading Technigues TH3558 วรรณกรรมกับศิลปะ 3(2-2-5) Literature and Arts TH3573 วรรณคดีเปรียบเทียบ 3(3-0-6) Comparative Literature	**4.2 วิชาโทเลือก ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** THI1105 คำและสำนวนไทย 3(3-0-6) Words and Idioms THI3111 ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา 3(3-0-6) Linguistics and Language Learning THI1128 การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ 3(3-0-6) Usage of Thai Language in Business THI1218 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย 3(3-0-6) Thai History and Culture THI2204 การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม 3(3-0-6) Intercultural Communication THI2209 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ 3(3-0-6) Academic Reading and Writing THI2211 การพูดในที่ชุมชน 3(3-0-6) Public Speaking	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
9	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	TH3574 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ด้านการจัดการสำนักงาน Software application management office. 3(2-2-5) TH3575 การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย Computer applications and multimedia 3(2-2-5) **ข. วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือสหกิจศึกษา** ให้เลือกเรียนเพียงกลุ่มวิชาเดียวไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต **ก. กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ** **หรือ ข. กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา** CO4809 สหกิจศึกษา Co-Operative Education **7(450)** **ค. หมวดวิชาเลือกเสรี** หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ให้นักศึกษาเลือกเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายจำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วและต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียน	**รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** THI4213 ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว Thai for Tourism 3(2-2-5) THI1228 วรรณกรรมท้องถิ่น Local Literary Works 3(3-0-6) THI2108 วรรณคดีเอกของไทย Masterpieces of Thai Literature 3(3-0-6)	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา**		**2. หมวดวิชาเฉพาะ (Field of Specification)** **2.1 กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน ประกอบด้วย** **1) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** **THI2106 หลักภาษาไทย 3(3-0-6)** **Principles of Thai Language** ขอบข่ายวิชาหลักภาษาไทยทั้งอักษรและอักขรวิธี ลักษณะภาษาไทย ไวยากรณ์ไทย Principles of Thai language in different alphabets and orthography, Thai language characteristics and grammar. **THI2109 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6)** **Introduction to Linguistics** ความรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์เบื้องต้นในเรื่องระบบเสียง การเกิดเสียงในภาษา หน่วยเสียง ระบบคำ หน่วยคำ โครงสร้างพยางค์ วลี ระบบประโยค และระบบข้อความ Basic linguistic knowledge in phonology, occurrence of phonetics in the language, phonemes, word system, morphemes, the structure of syllables and phrases, the system of sentences and passages.	สาระสำคัญของเนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับ มคอ 1 ที่ต้องมีเนื้อหาครอบคลุมอย่างน้อย 4 ด้าน คือ กลุ่มวิชาภาษาไทยและภาษาศาสตร์ กลุ่มวิชาการใช้ภาษา กลุ่มวิชาวรรณคดีไทย กลุ่มวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** **THI1122 ศิลปะการพูด 3(2-2-5)** **Art of Speaking** ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักและศิลปะการพูด ประเภทของการพูด วัตถุประสงค์ในการพูด อุปสรรคในการพูด มารยาทในการพูด บุคลิกภาพในการพูด การใช้น้ำเสียง อักขรวิธีในการพูด การเตรียมการพูด วิธีนำเสนอ การฝึกพูด และการประเมินการพูด General knowledge about principles and art of speaking, types of speech, purposes of speaking, speech barriers, manners of speaking, speaking personality, use of tone, speaking methods, speech preparation, speaking presentation, speaking practice, and speaking assessment. **THI3116 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3(3-0-6)** **Creative Writing** กระบวนการคิดสร้างสรรค์ ศิลปะการเขียนสร้างสรรค์ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ศึกษาตัวอย่างงานเขียนเชิงสร้างสรรค์และฝึกเขียนเรื่องจากความคิดและจินตนาการ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี โดยคำนึงถึงความถนัด และความคิดสร้างสรรค์เฉพาะตน	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		The process of creative thinking, the art of creative writing including poetry and prose, practice in writing the story from thinking and imagination both documentary and fiction regard to individual aptitude and creativity. **THI3117 การอ่านเชิงวิเคราะห์ 3(3-0-6)** **Analytical Reading** หลักการอ่านเชิงวิเคราะห์ ทฤษฎีการอ่านเชิงวิเคราะห์ การวิเคราะห์และประเมินค่าวรรณกรรมประเภทต่างๆ Principles of analytical reading, theories of analytical reading, analysis and evaluation of various types of literature. **THI3124 การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 3(2-2-5)** **Learning Thai as a Foreign Language** การวิเคราะห์ปัญหาและวิธีการเรียนรู้โครงสร้างภาษาไทยของชาวต่างประเทศในเรื่องการออกเสียง การใช้คำ การใช้ประโยคสื่อความหมาย การสื่อสารในบริบทของสังคมไทย และการสร้างแบบเรียนสอนภาษาไทยเบื้องต้นให้ชาวต่างชาติ	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		An analysis of problems and methods of learning Thai language structures of foreigners in pronunciation, use of words, meaning sentences, communication in the context of Thai society, and the creation of a traditional Thai language teaching for foreigners. **3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย ประกอบด้วย** **THI1201 พัฒนาการวรรณคดี 3(3-0-6)** **Development of Literature** พัฒนาการของวรรณคดีไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในด้านเนื้อหา แนวคิด ฉันทลักษณ์ และอิทธิพลของวรรณคดีที่มีต่อยุคสมัยต่อมา Development of Thai literature from the Sukhothai period to the reign of King Rama VI in terms of contents, concepts, prosody, and the influence of literature on the next era.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI1103 วรรณกรรมร่วมสมัย 3(3-0-6)** **Contemporary Literature** วิวัฒนาการของเรื่องสั้น นวนิยาย กวีนิพนธ์ไทยปัจจุบัน และสารคดี และการวิเคราะห์คุณค่าทางสุนทรียะและทางสังคมวัฒนธรรม The evolution of short stories, novels, modern Thai poetry and documentary, and the analysis of aesthetic and social cultural values. **THI3110 วรรณคดีวิจารณ์ 3(3-0-6)** **Literary Criticism** ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีในการวิจารณ์ การฝึกวิจารณ์วรรณกรรมทั้งประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง Basic knowledge about literary criticism analysis, concepts and theories of criticism, practice in criticism of both prose and poetry.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)		**4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาไทยและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม 6 หน่วยกิต** **THI1102 ภาษากับวัฒนธรรม 3(3-0-6)** **Language and Culture** วัฒนธรรมการใช้ภาษาที่สัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม ภาษาที่สะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อของคนในสังคม การสื่อสารที่เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล สถานการณ์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม และการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม Culture of language use that is related to language and culture, language that reflects the way of life, values, beliefs of people in society, communication suitable for the time and place, person, situation, analysis of the relationship between language and culture, and the development of language skills in accordance with culture.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI1104 ภาษากับสังคม 3(3-0-6)** **Language and Society** ปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคมไทย อิทธิพลของสังคม วัฒนธรรมและอาชีพที่มีต่อภาษา บทบาทของภาษาที่มีส่วนสร้างสรรค์สังคม และภาษาที่ใช้แตกต่างกันในบริบทหรือปัจจัยทางสังคม The interaction between language and Thai society, the influence of social, culture and career for Thai Language, the inventive role of the language to the society and to study the use of languages in different contexts or social factors.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI4120 สัมมนาภาษาและวรรณกรรมไทย 4(2-4-6)** **Seminar in Thai Language and Thai Literature** กระบวนการและรูปแบบการสัมมนา การเลือกปัญหาหรือประเด็นที่สำคัญทางภาษาและวรรณกรรมไทยมาศึกษา วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบการสัมมนา สรุปผลการสัมมนาเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน The format and process of seminar, selecting the problem or issue to study, analysis and exhibit it as seminar, concluding for applying to use in daily life. **THI4121 การเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์ 3(2-2-5)** **Term Paper Writing** หลักการและกระบวนการในการเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์และการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าทางภาษาไทยในรูปแบบของการเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์ Principles and processes of term paper writing and the presentation of the term paper writing.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**2.1.2 กลุ่มเนื้อหาวิชาเลือก** ประกอบด้วย **1) กลุ่มวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์** **THI1105 คำและสำนวนไทย 3(3-0-6)** **Words and Idioms** ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคำและสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต การพิจารณาสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต ลักษณะของสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต การเปลี่ยนแปลงของสำนวนไทย สำนวนในท้องถิ่นและการประยุกต์ใช้สำนวนในชีวิตประจำวัน Basic knowledge about Thai words and idioms, aphorism, proverbs, consideration of Thai idioms, aphorism, proverbs, characteristics of Thai idioms, aphorism, proverbs, changes of Thai idioms, local idioms, and applying idioms in daily life. **THI1205 ประวัติและความหมายของคำ 3(3-0-6)** **History and Meaningof Words** ประวัติและความหมายประเภทต่าง ๆ ในระดับคำ แนวทางการกำหนดความหมายของคำ วงความหมาย ความหมายเหมือน ความหมายตรงกันข้าม และการพ้องรูปพ้องเสียง	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		History and different types of meanings at the word level, guidelines in defining meanings of words, meaning scopes, synonyms and antonyms, homographs and homophones. **THI2215 ภาษาศาสตร์เฉพาะด้าน 3(2-2-5)** **Linguistics for Specific Purposes** ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ เพื่อนำมาประยุกต์ในศาสตร์ต่างๆ การเรียนการสอน การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การประเมินผลทางภาษา การวิเคราะห์วิจัยทางภาษา และการแก้ปัญหาการใช้ภาษาในสังคม ความบกพร่องด้านการเรียน General knowledge of linguistics for applying to other branches of science including, teaching and learning, computer media for teaching, language evaluation, language analysis and research, language solution in social such as learning disorder.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI3111 ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา 3(3-0-6)** **Linguistics and Language Learning** รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : THI2109 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ภาษาศาสตร์เบื้องต้นเพื่อประยุกต์ใช้กับการรับภาษาที่หนึ่งการรับภาษาที่สอง ภาษาต่างประเทศ และความบกพร่อง ทางการเรียนภาษา Fundamental linguistics in order to apply for the first language, second language and foreign language and language learning disorders. **THI3206 ภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทย 3(3-0-6)** **Pali and Sansakrit in Thai** ภาษาบาลีและสันสกฤตในด้านประวัติความเป็นมา พัฒนาการทางภาษา ลักษณะสำคัญทางภาษา เสียง คำ ประโยค ความแตกต่างระหว่างภาษาบาลีกับสันสกฤต ความแตกต่างระหว่างภาษาบาลีและสันสกฤตกับภาษาไทย การสร้างคำในภาษาบาลีและสันสกฤต การนำคำบาลีและสันสกฤตมาใช้ในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาบาลีและสันสกฤตที่มีต่อภาษาไทยในด้านต่าง ๆ Pali and Sanskrit in history, language development, important language characteristics, sounds, words, sentences, differences between Pali and Sanskrit,	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		the differences between Pali and Sanskrit and Thai language, word formation in Pali and Sanskrit, applying Pali and Sanskrit words in Thai language, the influence of Pali and Sanskrit on Thai language in various aspects. **2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา** **THI1101 ทักษะการใช้ภาษาไทย 3(3-0-6)** **Thai Skills and Usage** หลักการใช้ทักษะภาษาไทยด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การใช้ภาษาไทยที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในหน่วยงานต่างๆ Principles of Thai language skills in listening, speaking, reading, and writing, Thai language usage for communication in various agencies. **THI1128 การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ 3(3-0-6)** **Usage of Thai Language in Business** การฝึกเขียนจดหมายธุรกิจแบบต่างๆ การจดข้อความตามคำสั่ง การเขียนคำอวยพร การเขียนข่าวแจก การเขียนข้อความโฆษณา การกรอกแบบฟอร์ม และการเขียนรายงานการประชุม การใช้ภาษาไทย คำพูดที่เหมาะสมในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		ตามกาลเทศะ บุคคล เครื่องมือสื่อสาร การใช้โทรศัพท์ การสัมภาษณ์การประชุมชี้แจงข้อเท็จจริง การประชุมแถลงข่าว การประชาสัมพันธ์ รายงานการประชุม รายงานอื่นๆ ที่ใช้ในวงการธุรกิจ การอ่านแบบฟอร์ม การอ่านข่าวโฆษณาทางด้านธุรกิจ การอ่านประชุมแถลงข่าว การอ่านรายงานการประชุม การอ่านรายงานอื่นๆ และการอ่านเอกสารเผยแพร่ทางธุรกิจ Practicing writing various business letters, taking notes according to the orders, writing wishes, writing news, writing advertisements, filling out forms, and writing a meeting report. The use of Thai language, appropriate words for business communication according to time and place, person, communication tools, telephone usage, interview, meeting for clarification of facts, Press conference, Public Relations, minutes of	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI1214 การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม 3(3-0-6)** **Reading for Life and Society Development** หลักและวิธีการอ่านเบื้องต้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การอ่านงานเขียนทุกประเภททั้งร้อยแก้วและร้อยกรองที่ส่งเสริมความคิดและอุดมคติในการเป็นพลเมืองที่ดี มีมโนทัศน์และจิตสำนึกที่สร้างสรรค์คุณค่าของชีวิตเพื่อพัฒนาสังคม Principles and basic reading methods to improve the quality of life, reading all types of writings, both prose and poetry, that promote the ideas and ideals of being a good citizen, having the concept and consciousness that create the value of life for social development **THI1218 ประวัติศาสตร์และวัมนธรรมไทย 3(3-0-6)** **Thai History and Culture** ความสำคัญของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ การวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมไทย ประเพณีไทยและ ภูมิปัญญาไทยการละเล่นในท้องถิ่นไทย วิวัฒนาการการดำรงชีวิตของคนไทย	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		The importance of historical events, analysis of historical events, history of Thai nation, Thai culture, Thai tradition, and Thai wisdom, Thai local plays, the evolution of Thai people's lives. **THI2202 ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย 3(3-0-6)** **Foreign Languages in Thai** สาเหตุที่ภาษาต่างประเทศปะปนในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาต่างประเทศที่มีต่อภาษาไทย ลักษณะของภาษาต่างประเทศที่เข้ามาปะปนในภาษาไทย วิธีการนำคำต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย และหลักสังเกตคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาบาลี สันสกฤต ภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาชวา-มลายู ภาษาโปรตุเกส ภาษาฝรั่งเศส ภาษามอญ และภาษาอื่น ๆ The reasons that foreign languages mixed in Thai language, the influence of foreign languages on Thai, characteristics of foreign languages that are mixed in Thai, how to use foreign words in Thai, and the principles of observing foreign languages in Thai	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		including English, Pali, Sanskrit, Khmer, Chinese, Javanese-Malay, Portuguese, French, Mon and other langua **THI2204 การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม 3(3-0-6)** **Intercultural Communication** ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ประวัติความเป็นมาของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม อิทธิพลที่ส่งผลต่อความแตกต่างของวัฒนธรรมทางภาษา การเปรียบเทียบภาษาและการสื่อสารของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมอื่น ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา อุปสรรคทางด้านภาษาในการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย การปรับตัวสู่วัฒนธรรมใหม่ Theories and basic concepts in intercultural communication, history of intercultural communication, influences affecting language cultural differences, comparison of language and communication of Thai culture and other cultures both verbal and nonverbal languages, language barriers in intercultural communication, adaptation to a new culture.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI2209 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ 3(3-0-6)** **Academic Reading and Writing** หลักเกณฑ์การอ่าน ฝึกการอ่านเก็บความ การจับประเด็นจากเรื่องที่อ่าน การอ่านงานวิชาการ การกำหนดหัวข้อเรื่อง การวางโครงเรื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงเนื้อความ การใช้ถ้อยคำที่มีน้ำหนัก การอ้างเหตุผล การอ้างอิง การเขียนบรรณานุกรม การเรียบเรียงผลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบของรายงานวิชาการ The principles of reading, reading for recognition, reading for comprehension, academic reading, title setting, analyzing and synthesizing information, plot setting, information recording, content arranging, word dynamics using, supporting details, references and bibliography, compilation of research results in the form of academic reports.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI2211 การพูดในที่ชุมชน 3(3-0-6)** **Public Speaking** หลักการพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพในการพูด การพูดโน้มน้าวจูงใจในที่สาธารณะ กลยุทธ์และเทคนิคการพูดในโอกาสต่าง ๆ Principle of giving speech in public, development of speaker personalities, giving persuasive speech in public, and strategies and techniques of giving speech in occasions. **THI2219 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 1 3(2-2-5)** **English for Careers I** การฝึกทักษะพื้นฐานเพื่อการเตรียมสมัครงานของแต่ละสาขาวิชาเอก การฝึกอ่านเอกสารสำคัญและการฝึกเขียนข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการสมัครงาน การหาแหล่งงาน ตลอดจนการฝึกสัมภาษณ์งาน Practicing basic skills of job application for each major, practicing reading important documents and writing useful information for job application, finding job resources as well as practicing job interviewing.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI2220 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 2 3(2-2-5)** **English for Careers II** รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : **THI2219** ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 1 การพัฒนาทักษะกลยุทธ์เพื่อการทำงานในสำนักงาน การฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ มุ่งเน้นการฝึกทักษะการพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ การนัดหมาย การโทรศัพท์ การต้อนรับ การเจรจาต่อรอง การรายงาน (การขอข้อมูลและให้ข้อมูล) Developing strategic skills for working in the office, practicing using English for business communication by focusing on practicing speaking skills in various situations such as appointments, phone calls, hospitality, negotiation, reporting (requesting information and providing information)	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI2233 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ด้านการจัดการสำนักงาน 3(2-2-5)** **Computer Application Programs for Office Management** การทำงานและระบบงานในสำนักงาน และการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดการสำนักงานอัตโนมัติ การเก็บเอกสาร งานธุรการ และการทำเอกสาร Work and office systems, and computer application programs for automated office management such as document archiving, administration, and documentation. **THI2234 การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย 3(2-2-5)** **Computer Applications for Multimedia** หลักการและการปฏิบัติการในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร โดยใช้สื่อประเภทมัลติมีเดีย ความสัมพันธ์ระหว่างโปรแกรมคอมพิวเตอร์กับมัลติมีเดีย การบันทึกเสียง การประมวลภาพ การทำภาพเคลื่อนไหว การนำอุปกรณ์หรือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ มาประกอบกันหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสารและการนำเสนอข้อมูล ฐานข้อมูลของมัลติมีเดียและลักษณะทั่วไปของผลิตภัณฑ์มัลติมีเดีย	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		Principles and practices of multimedia information presentation, the relationship between computer programs and multimedia, sound recording, image processing, motion picture production, various electronic devices for sharing news and presenting information, multimedia database, and general characteristics of multimedia products **THI3113 การคิดและการใช้เหตุผลทางภาษา 3(3-0-6)** **Language Reasoning and Thinking** กระบวนการคิด ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการคิด ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการคิด การคิดวิเคราะห์เหตุผลและความจริง การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การวิเคราะห์วาทกรรม มายาคติความเชื่อ อุดมคติ อุดมการณ์ หรือความหมายอื่นที่อยู่ในภาษาและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน Thinking processes, theories and concepts of thinking, relationship between language and thinking, analyzing the reason and truth, critical thinking, discourse analysis, myths, beliefs, ideals, ideologies or other meanings in the language and communication in daily life.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI3118 หลักการอ่านและการเขียนคำไทย 3(3-0-6)** **Principles of Reading and Writing Thai Words** หลักเกณฑ์การอ่านและการเขียนคำไทยทั้งจากคำไทยแท้และคำภาษาต่างประเทศที่ไทยยืมมาใช้ การรวบรวมคำที่มักอ่านและเขียนผิดกับคำที่อ่านและเขียนถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายโฆษณาและสื่อสารสนเทศสมัยใหม่ การวิเคราะห์และสังเคราะห์มูลเหตุคำไทยที่ผู้คนมักอ่านและเขียนผิด การสืบค้นคำไทยจากพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์และสื่อสารสนเทศสมัยใหม่ Rules for reading and writing Thai words both from authentic Thai words and foreign words used by Thai borrowers to collect words that are often read and written wrongly with words that are read and written correctly according to language rules from printed media, billboards, and modern information media, analysis and synthesis of the cause of Thai words that people often read and write wrongly, Thai word search from electronic dictionaries and modern information media.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI3130 ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ 3(3-0-6)** **Thai for Professional Development** การใช้คำ ประโยคในภาษาไทย ตามความนิยมและหลักเกณฑ์ทางภาษา หลักเกณฑ์การอ่านและเขียนคำไทย การรวบรวมคำที่มักอ่านและเขียนผิด โดยวิเคราะห์มูลเหตุที่ทำให้อ่านและเขียนผิด การพูดในโอกาสต่าง ๆ ตลอดจนการเสริมสร้างบุคลิกภาพในการพูด และการวางตัวในสังคม การแต่งกายเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อตนเองและองค์การ Word using, Thai sentences, the method of reading and writing Thai words, collecting the incorrect word reading and writing, speaking in various situations as well as personality improvement for the orators and self-performing in the societies and proper dressing to create good image for the organization.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI3207 การจัดการองค์ความรู้ภาษาไทย 3(3-0-6)** **Thai Knowledge Management** ความสำคัญของความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล สารสนเทศ ความรู้ ความฉลาด และปัญญา แนวทางการสร้าง การใช้เทคโนโลยีสืบค้น และการเลือกใช้องค์ความรู้ทางภาษาไทย กระบวนการจัดการความรู้ พร้อมการฝึกฝนการสร้างและการจัดการองค์ความรู้ทางภาษาไทย Importance of knowledge, relationship between data, information, knowledge, wisdom, and intelligence, guidelines for creating, using search technology, and selecting knowledge in Thai language, knowledge management process with the practice of creating and managing Thai language knowledge. **THI3210 การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ 3(3-0-6)** **Reading for Specific Purposes** วิธีการในการอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ การฝึกอ่านข่าวและคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร วารสาร และวรรณกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาสติปัญญาและฝึกการอ่านเพื่อวิเคราะห์ วินิจสาร วิจารณ์และประเมินค่างานประพันธ์ชนิดต่างๆ ฝึกการอ่านเพื่อนำความรู้ไปใช้จับใจความสำคัญ วิเคราะห์และเปรียบเทียบเพื่อหาอัตลักษณ์ของผู้ประพันธ์	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		Methods for reading for specific purposes, practicing reading news and columns in daily newspapers, magazines, journals and various literature to develop intelligence and to practice reading to analyze, criticize, and evaluate various types of literary works, practicing reading in order to use knowledge to comprehend the main idea, to analyze and compare in order to find the author's identity. **THI3221 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 1 3(2-2-5)** **Foreign Language Translation into Thai I** หลักเกณฑ์และกลวิธีการแปล การสร้างคุณสมบัติของนักแปลความภาษาต่างประเทศ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นภาษาไทย การผลิตผลงาน การประเมินและการประยุกต์ Translation criteria and strategies, creating the qualifications of foreign language translators both prose and poetry in Thai language, production of work, evaluation, and application.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI3222 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 2 3(2-2-5)** **Foreign Language Translation into Thai II** รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : **THI3221** การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 1 หลักเกณฑ์และกลวิธีการแปลในขั้นประยุกต์ใช้ การสร้างคุณสมบัติของนักแปลความภาษาต่างประเทศ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นภาษาไทย การฝึกฝนการผลิตผลงาน การประเมิน การประยุกต์และการบูรณาการ Translation criteria and strategies in application level, creating the qualifications of foreign language translators both prose and poetry in Thai language, practicing the production of work, evaluation, application, and integration.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI4119 การอ่านตีความ 3(3-0-6)** **Reading for Interpretation** หลักการและกระบวนการอ่านเพื่อการตีความ การฝึกอ่านวรรณกรรมทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง บทปลุกใจ บทบรรณาธิการ บทความ บทบรรยาย บทสนทนา นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร บทกวีนิพนธ์ โดยพิจารณาบริบทของบทอ่าน จุดประสงค์ของผู้ประพันธ์ ความคิดหลัก ความคิดแทรก ความหมายตรง ความหมายโดยนัย และน้ำเสียงของเรื่อง Principles andprocesses of reading for interpretation, the reading practice of prose and poetry literature, such as stirring chapters, editorials, articles, lectures, dialogues, novels, short stories, plays, poetry by considering the context of the script, the author's purposes, the main idea, the insertion of ideas, literal meanings, implied meanings, and the tone of the story.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI4210 การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ 3(3-0-6)** **Specific purposes Usage** หลักเกณฑ์และการฝึกปฏิบัติ วิธีการเขียนประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเขียนเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ การเขียนแสดงความรู้ อธิบายวิธีการทำงานหรือวิธีประกอบสิ่งของ บอกทิศทาง อธิบายความรู้เฉพาะวิชา การจดบันทึกข้อความที่มีผู้ส่งไว้ให้บอกแก่ผู้อื่น การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนจูงใจ การเขียนโฆษณาชวนเชื่อ บันทึกของทางราชการ หนังสือราชการ การเขียนทางธุรการ การดัดแปลงข้อความให้ยาวหรือสั้นลงเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ การเขียนข่าว บทวิทยุ บทโทรทัศน์และสารคดี Criteria and practicing, types of writing for specific purposes, for example informative writing, methodology explaining,directiongiving, specific knowledge explaining, note taking, expression writing, persuasive writing, propagative writing, official records, official document, text application for specific purposes, news, radio script, television script and documentary.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI4213 ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว 3(2-2-5)** **Thai for Tourism** ภาษาและเรื่องราวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในมิติต่างๆ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับสากล ตลอดจนการฝึกฝนทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาเฉพาะในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพ Language and narratives about tourism in various dimensions both local and international levels, practicing listening, speaking, reading and writing skills effectively especially in tourism industry. **THI4229 วิวัฒนาการของแบบเรียนภาษาไทย 3(3-0-6)** **Evolution of Thai Textbooks** วิวัฒนาการของหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาทั้ง หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบและหนังสืออ่านเพิ่มเติม ตามรายชื่อหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ในด้านเนื้อหากิจกรรมและแบบฝึก การวิเคราะห์ความคิดหลักและความคิดเสริมสำหรับเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการแสวงหากลวิธี การสอนตามความเหมาะสม	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		The evolution of Thai textbooks both for primary and secondary education including textbooks and supplementary reading books according to the list of books specified by the Ministry of Education in terms of contents, activities, and practice, analysis of main ideas and supplementary ideas for guidance in teaching and learning planning and searching for appropriate teaching strategies. **3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดี** **THI1208 วรรณกรรมสุโขทัย 3(3-0-6)** **Sukhothai Literature** วรรณกรรมสมัยสุโขทัย ลักษณะและคุณค่าของวรรณกรรม อิทธิพลทางสังคมที่มีต่อวรรณกรรมสมัยนี้และอิทธิพลของวรรณกรรมสุโขทัยที่มีต่อวรรณกรรมสมัยต่อมา Sukhothai literature, characteristics and values of literature, social influences on contemporary literature and the influence of Sukhothai literature on later literature.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI1212 วรรณกรรมอยุธยา 3(3-0-6)** **Ayutthaya Literature** ลักษณะเด่นของวรรณกรรมอยุธยาทั้งด้านแนวคิด เนื้อหาและฉันทลักษณ์ตลอดจนอิทธิพลของวรรณกรรมอยุธยาที่มีต่อวรรณกรรมในยุคสมัยต่อมา Distinguishing characteristics of Ayutthaya literature in terms of concepts, contents, and prosody, as well as the influence of Ayutthaya literature on literature in the later period **THI1226 วรรณกรรมธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น 3(3-0-6)** **Dhonburi and Early Rattanakosin Literature** วรรณกรรมสมัยธนบุรีถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะเด่นของวรรณกรรมสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น และอิทธิพลของวรรณกรรมธนบุรีที่มีต่อยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		Dhonburi and early Rattanakosin literature in the reign of King Rama III, distinguishing characteristics of Dhonburi and early Rattanakosin literature, and the influence of Dhonburi literature towards early Rattanakosin period. **THI1228 วรรณกรรมท้องถิ่น 3(3-0-6)** **Local Literary Works** วรรณกรรมท้องถิ่นล้านนา อีสาน กลาง ใต้ ในด้านความหมาย ประเภท รูปแบบ เนื้อหา ลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่นที่สำคัญ ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมท้องถิ่นกับวรรณกรรมแบบฉบับ การฝึกอ่านและการวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นล้านนา Local literary works in Lanna, North-Eastern, Central, Southern regions in terms of meanings, types, forms, contents; characteristics of important local literary works; the relationship between local literary works and traditional lierary works; practicing to read and analyzing Lanna local literary works.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI2108 วรรณคดีเอกของไทย 3(3-0-6)** **Masterpieces of Thai Literature** วรรณคดีที่สำคัญของไทย ความเป็นมา เนื้อหา รูปแบบ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาวรรณคดีเอกของไทย การวิเคราะห์ วรรณคดีเอกของไทย โดยการเลือกศึกษาวรรณคดีเอกบางเรื่องในสมัยต่าง ๆ Important literatures in Thailand, backgrounds, contents, forms, criteria of consideration of masterpieces of Thai literature, analysis of masterpieces of Thai literature by selecting some masterpieces of Thai literature in different periods **THI3114 ลีลาภาษาในวรรณกรรมไทย 3(3-0-6)** **Language Styles in Thai Literature** ลักษณะลีลาภาษาของนักเขียน ลีลาภาษาแบบต่าง ๆ การเลือกใช้คำ การสร้างประโยค การใช้ภาพพจน์ การดำเนินเรื่อง การบรรยาย การพรรณนาความ การแสดงน้ำเสียง และวิเคราะห์ลีลาภาษาของนักเขียนที่น่าสนใจ Author's stylistic such as choice of words, sentence forming, figure of speech, continuity of plays, narration, description, tone and interesting author's stylistic analyzing.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)		**THI3216 การประพันธ์ร้อยกรอง 3(3-0-6)** **Poetry** ที่มา รูปแบบ ฉันทลักษณ์ กลวิธีการใช้ภาษา ถ้อยคำ โวหารและแบบแผนวิธีการแต่งคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง ฝึกแต่งคำประพันธ์ร้อยกรองประเภทโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย และฝึกถอดคำประพันธ์ร้อยกรองเป็นร้อยแก้ว Source, format, prosody, language usage, utterances, phrases, and poetry forms, poetry practices on tones as well as rhymes and poetry transcription into prose **THI3232 การอ่านทำนองเสนาะ 3(2-2-5)** **Reading Rhythm of Prose** การฝึกอ่านทำนองเสนาะ คำประพันธ์ไทยทุกชนิดที่ปรากฏในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การฝึกอ่านออกเสียงให้ชัดเจน ถูกต้องตามกฎข้อบังคับของคำประพันธ์ และถูกต้องตามลีลา ท่วงทำนองอันเป็นลักษณะเฉพาะของคำประพันธ์แต่ละชนิด รวมทั้งสอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาการฝึกอ่านบทร้อยแก้ว ร้อยกรองเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้งและเกิดอารมณ์คล้อยตาม	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		Practicing reading rhythm of prose of all Thai compositions that appear in the Thai textbooks both primary and secondary levels, practicing reading clearly aloud and correct according to the rules of the literature and correct according to the style of rhythm of prose which is unique to each type of compositions including being consistent with the nature of the content, practicing reading prose and poetry for the audience to appreciate and to be in amenable mood. **THI4223 วรรณคดีพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)** **Buddhist Literature** วรรณคดีพระพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงสมัยปัจจุบัน ในด้านเนื้อหา แนวคิด หลักธรรมที่ปรากฏ และอิทธิพลของวรรณคดีพระพุทธศาสนาที่มีต่อวงวรรณกรรมไทย Buddhist literature from the Sukhothai period to the present day in terms of content, concepts, the appeared dharmic principles, and the influence of Buddhist literature on Thai literary circles.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI4224 วรรณคดีสดุดี 3(3-0-6)** **Panegyric Literature** วรรณคดีสดุดีตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงสมัยปัจจุบัน ในด้านรูปแบบ เนื้อหา และฉันทลักษณ์ และอิทธิพลของวรรณคดีสดุดีในยุคก่อนที่มีต่อยุคสมัยหลัง Panegyric literature from the Sukhothai period to the present day in terms of form, content, and prosody and the influence of the panegyric literature in the pre-modern era towards the latter. **THI4230 วรรณคดีนิราศ 3(3-0-6)** **Niras Literatures** ลักษณะวรรณคดีนิราศ จุดประสงค์ในการแต่งเนื้อหา ธรรมเนียมหรือขนบลีลาการเขียน แรงบันดาลใจให้กวีสร้างสรรค์วรรณคดีนิราศ การวิเคราะห์วรรณคดีนิราศอย่างน้อย 3 เรื่อง ตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงปัจจุบัน โดยให้มีลักษณะคำประพันธ์แตกต่างกัน Characteristics of Niras literatures, purposes of content compositions, traditions and writing styles, poet's inspiration to compose Niras literatures, an analysis of at least three Niras literatures from Ayudhaya period to the present by having various types of compositions.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)		**4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม** **THI2227 วรรณกรรมสังคมและการเมืองไทย 3(3-0-6)** **Thai Social and Political Literature** องค์ประกอบของวรรณกรรมสังคมและการเมืองไทย ลักษณะของวรรณกรรมทางสังคมและการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมและการเมือง การวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะของสังคมการเมือง วัฒนธรรม ความเชื่อ เศรษฐกิจ การปกครอง และค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเทียบเทียงกับประวัติศาสตร์ในแต่ละยุค Elements of social and political literature, characteristics of social and political literature, the relationship between literature and society and politics, analysis of comparative characteristics of society, politics, culture, beliefs, economics, governm e n t and values that appear in literature compared to history in each era.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI3203 คติชนในภาษาและวรรณกรรม 3(3-0-6)** **Folklore in Language and Literature** ประวัติความเป็นมา ประเภทและคุณค่าของคติชน ระเบียบวิธีการรวบรวม การจำแนกและการวิเคราะห์ข้อมูลทางคติชนวิทยาในภาษาและวรรณกรรม การใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาและถ่ายทอดข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างคติชนกับศาสตร์แขนงอื่นๆคุณค่าและการสร้างสรรค์พัฒนา ตลอดจนการสืบทอดภูมิปัญญา Background, types and values of folklore, data collection methodology, classification and data analysis of folklore in language and literature, technology literacy to search and transfer data, the relationship between folklore and other disciplines, values and creative developments as well as wisdom inheritance.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI3217 ไทยศึกษา 3(3-0-6)** **Thai Studies** ความเป็นมาของชุมชนไทย ลักษณะสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศิลปวัฒนธรรม การปกครองของไทย ลักษณะความเชื่อ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมไทยในอนาคต History of Thai communities, social characteristics, economy, politics, art and culture, government of Thailand, beliefs, religions, traditions, cultures, technological changes and Thai society in the future. **THI1102 ภาษากับวัฒนธรรม 3(3-0-6)** **Language and Culture** วัฒนธรรมการใช้ภาษาที่สัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม ภาษาที่สะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อของคนในสังคม การสื่อสารที่เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล สถานการณ์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม และการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		Culture of language use that is related to language and culture, language that reflects the way of life, values, beliefs of people in society, communication suitable for the time and place, person, situation, analysis of the relationship between language and culture, and the development of language skills in accordance with culture. **5) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ** **ENP1103 การอ่านเชิงวิเคราะห์ 3(3-0-6)** **Critical Reading** กลยุทธ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ การอ่านเพื่อหาหัวข้อ ประโยคใจความสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน การอ่านเพื่อหาวัตถุประสงค์และน้ำเสียงของผู้เขียน การอ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น รวมถึงการวิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาและความสัมพันธ์ การหาคำศัพท์ ในบริบท การตีความและการสรุปความ English reading strategies for comprehension: reading for topics, main ideas, and supporting details; reading for author's purposes and tones; reading for facts and opinions as well as analyzing organizational patterns and relationships, finding vocabulary in contexts, making inferences and conclusions.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**ENP2102 การเขียนเรียงความ 3(2-2-5)** **Essay Writing** องค์ประกอบของเรียงความ การเขียนเรียงความในหัวข้อที่หลากหลายโดยเน้นการใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม การฝึกเขียนเรียงความสั้น ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ Essay components, writing essays in various topics with an emphasis on appropriate language use, practicing writing short essays in various genres. **ENP2601 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6)** **Introduction to Linguistics** แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาและภาษาศาสตร์ภาษาอังกฤษซึ่งประกอบด้วย สัทศาสตร์ สัทวิทยา วจีวิภาค วากยสัมพันธ์ และอรรถศาสตร์โดยผ่านกิจกรรมการวิเคราะห์และสังเคราะห์ Basic concepts of the English language and linguistics including phonetics, phonology, morphology, syntax, and semantics through various analytical activities.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**ENP3701 ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว 3(2-2-5)** **English for Tourism** การบูรณาการทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนที่ใช้ในธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจที่พักแรม และธุรกิจการบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การใช้คำศัพท์ วลี ประโยค และสำนวนในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว รายการนำเที่ยว บริการที่พักแรม ร้านอาหาร การจองตั๋วเครื่องบิน โดยเน้นการฝึกปฏิบัติวิธีการจำลองสถานการณ์และบทบาทสมมติ Integration of all 4 language skills including listening, speaking, reading, and writing, used in tourism businesses such as tourism businesses, accommodation business, and other related service businesses, the use of vocabularies, phrases, sentences, and expressions in a variety of operations such as giving information about tourist attractions, tour itineraries, accommodations, restaurants, plane ticket reservations emphasizing the simulation methods and role-plays.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**ENP3702 ภาษาอังกฤษสำหรับการโรงแรม 3(2-2-5)** **English for Hotel** การบูรณาการภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับพนักงานในธุรกิจที่พักทั้ง 4 ทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อการติดต่อทางธุรกิจ การพบปะผู้คนทั่วไป การสื่อสารด้านธุรกิจที่พัก การใช้บริการแผนกต่าง ๆ ในธุรกิจที่พักแรม แผนกต้อนรับส่วนหน้า แผนกแม่บ้าน แผนกบริการอาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงที่พักแรม โดยเน้นการฝึกปฏิบัติผ่านสถานการณ์จำลองและบทบาทสมมติ Integration of English for communication for staff in the accommodation business in all 4 skills including listening, speaking, reading and writing for business contacts, meeting general people, accommodation business communication, using accommodation service business in various departments: front office, housekeeping, food and beverage, including introducing tourist attractions, routes nearby accommodations with emphasis on the practice through simulations and role-plays.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**ENP3703 ภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบิน 3(2-2-5)** **English for Airline Business** ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานด้านธุรกิจการบิน การบริการภาคพื้นและบนเครื่องบิน การสำรองที่นั่ง การอ่านบัตรขึ้นเครื่องบิน การให้ข้อมูลการเดินทางโดยเครื่องบิน ตารางการบิน กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตรวจคนเข้าเมือง ศุลกากร อำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารบนเครื่องบิน สิ่งของสูญหาย สัมภาระล่าช้าหรือเสียหาย รวมถึงรหัสต่าง ๆ อักษรย่อและคำศัพท์เฉพาะโดยเน้นการฝึกปฏิบัติวิธีการจำลองสถานการณ์และบทบาทสมมติ English communication skills in airline business operations, ground and plane services, seat reservations, boarding pass reading, giving information of traveling by plane, flight schedules, relevant rules and regulations, immigration, customs, facilitation of passengers on the plane, lost items, delayed or damaged baggage, including various codes, abbreviations, and terminology, with an emphasis on the simulation methods and role-plays.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**ENP3704 ภาษาอังกฤษสำหรับงานสำนักงาน 3(2-2-5)** **English for Office Work** ทักษะภาษาอังกฤษในงานสำนักงาน ในประเด็นการเข้าสังคมทั้งภายในและภายนอกสำนักงานทักษะการสนทนาทางโทรศัพท์ การจองต่าง ๆ การสั่งซื้ออุปกรณ์สำนักงาน การยกเลิกและการยืนยัน เทคนิคการนำเสนอ การเขียนอีเมล์และสื่อสังคมออนไลน์ รวมถึงการฝึกเขียนในงานสำนักงาน English language skills for office work in socializing both inside and outside the office, telephoning, making reservations, ordering office equipment, cancelling and confirming, and presentational techniques, writing an email and social media messages, and writing for office work. **ENP3705 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 3(2-2-5)** **Business English** คำศัพท์และสำนวนที่ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทางธุรกิจ การต้อนรับผู้มาเยือน การเข้าสังคม ในเชิงธุรกิจ วัฒนธรรมทางธุรกิจและการเจรจาต่อรอง การฝึกพูดสนทนาทางโทรศัพท์ การนัดหมายการแสดงความคิดเห็น การนำเสนอผลิตภัณฑ์และการบริการ รวมถึงการฝึกเขียนทางธุรกิจหลากหลายประเภท	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		Vocabularies and expressions used in various business situations including welcoming visitors, socializing in business, business culture, and negotiations; a practice of telephone conversations in business, making appointments, giving opinions, and presenting products and services; and including various types of business writing practice. **ENP1101 การอ่านเบื้องต้น 3(3-0-6)** **Introduction to Reading** กลวิธีการอ่านเบื้องต้น การอ่านแบบกวาดสายตา การอ่านแบบหาข้อมูลเฉพาะ การอ่านโดยสังเกตจากคำสำคัญ บริบท คำเหมือน คำต่าง รากศัพท์ อุปสรรค ปัจจัย และโครงสร้างประโยค ทักษะการอ่านข้อความภาษาอังกฤษต่าง ๆ ในรูปแบบคำ วลี ประโยค และอนุเฉท Basic reading strategies; skimming, scanning, using key words, contextual clues, synonyms, antonyms, word roots, prefixes, suffixes, and sentence structures; reading skill in various English texts in the forms of words, phrases, sentences, and short paragraphs.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**ENP1301 การฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(2-2-5)** **Introduction to Listening and Speaking for Communication** รูปแบบและการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ การสนทนาภาษาอังกฤษในบริบทที่หลากหลาย รวมถึงทักษะที่จำเป็นในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม Forms and functions of conversational English in different situations; conversational English in various contexts; essential English conversation skills for social interaction. **ENP1303 โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ 3(3-0-6)** **English Grammatical Structure** โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเภทของคำ วลี ประโยคและโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษ รวมทั้งการวิเคราะห์วลี อนุประโยคและประโยคชนิดต่าง ๆ English grammatical structure in the form of parts of speech, phrases, sentence structures as well as analyzing various kinds of phrases, clauses, and sentences.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**ENP1304 การฟังและการพูดเชิงวิชาการ 3(2-2-5)** **Academic Listening and Speaking** การฟังและการพูดในบริบทเชิงวิชาการ การอภิปราย การตั้งและการตอบคำถาม การให้ข้อเสนอแนะและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น โดยมุ่งเน้นให้มีความแม่นยำ ความคล่องแคล่ว ความถูกต้องของระดับภาษา และความเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษาอังกฤษ Listening and speaking in academic contexts; discussions; asking and answering questions; giving and receiving suggestions and feedbacks; distinguishing between facts and opinions with an emphasis on accuracy, fluency, registers, and natural usage of English language.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**2.1.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติ ให้เลือกเรียนเพียงกลุ่มวิชาเดียว ไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต** **1) ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** **THI4401 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 1 3(450)** **Internship in Thai I** การฝึกงานในหน่วยงานต่างๆภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายโดยนำความรู้ภาษาไทยทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ได้ศึกษาไปใช้ในการฝึกประสบการณ์จริง เต็มเวลาหนึ่งภาคการศึกษาปกติ เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้กระบวนการและขั้นตอนเบื้องต้นในหน่วยงานที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์ให้จัดอาจารย์นิเทศดูแลนักศึกษาตลอดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยก่อนเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้มีการจัดกิจกรรมการปฐมนิเทศก่อนเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากนั้นหลังเสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษานำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในกิจกรรมการปัจฉิมนิเทศ รวมทั้งจัดทำรายงานเป็นรูปเล่มตามรูปแบบที่กรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		Internship in various departments within Chiang Rai Rajabhat University by using Thai language knowledge both in theory and practice, which has been studied, to be used in full time practical experience for one regular semester, to give students the opportunity to learn the processes and basic steps. In the departments in which students having an internship there will be supervisors to look after students during an internship period. Before attending the professional experience training, the orientation activities are provided. After completing the internship, students have to present the experiences gained from their internship in the post training activities as well as preparing a report in accordance with the format specified by the program administration committee.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI4402 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 2 4(600)** **Internship in Thai II** รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : THI4401 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 1 การฝึกงานในหน่วยงานรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือธุรกิจเอกชน โดยนำความรู้ภาษาไทยทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ได้ศึกษาไปใช้ในการฝึกประสบการณ์จริง เต็มเวลาหนึ่งภาคการศึกษาปกติ เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้กระบวนการและขั้นตอนเบื้องต้นในหน่วยงานที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์ ให้จัดอาจารย์นิเทศดูแลนักศึกษาตลอดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยก่อนเข้ารับการฝึกประสบการณ์ ให้มีการจัดกิจกรรมการปฐมนิเทศก่อนเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากนั้นให้นักศึกษานำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในกิจกรรมการปัจฉิมนิเทศหลังเสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งจัดทำรายงานเป็นรูปเล่ม ตามรูปแบบที่กรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด Internship in government agencies, state enterprises, or private businesses by applying Thai language knowledge both in theory and in practice to be studied in practicing realtime experience for one regular semester in order to give students the opportunity to learn the process and basic steps in the department in which the	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		students are practicing, setting the supervising teachers to take care of students throughout the internship, providing the orientation activities for students before starting to practice the professional experience training and having the students present their experiences of their internship in post-seminar activities after the completion of the professional experience training including to submit the internship report in the form prescribed by the curriculum administration committee **หรือ 2) กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** **COTHI4401 สหกิจศึกษา 1 3(450)** **Co-Operative Education I** การปฏิบัติงานจริงในองค์กรหรือสถานประกอบการต่างๆ เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาในชั้นปีการศึกษาที่ 3 โดยนักศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในองค์กรหรือสถานประกอบการอย่างแน่นอนเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ /การปฏิบัติงานดังกล่าวนี้ต้องเป็นงานหรือตำแหน่งที่นักศึกษาได้นำความรู้และศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษา ในสถานศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน นักศึกษาต้องจัดทำรายงานและนำเสนอผลการปฏิบัติงาน	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		Practical work in various organizations or establishments for one semester in the third academic year in which students' responsibilities in the organization or workplace as the staff of the organization. Such practical work has to be a job or a position that students can use the knowledge and sciences studied from the university in their practical work. When the practical work is completed, students' requirements to do the practical work presentation and report. **หรือ 2) กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** **COTHI4402 สหกิจศึกษา 2 4(600)** **Co-Operative Education II** รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : COTHI4401 สหกิจศึกษา 1 การปฏิบัติงานจริงในองค์กรหรือสถานประกอบการต่าง ๆ 1 ภาคการศึกษาในชั้นปีสุดท้าย โดยนักศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในองค์กรหรือสถานประกอบการอย่างแน่นอน เสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ การปฏิบัติงานดังกล่าวนี้ต้องเป็นงานหรือตำแหน่งที่นักศึกษาได้นำความรู้และศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาในสถานศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		นักศึกษาต้องจัดทำรายงานและนำเสนอผลการปฏิบัติงาน Practical work in real organization or the establishments at least 1 semester in the last semester. Students are certainly responsibility as the staff for the organization or establishment. Operations should be required actual knowledge and skill which have learned to use in the operation. Then, students have to report and present the final result after finished the job training. **4) หมวดวิชาโทภาษาไทย เรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต** สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาอื่นที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาไทยเป็นวิชาโท **4.1) วิชาโทบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต** **รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต** **THI2106 หลักภาษาไทย 3(3-0-6)** **Principles of Thai Language** ขอบข่ายวิชาหลักภาษาไทยทั้งอักษรและอักขรวิธี ลักษณะภาษาไทย ไวยากรณ์ไทย Principles of Thai language in different alphabets and orthography, Thai language characteristics and grammar.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI1122 ศิลปะการพูด 3(2-2-5)** **Art of Speaking** ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักและศิลปะการพูด ประเภทของการพูด วัตถุประสงค์ในการพูด อุปสรรคในการพูด มารยาทในการพูด บุคลิกภาพในการพูด การใช้น้ำเสียง อักขรวิธีในการพูด การเตรียมการพูด วิธีนำเสนอ การฝึกพูด และการประเมินการพูด General knowledge about principles and art of speaking, types of speech, purposes of speaking, speech barriers, manners of speaking, speaking personality, use of tone, speaking methods, speech preparation, speaking presentation, speaking practice, and speaking assessment. **THI1103 วรรณกรรมร่วมสมัย 3(3-0-6)** **Contemporary Literature** วิวัฒนาการของเรื่องสั้น นวนิยาย กวีนิพนธ์ไทยปัจจุบัน และสารคดี และการวิเคราะห์คุณค่าทางสุนทรียะและทางสังคมวัฒนธรรม The evolution of short stories, novels, modern Thai poetry and documentary, and the analysis of aesthetic and social cultural values.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI1102 ภาษากับวัฒนธรรม 3(3-0-6)** **Language and Culture** วัฒนธรรมการใช้ภาษาที่สัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม ภาษาที่สะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อของคนในสังคม การสื่อสารที่เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล สถานการณ์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม และการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม Culture of language use that is related to language and culture, language that reflects the way of life, values, beliefs of people in society, communication suitable for the time and place, person, situation, analysis of the relationship between language and culture, and the development of language skills in accordance with culture.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**4.2 วิชาโทเลือก ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต** **THI1105 คำและสำนวนไทย 3(3-0-6)** **Words and Idioms** ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคำและสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต การพิจารณาสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต ลักษณะของสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต การเปลี่ยนแปลงของสำนวนไทย สำนวนในท้องถิ่น และการประยุกต์ใช้สำนวนในชีวิตประจำวัน Basic knowledge about Thai words and idioms, aphorism, proverbs, consideration of Thai idioms, aphorism, proverbs, characteristics of Thai idioms, aphorism, proverbs, changes of Thai idioms, local idioms, and applying idioms in daily life. **THI3111 ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา 3(3-0-6)** **Linguistics and Language Learning** รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : THI2109 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ภาษาศาสตร์เบื้องต้นเพื่อประยุกต์ใช้กับการรับภาษาที่หนึ่ง การรับภาษาที่สอง ภาษาต่างประเทศ และความบกพร่อง ทางการเรียนภาษา	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		Fundamental linguistics in order to apply for the first language, second language and foreign language and language learning disorders. **THI1128 การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ 3(3-0-6)** **Usage of Thai Language in Business** การฝึกเขียนจดหมายธุรกิจแบบต่าง ๆ การจดข้อความตามคำสั่ง การเขียนคำอวยพร การเขียนข่าวแจก การเขียนข้อความโฆษณา การกรอกแบบฟอร์ม และการเขียนรายงานการประชุม การใช้ภาษาไทย คำพูดที่เหมาะสมในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจตามกาลเทศะ บุคคล เครื่องมือสื่อสาร การใช้โทรศัพท์ การสัมภาษณ์ การประชุมชี้แจงข้อเท็จจริง การประชุมแถลงข่าว การประชาสัมพันธ์ รายงานการประชุม รายงานอื่น ๆ ที่ใช้ในวงการธุรกิจ การอ่านแบบฟอร์ม การอ่านข่าวโฆษณาทางด้านธุรกิจ การอ่านประชุมแถลงข่าว การอ่านรายงานการประชุม การอ่านรายงานอื่นๆ และการอ่านเอกสารเผยแพร่ทางธุรกิจ Practicing writing various business letters, taking notes according to the orders, writing wishes, writing news, writing advertisements, filling out forms, and writing a meeting report. The use of Thai language, appropriate words for business communication according to time and	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		place, person, communication tools, telephone usage, interview, meeting for clarification of facts, Press conference, Public Relations, minutes of meetings, and other reports used in business circles. Reading forms, read business advertising news, reading the press conference, reading the meeting report, reading other reports, and reading the business dissemination documents. **THI1218 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย 3(3-0-6)** **Thai History and Culture** ความสำคัญของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ การวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมไทย ประเพณีไทยและภูมิปัญญาไทย การละเล่นในท้องถิ่นไทย วิวัฒนาการการดำรงชีวิตของคนไทย The importance of historical events, analysis of historical events, history of Thai nation, Thai culture, Thai tradition, and Thai wisdom, Thai local plays, the evolution of Thai people's lives.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI2204 การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม 3(3-0-6)** **Intercultural Communication** ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ประวัติความเป็นมาของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม อิทธิพลที่ส่งผลต่อความแตกต่างของวัฒนธรรมทางภาษา การเปรียบเทียบภาษาและการสื่อสารของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมอื่น ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา อุปสรรคทางด้านภาษาในการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย การปรับตัวสู่วัฒนธรรมใหม่ Theories and basic concepts in intercultural communication, history of intercultural communication, influences affecting language cultural differences, comparison of language and communication of Thai culture and other cultures both verbal and nonverbal languages, language barriers in intercultural communication, adaptation to a new culture. **THI2209 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ 3(3-0-6)** **Academic Reading and Writing** หลักเกณฑ์การอ่าน ฝึกการอ่านเก็บความ การจับประเด็นจากเรื่องที่อ่าน การอ่านงานวิชาการ การกำหนดหัวข้อเรื่อง การวาง	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		โครงเรื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงเนื้อความ การใช้ถ้อยคำที่มีน้ำหนัก การอ้างเหตุผล การอ้างอิง การเขียนบรรณานุกรม การเรียบเรียงผลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบของรายงานวิชาการ The principles of reading, reading for recognition, reading for comprehension, academic reading, title setting, analyzing and synthesizing information, plot setting, information recording, content arranging, word dynamics using, supporting details, references and bibliography, compilation of research results in the form of academic reports. **THI2211 การพูดในที่ชุมชน 3(3-0-6)** **Public Speaking** หลักการพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพในการพูด การพูดโน้มน้าวจูงใจในที่สาธารณะ กลยุทธ์และเทคนิคการพูดในโอกาสต่าง ๆ Principle of giving speech in public, development of speaker personalities, giving persuasive speech in public, and strategies and techniques of giving speech in occasions.	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		**THI4213 ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว 3(2-2-5)** **Thai for Tourism** ภาษาและเรื่องราวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในมิติต่างๆ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับสากล ตลอดจนการฝึกฝนทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาเฉพาะในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพ Language and narratives about tourism in various dimensions both local and international levels, practicing listening, speaking, reading and writing skills effectively especially in tourism industry. **THI1228 วรรณกรรมท้องถิ่น 3(3-0-6)** **Local Literary Works** วรรณกรรมท้องถิ่นล้านนา อีสาน กลาง ใต้ ในด้านความหมาย ประเภท รูปแบบ เนื้อหา ลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่นที่สำคัญ ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมท้องถิ่นกับวรรณกรรมแบบฉบับ การฝึกอ่านและการวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นล้านนา Local literary works in Lanna, North-Eastern, Central, Southern regions in terms of meanings, types, forms, contents; characteristics of important local literary works; the relationship between local literary works and traditional lierary works; practicing to read and analyzing	

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
10	**คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา (ต่อ)**		Lanna local literary works. **THI2108 วรรณคดีเอกของไทย 3(3-0-6)** **Masterpieces of Thai Literature** วรรณคดีที่สำคัญของไทย ความเป็นมา เนื้อหา รูปแบบ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาวรรณคดีเอกของไทย การวิเคราะห์วรรณคดีเอกของไทย โดยการเลือกศึกษาวรรณคดีเอกบางเรื่องในสมัยต่าง ๆ Important literatures in Thailand, backgrounds, contents, forms, criteria of consideration of masterpieces of Thai literature, analysis of masterpieces of Thai literature by selecting some masterpieces of Thai literature in different periods.	
11	**อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร**	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สาขาวิชาภาษาไทย 1. นายสุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์ 2. นางสาวปิยมาศ มาวงศ์ 3. นายไกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 1. นางสาวอรทัย ขันโท	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สาขาวิชาภาษาไทย 1. นายสุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์ 2. นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์ 3. นางบุษราคัม ยอดชะลูด 4. นางสาวอรทัย ขันโท 5. นางสาวปิยมาศ มาวงศ์	เพื่อความเหมาะสมตามคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชา

ที่	หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	เหตุผลในการปรับปรุง
		2. นางบุษราคัม ยอดชะลูด 3. นางสาวกรชนก นันทกนก		
12	**แผนที่การกระจายรายวิชา (curriculum Mapping)**	มีการดำเนินการจัดทำโดยเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TOF) พ.ศ.2552	จัดเรียงใหม่	เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา

ภาคผนวก ช

ตารางเปรียบเทียบประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานคุณวุฒิหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ.2554 (มคอ.1) กับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ตารางเปรียบเทียบประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตราฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2554 **(มคอ.1)**
กับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
1	โครงสร้างหลักสูตร	หน่วยกิตรวม ตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 120 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ได้แก่	จำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 122 หน่วยกิต แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ได้แก่	
		1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต กำหนดให้เรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป ในหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป พุทธศักราช 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	
		2. หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต 2.1 กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน จำนวนหน่วยกิตรวมระหว่าง 60-84 หน่วยกิต 2.2 กลุ่มวิชาอื่น จำนวนหน่วยกิต ระหว่าง 0-24 หน่วยกิต 3 หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	2. หมวดวิชาเฉพาะ ให้เรียนไม่น้อยกว่า 86 หน่วยกิต 2.1. กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน ให้เรียนไม่น้อยกว่า 86 หน่วยกิต 2.1.1 กลุ่มเนื้อหาวิชาบังคับ 40 หน่วยกิต 2.1.2 กลุ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะเลือก ให้เลือกเรียนรายวิชาจากทุกกลุ่มต่อไปนี้รวมกันไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต 2.1.3 กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต 3. หมวดวิชาเลือกเสรี เรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
1	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	**กลุ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะหลักหรือวิชาบังคับ**ไม่น้อยกว่า 20-40 ได้แก่ 1 .กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์ ต้องมีเนื้อหาวิชาอย่างน้อย ดังต่อไปนี้ ลักษณะภาษาไทย ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	**กลุ่มเนื้อหาวิชาบังคับ** 40 **หน่วยกิต** 1 .กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์ **6 หน่วยกิต** 1.1 THI1105 คำและสำนวนไทย 3(3-0-6) Words and Idioms 1.2 THI2109 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6) Introduction to Linguistics	
		2. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา ต้องมีเนื้อหาวิชาอย่างน้อย ดังต่อไปนี้ ทักษะการใช้ภาษาไทยด้านต่างๆ การคิดและการใช้เหตุผล	2. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา **12 หน่วยกิต** 2.1 THI1122 ศิลปะการพูด 3(2-2-5) Art of Speaking 2.2 THI3116 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3(3-0-6) Creative Writing 2.3 THI3117 การอ่านเชิงวิเคราะห์ 3(3-0-6) Analytical Reading 2.4 THI3124 การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 3(2-2-5) Learning Thai as a Foreign Language	

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
1	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	**กลุ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะหลักหรือวิชาบังคับ**ไม่น้อยกว่า 20-40 ได้แก่ 3. กลุ่มวิชาวรรณคดีไทย ต้องมีเนื้อหาวิชาอย่างน้อยดังต่อไปนี้ วรรณคดีศึกษา หรือวรรณคดีวิจารณ์ หรือวรรณคดีวิจักษ์ วรรณคดีเอก วรรณคดีร่วมสมัย	3 .กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย **9 หน่วยกิต** 3.1 THI1201 พัฒนาการวรรณคดี 3(3-0-6) Development of Literature 3.2 THI1103 วรรณกรรมร่วมสมัย 3(3-0-6) Contemporary Literature 3.3 THI3110 วรรณคดีวิจารณ์ 3(3-0-6) Literary Criticism	
		4. กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรมต้องมีเนื้อหาวิชาอย่างน้อยดังต่อไปนี้ ภาษากับสังคม ภาษากับวัฒนธรรม วรรณกรรมกับสังคมและวัฒนธรรม	4. กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม **13 หน่วยกิต** 4.1 THI1102 ภาษากับวัฒนธรรม 3(3-0-6) Language and Culture 4.2 THI1104 ภาษากับสังคม 3(3-0-6) Language and Society 4.3 THI4120 สัมมนาภาษาและวรรณกรรมไทย 4(2-4-6) Seminar in Thai Language and Thai Literature 4.4 THI4121 การเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์ 3(2-2-5) Term Paper Writing	

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
2	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	**กลุ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะเลือก** ไม่น้อยกว่า 20-40 ได้แก่ 1 .กลุ่มวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์ ต้องมีเนื้อหาวิชา ดังต่อไปนี้ ภาษาบาลี สันสกฤต เขมร ในภาษาไทย หรือ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย หรือ ประวัติศาสตร์และความหมายของคำ หรือกลุ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะเลือก ไม่น้อยกว่า 20-40 ได้แก่ ภาษาศาสตร์เฉพาะด้าน ภาษาถิ่น วิวัฒนาการของการเปรียบเทียบภาษาไทย	**กลุ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะเลือก** ให้เลือกเรียนรายวิชาจากทุกกลุ่มต่อไปนี้ รวมกันไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต ได้แก่ 1 .กลุ่มวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์ ต้องมีเนื้อหาวิชา ดังต่อไปนี้ 1.1 THI1105 คำและสำนวนไทย 3(3-0-6) Words and Idioms 1.2 THI1205 ประวัติและความหมายของคำ 3(3-0-6) History and Meaning of Words 1.3 THI2215 ภาษาศาสตร์เฉพาะด้าน 3(2-2-5) Linguistics for Specific Purposes 1.4 THI3111 ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา 3(3-0-6) Linguistics and Language Learning 1.5 THI3206 ภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทย 3(3-0-6) Pali and Sansakrit in Thai	

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
2	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	2. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา ต้องมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้ การใช้ภาษาเฉพาะแบบ การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ การสื่อสารภาษาข้ามวัฒนธรรม (เช่น การแปล)	2. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา 2.1 THI1101 ทักษะการใช้ภาษาไทย 3(3-0-6) Thai Skills and Usage 2.2 THI1128 การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ 3(3-0-6) Usage of Thai Language in Business 2.3 THI1214 การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม 3(3-0-6) Reading for Life and Society Development 2.4 THI1218 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย 3(3-0-6) Thai History and Culture 2.5 THI2202 ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย 3(3-0-6) Foreign Languages in Thai 2.6 THI2204 การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม 3(3-0-6) Intercultural Communication 2.7 THI2209 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ 3(3-0-6) Academic Reading and Writing	

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
2	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	2. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา ต้องมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้ การใช้ภาษาเฉพาะแบบ การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ การสื่อสารภาษาข้ามวัฒนธรรม (เช่น การแปล)	2. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา 2.8 THI2211 การพูดในที่ชุมชน 3(3-0-6) Public Speaking 2.9 THI2219 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 1 3(2-2-5) English for Careers I 2.10 THI2220 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 2 3(2-2-5) English for Careers II 2.11 THI2233 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์กับการจัดการสำนักงาน 3(2-2-5) Computer Application Programs for Office Management 2.12 THI3113 การคิดและการใช้เหตุผลทางภาษา 3(3-0-6) Language Reasoning and Thinking 2.13 THI3118 หลักการอ่านและการเขียนคำไทย 3(3-0-6) Principles of Reading and Writing Thai Words	

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
2	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	2. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา ต้องมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้ การใช้ภาษาเฉพาะแบบ การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ การสื่อสารภาษาข้ามวัฒนธรรม (เช่น การแปล)	2. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา 2.14 THI3130 ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ 3(3-0-6) Thai for Professional Development 2.15 THI2234 การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย 3(2-2-5) Computer Applications for Multimedia 2.16 THI3207 การจัดการองค์ความรู้ภาษาไทย 3(3-0-6) Thai Knowledge Management 2.17 THI3210 การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ 3(3-0-6) Reading for Specific Purposes 2.18 THI3221 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 1 3(2-2-5) Foreign Language Translation into Thai I	

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
2	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	2. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา ต้องมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้ การใช้ภาษาเฉพาะแบบ การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ การสื่อสารภาษาข้ามวัฒนธรรม (เช่น การแปล)	2. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา 2.19 THI3222 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 2 Foreign Language Translation into Thai II 3(2-2-5) 2.20 THI4119 การอ่านตีความ Reading for Interpretation 3(3-0-6) 2.21 THI4210 การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ Specific purposes Usage 3(3-0-6) 2.22 THI4213 ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว Thai for Tourism 3(2-2-5) 2.23 THI4229 วิวัฒนาการของแบบเรียนภาษาไทย Evolution of Thai Textbooks 3(3-0-6)	

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
2	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	3. กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย อาจมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้ พัฒนาวรรณคดี วรรณคกรรมท้องถิ่น วรรณคดีนิราศ (เช่น นิราศ, ยอพระเกียรติ) การประพันธ์ การอ่านทำนองเสนาะ	3. กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย 3.1 THI1208 วรรณกรรมสุโขทัย 3(3-0-6) Sukhothai Literature 3.2 THI1212 วรรณกรรมอยุธยา 3(3-0-6) Ayutthaya Literature 3.3 THI1226 วรรณกรรมธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น 3(3-0-6) Dhonburi and Early Rattanakosin Literature 3.4 THI1228 วรรณกรรมท้องถิ่น 3(3-0-6) Local Literary Works 3.5 THI2108 วรรณคดีเอกของไทย 3(3-0-6) Masterpieces of Thai Literature 3.6 THI3114 ลีลาภาษาในวรรณกรรมไทย 3(3-0-6) Language Styles in Thai Literature	

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
2	**โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)**	3. กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย อาจมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้ พัฒนาวรรณคดี วรรณคกรรมท้องถิ่น วรรณคดีนิราศ (เช่น นิราศ, ยอพระเกียรติ) การประพันธ์ การอ่านทำนองเสนาะ	3. กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย 3.7 THI3216 การประพันธ์ร้อยกรอง 3(3-0-6) Poetry 3.8 THI3232 การอ่านทำนองเสนาะ 3(2-2-5) Reading Rhythm of Prose 3.9 THI4223 วรรณคดีพระพุทธศาสนา 3(3-0-6) Buddhist Literature 3.10 THI4224 วรรณคดีสดุดี 3(3-0-6) Panegyric Literature 3.11 THI4230 วรรณคดีนิราศ 3(3-0-6) Niras Literatures	
		4. กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม อาจมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้ คติชนในภาษาและวรรณกรรม ภูมิปัญญากับวิถีชีวิตไทย วรรณกรรมกับศิลปะแขนงต่างๆ	4. กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม 4.1 THI2227 วรรณกรรมสังคมและการเมืองไทย 3(3-0-6) Thai Social and Political Literature 4.2 THI3203 คติชนในภาษาและวรรณกรรม 3(3-0-6) Folklore in Language and Literature	

ที่	หัวข้อ	รายละเอียดตาม มคอ. 1	รายละเอียดในหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2564	หมายเหตุ
		4. กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม อาจมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้ คติชนในภาษาและวรรณกรรม ภูมิปัญญากับวิถีชีวิตไทย วรรณกรรมกับศิลปะแขนงต่างๆ	4. กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม 4.3 THI3217 ไทยศึกษา 3(3-0-6) Thai Studies	

ภาคผนวก ซ

คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา (Course Description)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (General Course)

1. กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN1001	วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)
	Essential Science and Mathematics in Daily Life	

กระบวนการคิดของมนุษย์ การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดและการประยุกต์ใช้ในด้านต่างๆ ในชีวิตประจำวัน วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทียมหลักคณิตศาสตร์ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน และสถิติเบื้องต้น

Human thinking process, development and application of thinking process skills in daily life, scientific method, scientific knowledge and pseudoscience, essential mathematical principles in everyday life and elementary statistics.

GEN1002	สุขภาพเพื่อชีวิต	3(3-0-6)
	Healthy Life	

องค์ประกอบพื้นฐาน ความสำคัญของสุขภาพเพื่อชีวิต ภาวะสุขภาพและการดูแลสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ การตรวจสุขภาพเบื้องต้นด้วยตนเอง การปฐมพยาบาล อาหารและโภชนาการ การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ยาและสารเสพติด อนามัยการเจริญพันธุ์และสุขภาพจิต สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

Explains the meaning, basic element and importance of healthy life. Health status and health care, health behavior, basic health check manually, first aid, food and nutrition, exercise for health, medication and drugs abuse, health, reproductive health and mental health knowledge to be applied in everyday life

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN1003	**เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้**	**3(3-0-6)**
	Digital Technology for Communication and Learning	

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์อย่างถูกต้องตามกฎหมายและจริยธรรมทางเทคโนโลยีดิจิทัล วิธีการรักษาความปลอดภัย ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสาร การเรียนรู้ และการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์

Introduction to digital technology; ethical and legal use of internet and social media, security use of digital technology, utilization of digital technology for communication, learning and searching for information; basic knowledge of computer programs.

2. กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN2001	**ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1**	**3(3-0-6)**
	Communicative English I	

ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยการบูรณาการ ทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

English communication skills by integrating all 4 skills; listening, speaking, reading, and writing in everyday life, communication in various situations including learning the culture of native speakers.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN2002	**ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2**	**3(3-0-6)**

Communicative English II

ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้นโดยการบูรณาการทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยเน้นการแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ อย่างมีเหตุและผล การใช้สำนวนภาษาเพื่อการเจรจาต่อรอง การเล่าประสบการณ์และความสนใจ

Advanced English communication skills by integrating all 4 skills; listening, speaking, reading, and writing for communication in more complicated situations with an emphasis on giving opinions in various issues logically, using language expressions for negotiation, sharing experiences and interests.

GEN2003	**ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21**	**3(3-0-6)**

Thai for Communication in the 21st Century

ประเด็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 ความเข้าใจในการใช้ภาษาไทยและการใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับยุคสมัย ทั้ง 4 ทักษะสำคัญ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตีความได้อย่างสร้างสรรค์

Issues relating to Thai language usage in the 21st century, understanding Thai language usage correctly and properly for the era in all 4 skills including listening, speaking, reading, and writing in order to analyze, synthesize, and interpret creativel

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN2004	**ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ**	**3(3-0-6)**

English for Academic Purposes

ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารทางวิชาการ โดยเน้นการอ่านเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาจากสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อออนไลน์ รวมทั้งการเขียนสรุปความ

Essential English skills for academic purposes by focusing on reading and writing skills; analyzing and synthesizing of texts in authentic materials from printed and audio-visual media and online resources as well as writing summary.

GEN2005	**ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพ**	**3(3-0-6)**

English for Careers

ทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการเตรียมตัวสมัครงานทั้งการหาตำแหน่งงาน การเขียนประวัติส่วนตัว การเขียนจดหมายสมัครงาน และการสัมภาษณ์งาน รวมทั้งทักษะการสื่อสาร ในสถานที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การเตรียมความพร้อมการพัฒนาทักษะที่จำเป็นใน การเตรียมตัวสำหรับการสอบโทอิค (TOEIC)

English skills needed for a job application preparation including job seeking, writing resumes, writing application letters, and job interviews including effective communication skills in workplaces; skills needed in preparing for the Test of English for International Communication (TOEIC).

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN2006	**ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น**	**3(3-0-6)**

Chinese for Basic Communication

ระบบเสียงภาษาจีนกลาง คำศัพท์ขั้นพื้นฐานตั้งแต่ 400 คำขึ้นไป สำนวนและรูปประโยคอย่างง่ายจากบทสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นการฝึกทักษะด้านการฟังและการพูด ตลอดจนความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมารยาทและวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารเบื้องต้นกับชาวจีน

Chinese phonetic system, basic vocabulary of more than 400 words, simple expressions and sentence patterns from conversations in various situations by focusing on the practice of listening and speaking skills as well as general knowledge about manners and cultures for basic communication with Chinese people.

GEN2007	**ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น**	**3(3-0-6)**

Japanese for Basic Communication

ประเภทตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่น ระบบการออกเสียง การฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยเน้นวิธีอ่านและเขียนคำศัพท์หรือประโยคด้วยอักษรโรมัน สำนวนและโครงสร้างไวยากรณ์พื้นฐานเพื่อใช้ในการสื่อสาร เช่น คำทักทายในชีวิตประจำวัน การพูดแนะนำตนเอง การบอกตำแหน่ง การบอกเวลา การพูดเกี่ยวกับครอบครัวและมหาวิทยาลัย การซื้อและขายสินค้า การชักชวน และการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น เกร็ดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะสังคม วัฒนธรรม ประเพณีของญี่ปุ่น เพื่อความเข้าใจภาษาควบคู่กับ ธรรมเนียมปฏิบัติและสามารถนำไปสื่อสารได้อย่างราบรื่น

Types of characters in Japanese, pronunciation system, practice of listening, speaking, reading, and writing skills with an emphasis on reading and writing vocabulary and sentences in Roman alphabets, basic expressions and grammar structures for communication, such as greetings in everyday life, self-introduction, telling locations, telling time, talking about family and university, buying and selling products, persuading and recommending tourist places, etc. , general knowledge about social characteristics, culture, and traditions of Japan for understanding the language along with the customs and practices to be able to communicate smoothly.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต

GEN2008 ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(3-0-6)

Burmese for Basic Communication

ระบบอักษรพม่าที่สัมพันธ์กับระบบเสียง โครงสร้างประโยคพื้นฐาน คำศัพท์พื้นฐาน ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ให้สามารถสื่อสารภาษาพม่าได้ในระดับเบื้องต้น

Myanmar alphabetical systems in relation to phonological system. Basic sentence structures, basic vocabulary. Practice of listening, speaking, reading, and writing skills in order to communicate in Myanmar language at a fundamental level

GEN2009 ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(3-0-6)

Korean for Basic Communication

ตัวอักษรภาษาเกาหลี โครงสร้างประโยคพื้นฐาน คำศัพท์ ระบบไวยากรณ์ขั้นพื้นฐานและประโยคพื้นฐานที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันในสถานการณ์ต่างๆ

Korean alphabets, basic sentence structures, vocabulary, basic grammar system and basic sentences used for everyday life communication in various situations.

GEN2010 ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(3-0-6)

Vietnamese for Basic Communication

ระบบเสียงภาษาเวียดนาม ตัวอักษรเวียดนาม คำศัพท์ที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ศึกษาสำนวนและรูปประโยคอย่างง่ายในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารได้

Vietnamese sound systems. Vietnamese alphabet, vocabulary, simple expressions and sentence structures applicable for various language use situations for daily communication.

3. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
GEN3001	**พลเมืองดี**	**3(3-0-6)**
	Good Citizen	

ปรัชญาของการเป็นพลเมืองดี สิทธิและหน้าที่พลเมือง พลเมืองกับคุณธรรม จริยธรรม ความหมายของการทุจริตคอรัปชั่น รูปแบบและลักษณะการทุจริตคอรัปชั่น วิธีการต่อต้านการทุจริต คอรัปชั่น การมีส่วนร่วมทางสังคม จิตอาสาและจิตสาธารณะ เจตคติของบุคคลในสังคม ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม หลักมนุษยสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ธรรมมาภิบาลและแนวทางในการสร้างความสามัคคี รวมถึงการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี และการมีทักษะทางสังคมของพลเมืองในศตวรรษที่ 21 เพื่อทำให้เกิดพลเมืองดีของสังคม ประเทศชาติ และของโลก

To study fundamental approaches of good citizen, rights and duty of citizen, citizen and morals & ethics, meaning, form and characteristic, and resistance of dishonesty and corruption, social participation, voluntary and public mind, social attitude, leadership and teamwork, human relation and communication, good governance and national unity creation, problem solving with peaceful meaning, and enhancing of social skill of the 21th century citizen for building of good citizen of society, nation and global.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN3002	ศาสตร์พระราชา	3(3-0-6)

The King's Philosophy

หลักการและแนวคิดการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) และพระบรมราโชบายด้านการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 10) เน้นวิธีการดำเนินการที่สามารถใช้ในการดำเนินการปรับปรุง ยกระดับความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตของประชาชนภายใต้ข้อจำกัดและความขาดแคลนให้มีคุณภาพ มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน การเป็นคนดีของชุมชน สังคม และประเทศ ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น สังคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

Principles and concepts in development of His Majesty' s the King Rama 9 and royal plans and strategies for education and local development of His Majesty's the King Rama 10. Focus on how things can be improved upon with a view to achieving greater prosperity, stability, good living and sustainability on what course of action should be taken when people encounter hardship; being a good members of community, society and nation. Collaborate work with communities, societies and related organizations; sufficiency economy principles are amongst key principles and concepts implemented.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN3003	วิถีวัฒนธรรม	3(3-0-6)
	Cultural Way	

ความสำคัญ ประเภทของวัฒนธรรม กระบวนการในการสร้างความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมและการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับสากล ศึกษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่โดดเด่นของท้องถิ่นของไทยและของโลก ความเข้าใจในวัฒนธรรม ภูมิปัญญาความเป็นล้านนาและเชียงราย การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาการเข้าใจคุณค่าของวัฒนธรรมและภูมิปัญญา เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมของภูมิปัญญา

Signification, type of culture. Process on how to generate people's understanding and acceptance of cultural differences in local, national and international levels, remarkable wisdom of the local Thai and world; and to understand culture and wisdom of the Lanna and Chiang Rai, change and adjustment of culture and wisdom, and value of culture and wisdom for creativity in culture and wisdom.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN3004	**ปรัชญาของเศรฐกิจพอเพียง**	**3(3-0-6)**

Sufficiency Economy Philosophy

ความสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อันมีผลต่อแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชน โดยยึดหลักทางสายกลางอันนำไปสู่สมดุลและยั่งยืนจากคุณลักษณะ 3 ห่วงคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี และ 2 เงื่อนไข คือ การมีความรู้ในการปฏิบัติงานและคุณธรรมภายใต้การดำเนินกิจกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการทำบัญชี การออม การวางแผนการใช้จ่าย การทำงบประมาณส่วนบุคคลการลงทุนส่วนบุคคล การเสียภาษี และการบริหารเงินเพื่ออนาคต

Signification of sufficiency economy philosophy which affects people living with the middle path for balance and sustainability based on three characteristic cycles: sufficiency, rationality and immunity and two conditions: knowledge and know how, and moral under proactive activities of sufficiency economy philosophy and application in daily life including accounting, saving, expense planning, personal budgeting and investing, taxing, and future financial planning.

GEN3005	**สุนทรียสร้างสรรค์**	**3(3-0-6)**

Creative Aesthetics

การตระหนักรู้ เกี่ยวกับองค์ความรู้พื้นฐานทางศิลปะ ดนตรี และการแสดงเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เข้าใจกระบวนการ และสามารถสร้างสรรค์งานเชิงศิลปะที่นำไปต่อยอดเป็นผลงานบนพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความงาม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

Awareness of basic art, music and performance knowledge in order to develop students in terms of creativity process and art making ability which could be further developed and applied into everyday life usage within beauty groundwork.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN3006	การเมืองและกฎหมายโลก	3(3-0-6)

World Politics and Law

บริบทการเมืองโลก วิวัฒนาการของสังคมระหว่างประเทศ ระบบโลกและ องค์การระหว่างประเทศความร่วมมือความขัดแย้งระหว่างประเทศ ระบบกฎหมายโลก บ่อเกิดกฎหมายระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศ และการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ

Global politics context, evolution of international society, world system and international organization, international conflict and cooperation, world legal system, international source of law, international trade and international dispute settlement.

GEN3007	สมรรถนะของบัณฑิต	3(3-0-6)

Competency of Graduate

หลักการพัฒนาตนเองเพื่อความเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ หลักการครองตน ครองคน ครองงาน ทักษะในการเข้าถึง เข้าใจและพัฒนาตนเอง ทักษะชีวิตที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยหลัก 3Rs และ 7Cs ซึ่งหลัก 3Rs คือ อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น และหลัก 7Cs คือ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้

Self-development principles for being desired graduate, manner for self-management, personal management, and work management, competency in access, understanding, and improvement of self, and skills for the 21st century which consist of 3Rs and 7Cs: the 3Rs are Reading, (W)Riting, and (A)Rithmetics; and the 7Cs are Critical Thinking & Problem Solving, Creativity & Innovation, Cross-cultural Understanding, Collaboration, Teamwork & Leadership, Communications, Information & Media literacy, Computing & ICT Literacy, and Career & Learning Skills.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN3008	ประชาคมอาเซียน	3(3-0-6)

ASEAN Community

การวิเคราะห์ภูมิภาคอาเซียนเชิงลึก ทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ การเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จุดกำเนิดองค์กรอาเซียน โครงสร้างองค์กร วิถีอาเซียน กลไกความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม วัฒนธรรม ความสัมพันธ์ต่อกลุ่มประเทศคู่เจรจาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อประเทศไทย และกลุ่มประเทศสมาชิกหลังการรวมตัวประชาคมเศรษฐกิจมีผลบังคับในปี 2558 การตระหนักถึงความเป็นพลเมืองอาเซียน แนวทางรับมือต่อการเกิดชุมชนอาเซียนและการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลดีต่อไทยและประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ความรู้ที่จำเป็นเพื่อการลงทุนหรือทำธุรกิจกับประเทศในอาเซียน และ สมรรถนะการแข่งขันในการทำธุรกิจของประเทศในอาเซียน

To analyze ASEAN Community deeply in society, culture, history, economics, politics and international relations, started point of ASEAN, organizational structure, the way of ASEAN life, country coordinating mechanism in politics, economics, and cultural society, relationship to the group of dialogue partner countries, transformation of Thailand

GEN3009	การเมืองการปกครองของไทย	3(3-0-6)

Thai Politics and Government

สถาบันและกระบวนการเมืองไทย ประวัติศาสตร์การปกครองของไทย ศึกษาพฤติกรรมทางการเมือง วิเคราะห์บทบาทของสถาบันทางการเมือง คณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล พรรคการเมือง การเลือกตั้ง การปกครองท้องถิ่น ความเป็นพลเมือง การเมืองกับวิถีชีวิตประชาชน วัฒนธรรมทางการเมือง การจัดการความขัดแย้งและสันติศึกษา

Institutions and processes of politics in Thailand, historical dominance of Thai politics. Analying of the role of political institutions, cabinet, monarchy, political parties, parliament, courts, election and local government. Citizenship, political and people's lifestyles, political culture, conflict management and peace education.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN3010	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)

Law in Daily Life

ความสำคัญ ลักษณะและประเภทของกฎหมายวิวัฒนาการและลำดับศักดิ์ของกฎหมายไทย ศึกษากฎหมายทั่วไปที่ประชาชนความทราบ และจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย บุคคล นิติกรรม สัญญา เอกเทศสัญญา ครอบครัว ประมวลกฎหมาย อาญาว่าด้วย เจตนา ประมาท ตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน จำเป็นและป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย บันดาลโทสะ พระราชบัญญัติจราจร พระราชบัญญัติยาเสพติด พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พระราชบัญญัติสัญชาติ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วย จับ ค้น ปล่อย สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และกระบวนการ ยุติธรรมทางแพ่งและอาญา

Significance, characteristic, category and evolution of law including hierarchy of Thai law, judicial process in civil and criminal cases, general laws that people need to understand and essential for daily life, for instances - civil and commercial code in cases of person, legal act and contract law, specific contract, family; criminal code in cases of - intention, carelessness, culprit, user, supporter, necessity and prevention by the law, anger, traffic act, narcotics act, consumer protection act, nationality act; code of criminal procedure in cases of-arrestment, investigation, release; the right to justice process, and civil procedure.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN3011	ทักษะชีวิต	3(3-0-6)
	Life Skills	

แนวคิดทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการทำความเข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น กระบวนการคิดเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันชีวิตให้กับตนเอง การเผชิญปัญหา การจัดการอารมณ์ในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน การพัฒนาทักษะทางสังคม ศิลปะการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขบนพื้นฐานความพอเพียง ความสามารถในการจัดการและออกแบบชีวิตด้านการเงินส่วนตัว การทำงาน การเข้าสังคม และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้การตั้งเป้าหมายในชีวิตที่สอดคล้องต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของสังคม

Life Skills involves studying psychological concepts to understand and appreciate selfness and others, and systematic thinking in order to foster mental immunity, recognize and avoid problems and cope with them; managing emotions at work and in daily life; improving social skills; applying the art of happily living with sufficiency; developing the ability to manage and design private life in terms of personal finance, career, social life, and human interaction; and learning to set corresponding life goals based on the changes in 21st century in order to meet social needs.

2. กลุ่มวิชาบูรณาการและเสริมสร้างทักษะชีวิต

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN4001	**การออกกำลังกายเพื่อชีวิต**	**3(3-0-6)**

Exercise for Life

ความสัมพันธ์ของการออกกำลังกายต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกายที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกาย และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย การทดสอบสมรรถภาพทางกาย รู้จักวิธีการป้องกันและการรักษาการบาดเจ็บทางการออกกำลังกาย

The relation of exercise and body system. Exercise and daily life; exercise for health; enhancing of physical capability; the physical capability test; injury prevention and injury treatment from exercise.

GEN4002	**พลังงานกับการดำเนินชีวิต**	**3(3-0-6)**

Energy for Life

ประเภท แหล่งกำเนิดของพลังงานและรูปแบบการใช้งาน ความสำคัญของพลังงานกับการดำเนินชีวิต ในสังคม โลก และแนวทางการใช้พลังงานในอนาคต การอนุรักษ์พลังงานในชีวิตประจำวัน กรณีศึกษาและมาตรการอนุรักษ์พลังงานในพื้นที่ตัวอย่าง

Energy classification, energy resources and their uses, importance of energy in daily life, community and world life including trend of energy in the future, energy conservation in daily life, case study and energy conservation measures in selected area.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN4003	การรู้เท่าทันการสื่อสาร	3(3-0-6)

Communication Literacy

แนวคิดและหลักการของการรู้เท่าทันการสื่อสารในบริบทสังคมสารสนเทศ อิทธิพลและรูปแบบของการครอบงำทางการสื่อสาร ทักษะและองค์ประกอบ การวิเคราะห์การสื่อสารเพื่อความตระหนักและรู้เท่าทันการสื่อสารของตนเองและ บุคคลอื่น หลักการเปิดรับ การเข้าถึง และการเผยแพร่กระจายข่าวสารในยุคดิจิทัล คุณลักษณะของผู้รู้เท่าทันการสื่อสาร ผลกระทบของความรู้เท่าทันการสื่อสารแนวทางการป้องกันการถูกครอบงำจากข่าวสาร ความรับผิดชอบในการสื่อสาร กฎหมายและจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร หลักการหลีกเลี่ยงการสื่อสารที่ก่อให้เกิดโทษต่อตนและสังคมในรูปแบบต่าง ๆ แนวทางการใช้สื่อยุคดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

Principles and concepts of communication literacy in information society context, influencing factors and patterns of dominance in communication, skills and components of communication literacy to build up an awareness of communication literacy of self and others. Principles of information exposure and information accessibility and publicity in digital era.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN4004	การเป็นผู้ประกอบการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	3(3-0-6)

Entrepreneurship in Special Economic Zone

หลักการและรูปแบบธุรกิจ หลักการในการดำเนินธุรกิจ แนวคิดและการเตรียมพร้อมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล การเริ่มต้นในการประกอบการธุรกิจ แนวทางการจัดตั้งธุรกิจ การดำเนินงานตามหน้าที่ทางธุรกิจ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลก ความเป็นมาและลักษณะความสำคัญของเขตเศรษฐกิจพิเศษ นโยบายภาครัฐและเอกชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ วิเคราะห์แนวทางการเป็นผู้ประกอบการในเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมกับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์

Principles, concepts and types of business operations preparing for entrepreneurship in digital era. Starting business, guideline in starting business, business functions operation, regional economic cooperation and world economic cooperation. Characteristics and importance of Special Economic Zone, government and private sectors' policies toward Special Economic Zone, analyze of being entrepreneur in the Special Economic Zone and including of practical knowledge in Special Economic Zone.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN4005	**สิ่งแวดล้อมในโลกปัจจุบัน**	**3(3-0-6)**

Environment in Today's World

องค์ประกอบ และประเภทของสิ่งแวดล้อม สาเหตุและปัญหาสิ่งแวดล้อม ผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อม สถานการณ์สิ่งแวดล้อมปัจจุบันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ความตระหนักเรื่องสิ่งแวดล้อมในเวทีนานาชาติ ความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์เพื่ออนาคต การพัฒนาอย่างยั่นยืนเพื่อรักษาสมดุลในการบริโภคทรัพยากรธรรมชาติและการทดแทน และกรณีศึกษา

Component and types of environment, Cause and environmental problems, Impacts from environmental problems, Current environmental situation in local, national, regional and international levels, Environmental concerns in international venues, importance of biodiversity, conservation for the future, Sustainable development on balancing of natural resource consumption and replacement and case studies.

GEN4006	**กฎหมายกับการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล**	**3(3-0-6)**

Law on Business Practice in the Digital Age

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่สอดคล้องกับธุรกิจ และการประกอบอาชีพในช่วงเวลาที่เทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงหรือทำลายขนบดั้งเดิมในวิถีของธุรกิจหรือกลไกและวิธีการประกอบอาชีพ หลักการทางกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความเป็นส่วนตัว กฎหมายเกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยี การบังคับใช้กฎหมายในปัจจุบันและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของกฎหมายที่สอดคล้องกับธุรกิจและการประกอบอาชีพดิจิทัลต่อไปในอนาคต

Law regarding careers and business in the time of technological disruption; intellectual properties law, privacy, data protection law including technology related laws; the implementation of law in careers and business, including the trends of disruptive legal changes which were caused by technological advancement in the near future.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN4007	สมาธิเพื่อพัฒนาชีวิต	3(3-0-6)

Meditation for Life Development

ความหมายของการทำสมาธิ จุดประสงค์ วิธีการ ขั้นตอน จุดเริ่มต้นของการทำสมาธิ ลักษณะของการบริกรรมและการทำสมาธิ ประโยชน์ของสมาธิ ลักษณะอาการต่อต้านสมาธิ และการนำสมาธิไปใช้ในชีวิตประจำวัน สมาธิกับการเรียนและการงาน ลักษณะ ขั้นตอน คุณสมบัติ ประโยชน์ของฌานและญาณ ความรู้เบื้องต้นเรื่องวิปัสสนา ความแตกต่างระหว่างสมถะกับวิปัสสนา แผนผังสมถะกับวิปัสสนา ชาวโลกกับวิปัสสนา

Meaning of meditation; objectives, methods, processes, the beginning of meditation practice; characteristics of reciting and meditating; benefits of meditation; meditation resistances and applying meditation to daily life; meditation as related to education and work; characteristic, processes, qualities and benefits of the states of absorption (Jhana) and insight knowledge (Nana); fundamental knowledge about insight meditation (Vipassana); differences between the foundation meditation (Summata) and the insight meditation (Vipassana); layout of the foundation meditation (Summata) and the insight meditation (Vipassana); Insight meditation as related to the world population.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
GEN4008	**มนุษย์ สังคม เศรษฐกิจ และการพัฒนา**	**3(3-0-6)**

Human, Society, Economics and Development

หลักการดำรงอยู่ของมนุษย์ภายใต้การเปลี่ยนทางสังคม สภาพของสังคมในแต่ละช่วงวัย ความหลากหลายทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคม หลักการ ทิศทางของการพัฒนาเศรษฐกิจกับสังคมการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจบนฐานนวัตกรรม เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการประกอบการธุรกิจเพื่อสังคม เรียนรู้ในหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้กรอบการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ความสัมพันธ์ในทางสังคม เศรษฐกิจกับการพัฒนาในระดับชาติและระดับโลกที่มีผลกระทบและความเกี่ยวข้องกัน

Living principles of human under uncertain conditions of social aspects, different of generations, multisexaul; trends of economic and social development, innovation-based economic development; creative economy; social enterprise (SE.), sustainable development learning towards Sustainable Development Goals framework (SDGs); and the engagement and relationship of economic and social development both national and international level.

GEN4009	**จิตอาสาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นกับการบริการสังคม**	**3(3-0-6)**

Volunteering for Local Development and Social Services

แนวคิด หลักการ เกี่ยวกับจิตอาสาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จิตอาสากับการบริการสังคมจิตอาสากับภาคธุรกิจ กระบวนการดำเนินงานอาสาสมัคร การเริ่มต้น การจัดองค์กร การดำเนินงานและการพัฒนา เน้นการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะให้นักศึกษาสามารถดำเนินกิจกรรมจิตอาสาได้

Principles and concepts about volunteering for local development; volunteering and social services; volunteering and business sectors; process of volunteering operation; getting start, organizing, operating and developing; focusing on developing and enhancing skills for students to be able to perform volunteer activities.

2. หมวดวิชาเฉพาะ (Field of Specification)

2.1 กลุ่มวิชาเฉพาะ

2.2.1) กลุ่มเนื้อหาวิชาบังคับ

1) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI2106	**หลักภาษาไทย**	**3(3-0-6)**

Principles of Thai Language

ขอบข่ายวิชาหลักภาษาไทยทั้งอักษรและอักขรวิธี ลักษณะภาษาไทย ไวยากรณ์ไทย

Principles of Thai language in different alphabets and orthography, Thai language characteristics and grammar

THI2109	**ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**	**3(3-0-6)**

Introduction to Linguistics

ความรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์เบื้องต้นในเรื่องระบบเสียง การเกิดเสียงในภาษา หน่วยเสียง ระบบคำ หน่วยคำ โครงสร้างพยางค์ วลี ระบบประโยค และระบบข้อความ

Basic linguistic knowledge in phonology, occurrence of phonetics in the language, phonemes, word system, morphemes, the structure of syllables and phrases, the system of sentences and passages.

2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI1122	**ศิลปะการพูด**	**3(2-2-5)**

Art of Speaking

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักและศิลปะการพูด ประเภทของการพูด วัตถุประสงค์ในการพูด อุปสรรคในการพูด มารยาทในการพูด บุคลิกภาพในการพูด การใช้น้ำเสียง อักขรวิธีในการพูด การเตรียมการพูด วิธีนำเสนอ การฝึกพูด และการประเมินการพูด

General knowledge about principles and art of speaking, types of speech, purposes of speaking, speech barriers, manners of speaking, speaking personality, use of tone, speaking methods, speech preparation, speaking presentation, speaking practice, and speaking assessment.

THI3116	**การเขียนเชิงสร้างสรรค์**	**3(3-0-6)**

Creative Writing

กระบวนการคิดสร้างสรรค์ ศิลปะการเขียนสร้างสรรค์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง จากตัวอย่างงานเขียนเชิงสร้างสรรค์และฝึกเขียนเรื่องจากความคิดและจินตนาการทั้งสารคดีและบันเทิงคดี โดยคำนึงถึงความถนัดและความคิดสร้างสรรค์เฉพาะตน

The process of creative thinking, the art of creative writing including poetry and prose, practice in writing the story from thinking and imagination both documentary and fiction regard to individual aptitude and creativity.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI3117	**การอ่านเชิงวิเคราะห์**	**3(3-0-6)**

Analytical Reading

หลักการอ่านเชิงวิเคราะห์ ทฤษฎีการอ่านเชิงวิเคราะห์ การวิเคราะห์และประเมินค่าวรรณกรรมประเภทต่างๆ

Principles of analytical reading, theories of analytical reading, analysis and evaluation of various types of literature.

THI3124	**การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ**	**3(2-2-5)**

Learning Thai as a Foreign Language

การวิเคราะห์ปัญหาและวิธีการเรียนรู้โครงสร้างภาษาไทยของชาวต่างประเทศในเรื่องการออกเสียง การใช้คำ การใช้ประโยคสื่อความหมาย การสื่อสารในบริบทของสังคมไทย และการสร้างแบบเรียนสอนภาษาไทยเบื้องต้นให้ชาวต่างชาติ

An analysis of problems and methods of learning Thai language structures of foreigners in pronunciation, use of words, meaning sentences, communication in the context of Thai society, and the creation of a traditional Thai language teaching for foreigners.

3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1201	**พัฒนาการวรรณคดี**	**3(3-0-6)**

Development of Literature

พัฒนาการของวรรณคดีไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในด้านเนื้อหา แนวคิด ฉันทลักษณ์ และอิทธิพลของวรรณคดีที่มีต่อยุคสมัยต่อมา

Development of Thai literature from the Sukhothai period to the reign of King Rama VI in terms of contents, concepts, prosody, and the influence of literature on the next era.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1103	วรรณกรรมร่วมสมัย	3(3-0-6)

Contemporary Literature

วิวัฒนาการของเรื่องสั้น นวนิยาย กวีนิพนธ์ไทยปัจจุบัน และสารคดี และการวิเคราะห์คุณค่าทางสุนทรียะและทางสังคมวัฒนธรรม

The evolution of short stories, novels, modern Thai poetry and documentary, and the analysis of aesthetic and social cultural values.

THI3110	วรรณคดีวิจารณ์	3(3-0-6)

Literary Criticism

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีในการวิจารณ์ การฝึกวิจารณ์วรรณกรรมทั้งประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง

Basic knowledge about literary criticism analysis, concepts and theories of criticism, practice in criticism of both prose and poetry.

4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาไทยและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1102	ภาษากับวัฒนธรรม	3(3-0-6)

Language and Culture

วัฒนธรรมการใช้ภาษาที่สัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม ภาษาที่สะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อของคนในสังคม การสื่อสารที่เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล สถานการณ์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมและการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม

Culture of language use that is related to language and culture, language that reflects the way of life, values, beliefs of people in society, communication suitable for the time and place, person, situation, analysis of the relationship between language and culture, and the development of language skills in accordance with culture.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1104	**ภาษากับสังคม**	**3(3-0-6)**

Language and Society

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคมไทย อิทธิพลของสังคม วัฒนธรรมและอาชีพที่มีต่อภาษา บทบาทของภาษาที่มีส่วนสร้างสรรค์สังคม และภาษาที่ใช้แตกต่างกันในบริบทหรือปัจจัยทางสังคม

The interaction between language and Thai society, the influence of social, culture and career for Thai Language, the inventive role of the language to the society and to study the use of languages in different contexts or social factors.

THI4120	**สัมมนาภาษาและวรรณกรรมไทย**	**4(2-4-6)**

Seminar in Thai Language and Thai Literature

กระบวนการและรูปแบบการสัมมนา การเลือกปัญหาหรือประเด็นที่สำคัญทางภาษาและวรรณกรรมไทยมาศึกษา วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบการสัมมนา สรุปผลการสัมมนา เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

The format and process of seminar, selecting the problem or issue to study, analysis and exhibit it as seminar, concluding for applying to use in daily life.

THI4121	**การเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์**	**3(2-2-5)**

Term Paper Writing

หลักการและกระบวนการในการเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์และการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าทางภาษาไทยในรูปแบบของการเขียนภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์

Principles and processes of term paper writing and the presentation of the term paper writing.

2.1.2 กลุ่มเนื้อหาวิชาเลือก

1) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI1105	**คำและสำนวนไทย**	**3(3-0-6)**

Words and Idioms

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคำและสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต การพิจารณาสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต ลักษณะของสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต การเปลี่ยนแปลงของสำนวนไทย สำนวนในท้องถิ่นและการประยุกต์ใช้สำนวนในชีวิตประจำวัน

Basic knowledge about Thai words and idioms, aphorism, proverbs, consideration of Thai idioms, aphorism, proverbs, characteristics of Thai idioms, aphorism, proverbs, changes of Thai idioms, local idioms, and applying idioms in daily life.

THI1205	**ประวัติและความหมายของคำ**	**3(3-0-6)**

History and Meaning of Words

ประวัติและความหมายประเภทต่าง ๆ ในระดับคำ แนวทางการกำหนดความหมายของคำ วงความหมาย ความหมายเหมือน ความหมายตรงกันข้าม และการพ้องรูปพ้องเสียง

History and different types of meanings at the word level, guidelines in defining meanings of words, meaning scopes, synonyms and antonyms, homographs and homophones.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต

THI2215 ภาษาศาสตร์เฉพาะด้าน 3(2-2-5)

Linguistics for Specific Purposes

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ เพื่อนำมาประยุกต์ในศาสตร์ต่างๆ การเรียนการสอน การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การประเมินผลทางภาษา การวิเคราะห์วิจัยทางภาษา และการแก้ปัญหาการใช้ภาษาในสังคม ความบกพร่องด้านการเรียน

General knowledge of linguistics for applying to other branches of science including, teaching and learning, computer media for teaching, language evaluation, language analysis and research, language solution in social such as learning disorder.

THI3111 ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา 3(3-0-6)

Linguistics and Language Learning

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : THI2109 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น

ภาษาศาสตร์เบื้องต้นเพื่อประยุกต์ใช้กับการรับภาษาที่หนึ่ง การรับภาษาที่สอง ภาษาต่างประเทศ และความบกพร่องทางการเรียนภาษา

Fundamental linguistics in order to apply for the first language, second language and foreign language and language learning disorders.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI3206	ภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทย	3(3-0-6)
	Pali and Sansakrit in Thai	

ภาษาบาลีและสันสกฤตในด้านประวัติความเป็นมา พัฒนาการทางภาษา ลักษณะสำคัญทางภาษา เสียง คำ ประโยค ความแตกต่างระหว่างภาษาบาลีกับสันสกฤต ความแตกต่างระหว่างภาษาบาลีและสันสกฤตกับภาษาไทย การสร้างคำในภาษาบาลีและสันสกฤต การนำคำบาลีและสันสกฤตมาใช้ในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาบาลีและสันสกฤตที่มีต่อภาษาไทยในด้านต่าง ๆ

Pali and Sanskrit in history, language development, important language characteristics, sounds, words, sentences, differences between Pali and Sanskrit, the differences between Pali and Sanskrit and Thai language, word formation in Pali and Sanskrit, applying Pali and Sanskrit words in Thai language, the influence of Pali and Sanskrit on Thai language in various aspects.

2) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1101	ทักษะการใช้ภาษาไทย	3(3-0-6)
	Thai Skills and Usage	

หลักการใช้ทักษะภาษาไทยด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การใช้ภาษาไทยที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในหน่วยงานต่าง ๆ

Principles of Thai language skills in listening, speaking, reading, and writing, Thai language usage for communication in various agencies.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1128	**การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ**	**3(3-0-6)**

Usage of Thai Language in Business

การฝึกเขียนจดหมายธุรกิจแบบต่างๆ การจดข้อความตามคำสั่ง การเขียนคำอวยพร การเขียนข่าวแจก การเขียนข้อความโฆษณา การกรอกแบบฟอร์ม และการเขียนรายงานการประชุม การใช้ภาษาไทย คำพูดที่เหมาะสมในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจตามกาลเทศะ บุคคล เครื่องมือสื่อสาร การใช้โทรศัพท์ การสัมภาษณ์ การประชุมชี้แจงข้อเท็จจริง การประชุมแถลงข่าวการประชาสัมพันธ์ รายงานการประชุม รายงานอื่นๆ ที่ใช้ในวงการธุรกิจ การอ่านแบบฟอร์ม การอ่านข่าวโฆษณาทางด้านธุรกิจ การอ่านประชุมแถลงข่าว การอ่านรายงานการประชุม การอ่านรายงานอื่นๆ และการอ่านเอกสารเผยแพร่ทางธุรกิจ

Practicing writing various business letters, taking notes according to the orders, writing wishes, writing news, writing advertisements, filling out forms, and writing a meeting report. The use of Thai language, appropriate words for business communication according to time and place, person, communication tools, telephone usage, interview, meeting for clarification of facts, Press conference, Public Relations, minutes of meetings, and other reports used in business circles. Reading forms, read business advertising news, reading the press conference, reading the meeting report, reading other reports, and reading the business dissemination documents.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1214	**การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม**	**3(3-0-6)**

Reading for Life and Society Development

หลักและวิธีการอ่านเบื้องต้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การอ่านงานเขียนทุกประเภททั้งร้อยแก้วและร้อยกรองที่ส่งเสริมความคิดและอุดมคติในการเป็นพลเมืองที่ดี มีมโนทัศน์และจิตสำนึกที่สร้างสรรค์คุณค่าของชีวิตเพื่อพัฒนาสังคม

Principles and basic reading methods to improve the quality of life, reading all types of writings, both prose and poetry, that promote the ideas and ideals of being a good citizen, having the concept and consciousness that create the value of life for social development

THI1218	**ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย**	**3(3-0-6)**

Thai History and Culture

ความสำคัญของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ การวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมไทย ประเพณีไทยและภูมิปัญญาไทย การละเล่นในท้องถิ่นไทย วิวัฒนาการการดำรงชีวิตของคนไทย

The importance of historical events, analysis of historical events, history of Thai nation, Thai culture, Thai tradition, and Thai wisdom, Thai local plays, the evolution of Thai people's lives.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI2202	**ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย**	**3(3-0-6)**

Foreign Languages in Thai

สาเหตุที่ภาษาต่างประเทศปะปนในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาต่างประเทศที่มีต่อภาษาไทย ลักษณะของภาษาต่างประเทศที่เข้ามาปะปนในภาษาไทย วิธีการนำคำต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย และหลักสังเกตคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาบาลี สันสกฤต ภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาชวา-มลายู ภาษาโปรตุเกส ภาษาฝรั่งเศส ภาษามอญ และภาษาอื่น ๆ

The reasons that foreign languages mixed in Thai language, the influence of foreign languages on Thai, characteristics of foreign languages that are mixed in Thai, how to use foreign words in Thai, and the principles of observing foreign languages in Thai, including English, Pali, Sanskrit, Khmer, Chinese, Javanese-Malay, Portuguese, French, Mon and other languages.

THI2204	**การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม**	**3(3-0-6)**

Intercultural Communication

ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ประวัติความเป็นมาของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม อิทธิพลที่ส่งผลต่อความแตกต่างของวัฒนธรรมทางภาษา การเปรียบเทียบภาษาและการสื่อสารของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมอื่นทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา อุปสรรคทางด้านภาษาในการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย การปรับตัวสู่วัฒนธรรมใหม่

Theories and basic concepts in intercultural communication, history of intercultural communication, influences affecting language cultural differences, comparison of language and communication of Thai culture and other cultures both verbal and nonverbal languages, language barriers in intercultural communication, adaptation to a new culture.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI2209	**การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ**	**3(3-0-6)**

Academic Reading and Writing

หลักเกณฑ์การอ่าน ฝึกการอ่านเก็บความ การจับประเด็นจากเรื่องที่อ่าน การอ่านงานวิชาการ การกำหนดหัวข้อเรื่อง การวางโครงเรื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงเนื้อความ การใช้ถ้อยคำที่มีน้ำหนัก การอ้างเหตุผล การอ้างอิง การเขียนบรรณานุกรม การเรียบเรียงผลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบของรายงานวิชาการ

The principles of reading, reading for recognition, reading for comprehension, academic reading, title setting, analyzing and synthesizing information, plot setting, information recording, content arranging, word dynamics using, supporting details, references and bibliography, compilation of research results in the form of academic reports.

THI2211	**การพูดในที่ชุมชน**	**3(3-0-6)**

Public Speaking

หลักการพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพในการพูด การพูดโน้มน้าวจูงใจในที่สาธารณะ กลยุทธ์และเทคนิคการพูดในโอกาสต่าง ๆ

Principle of giving speech in public, development of speaker personalities, giving persuasive speech in public, and strategies and techniques of giving speech in occasions.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI2219	**ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 1** **English for Careers I**	**3(2-2-5)**

การฝึกทักษะพื้นฐานเพื่อการเตรียมสมัครงานของแต่ละสาขาวิชาเอก การฝึกอ่านเอกสารสำคัญและการฝึกเขียนข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการสมัครงาน การหาแหล่งงาน ตลอดจนการฝึกสัมภาษณ์งาน

Practicing basic skills of job application for each major, practicing reading important documents and writing useful information for job application, finding job resources as well as practicing job interviewing.

THI2220	**ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 2** **English for Careers II**	**3(2-2-5)**

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : **THI2219** ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 1

การพัฒนาทักษะกลยุทธ์เพื่อการทำงานในสำนักงาน การฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ มุ่งเน้นการฝึกทักษะการพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ การนัดหมาย การโทรศัพท์ การต้อนรับ การเจรจาต่อรอง การรายงาน (การขอข้อมูลและให้ข้อมูล)

Developing strategic skills for working in the office, practicing using English for business communication by focusing on practicing speaking skills in various situations such as appointments, phone calls, hospitality, negotiation, reporting (requesting information and providing information)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต

THI2233 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์กับการจัดการสำนักงาน 3(2-2-5)

Computer Application Programs for Office Management

การทำงานและระบบงานในสำนักงาน และการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดการสำนักงานอัตโนมัติ การเก็บเอกสาร งานธุรการ และการทำเอกสาร

Work and office systems, and computer application programs for automated office management such as document archiving, administration, and documentation

THI2234 การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย 3(2-2-5)

Computer Applications for Multimedia

หลักการและการปฏิบัติการในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร โดยใช้สื่อประเภทมัลติมีเดีย ความสัมพันธ์ระหว่างโปรแกรมคอมพิวเตอร์กับมัลติมีเดีย การบันทึกเสียง การประมวลภาพ การทำภาพเคลื่อนไหว การนำอุปกรณ์หรือเครื่องมืออิเลกทรอนิกส์ต่างๆ มาประกอบกันหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสารและการนำเสนอข้อมูล ฐานข้อมูลของมัลติมีเดียและลักษณะทั่วไปของผลิตภัณฑ์มัลติมีเดีย

Principles and practices of multimedia information presentation, the relationship between computer programs and multimedia, sound recording, image processing, motion picture production, various electronic devices for sharing news and presenting information, multimedia database, and general characteristics of multimedia products

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI3113	**การคิดและการใช้เหตุผลทางภาษา**	**3(3-0-6)**

Language Reasoning and Thinking

กระบวนการคิด ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการคิด ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการคิด การคิดวิเคราะห์เหตุผลและความจริง การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การวิเคราะห์วาทกรรม มายาคติ ความเชื่อ อุดมคติ อุดมการณ์ หรือความหมายอื่นที่อยู่ในภาษาและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

Thinking processes, theories and concepts of thinking, relationship between language and thinking, analyzing the reason and truth, critical thinking, discourse analysis, myths, beliefs, ideals, ideologies or other meanings in the language and communication in daily life.

THI3118	**หลักการอ่านและการเขียนคำไทย**	**3(3-0-6)**

Principles of Reading and Writing Thai Words

หลักเกณฑ์การอ่านและการเขียนคำไทยทั้งจากคำไทยแท้ และคำภาษาต่างประเทศที่ไทยยืมมาใช้การรวบรวมคำที่มักอ่านและเขียนผิดกับคำที่อ่านและเขียนถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายโฆษณาและ สื่อสารสนเทศสมัยใหม่ การวิเคราะห์และสังเคราะห์มูลเหตุคำไทยที่ผู้คนมักอ่านและเขียนผิด การสืบค้นคำไทยจากพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์และสื่อสารสนเทศสมัยใหม่

Rules for reading and writing Thai words both from authentic Thai words and foreign words used by Thai borrowers to collect words that are often read and written wrongly with words that are read and written correctly according to language rules from printed media, billboards, and modern information media, analysis and synthesis of the cause of Thai words that people often read and write wrongly, Thai word search from electronic dictionaries and modern information media.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI3130	**ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ**	**3(3-0-6)**

Thai for Professional Development

การใช้คำ ประโยคในภาษาไทย ตามความนิยมและหลักเกณฑ์ทางภาษา หลักเกณฑ์การอ่านและเขียนคำไทย การรวบรวมคำที่มักอ่านและเขียนผิด โดยวิเคราะห์มูลเหตุที่ทำให้อ่านและเขียนผิด การพูดในโอกาสต่าง ๆ ตลอดจนการเสริมสร้างบุคลิกภาพในการพูด และการวางตัวในสังคม การแต่งกายเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อตนเองและองค์การ

Word using, Thai sentences, the method of reading and writing Thai words, collecting the incorrect word reading and writing, speaking in various situations as well as personality improvement for the orators and self-performing in the societies and proper dressing to create good image for the organization.

THI3207	**การจัดการองค์ความรู้ภาษาไทย**	**3(3-0-6)**

Thai Knowledge Management

ความสำคัญของความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล สารสนเทศ ความรู้ ความฉลาดและปัญญา แนวทางการสร้าง การใช้เทคโนโลยีสืบค้น และการเลือกใช้องค์ความรู้ทางภาษาไทย กระบวนการจัดการความรู้ พร้อมการฝึกฝนการสร้างและการจัดการองค์ความรู้ทางภาษาไทย

Importance of knowledge, relationship between data, information, knowledge, wisdom, and intelligence, guidelines for creating, using search technology, and selecting knowledge in Thai language, knowledge management process with the practice of creating and managing Thai language knowledge.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI3210	**การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ**	**3(3-0-6)**

Reading for Specific Purposes

วิธีการในการอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ การฝึกอ่านข่าวและคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร วารสาร และวรรณกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาสติปัญญาและฝึกการอ่านเพื่อวิเคราะห์ วินิจสาร วิจารณ์และประเมินค่างานประพันธ์ชนิดต่างๆ ฝึกการอ่านเพื่อนำความรู้ไปใช้จับใจความสำคัญ วิเคราะห์และเปรียบเทียบเพื่อหาอัตลักษณ์ของผู้ประพันธ์

Methods for reading for specific purposes, practicing reading news and columns in daily newspapers, magazines, journals and various literature to develop intelligence and to practice reading to analyze, criticize, and evaluate various types of literary works, practicing reading in order to use knowledge to comprehend the main idea, to analyze and compare in order to find the author's identity.

THI3221	**การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 1**	**3(2-2-5)**

Foreign Language Translation into Thai I

หลักเกณฑ์และกลวิธีการแปล การสร้างคุณสมบัติของนักแปลความภาษาต่างประเทศ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นภาษาไทย การผลิตผลงาน การประเมินและการประยุกต์

Translation criteria and strategies, creating the qualifications of foreign language translators both prose and poetry in Thai language, production of work, evaluation, and application

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต

THI3222 การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 2 3(2-2-5)

Foreign Language Translation into Thai II

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : **THI3221** การแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย 1

หลักเกณฑ์และกลวิธีการแปลในขั้นประยุกต์ใช้ การสร้างคุณสมบัติของนักแปลความภาษาต่างประเทศ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นภาษาไทย การฝึกฝนการผลิตผลงาน การประเมิน การประยุกต์และการบูรณาการ

Translation criteria and strategies in application level, creating the qualifications of foreign language translators both prose and poetry in Thai language, practicing the production of work, evaluation, application, and integration.

THI4119 การอ่านตีความ 3(3-0-6)

Reading for Interpretation

หลักการและกระบวนการอ่านเพื่อการตีความ การฝึกอ่านวรรณกรรมทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ประกอบด้วย บทปลุกใจ บทบรรณาธิการ บทความ บทบรรยาย บทสนทนา นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร บทกวีนิพนธ์ โดยพิจารณาบริบทของบทอ่าน จุดประสงค์ของผู้ประพันธ์ ความคิดหลัก ความคิดแทรก ความหมายตรง ความหมายโดยนัย และน้ำเสียงของเรื่อง

Principles and processes of reading for interpretation, the reading practice of prose and poetry literature, such as stirring chapters, editorials, articles, lectures, dialogues, novels, short stories, plays, poetry by considering the context of the script, the author's purposes, the main idea, the insertion of ideas, literal meanings, implied meanings, and the tone of the story.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI4210	**การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ**	**3(3-0-6)**

Specific purposes Usage

หลักเกณฑ์และการฝึกปฏิบัติ วิธีการเขียนประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเขียนเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ การเขียนแสดงความรู้ อธิบายวิธีการทำงานหรือวิธีประกอบสิ่งของ บอกทิศทาง อธิบายความรู้เฉพาะวิชา การจดบันทึกข้อความที่มีผู้ส่งไว้ให้บอกแก่ผู้อื่น การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนจูงใจ การเขียนโฆษณาชวนเชื่อ บันทึกของทางราชการ หนังสือราชการ การเขียนทางธุรการ การดัดแปลงข้อความให้ยาวหรือสั้นลงเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ การเขียนข่าว บทวิทยุ บทโทรทัศน์และสารคดี เป็นต้น

Criteria and practicing, types of writing for specific purposes, for example informative writing, methodology explaining, direction giving, specific knowledge explaining, note taking, expression writing, persuasive writing, propagative writing, official records, official document, text application for specific purposes, news, radio script, television script and documentary, etc.

THI4213	**ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว**	**3(2-2-5)**

Thai for Tourism

ภาษาและเรื่องราวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในมิติต่างๆทั้งระดับท้องถิ่นและระดับสากล ตลอดจนการฝึกฝนทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาเฉพาะในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพ

Language and narratives about tourism in various dimensions both local and international levels, practicing listening, speaking, reading and writing skills effectively especially in tourism industry.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI4229	วิวัฒนาการของแบบเรียนภาษาไทย	3(3-0-6)

Evolution of Thai Textbooks

วิวัฒนาการของหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาทั้งหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ และหนังสืออ่านเพิ่มเติม ตามรายชื่อหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ในด้านเนื้อหากิจกรรมและแบบฝึก การวิเคราะห์ความคิดหลักและความคิดเสริมสำหรับเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการแสวงหากลวิธีการสอนตามความเหมาะสม

The evolution of Thai textbooks both for primary and secondary education including textbooks and supplementary reading books according to the list of books specified by the Ministry of Education in terms of contents, activities, and practice, analysis of main ideas and supplementary ideas for guidance in teaching and learning planning and searching for appropriate teaching strategies.

3) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1208	วรรณกรรมสุโขทัย	3(3-0-6)

Sukhothai Literature

วรรณกรรมสมัยสุโขทัย ลักษณะและคุณค่าของวรรณกรรม อิทธิพลทางสังคมที่มีต่อวรรณกรรมสมัยนี้และอิทธิพลของวรรณกรรมสุโขทัยที่มีต่อวรรณกรรมสมัยต่อมา

Sukhothai literature, characteristics and values of literature, social influences on contemporary literature and the influence of Sukhothai literature on later literature.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI1212	วรรณกรรมอยุธยา	3(3-0-6)

Ayutthaya Literature

ลักษณะเด่นของวรรณกรรมอยุธยาทั้งด้านแนวคิด เนื้อหา และฉันทลักษณ์ ตลอดจนอิทธิพลของวรรณกรรมอยุธยาที่มีต่อวรรณกรรมในยุคสมัยต่อมา

Distinguishing characteristics of Ayutthaya literature in terms of concepts, contents, and prosody, as well as the influence of Ayutthaya literature on literature in the later period

THI1226	วรรณกรรมธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น	3(3-0-6)

Dhonburi and Early Rattanakosin Literature

วรรณกรรมสมัยธนบุรีถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะเด่นของวรรณกรรมสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น และอิทธิพลของวรรณกรรมธนบุรีที่มีต่อยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น

Dhonburi and early Rattanakosin literature in the reign of King Rama III, distinguishing characteristics of Dhonburi and early Rattanakosin literature, and the influence of Dhonburi literature towards early Rattanakosin period.

THI1228	วรรณกรรมท้องถิ่น	3(3-0-6)

Local Literary Works

วรรณกรรมท้องถิ่นล้านนา อีสาน กลาง ใต้ ในด้านความหมาย ประเภท รูปแบบ เนื้อหา ลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่นที่สำคัญ ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมท้องถิ่นกับวรรณกรรมแบบฉบับ การฝึกอ่านและการวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นล้านนา

Local literary works in Lanna, North-Eastern, Central, Southern regions in terms of meanings, types, forms, contents; characteristics of important local literary works; the relationship between local literary works and traditional lierary works; practicing to read and analyzing Lanna local literary works.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI2108	วรรณคดีเอกของไทย	3(3-0-6)

Masterpieces of Thai Literature

วรรณคดีที่สำคัญของไทย ความเป็นมา เนื้อหา รูปแบบ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาวรรณคดีเอกของไทย การวิเคราะห์วรรณคดีเอกของไทย โดยการเลือกศึกษาวรรณคดีเอกบางเรื่องในสมัยต่าง ๆ

Important literatures in Thailand, backgrounds, contents, forms, criteria of consideration of masterpieces of Thai literature, analysis of masterpieces of Thai literature by selecting some masterpieces of Thai literature in different periods

THI3114	ลีลาภาษาในวรรณกรรมไทย	3(3-0-6)

Language Styles in Thai Literature

ลักษณะลีลาภาษาของนักเขียน ลีลาภาษาแบบต่าง ๆ ประกอบด้วย การเลือกใช้คำ การสร้างประโยค การใช้ภาพพจน์ การดำเนินเรื่อง การบรรยาย การพรรณนาความ การแสดงน้ำเสียง และวิเคราะห์ลีลาภาษาของนักเขียนที่น่าสนใจ

Author’s stylistic such as choice of words, sentence forming, figure of speech, continuity of plays, narration, description, tone and interesting author’s stylistic analyzing.

THI3216	การประพันธ์ร้อยกรอง	3(3-0-6)

Poetry

ที่มา รูปแบบ ฉันทลักษณ์ กลวิธีการใช้ภาษา ถ้อยคำ โวหารและแบบแผนวิธีการแต่งคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง ฝึกแต่งคำประพันธ์ร้อยกรองประเภทโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย และฝึกถอดคำประพันธ์ร้อยกรองเป็นร้อยแก้ว

Source, format, prosody, language usage, utterances, phrases, and poetry forms, poetry practices on tones as well as rhymes and poetry transcription into prose.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI3232	การอ่านทำนองเสนาะ	3(2-2-5)

Reading Rhythm of Prose

การฝึกอ่านทำนองเสนาะ คำประพันธ์ไทยทุกชนิดที่ปรากฏในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การฝึกอ่านออกเสียงให้ชัดเจน ถูกต้องตามกฎข้อบังคับของคำประพันธ์ และถูกต้องตามลีลา ท่วงทำนองอันเป็นลักษณะเฉพาะของคำประพันธ์แต่ละชนิด รวมทั้งสอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหา การฝึกอ่านบทร้อยแก้ว ร้อยกรองเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้งและเกิดอารมณ์คล้อยตาม

Practicing reading rhythm of prose of all Thai compositions that appear in the Thai textbooks both primary and secondary levels, practicing reading clearly aloud and correct according to the rules of the literature and correct according to the style of rhythm of prose which is unique to each type of compositions including being consistent with the nature of the content, practicing reading prose and poetry for the audience to appreciate and to be in amenable mood.

THI4223	วรรณคดีพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)

Buddhist Literature

วรรณคดีพระพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงสมัยปัจจุบัน ในด้านเนื้อหา แนวคิด หลักธรรมที่ปรากฏ และอิทธิพลของวรรณคดีพระพุทธศาสนาที่มีต่อวงวรรณกรรมไทย

Buddhist literature from the Sukhothai period to the present day in terms of content, concepts, the appeared dharmic principles, and the influence of Buddhist literature on Thai literary circles.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต

THI4224 วรรณคดีสดุดี 3(3-0-6)

Panegyric Literature

วรรณคดีสดุดีตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงสมัยปัจจุบัน ในด้านรูปแบบเนื้อหาและฉันทลักษณ์ และอิทธิพลของวรรณคดีสดุดีในยุคก่อนที่มีต่อยุคสมัยหลัง

Panegyric literature from the Sukhothai period to the present day in terms of form, content, and prosody and the influence of the panegyric literature in the pre-modern era towards the latter.

THI4230 วรรณคดีนิราศ 3(3-0-6)

Niras Literatures

ลักษณะวรรณคดีนิราศ จุดประสงค์ในการแต่งเนื้อหาธรรมเนียมหรือขนบลีลาการเขียน แรงบันดาลใจให้กวีสร้างสรรค์วรรณคดีนิราศ การวิเคราะห์วรรณคดีนิราศอย่างน้อย 3 เรื่อง ตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงปัจจุบัน โดยให้มีลักษณะคำประพันธ์แตกต่างกัน

Characteristics of Niras literatures, purposes of content compositions, traditions and writing styles, poet's inspiration to compose Niras literatures, an analysis of at least three Niras literatures from Ayudhaya period to the present by having various types of compositions.

4) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI2227	**วรรณกรรมสังคมและการเมืองไทย**	**3(3-0-6)**

Thai Social and Political Literature

องค์ประกอบของวรรณกรรมสังคมและการเมืองไทย ลักษณะของวรรณกรรมทางสังคมและการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมและการเมือง การวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะของสังคมการเมือง วัฒนธรรม ความเชื่อ เศรษฐกิจ การปกครอง และค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเทียบเทียงกับประวัติศาสตร์ในแต่ละยุค

E lements of social and political literature, characteristics of social and political literature, the relationship between literature and society and politics, analysis of comparative characteristics of society, politics, culture, beliefs, economics, governm e n t and values that appear in literature compared to history in each era.

THI3203	**คติชนในภาษาและวรรณกรรม**	**3(3-0-6)**

Folklore in Language and Literature

ประวัติความเป็นมา ประเภทและคุณค่าของคติชน ระเบียบวิธีการรวบรวม การจำแนกและการวิเคราะห์ข้อมูลทางคติชนวิทยาในภาษาและวรรณกรรม การใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาและถ่ายทอดข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างคติชนกับศาสตร์แขนงอื่น ๆ คุณค่าและการสร้างสรรค์พัฒนา ตลอดจนการสืบทอดภูมิปัญญา

Background, types and values of folklore, data collection methodology, classification and data analysis of folklore in language and literature, technology literacy to search and transfer data, the relationship between folklore and other disciplines, values and creative developments as well as wisdom inheritance.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI3217	ไทยศึกษา	3(3-0-6)

Thai Studies

ความเป็นมาของชุมชนไทย ลักษณะสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศิลปวัฒนธรรม การปกครองของไทย ลักษณะความเชื่อ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมไทยในอนาคต

History of Thai communities, social characteristics, economy, politics, art and culture, government of Thailand, beliefs, religions, traditions, cultures, technological changes and Thai society in the future.

5) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ENP1101	การอ่านเบื้องต้น	3(3-0-6)

Introduction to Reading

กลวิธีการอ่านเบื้องต้น การอ่านแบบกวาดสายตา การอ่านแบบหาข้อมูลเฉพาะ การอ่านโดยสังเกตจากคำสำคัญ บริบท คำเหมือน คำต่าง รากศัพท์ อุปสรรค ปัจจัย และโครงสร้างประโยค ทักษะการอ่านข้อความภาษาอังกฤษต่าง ๆ ในรูปแบบคำ วลี ประโยคและอนุเฉท

Basic reading strategies; skimming, scanning, using key words, contextual clues, synonyms, antonyms, word roots, prefixes, suffixes, and sentence structures; reading skill in various English texts in the forms of words, phrases, sentences, and short paragraphs.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต

ENP1301 การฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น 3(2-2-5)

Introduction to Listening and Speaking for Communication

รูปแบบและการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ การสนทนาภาษาอังกฤษในบริบทที่หลากหลาย รวมถึงทักษะที่จำเป็นในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

Forms and functions of conversational English in different situations; conversational English in various contexts; essential English conversation skills for social interaction.

ENP1303 โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ 3(3-0-6)

English Grammatical Structure

โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประเภทของคำ วลี ประโยคและโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษ รวมทั้งการวิเคราะห์วลี อนุประโยคและประโยคชนิดต่าง ๆ

English grammatical structure in the form of parts of speech, phrases, sentence structures as well as analyzing various kinds of phrases, clauses, and sentences.

ENP1304 การฟังและการพูดเชิงวิชาการ 3(2-2-5)

Academic Listening and Speaking

การฟังและการพูดในบริบทเชิงวิชาการ การอภิปราย การตั้งและการตอบคำถาม การให้ข้อเสนอแนะและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น โดยมุ่งเน้นให้มีความแม่นยำ ความคล่องแคล่ว ความถูกต้องของระดับภาษาและความเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษาอังกฤษ

Listening and speaking in academic contexts; discussions; asking and answering questions; giving and receiving suggestions and feedbacks; distinguishing between facts and opinions with an emphasis on accuracy, fluency, registers, and natural usage of English language.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต

ENP1103 การอ่านเชิงวิเคราะห์ 3(3-0-6)

Critical Reading

กลยุทธ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ การอ่านเพื่อหาหัวข้อ ประโยคใจความสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน การอ่านเพื่อหาวัตถุประสงค์และน้ำเสียงของผู้เขียน การอ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น รวมถึงการวิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาและความสัมพันธ์ การหาคำศัพท์ในบริบท การตีความและการสรุปความ

English reading strategies for comprehension: reading for topics, main ideas, and supporting details; reading for author's purposes and tones; reading for facts and opinions as well as analyzing organizational patterns and relationships, finding vocabulary in contexts, making inferences and conclusions.

ENP2102 การเขียนเรียงความ 3(2-2-5)

Essay Writing

องค์ประกอบของเรียงความ การเขียนเรียงความในหัวข้อที่หลากหลายโดยเน้นการใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม การฝึกเขียนเรียงความสั้น ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ

Essay components, writing essays in various topics with an emphasis on appropriate language use, practicing writing short essays in various genres.

ENP2601 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6)

Introduction to Linguistics

แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาและภาษาศาสตร์ภาษาอังกฤษซึ่งประกอบด้วยสัทศาสตร์ สัทวิทยา วจีวิภาค วากยสัมพันธ์ และอรรถศาสตร์โดยผ่านกิจกรรมการวิเคราะห์และสังเคราะห์

Basic concepts of the English language and linguistics including phonetics, phonology, morphology, syntax, and semantics through various analytical activities.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
NP3701	ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว	3(2-2-5)

English for Tourism

การบูรณาการทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนที่ใช้ในธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจที่พักแรม และธุรกิจการบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การใช้คำศัพท์ วลี ประโยค และสำนวนในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว รายการนำเที่ยว บริการที่พักแรม ร้านอาหาร การจองตั๋วเครื่องบิน โดยเน้นการฝึกปฏิบัติวิธีการจำลองสถานการณ์และบทบาทสมมติ

Integration of all 4 language skills including listening, speaking, reading, and writing, used in tourism businesses such as tourism businesses, accommodation business, and other related service businesses, the use of vocabularies, phrases, sentences, and expressions in a variety of operations such as giving information about tourist attractions, tour itineraries, accommodations, restaurants, plane ticket reservations emphasizing the simulation methods and role-plays.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ENP3702	ภาษาอังกฤษสำหรับการโรงแรม	3(2-2-5)

English for Hotel

การบูรณาการภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับพนักงานในธุรกิจที่พักทั้ง 4 ทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน เพื่อการติดต่อทางธุรกิจ การพบปะผู้คนทั่วไป การสื่อสารด้านธุรกิจที่พัก การใช้บริการแผนกต่าง ๆ ในธุรกิจที่พักแรม แผนกต้อนรับ ส่วนหน้า แผนกแม่บ้าน แผนกบริการอาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงที่พักแรม โดยเน้นการฝึกปฏิบัติผ่านสถานการณ์จำลองและบทบาทสมมติ

Integration of English for communication for staff in the accommodation business in all 4 skills including listening, speaking, reading and writing for business contacts, meeting general people, accommodation business communication, using accommodation service business in various departments: front office, housekeeping, food and beverage, including introducing tourist attractions, routes nearby accommodations with emphasis on the practice through simulations and role-plays.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต

ENP3703 ภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจการบิน 3(2-2-5)

English for Airline Business

ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานด้านธุรกิจการบิน การบริการภาคพื้นและบนเครื่องบิน การสำรองที่นั่ง การอ่านบัตรขึ้นเครื่องบิน การให้ข้อมูลการเดินทางโดยเครื่องบิน ตารางบิน กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตรวจคนเข้าเมือง ศุลกากร การอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารบนเครื่องบิน สิ่งของสูญหาย สัมภาระล่าช้าหรือเสียหาย รวมถึงรหัสต่าง ๆ อักษรย่อและคำศัพท์เฉพาะ โดยเน้นการฝึกปฏิบัติวิธีการจำลองสถานการณ์และบทบาทสมมติ

English communication skills in airline business operations, ground and plane services, seat reservations, boarding pass reading, giving information of traveling by plane, flight schedules, relevant rules and regulations, immigration, customs, facilitation of passengers on the plane, lost items, delayed or damaged baggage, including various codes, abbreviations, and terminology, with an emphasis on the simulation methods and role-plays.

ENP3704 ภาษาอังกฤษสำหรับงานสำนักงาน 3(2-2-5)

English for Office Work

ทักษะภาษาอังกฤษในงานสำนักงาน ในประเด็นการเข้าสังคมทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน ทักษะการสนทนาทางโทรศัพท์ การจองต่าง ๆ การสั่งซื้ออุปกรณ์สำนักงาน การยกเลิกและการยืนยัน เทคนิคการนำเสนอ การเขียนอีเมล์และสื่อสังคมออนไลน์ รวมถึงการฝึกเขียนในงานสำนักงาน

English language skills for office work in socializing both inside and outside the office, telephoning, making reservations, ordering office equipment, cancelling and confirming, and presentational techniques, writing an email and social media messages, and writing for office work.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ENP3705	ภาษาอังกฤษธุรกิจ	3(2-2-5)
	Business English	

คำศัพท์และสำนวนที่ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทางธุรกิจ การต้อนรับผู้มาเยือน การเข้าสังคมในเชิงธุรกิจ วัฒนธรรมทางธุรกิจและการเจรจาต่อรอง การฝึกพูดสนทนาทางโทรศัพท์ การนัดหมาย การแสดงความคิดเห็น การนำเสนอผลิตภัณฑ์และการบริการ รวมถึงการฝึกเขียนทางธุรกิจหลากหลายประเภท

Vocabularies and expressions used in various business situations including welcoming visitors, socializing in business, business culture, and negotiations; a practice of telephone conversations in business, making appointments, giving opinions, and presenting products and services; and including various types of business writing practice.

กลุ่มวิชาปฏิบัติ ให้เลือกเรียนเพียงกลุ่มวิชาเดียวไม่น้อยกว่า

ก. ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI4401	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 1	3(450)
	Internship in Thai I	

การฝึกงานในหน่วยงานต่างๆภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายโดยนำความรู้ภาษาไทยทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ได้ศึกษาไปใช้ในการฝึกประสบการณ์จริง เต็มเวลาหนึ่งภาคการศึกษาปกติ เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้กระบวนการและขั้นตอนเบื้องต้นในหน่วยงานที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์ให้จัดอาจารย์นิเทศดูแลนักศึกษาตลอดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยก่อนเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้มีการจัดกิจกรรมการปฐมนิเทศก่อนเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากนั้นหลังเสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษานำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในกิจกรรมการปัจฉิมนิเทศ รวมทั้งจัดทำรายงานเป็นรูปเล่มตามรูปแบบที่กรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

Internship in various departments within Chiang Rai Rajabhat University by using Thai language knowledge both in theory and practice, which has been studied, to be used in full time practical experience for one regular semester, to give students the opportunity to learn the processes and basic steps. In the departments in which students having an internship there will be supervisors to look after students during an internship period. Before attending the professional experience training, the orientation activities are provided. After completing the internship, students have to present the experiences gained from their internship in the post training activities as well as preparing a report in accordance with the format specified by the program administration committee.

THI4402 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 2 4(600)

Internship in Thai II

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : THI4401 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาไทย 1

การฝึกงานในหน่วยงานรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือธุรกิจเอกชน โดยนำความรู้ภาษาไทยทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ได้ศึกษาไปใช้ในการฝึกประสบการณ์จริง เต็มเวลาหนึ่งภาคการศึกษาปกติ เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้กระบวนการและขั้นตอนเบื้องต้นในหน่วยงานที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์ ให้จัดอาจารย์นิเทศดูแลนักศึกษาตลอดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยก่อนเข้ารับการฝึกประสบการณ์ ให้มีการจัดกิจกรรมการปฐมนิเทศก่อนเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากนั้นให้นักศึกษานำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในกิจกรรมการปัจฉิมนิเทศหลังเสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งจัดทำรายงานเป็นรูปเล่ม ตามรูปแบบที่กรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

Internship in government agencies, state enterprises, or private businesses by applying Thai language knowledge both in theory and in practice to be studied in practicing real-time experience for one regular semester in order to give students the opportunity to learn the process and basic steps in the department in which the students are practicing, setting

the supervising teachers to take care of students throughout the internship, providing the orientation activities for students before starting to practice the professional experience training and having the students present their experiences of their internship in post-seminar activities after the completion of the professional experience training including to submit the internship report in the form prescribed by the curriculum administration committee.

หรือ ข. กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
COTHI4401	**สหกิจศึกษา 1**	**3(450)**

Co-Operative Education I

การปฏิบัติงานจริงในองค์กรหรือสถานประกอบการต่างๆ เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา ในชั้นปีการศึกษาที่ 3 โดยนักศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในองค์กรหรือสถานประกอบการอย่างแน่นอนเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ /การปฏิบัติงานดังกล่าวนี้ต้องเป็นงานหรือตำแหน่งที่นักศึกษาได้นำความรู้และศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาในสถานศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน นักศึกษาต้องจัดทำรายงานและนำเสนอผลการปฏิบัติงาน

Practical work in various organizations or establishments for one semester in the third academic year in which students' responsibilities in the organization or workplace as the staff of the organization. Such practical work has to be a job or a position that students can use the knowledge and sciences studied from the university in their practical work. When the practical work is completed, students' requirements to do the practical work presentation and report.

หรือ ข. กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
COTHI4402	**สหกิจศึกษา 2**	**4(600)**
	Co-Operative Education II	

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : COTHI4401 สหกิจศึกษา 1

การปฏิบัติงานจริงในองค์กรหรือสถานประกอบการต่างๆ 1 ภาคการศึกษาในชั้นปีสุดท้ายโดยนักศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในองค์กรหรือสถานประกอบการอย่างแน่นอน เสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของสถานประกอบการ การปฏิบัติงานดังกล่าวนี้ต้องเป็นงานหรือตำแหน่งที่นักศึกษาได้นำความรู้และศาสตร์ต่างๆที่ได้ศึกษาในสถานศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน นักศึกษาต้องจัดทำรายงานและนำเสนอผลการปฏิบัติงาน

Practical work in real organization or the establishments at least 1 semester in the last semester. Students are certainly responsibility as the staff for the organization or establishment. Operations should be required actual knowledge and skill which have learned to use in the operation. Then, students have to report and present the final result after finished the job training.

หมวดวิชาโทภาษาไทย เรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาอื่นที่เลือกเรียนสาขาวิชาภาษาไทยเป็นวิชาโท

1) วิชาโทบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI2106	**หลักภาษาไทย**	**3(3-0-6)**
	Principles of Thai Language	

ขอบข่ายวิชาหลักภาษาไทยทั้งอักษรและอักขรวิธี ลักษณะภาษาไทย ไวยากรณ์ไทย

Principles of Thai language in different alphabets and orthography, Thai language characteristics and grammar

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต

THI1122 ศิลปะการพูด 3(2-2-5)

Art of Speaking

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักและศิลปะการพูด ประเภท ของการพูด วัตถุประสงค์ในการพูด อุปสรรคในการพูด มารยาทในการพูด บุคลิกภาพในการพูด การใช้น้ำเสียง อักขรวิธีในการพูด การเตรียมการพูด วิธีนำเสนอ การฝึกพูด และการประเมินการพูด

General knowledge about principles and art of speaking, types of speech, purposes of speaking, speech barriers, manners of speaking, speaking personality, use of tone, speaking methods, speech preparation, speaking presentation, speaking practice, and speaking assessment.

THI1103 วรรณกรรมร่วมสมัย 3(3-0-6)

Contemporary Literature

วิวัฒนาการของเรื่องสั้น นวนิยาย กวีนิพนธ์ไทยปัจจุบัน และสารคดี และการวิเคราะห์คุณค่าทางสุนทรียะและทางสังคมวัฒนธรรม

The evolution of short stories, novels, modern Thai poetry and documentary, and the analysis of aesthetic and social cultural values.

THI1102 ภาษากับวัฒนธรรม 3(3-0-6)

Language and Culture

วัฒนธรรมการใช้ภาษาที่สัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม ภาษาที่สะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อของคนในสังคม การสื่อสารที่เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล สถานการณ์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม และการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม

Culture of language use that is related to language and culture, language that reflects the way of life, values, beliefs of people in society, communication suitable for the time and place, person, situation, analysis of the relationship between language and culture, and the development of language skills in accordance with culture.

2)วิชาโทเลือกให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

รหัสวิชา	**ชื่อวิชา**	**หน่วยกิต**
THI1105	**คำและสำนวนไทย**	**3(3-0-6)**

Words and Idioms

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคำและสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต การพิจารณาสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต ลักษณะของสำนวนไทย คำพังเพย ภาษิต การเปลี่ยนแปลงของสำนวนไทย สำนวนในท้องถิ่นและการประยุกต์ใช้สำนวนในชีวิตประจำวัน

Basic knowledge about Thai words and idioms, aphorism, proverbs, consideration of Thai idioms, aphorism, proverbs, characteristics of Thai idioms, aphorism, proverbs, changes of Thai idioms, local idioms, and applying idioms in daily life.

THI3111	**ภาษาศาสตร์กับการเรียนภาษา**	**3(3-0-6)**

Linguistics and Language Learning

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : THI2109 ภาษาศาสตร์เบื้องต้น

ภาษาศาสตร์เบื้องต้นเพื่อประยุกต์ใช้กับการรับภาษาที่หนึ่ง การรับภาษาที่สอง ภาษาต่างประเทศ และความบกพร่องทางการเรียนภาษา

Fundamental linguistics in order to apply for the first language, second language and foreign language and language learning disorders.

THI1128	**การใช้ภาษาไทยในเชิงธุรกิจ**	**3(3-0-6)**

Usage of Thai Language in Business

การฝึกเขียนจดหมายธุรกิจแบบต่างๆ การจดข้อความตามคำสั่ง การเขียนคำอวยพร การเขียนข่าวแจก การเขียนข้อความโฆษณา การกรอกแบบฟอร์ม และการเขียนรายงานการประชุม การใช้ภาษาไทย คำพูดที่เหมาะสมในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจตามกาลเทศะ บุคคล เครื่องมือสื่อสาร การใช้โทรศัพท์ การสัมภาษณ์ การประชุมชี้แจงข้อเท็จจริง การประชุมแถลงข่าว การประชาสัมพันธ์ รายงานการประชุม รายงานอื่นๆ ที่ใช้ในวงการธุรกิจ การอ่านแบบฟอร์ม การอ่านข่าวโฆษณาทางด้านธุรกิจ การอ่านประชุมแถลงข่าว การอ่านรายงานการประชุม การอ่านรายงานอื่นๆ และการอ่านเอกสารเผยแพร่ทางธุรกิจ

Practicing writing various business letters, taking notes according to the orders, writing wishes, writing news, writing advertisements, filling out forms, and writing a meeting report. The use of Thai language, appropriate words for business communication according to time and place, person, communication tools, telephone usage, interview, meeting for clarification of facts, Press conference, Public Relations, minutes of meetings, and other reports used in business circles. Reading forms, read business advertising news, reading the press conference, reading the meeting report, reading other reports, and reading the business dissemination documents.

THI1218 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย 3(3-0-6)

Thai History and Culture

ความสำคัญของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ การวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมไทย ประเพณีไทยและภูมิปัญญาไทย การละเล่นในท้องถิ่นไทย วิวัฒนาการการดำรงชีวิตของคนไทย

The importance of historical events, analysis of historical events, history of Thai nation, Thai culture, Thai tradition, and Thai wisdom, Thai local plays, the evolution of Thai people's lives.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI2204	การสื่อสารภาษาระหว่างวัฒนธรรม	3(3-0-6)

Intercultural Communication

ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ประวัติความเป็นมาของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม อิทธิพลที่ส่งผลต่อความแตกต่างของวัฒนธรรมทางภาษา การเปรียบเทียบภาษาและการสื่อสารของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมอื่น ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา อุปสรรคทางด้านภาษาในการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับงานมัลติมีเดีย การปรับตัวสู่วัฒนธรรมใหม่

Theories and basic concepts in intercultural communication, history of intercultural communication, influences affecting language cultural differences, comparison of language and communication of Thai culture and other cultures both verbal and nonverbal languages, language barriers in intercultural communication, adaptation to a new culture.

THI2209	การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ	3(3-0-6)

Academic Reading and Writing

หลักเกณฑ์การอ่าน ฝึกการอ่านเก็บความ การจับประเด็นจากเรื่องที่อ่าน การอ่านงานวิชาการ การกำหนดหัวข้อเรื่อง การวางโครงเรื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงเนื้อความ การใช้ถ้อยคำที่มีน้ำหนัก การอ้างเหตุผล การอ้างอิง การเขียนบรรณานุกรม การเรียบเรียงผลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบของรายงานวิชาการ

The principles of reading, reading for recognition, reading for comprehension, academic reading, title setting, analyzing and synthesizing information, plot setting, information recording, content arranging, word dynamics using, supporting details, references and bibliography, compilation of research results in the form of academic reports.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI2211	**การพูดในที่ชุมชน**	**3(3-0-6)**

Public Speaking

หลักการพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพในการพูด การพูดโน้มน้าวจูงใจในที่สาธารณะ กลยุทธ์และเทคนิคการพูดในโอกาสต่าง ๆ

Principle of giving speech in public, development of speaker personalities, giving persuasive speech in public, and strategies and techniques of giving speech in occasions.

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
THI4213	**ภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยว**	**3(2-2-5)**

Thai for Tourism

ภาษาและเรื่องราวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในมิติต่างๆทั้งระดับท้องถิ่นและระดับสากล ตลอดจนการฝึกฝนทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาเฉพาะในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิภาพ

Language and narratives about tourism in various dimensions both local and international levels, practicing listening, speaking, reading and writing skills effectively especially in tourism industry.

THI1228	**วรรณกรรมท้องถิ่น**	**3(3-0-6)**

Local Literary Works

วรรณกรรมท้องถิ่นล้านนา อีสาน กลาง ใต้ ในด้านความหมาย ประเภท รูปแบบ เนื้อหา ลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่นที่สำคัญ ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมท้องถิ่นกับวรรณกรรมแบบฉบับ การฝึกอ่านและการวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นล้านนา

Local literary works in Lanna, North-Eastern, Central, Southern regions in terms of meanings, types, forms, contents; characteristics of important local literary works; the relationship between local literary works and traditional lierary works; practicing to read and analyzing Lanna local literary works..

THI2108 วรรณคดีเอกของไทย 3(3-0-6)

Masterpieces of Thai Literature

วรรณคดีที่สำคัญของไทย ความเป็นมา เนื้อหา รูปแบบ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาวรรณคดีเอกของไทย การวิเคราะห์วรรณคดีเอกของไทย โดยการเลือกศึกษาวรรณคดีเอกบางเรื่องในสมัยต่าง ๆ

Important literatures in Thailand, backgrounds, contents, forms, criteria of consideration of masterpieces of Thai literature, analysis of masterpieces of Thai literature by selecting some masterpieces of Thai literature in different periods.

ภาคผนวก ฌ

สำเนาหลักฐานอ้างอิงผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ผลงานวิชาการของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์

อาภิสรา พลนรัตน์ และ สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์. (2563). *พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ในการเล่าเรื่องภาษาไทยในฐานะเป็นภาษาที่สอง.* หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ระดับชาติเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ – วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 13 “พลังแห่งนวัตกรรมมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์”. (วันที่ 17 – 18 กันยายน), หน้า 23-30.

พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ในการเล่าเรื่องภาษาไทย ในฐานะเป็นภาษาที่สอง

อาภิสรา พลนรัตน์
สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ์

บทคัดย่อ

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีกลุ่มประชากรหลายชาติพันธุ์อาศัยอยู่ทั้งตามที่ราบและบนดอยสูงซึ่งชนเผ่าแต่ละกลุ่มจะมีภาษา ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมแตกต่างกันไปตามแต่วิถีดั้งเดิมที่บรรพบุรุษได้ปฏิบัติสืบทอดกันมา แต่ทั้งนี้ทุกกลุ่มชาติพันธุ์ได้ใช้ภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาที่สองในการติดต่อสื่อสารเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในประเทศไทยโดยเฉพาะการเข้าศึกษาในโรงเรียนเริ่มตั้งแต่ชั้นอนุบาลเป็นต้นไปนั้นด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพัฒนาการของการรับภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองของกลุ่มเด็กชาติพันธุ์ลาหู่เลือกวิเคราะห์พัฒนาการทางด้านวากยสัมพันธ์จากเรื่องเล่าของเด็กในกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ กรณีศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านสันกอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย 5กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 4 ปี6 ปี8 ปี 10 ปี และ 12 ปี กลุ่มอายุละ5 คน รวมทั้งหมด 25 คน โดยตั้งสมมุติฐานการเล่าเรื่องจากภาพ 10 ภาพ แสดงให้เห็นพัฒนาการความซับซ้อนของโครงสร้างประโยคและการใช้จำนวนของหน่วยถ้อยซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสื่อสารที่เหมาะสมที่จะใช้วิเคราะห์พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณในแง่จำนวนของหน่วยถ้อยสรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของจำนวนของหน่วยถ้อยมีปริมาณเพิ่มขึ้นตามอายุตามลำดับน้อยสุดไปถึงมากสุดผลการวิเคราะห์พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในแง่ขนาดของหน่วยถ้อย สรุปได้ว่าจำนวนของหน่วยถ้อยที่มีขนาดใหญ่กว่า5 คำ และเล็กกว่า 5 คำ มีจำนวนมากในทุกกลุ่มอายุ และผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณในแง่โครงสร้างของหน่วยถ้อย สรุปได้ว่ากลุ่มอายุ 4 ปี 6 ปี ใช้อนุประโยคเชื่อมในการเล่าเรื่องมากที่สุด ส่วนกลุ่มอายุ 8 ปี 10 ปีและ 12 ปี ใช้ประโยคความเดียวในการเล่าเรื่องมากที่สุดประโยคความรวมและอนุประโยคเชื่อม (แสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์)มีจำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับของอายุทั้งนี้แสดงให้เห็นพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในแง่ความซับซ้อนของโครงสร้างของการใช้คำของผู้เล่าเรื่องแต่ละกลุ่มอายุ เด็กอายุน้อยเล่าเรื่องโดยใช้โครงสร้างที่ไม่ซับซ้อนเนื่องจากมีประสบการณ์น้อยประกอบกับเริ่มใช้ภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองจึงมีคลังคำศัพท์จำกัดเช่นเดียวกับเด็กไทยเล่าเรื่องจากภาพเป็นภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง

คำสำคัญ: พัฒนาการ; วากยสัมพันธ์; ชาติพันธุ์ลาหู่;ภาษาที่สอง

Syntactic Development of Lahu Children in Storytelling in Thai as a Second language

Abhisara Bolnarattana

Suthat Klaysuwan

Abstract

Chiang Rai is a home of ethnic minorities scattered around the lowland and highland areas of the city. These ethnic groups are unique for their language, religion, tradition, and culture inherited from their ancestors. However, all ethnic groups currently use Standard Thai as a second language for communication with state agencies and accessibility to education system from early childhood education and beyond. The researchers therefore paid an interest to study the acquisition development of Thai as a second language of Lahu children by examining the syntactic development observed from storytelling by 25 Lahu ethnic students at Ban Sang Kong School, Mae Can district, Chiang Rai province. The students were sectioned into 5 groups based on their age of 4, 6, 8, 10, and 12 years old, and each group consisted of 5 students. The hypothesis was based on the assumption that storytelling of 10 pictures would demonstrate the development of complexity of sentence structure, and the number of utterances which were considered key communication devices for the analysis of syntactic development.

The quantitative analysis revealed that the number of utterances showed an incremental figure in ascending order according to participant age from the youngest to the oldest children. The analysis of the quantitative syntactic development analysis in terms of the length of utterances shows a large amount of utterances with 5 and less than 5 words were found in all sampled age groups. The utterance structure analysis showed that 4 and 6-year-old students demonstrated the use of clauses in the storytelling at the highest level, while 8, 10 and 12-year-old students tended to use simple sentences. The use of complex sentences, conjunctions, and relative clauses incrementally increased by their age level. Therefore, the analysis results demonstrated the syntactic development in utterance complexity of the storytellers in each age group in that young students mostly used simple structures due to their immature experiences and limitation of vocabulary size in Thai as a second language proficiency. This phenomenon is similar to that found amongst Thai students using English as a second language in storytelling.

Keywords: Development Syntax, Lahu Ethnic Group, Second Language

1. บทนำ

ประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนกลุ่มน้อยประมาณ 70 กลุ่ม ซึ่งได้กระจายอาศัยอยู่ทั่วประเทศ เพราะประเทศไทยตั้งอยู่ใจกลางผืนแผ่นดินใหญ่เรียกว่า "เอเชียอาคเนย์หรือสุวรรณภูมิ" ทำให้มีความหลากหลายด้านภาษาชาติพันธุ์และวัฒนธรรมจังหวัดเชียงรายจัดเป็นจังหวัดในกลุ่มที่มีกลุ่มชนหลายชาติพันธุ์อาศัยอยู่ทั้งตามที่ราบและบนดอยสูง ซึ่งชนเผ่าแต่ละกลุ่มจะมีภาษา ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมแตกต่างกันไปตามแต่วิถีดั้งเดิมที่บรรพบุรุษได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่ทั้งนี้ทุกกลุ่มชนชาติพันธุ์ได้ใช้ภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาที่สองในการติดต่อราชการติดต่อสื่อสารเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในประเทศไทยโดยเฉพาะการเข้าศึกษาในโรงเรียนเริ่มตั้งแต่ชั้นอนุบาลเป็นต้นไป

ชาติพันธุ์ลาหู่ หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างว่า "มูเซอ" แบ่งออกเป็น 23 กลุ่ม ชาวลาหู่มีภาษาพูดเป็นของตัวเอง คือ ภาษามูเซอ หรือ ภาษาลาหู่ ลักษณะโครงสร้างประโยคเรียงแบบ SOV (ประธาน-กรรม-กริยา) ภาษาลาหู่ไม่มีเสียงตัวสะกดมีพยัญชนะเพียง 28 เสียง แต่มีวรรณยุกต์ถึง 7 เสียง ในขณะที่ภาษาไทยมีพยัญชนะ 21 เสียง มีเสียงวรรณยุกต์ 5 เสียง"ลาหู่" หมายถึง ชนเผ่าที่ได้กินเนื้อเสือปิ้งเป็นอาหาร เพราะเป็นการแสดงออกถึงความกล้าหาญของชาวลาหู่ที่กล้าล่าเสือในป่า เพื่อนำเนื้อเสือมาประกอบอาหารได้ ส่วนคำว่า "มูเซอ" นั้น เป็นภาษาไทยใหญ่"มู" หมายถึงนิดหน่อยเล็กน้อย "เซอ" หมายถึงสนุกสนานชาวลาหู่ส่วนใหญ่ที่อยู่ในประเทศไทยจะอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงรายจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และ จังหวัดตาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายได้ตั้งอยู่ใกล้กับถิ่นที่กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่อาศัยอยู่ อีกทั้งได้จัดตั้งโครงการอ่านออกเขียนได้ตามราโชบายของศาสตร์พระราชา หนึ่งในกลุ่มโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯคือ โรงเรียนบ้านสันกอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ลาหู่ ใช้ภาษาลาหู่เป็นภาษาแม่ และใช้ภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาที่สอง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา "พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ในการเล่าเรื่องภาษาไทยในฐานะเป็นภาษาที่สอง" เพราะการศึกษาพัฒนาการทางภาษาเด็กในประเทศไทยส่วนใหญ่พบเพียงในเด็กไทย ดังที่สุทธาสินี ปิยพสุนทรา (2552) ได้ศึกษาพัฒนาการของความซับซ้อนทางวากยสัมพันธ์และการผสานกันทางไวยากรณ์ในเรื่องเล่าของเด็กไทย พบว่า ชนิดของคำและจำนวนที่ปรากฏในอนุพากย์รวมถึงจำนวนอนุพากย์ในหน่วยซับซ้อนและความสัมพันธ์เชิงลดหลั่นของอนุพากย์ในหน่วยซับซ้อนนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในกลุ่มอายุที่มากขึ้น ซึ่งได้ศึกษาในกลุ่มเด็กไทย 4 กลุ่มอายุ คือ 469 และ 11 ปี ซึ่งงานวิจัยเรื่องนี้นับเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จุดประกายให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาพัฒนาการทางภาษาของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ โดยเริ่มศึกษาจากกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ (มูเซอ) นอกจากนี้การศึกษางานวิจัยด้านการรับภาษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การรับภาษาต่างประเทศ ไม่ค่อยมีการศึกษาการรับภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องนี้เพื่อให้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบฝึกหัดพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองในลำดับต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์พัฒนาการทางด้านวากยสัมพันธ์ของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่

3. สมมติฐานในการวิจัย

การเล่าเรื่องของเด็กชาติพันธุ์ลาหู่ทั้ง 5 กลุ่มอายุ แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในแง่จำนวนคำและความซับซ้อนของโครงสร้างประโยคจากอายุน้อยที่สุดถึงอายุมากที่สุด ตามลำดับ

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำผลวิจัยที่ได้เป็นแนวทางในการศึกษาพัฒนาการทางภาษาไทยของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์อื่นและเป็นแนวทางในการจัดทำแบบฝึกหัดพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การเล่าเรื่อง(narration)หมายถึงวิธีหนึ่งที่ส่งสาร เพื่อให้เรื่องน่าสนใจ ในงานวิจัยนี้เป็นการเล่าเหตุการณ์เรียงต่อเนื่องกันตามกาลเวลา

หน่วยถ้อย (utterance) มีคำนิยาม 2 ลักษณะ คือ หน่วยถ้อยในความหมายกว้าง หมายถึง หน่วยทางกายภาพที่มีนัยถึงกระบวนการผลิตเสียงกลุ่มนั้นออกมา (Crystal,1991) หน่วยถ้อยในความหมายแคบ หมายถึง ส่วนของภาษาพูดโดยใครก็ตามที่ข้างหน้าเป็นการหยุดเงียบ (silence) และข้างหลังก็เป็นการหยุดเงียบ (Fries,1952) ในงานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้หน่วยถ้อยในความหมายแคบ และใช้หน่วยระหว่างการหยุด (Pause Defined Unit-PDU) หรือช่วงการพูดจากการหยุดเว้นระยะหนึ่งไปยังการหยุดเว้นระยะหนึ่ง ในการตัดส่วนขอบเขตของหน่วยถ้อย (utterance boundary) (นิรัติศัยกระจายเกียรติ,2545, น.5)

วากยสัมพันธ์ (syntax) หมายถึง การศึกษากระบวนการของคำที่รวมกันเป็นประโยค และความสัมพันธ์ในแง่หน้าที่ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ (อมรา ประสิทธิรัฐสินธุ์, ยุพาพรรณหุ่นจำลอง และ สรัญญา เศวตมาลย์,2544)

ภาษาที่สอง (Second language, L2) หมายถึง ภาษาที่บุคคลเรียนรู้หลังจากภาษาแรกเป็นภาษาที่มีบทบาทสำคัญในสังคม ในฐานะภาษาราชการ ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อการศึกษา เพื่อธุรกิจ และเพื่อการเมืองการปกครอง (พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์,2553,น. 397)

6. วิธีดำเนินการ

6.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทางภาษาที่ใช้วิเคราะห์ในงานวิจัยนี้เน้นที่ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ใช้จริงในชีวิตประจำวันดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงเน้นที่ข้อมูลภาษาพูด ขณะที่เล่าเรื่องจากภาพตามจินตนาการของเด็กโดยได้ บันทึกเสียงจากการเล่าเรื่องจากภาพ 10 ภาพ ซึ่งเป็นภาพที่เด็กไม่เคยเห็นมาก่อน กรณีศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านสันกอง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น5กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ4 ปี6 ปี8 ปี 10 ปี และ 12 ปี กลุ่มอายุละ 5 คน รวมทั้งหมด 25 คน

6.2การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

เลือกผู้ให้ข้อมูลจำนวน 25 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลภาษาสำหรับการวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ จะเน้นที่ตัวแปรอายุเป็นสำคัญ โดยควบคุมตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลต่อรูปไวยากรณ์ของภาษา เช่น ถิ่นหรือชาติพันธุ์ ของผู้พูด ดังนั้นจึงได้กำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้

1. ต้องไม่มีความผิดปกติด้านการพูดหรือการฟัง
2. ต้องเป็นชาติพันธุ์ลาหู่ มีถิ่นกำเนิดหรือภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงราย
3. ใช้ภาษาลาหู่เป็นภาษาแม่และใช้ติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันทั้งในบ้านและนอกบ้าน

6.3ข้อมูลและการเก็บข้อมูล

เมื่อได้กลุ่มเป้าหมายและจำนวนของกลุ่มเป้าหมายแล้ว จึงได้วางแผนเก็บข้อมูลลักษณะของข้อมูลจะต้องเป็นภาษาพูดภาษาไทย ดังนั้นจึงต้องเก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเสียง โดยต้องได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลแล้ว การเก็บข้อมูลคือ ให้เด็กดูภาพทีละคน ทีละภาพ และให้เด็กเล่าเรื่องตามภาพที่เห็นซึ่งจะต้องเป็นลักษณะของการพูดต่อเนื่องกัน ความยาวคนละประมาณ 2-3 นาที ในการเล่าเรื่องราวนั้น หากผู้ให้ข้อมูลนิ่งเงียบไป ผู้เก็บข้อมูลจะต้องตั้งคำถามหรือต่อบทสนทนาให้การพูดนั้นดำเนินต่อไปจนจบ ในกรณีที่ไม่เล่าเรื่อง ผู้เก็บข้อมูลก็อาจจะต้องถามนำเพื่อให้เล่าเรื่องหรือเป็นผู้เปิดการสนทนาก่อนเพื่อชวนผู้ให้ข้อมูลคุยเรื่องทั่วๆไป

6.4 ถอดแถบบันทึกเสียงและการคัดกรองข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากการบันทึกเสียงแล้ว จึงนำข้อมูลนั้นมาถอดแถบบันทึกเสียง พิมพ์เป็นตัวบท(text)การถอดแถบบันทึกเสียงลงเป็นตัวบทนั้น จะใช้การถอดคำศัพท์ตามเสียงพูดของผู้พูด เช่น คำว่า "แล้วก็" ถ้าผู้พูดออกเสียง "และก็"ก็จะเขียนว่า "และก็"หรือคำที่มีเสียงควบกล้ำในภาษาไทยมาตรฐาน หากผู้พูดพูดโดยไม่มีเสียงควบกล้ำก็จะถ่ายเสียงตามนั้น เช่น"กลับ"เป็น "กับ"หรือ เรียบเป็น เลียบเป็นต้นทั้งนี้ข้อมูลที่บันทึกเสียงมาหากไม่ชัดเจนผู้วิจัยได้ตัดทิ้งไปจึงคัดเฉพาะข้อมูลที่ถอดเสียงแล้วมีความสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์เท่านั้น

7. ผลวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณของจำนวนคำในแต่ละหน่วยถ้อยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม สรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยของคำแต่ละหน่วยถ้อยมีปริมาณเพิ่มขึ้นตามอายุ จากลำดับน้อยสุดไปถึงมากสุด แสดงว่า จำนวนของหน่วยถ้อยสูงสุดคือ จำนวนของหน่วยถ้อยของเด็กที่เล่าเรื่องคนที่ 4 ในกลุ่มอายุ 12 ปีเท่ากับ 112 หน่วยถ้อย และจำนวนของหน่วยถ้อยต่ำสุดคือ จำนวนของเด็กผู้เล่าเรื่องคนที่ 2 ในกลุ่มอายุ 4 ปี เท่ากับ30 หน่วยถ้อยดังตารางที่ 1

ตางรางที่ 1จำนวนของหน่วยถ้อย และค่าเฉลี่ยของจำนวนหน่วยถ้อยของเด็กชาติพันธุ์ลาหู่ 5 กลุ่มอายุ

ผู้เล่าเรื่องคนที่	กลุ่มอายุเด็ก				
	4ปี	6ปี	8 ปี	10ปี	12 ปี
1	49	65	67	71	74
2	30	35	48	52	68
3	42	47	50	62	80
4	37	39	70	68	112
5	39	43	50	76	90
รวม	197	229	285	329	424
เฉลี่ย	39.4	45.8	57.0	65.8	84.8

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นการกระจายของจำนวนหน่วยถ้อยของเด็กชาติพันธุ์ลาหู่ที่เล่าเรื่องจากภาพแต่ละกลุ่ม แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของจำนวนหน่วยถ้อยมีค่าเพิ่มขึ้นทุกกลุ่มอายุค่าเฉลี่ยของจำนวนหน่วยถ้อยของเด็กกลุ่มอายุ4 ปี เท่ากับ 39.4 ค่าเฉลี่ยของจำนวนหน่วยถ้อยของเด็กกลุ่มอายุ 6 ปี เท่ากับ 45.8 ค่าเฉลี่ยของจำนวนหน่วยถ้อยของเด็กกลุ่มอายุ 8 ปี เท่ากับ 57 ค่าเฉลี่ยของจำนวนหน่วยถ้อยของเด็กกลุ่มอายุ 10 ปี เท่ากับ 65.8และค่าเฉลี่ยของจำนวนหน่วยถ้อยของเด็กกลุ่มอายุ 12 ปี เท่ากับ 84.8

จากผลการวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่าความต่างของค่าเฉลี่ยในผู้พูดของผู้เล่าเรื่องแต่ละกลุ่มอายุ กลุ่มอายุละ5 คนนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้เล่าเรื่องที่มีอายุมากมีลีลา (Style) ในการเล่าเรื่องค่อนข้างหลากหลายกว่าผู้เล่าเรื่องที่มีอายุน้อย อาจเป็นเพราะมีทักษะในการเล่าเรื่อง (narrative skill) มีประสบการณ์และพัฒนาการด้านต่าง ๆที่ส่งผลให้การเล่าเรื่องในแต่ละช่วงวัยแตกต่างกัน

2. ผลการวิเคราะห์พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในแง่ขนาดของคำ สรุปได้ว่าจำนวนของคำที่มีขนาดเฉลี่ย5 คำและเล็กกว่า 5 คำ มีจำนวนมากในทุกกลุ่มอายุการวิเคราะห์ขนาดของหน่วยถ้อยเริ่มจากการวิเคราะห์ขอบเขตของหน่วยถ้อย และนับจำนวนของคำในแต่ละหน่วยถ้อย เพื่อแสดงขนาดของหน่วยถ้อย และท้ายสุดก็หาค่าเฉลี่ยของขนาดหน่วยถ้อย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2*ค่าเฉลี่ยของขนาดของหน่วยถ้อยของเด็กชาติพันธุ์ลาหู่ 5กลุ่มอายุ (คิดเป็นจำนวนคำต่อหน่วยถ้อย)*

ผู้เล่าเรื่องคนที่	กลุ่มอายุเด็ก				
	4ปี	6ปี	8 ปี	10ปี	12 ปี
1	5.1	4.9	5.2	6.1	6.0
2	4.5	4.4	5.8	6.3	6.5
3	3.8	5.4	5.7	5.9	6.1
4	3.9	4.6	5.1	5.4	5.8
5	4.8	4.9	5.4	6.0	6.2
รวม	22.1	24.2	27.2	29.7	30.6
เฉลี่ย	4.42	4.84	5.44	5.94	6.12

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นค่าเฉลี่ยของขนาดของหน่วยถ้อยของผู้เล่าเรื่องแต่ละกลุ่มอายุเด็กชาติพันธุ์ลาหู่ กลุ่มอายุ 4 ปี มีค่าเฉลี่ยของขนาดหน่วยถ้อย 4.42 คำ ต่อ 1 หน่วยถ้อยเด็กชาติพันธุ์ลาหู่กลุ่มอายุ 6 ปีมีค่าเฉลี่ยของขนาดหน่วยถ้อย 4.48คำ ต่อ 1 หน่วยถ้อยเด็กชาติพันธุ์ลาหู่กลุ่มอายุ 8 ปี มีค่าเฉลี่ยของขนาดหน่วยถ้อย 5.44 คำ ต่อ 1 หน่วยถ้อยเด็กชาติพันธุ์ลาหู่กลุ่มอายุ 10 ปี มีค่าเฉลี่ยของขนาดหน่วยถ้อย 5.94 คำ ต่อ 1 หน่วยถ้อยและ เด็กชาติพันธุ์ลาหู่กลุ่มอายุ 12 ปี มีค่าเฉลี่ยของขนาดหน่วยถ้อย 6.12 คำ ต่อ 1 หน่วยถ้อยสรุปเบื้องต้นได้ว่าจำนวนของคำที่มีขนาดเฉลี่ย 5 คำ ต่อ 1 หน่วยถ้อย และเล็กกว่า 5 คำ ต่อ 1 หน่วยถ้อยมีจำนวนมากในทุกกลุ่มอายุตามลำดับอายุ จากน้อยที่สุดไปหามากที่สุดความแตกต่างของขนาดหน่วยถ้อยข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าเป็นพัฒนาการของขนาดหน่วยความจำระยะสั้นของเด็กชาติพันธุ์ลาหู่ที่มีขนาดเล็กกว่าและใหญ่ขึ้นเมื่ออายุมากขึ้นตามลำดับ ตลอดจนมองเห็นความแตกต่างของการเล่าเรื่องของเด็กที่มีการแบ่งความเป็นส่วนย่อยต่าง ๆ ทั้งนี้ถ้าเก็บข้อมูลในภาษาผู้ใหญ่อาจพบลักษณะขยายความเพิ่มเข้าในหน่วยถ้อยทำให้หน่วยถ้อยมีจำนวนคำเพิ่มขึ้นได้

3. ผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณในแง่โครงสร้างของหน่วยถ้อย สรุปได้ว่ากลุ่มอายุ 4 ปี 6 ปี ใช้อนุประโยคเชื่อมในการเล่าเรื่องมากที่สุด ส่วนกลุ่มอายุ 8 ปี 10 ปีและ 12 ปี ใช้ประโยคความเดียวในการเล่าเรื่องมากที่สุดส่วนการใช้อนุประโยคเชื่อม เพื่อแสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์มีจำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับของอายุดังตารางที่ 3 สรุปโครงสร้างของหน่วยถ้อยในการเล่าเรื่องของเด็กชาติพันธุ์ลาหู่ 5 กลุ่มอายุ ดังนี้

ตารางที่ 3*โครงสร้างของหน่วยถ้อยในการเล่าเรื่องของเด็กชาติพันธุ์ลาหู่ 5 กลุ่มอายุ*

โครงสร้างของหน่วยถ้อย	กลุ่มอายุของผู้เล่าเรื่อง				
	4 ปี	6 ปี	8 ปี	10 ปี	12 ปี
1. ประโยคความเดียว	22 (11.16)	35 (15.30)	85 (29.82)	122 (37.07)	189 (44.60)
2. ประโยคความรวม	31 (15.73)	41 (17.90)	53 (18.60)	84 (25.53)	95 (22.40)
3. อนุประโยคเชื่อม (แสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์)	81 (41.11)	96 (41.90)	69 (24.21)	45 (13.70)	49 (11.55)
4. อื่น ๆ	63 (31.97)	57 (24.90)	78 (27.36)	25 (23.70)	91 (21.46)
รวม	**197**	**229**	**285**	**329**	**424**

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นโครงสร้างและจำนวนของหน่วยถ้อยแต่ละประเภทในการเล่าเรื่องของเด็กชาติพันธุ์ลาหู่ 5 กลุ่มอายุ กล่าวคือ เด็กกลุ่มอายุ 4 ปีใช้หน่วยถ้อยเป็นอนุประโยคเชื่อม คิดเป็นร้อยละ 41.11

เด็กกลุ่มอายุ 6 ปีใช้หน่วยถ้อยเป็นอนุประโยคเชื่อม คิดเป็นร้อยละ 41.90 ดังตัวอย่างการใช้หน่วยถ้อยเป็นอนุประโยคเชื่อม แสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์เช่น และหมาก็เดินๆ#(4 ปี)มันก็วิ่งไล่#(4ปี)แล้วเห็นนกบินมา#(6ปี) แมวจึงกินข้าว#(6ปี)

เด็กกลุ่มอายุ 8 ปี ใช้หน่วยถ้อยเป็นประโยคความเดียวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.82 เช่น น้องกำลังดูหมา# รถสีแดงกำลังวิ่งมา#

เด็กกลุ่มอายุ 10 ปีใช้หน่วยถ้อยเป็นประโยคความเดียวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.07เช่นแมวน้อยกินข้าว# หมาเป็นเพื่อนกับแมว#แมวอ้วนเดินมาหา#

เด็กกลุ่มอายุ 12 ปีใช้หน่วยถ้อยเป็นประโยคความเดียวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.60เช่น เขาและหมาเล่นกัน#ต้นไม้อยู่ใกล้ถังขยะ# น้องเลี้ยงแมว 2 ตัว#

ในส่วนโครงสร้างของหน่วยถ้อยรูปแบบอื่นๆนั้น เช่น ประโยคความซ้อนประโยคกริยาเรียง ประโยคละประธาน ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาในลำดับต่อไป

8. สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ในการเล่าเรื่องภาษาไทยในฐานะเป็นภาษาที่สอง สรุปได้ว่า พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงปริมาณในส่วนของจำนวนของหน่วยถ้อยมีค่าเฉลี่ยของจำนวนหน่วยถ้อยเพิ่มขึ้นตามอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรัติศัย กระจายเกียรติ (2545) ที่ได้ศึกษาพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กไทยในการเล่าเรื่อง ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นเด็กเชื้อชาติใดก็ยังคงมีพัฒนาการรับภาษาแบบค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ ดังที่เบอร์แมนและสโลบิน (Berman and Slobin, 1994:23-24) ได้อธิบายเช่นเดียวกันนี้ สรุปได้ว่า เด็กอายุน้อยที่สุดส่วนใหญ่เล่าเรื่องในลักษณะที่เป็นกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกับคู่สนทนาในวัยผู้ใหญ่ คือบรรยายรายละเอียดของภาพที่ละภาพ ทั้งนี้เด็กที่อายุน้อยที่สุดจะเล่าเรื่องไม่เหมือนกับเด็กที่มีอายุ 5 ปี และเด็กอายุ 5 ปีก็ยังเล่าเรื่องแตกต่างจากเด็กกลุ่มอายุ 9 ปี

ส่วนผลการวิเคราะห์พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในแง่ขนาดของหน่วยถ้อยของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ สรุปได้ว่าจำนวนของคำที่มีขนาดเฉลี่ย 5 คำ และเล็กกว่า 5 คำ มีจำนวนมากในทุกกลุ่มอายุ คล้ายกับเด็กทั่วโลก ดังที่ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1970,1976) ได้ศึกษาเกี่ยวกับขนาดของหน่วยถ้อย (Mean Length of Utterance-MLU) ในการศึกษาหน่วยถ้อยที่มีการเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติของเด็ก3 คน แบบติดตามต่อเนื่องเป็นระยะยาว สรุปได้ว่าเด็กที่มีค่าเฉลี่ยของขนาดหน่วยถ้อยเท่ากับผลการวิจัยของบราวน์ มีพัฒนาการทางภาษาอยู่ในระดับเดียว กันถึงแม้อายุจะต่างกัน อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยของขนาดหน่วยถ้อยที่พบในงานวิจัยของบราวน์ เพิ่มขึ้นตามช่วงอายุเริ่มจากค่าเฉลี่ยของขนาดหน่วยถ้อย 1.2 คำ ต่อ 1 หน่วยถ้อย มีความสัมพันธ์กับเด็กอายุประมาณ 12-26 เดือน จนถึงค่าเฉลี่ยของหน่วยถ้อย 4.5 คำ ต่อ 1 หน่วยถ้อย มีความสัมพันธ์กับเด็กอายุประมาณ4 ปี ขึ้นไปซึ่งเด็กชาติพันธุ์ลาหู่กลุ่มอายุ 4 ปี มีค่าเฉลี่ยของขนาดหน่วยถ้อยประมาณ 4.4 คำ ต่อ 1 หน่วยถ้อย จึงอยู่ในเกณฑ์คล้ายคลึงกัน

ประเด็นต่อมา ผลการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณในแง่โครงสร้างของหน่วยถ้อยสรุปได้ว่ากลุ่มอายุ 4 ปี6 ปี ใช้อนุประโยคเชื่อมในการเล่าเรื่องมากที่สุด ส่วนกลุ่มอายุ 8 ปี 10 ปีและ 12 ปี ใช้ประโยคความเดียวในการเล่าเรื่องมากที่สุด ประโยคความซ้อนและการใช้คำเชื่อม อนุประโยคขยายมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับของอายุนั้นผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่าไม่สอดคล้องกับผลวิจัยของ นิรัติศัยกระจายเกียรติ (2545)ที่พบว่าเด็กไทยมีการใช้หน่วยถ้อยที่เป็นประโยคความรวมและอนุประโยคเชื่อมมีจำนวนลดลงตามอายุโดยการใช้หน่วยถ้อยที่เป็นประโยคความรวมมีจำนวนสูงสุดในเด็กกลุ่มอายุ 3-4 ปี แต่ในวัยเดียวกันของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่พบว่ามีการใช้อนุประโยคเชื่อมมากที่สุด และพบว่ามีการใช้ประโยคความ

เดียวมากที่สุด ในกลุ่มเด็กอายุ 12 ปีทั้งนี้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในแง่ความซับซ้อนของโครงสร้าง การใช้คำของผู้เล่าเรื่องในกลุ่มเด็กไทยและเด็กชาติพันธุ์ลาหู่ ของแต่ละกลุ่มอายุต่างกันแต่อยู่บนพื้นฐานของบริบทอายุที่ค่อยๆพัฒนาตามลำดับ ไม่ได้ก้าวกระโดดแต่อย่างใด เด็กอายุน้อยเล่าเรื่องโดยใช้โครงสร้างที่ไม่ซับซ้อนเนื่องจากมีประสบการณ์น้อยประกอบกับเริ่มใช้ภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองจึงมีคลังคำศัพท์จำกัดเช่นเดียวกับเด็กไทยเล่าเรื่องจากภาพเป็นภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองก็จะมีพัฒนาการคล้ายคลึงกับเด็กชาติพันธุ์ลาหู่เล่าเรื่องจากภาพเป็นภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองเช่นกัน

9. ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาโครงสร้างสร้างของหน่วยถ้อยในรูปแบบอื่นๆ
2. ควรศึกษาพัฒนาการทางภาษาของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์อื่นในการใช้ภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองต่อไป เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกหัดพัฒนาทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย

รายการอ้างอิง

นิรัติศัยกระจายเกียรติ. (2545). พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กไทยในการเล่าเรื่อง.(วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์) . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

สุธาสินีปิยพสุนทรา. (2552). พัฒนาการความซับซ้อนทางวากยสัมพันธ์และการผสานกันทางไวยากรณ์ในเรื่องเล่าของเด็กไทย. (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ยุพาพรรณ หุ่นจำลอง และ สรัญญา เศวตมาลย์. (2544). ทฤษฎีไวยากรณ์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Berman, Ruth A. and Slobin, Dan Isaac. (1994). Relating Events in Narrative: A Crosslinguistic Development Study. Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Brown, R. (1970). Psycholinguistics: Selected Papers by Roger Brown. New York : Free Press.

_____. (1976). A First Language: The Early Stages. Harmondsworth: Penguin Education.

ผลงานวิชาการของ อ.ดร.เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์

เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์.(2561).ทัศนะเรื่องธรรมชาติในเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่า จังหวัดเชียงราย. ภาควิชาปรัชญาและ ศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *วารสารปณิธาน: วารสารด้านปรัชญาและศาสนา,* มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 14 (ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน). หน้า 84-114.

ทัศนะเรื่องธรรมชาติในเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าจังหวัดเชียงราย

Concepts of Nature in Storytelling of Akha Tribe in Chiang Rai Province

เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์ [1]

Benjamaporn Suriyawong

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทัศนะเรื่องธรรมชาติที่ปรากฏในเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าในจังหวัดเชียงราย โดยกำหนดเก็บข้อมูลเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าจาก 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านปางปูเลย หมู่บ้านแสนสุขและหมู่บ้านอาผ่าพัฒนา และคัดเลือกเรื่องเล่าที่มีการดำเนินเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร และฉาก ซึ่งรวบรวมได้ทั้งหมด 39 เรื่อง วิเคราะห์หาทัศนะเรื่องธรรมชาติและความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติจากเนื้อหาที่ปรากฏ ผลการศึกษาวิเคราะห์พบ 4 ลักษณะ คือ 1) ทัศนะระหว่างอาข่ากับธรรมชาติเกี่ยวกับพืช ได้แก่ การปลูกข้าวไร่ 2) ทัศนะระหว่างอาข่ากับธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์ได้แก่ การเลี้ยงหมู ไก่ ปรากฏพบในเรื่องเล่ามากที่สุด 3) ทัศนะระหว่างอาข่ากับสิ่งเหนือธรรมชาติ ได้แก่ การกำเนิดธรรมชาติ

---

[1] อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

และสภาวะเหนือโลก และ 4) ทัศนะเกี่ยวกับธรรมชาติของชาวอาข่า แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาของเรื่องเล่ายังคงเป็นสื่อที่แสดงทัศนะและความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติในรูปแบบของการพึ่งพาอาศัยมากกว่าการแสวงหาผลประโยชน์ นอกจากนี้เรื่องเล่ายังเป็นข้อมูลที่สำคัญในการรักษา และสืบทอดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวอาข่าจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ: *ทัศนะเรื่องธรรมชาติ, เรื่องเล่า, กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า, เชียงราย*

ABSTRACT

This paper aims to study the fundamental concepts concerning the nature which found in the storytelling of Akha ethnic group in Chiang Rai Province. Thirty-nine local Akha stories were collected from three Akha villages, namely Pang Pu Loei village; Saensuk village; and Akha Pattana village. Those stories consist of story plots, characters, and scenes. Data of those stories were analyzed by using content analysis techniques. It was used to examine the Akha people's points of view and their relationships with the nature found in their storytelling.

The results of the study were as follows: 1) The attitude of Akha to the nature of the plant, including the rice cultivation. 2) The attitude between Akha and nature on animals, including the pigs found in most stories. 3) The attitude between Akha and supernatural event, mostly about origin of the nature and supernatural phenomena. And 4) the Akha people's views about nature. Findings further showed that the

content of these stories are the medium that expresses the view and relationship between Akha and nature in the form of dependence rather than exploitation. In addition, the storytelling is the preservation of Akha identity from generation to generation until present days.

Keywords: *Concept of Nature, Storytelling, Akha ethnic group, Chiang Rai*

บทนำ

ในสมัยดึกดำบรรพ์มนุษย์ถูกควบคุมโดยธรรมชาติ ดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์ เก็บพืชพันธุ์ต่างๆ มาเป็นอาหารและไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง มนุษย์จึงมีความกลัวเกรงปรากฏการณ์ธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นกับมนุษย์และถือว่าเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์อย่างหนึ่ง การดำรงชีวิตของมนุษย์ในสมัยโบราณที่มีความเจริญทางด้านวิชาการน้อย มนุษย์จึงเกิดความเชื่อเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติต่างๆ ว่าเป็นการบันดาลให้เกิดขึ้นจากอำนาจของสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ สิ่งศักดิ์-สิทธิ์ หรือภูตผีปีศาจ ดังนั้นเมื่อเกิดปรากฏการณ์ต่างๆ หรือภัยธรรมชาติขึ้น เช่น ฝนตก ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด อุทกภัย และวาตภัย ที่ล้วนเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อชีวิตหรือความเป็นอยู่ของมนุษย์ ซึ่งยากที่จะป้องกันหรือแก้ไขได้ด้วยตัวเอง บางอย่างเป็นเหตุการณ์ที่อำนวยประโยชน์ แต่บางเหตุการณ์ก็เป็นอันตรายต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ มนุษย์จึงพยายามที่จะคิดหาวิธีการที่จะก่อให้เกิดผลในทางที่ดี และเกิดความสุขให้กับตนเอง เพื่อกระทำต่อปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเหล่านั้น ทำให้เกิดเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นพิธีกรรมหรือศาสนาเกิดขึ้น (เสฐียร พันธรังสี, 2513, น. 30 – 31) ต่อมาเริ่มเข้าสู่ยุคของการที่มนุษย์เริ่มมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติมากขึ้น เริ่มปรับตัวเข้าหาธรรมชาติ รู้จักเลี้ยงสัตว์

เพาะปลูกทำการเกษตร หรือการใช้สมุนไพรธรรมชาติมาทำเป็นยารักษาโรค รู้จักตั้งถิ่นฐานที่อยู่ พัฒนาวิถีชีวิต ความคิดความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม และศาสนาที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย ซึ่งมีรากเหง้ามาตั้งแต่ยุคที่มนุษย์เห็นว่าธรรมชาติให้คุณให้โทษแก่ตนได้ มนุษย์จึงให้คุณค่าและให้ความเคารพนับถือธรรมชาติ เชื่อถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ซึ่งสถิตอยู่ในธรรมชาตินั้น ในฐานะผู้ปกป้องรักษาและอำนวยผลอันเป็นเป็นปัจจัยในการดำเนินชีวิตทั้งในด้านร่างกายภายนอก อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรคและในด้านความเจริญของจิตใจภายใน คือมนุษย์อาศัยธรรมชาติเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะและวิทยาการต่างๆ วิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์จึงมีความเกื้อกูลกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ตนอยู่อาศัย มีความใกล้ชิดผูกพันกับธรรมชาติ จนถ่ายทอดออกมาเป็น "เรื่องเล่า" จากรุ่นสู่รุ่น

เรื่องเล่าเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะที่มีความสำคัญ การศึกษาเรื่องเล่าตามแนวคิดคติชนวิทยา (folklore) จึงเป็นการศึกษาเรื่องเล่าที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตหรือความเป็นอยู่ของมนุษย์ ตลอดจนวัฒนธรรมของเผ่าหรือชุมชนหรือสังคมที่มีการเล่าเรื่องนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นในอดีตหรือปัจจุบันก็ตาม ทำให้เรามองเห็นร่องรอยหลายอย่าง เช่น การติดต่อสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับชุมชนอื่นๆ การใช้ชีวิตของผู้คนในสังคมกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้น มีเรื่องเล่าจำนวนมาก ระบุถึงค่านิยมทางจริยธรรมของสังคม บางเรื่องก็เป็นเรื่องที่มีจุดประสงค์พรรณนาถึงการกำเนิดและธรรมชาติของเอกภพ พัฒนาการลักษณะต่างๆ ของสิ่งแวดล้อม สัตว์และพืชที่มนุษย์รู้จักและคุ้นเคย บางเรื่องอธิบายถึงปฐมเหตุของชีวิตและความตาย ตลอดจนวาดภาพของโลกอื่น และสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏและเป็นไปบนโลกนั้นเพื่ออธิบายว่าแบบแผนของวัฒนธรรมเฉพาะแห่งนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร เรื่องเล่าอาจมีพื้นฐานที่อิงมาจากเรื่องจริงที่เกิดขึ้น หรือถูกเสริมเติมแต่งเพิ่มเติม หรืออาจเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นเองทั้งหมด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความบันเทิง หรือใช้เป็นเครื่องมือเตือนสติสั่งสอน โดยแฝงไว้ซึ่งความคิดด้านคุณธรรม จริยธรรม คติธรรม ความเชื่อ และ

สะท้อนภาพชีวิตสังคมและวัฒนธรรมในกลุ่มชนนั้นๆ เช่นเดียวกับเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า

กลุ่มชาติพันธุ์อาข่าเป็นกลุ่มชนดั้งเดิมกลุ่มหนึ่งในอุษาคเนย์ ที่มีวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความคิดความเชื่อที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น ชาวอาข่ามีภาษาพูดประจำเผ่าของตนแต่ไม่มีภาษาเขียน การไม่มีภาษาเขียนนี้เอง ทำให้อาข่ามีการสืบทอดพิธีกรรมประเพณีโดยใช้ความจำบอกเล่าสืบต่อๆ กันมานานกว่า 2,700 ปี โดยวิธีการมุขปาฐะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล่า พิธีกรรม ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี (ไกรสิทธิ์ สิทธิโชดก, 2556, น. 5-6) เรื่องเล่าของชาวอาข่าจึงสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมของกลุ่มชนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการถ่ายทอดวัฒนธรรมเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของชาวอาข่าที่มีความผูกพันกับธรรมชาติ

แต่ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญกับวิถีชีวิตมากขึ้น มีการพัฒนาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การค้า อุตสาหกรรม ตลอดจนการพัฒนาด้านการสื่อสาร การคมนาคม และการศึกษา สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตผู้คนให้มีความแตกต่างจากในอดีตที่ผ่านมา จากการใช้ชีวิตที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติ กลายเป็นชีวิตที่มองธรรมชาติเป็นทรัพยากรที่สามารถตักตวงเอาผลประโยชน์ จนเป็นการทำลายธรรมชาติ

จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติผ่านเรื่องเล่าของชาวอาข่าในจังหวัดเชียงราย เพื่อสะท้อนให้เห็นการสืบทอดและความคงอยู่ของวัฒนธรรมของชาวอาข่าที่ปลูกฝังว่ามนุษย์คือส่วนหนึ่งของธรรมชาติ และเพื่อเผยแพร่เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาทัศนะเรื่องธรรมชาติและความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติโดยผ่านเรื่องเล่าอาข่าในจังหวัดเชียงราย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตเพื่อการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านข้อมูล กำหนดเก็บข้อมูลเรื่องเล่าจากตัวแทน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ 1) หมู่บ้านปางปู่เลย ตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน 2) หมู่บ้านแสนสุข ตำบลศรีค้ำ อำเภอแม่จัน และ 3) หมู่บ้านอาผ่าพัฒนา ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยเก็บข้อมูลที่เป็นเรื่องเล่ามุขปาฐะ ถอดความเป็นภาษาไทยและคัดเลือกเรื่องเล่าที่มีการดำเนินเรื่อง โครงเรื่อง มีตัวละคร และฉาก ซึ่งรวบรวมได้ทั้งหมด 39 เรื่อง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหากำหนดวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าในจังหวัดเชียงราย

3. กรอบแนวคิด เกี่ยวกับธรรมชาติกับวัฒนธรรมของสุวิทธิ์ ใบไม้ (2550) และแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมของงามพิศ สัตย์สงวน (2538) และ อมรา พงศาพิชญ์ (2541) มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติ โดยผ่านเรื่องเล่าอาข่าในจังหวัดเชียงรายในครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า

2. กำหนดพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลและดำเนินการเก็บข้อมูลเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าภาคสนาม

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกข้อมูลที่ได้เป็น 3 กลุ่มคือ

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติเกี่ยวกับพืช

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับสิ่งเหนือธรรมชาติ

3.4 ทัศนะเกี่ยวกับธรรมชาติของชาวอาข่า

4. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติ โดยผ่านเรื่องเล่าอาข่าในจังหวัดเชียงรายพบวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ประเด็น

1. **ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติเกี่ยวกับพืช** จากการวิเคราะห์เรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าในจังหวัดเชียงรายทั้ง 39 เรื่อง ผู้วิจัยพบเรื่องเล่าที่เกี่ยวกับพืช ได้แก่ ข้าว ที่ปรากฏในเรื่องเล่าอาข่า

กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า เป็นกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่มีการดำรงชีวิตผูกพันกับธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการดำรงชีวิตระหว่างอาข่ากับธรรมชาติได้แก่ การปลูกข้าวไร่ ซึ่งถือว่าเป็นอาชีพหลักของชาวอาข่า การปลูกข้าวเป็นองค์ความรู้ที่สืบทอดกันมานานหลายชั่วอายุคน ความรู้และทักษะดังกล่าวได้แก่ การคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่เพาะปลูก มีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจผ่านพิธีกรรมประเพณี เพื่อให้มีข้าวและอาหารการกินเพียงพอแก่การบริโภคของสมาชิก

จากเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่า พบเรื่องเกี่ยวกับข้าว ได้แก่เรื่อง เมียมังกรกับข้าวที่กินไม่หมด และเรื่อง ทำไมจึงเลี้ยงสุนัขก่อนสัตว์อื่น ตัวอย่างเรื่องเล่า "เมียมังกรกับข้าวที่กินไม่หมด" มีรายละเอียดว่า

> ...นางนำเมล็ดข้าวไปปลูกในไร่ของนางและแน่นอนว่า มีรวงข้าวมากมายจนไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้หมด นางเก็บเกี่ยวเท่าที่นางสามารถทำได้แต่ก็ยังมากเกินกว่าจะนำมานวดข้าวได้หมด ดังนั้นนางจึงนวดข้าวเท่าที่นางทำได้ แต่กระนั้นข้าวก็ยังมีจำนวนมากเกินกว่าจะแบกกลับบ้านหลังจากนวดข้าวเสร็จ นางกลับไปที่แม่น้ำแล้วขอเจ้ามังกรว่า นางควรทำอย่างไรกับข้าวที่มีมากมายมหาศาลอันนี้ เจ้ามังกรตอบว่า "ถ้ามีข้าวมากเกินไปและท่านแม่ไม่ต้องการทั้งหมด ก็ให้ท่านแม่ไปยืนที่นาข้าวของท่านแม่แล้วผิวปากสามครั้ง และตบมือสามครั้ง" นางกลับมายังนาข้าวและทำตามที่เจ้ามังกรบอก นางยืนอยู่ในนาข้าวแล้วผิวปากสามครั้ง ตบมือสามครั้ง แน่นอนว่าข้าวที่มีมากเกินไปได้หายไปและในส่วนของข้าวที่นางแบกกลับบ้าน นางก็สามารถกินจนหมด จนถึงทุกวันนี้พวกเราชาวอาข่าก็จะระวังที่จะไม่ผิวปากหรือตบมือในทุ่งนา และเมื่อมีงานฉลองที่ต้องมีพิธีกรรมเกี่ยวกับข้าว เราก็จะยังคงใช้ต้นอ้อหรือต้นกกใส่ข้าวที่เจ้ามังกรใช้ใส่เหล้าข้าวและใช้ใบต้นรักห่อข้าวของเราทั้งที่เป็นข้าวสุกและข้าวเปลือก... (อากือ เฌอมือ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2558)

จากตัวอย่างเรื่องเล่าข้างต้น เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับข้าว และความเชื่อของชาวอาข่าที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมการปลูกข้าว กลุ่มชาติพันธ์อาข่า ถือว่าข้าวเป็นทุกสิ่งทุกอย่างในการดำรงชีวิตของอาข่า การปลูกข้าวก่อเกิดพิธีกรรมประเพณีต่างๆ การปลูกข้าวไร่ จึงมีความสำคัญทั้งในด้านการดำรงชีวิต และการรักษาไว้ซึ่งความเป็นอาข่าที่มากด้วยพิธีกรรมประเพณี

ในกรณีข้าวของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่านี้ในงานวิจัยของอุทัย ปัญญาโกญ (2547) พบว่า ข้าวมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตและความเป็นชุมชนวัฒนธรรมอาข่า เพราะพิธีกรรมประเพณีต่างๆ ล้วนมี ข้าวเป็นส่วนประกอบสำคัญในบรรดาเครื่องเซ่นบูชาบรรพบุรุษที่จะขาดไม่ได้ อาข่าเชื่อว่าข้าวมีผู้ดูแลรักษาเรียกว่า ยาอุมยาชองมะ (พระแม่โพสพ) จึงนำไปสู่ความเคารพและสำนึกคุณค่าต่อข้าวในฐานะผู้มีพระคุณเทียบเท่าดังแม่ผู้เลี้ยงดู ข้าวจึงใหญ่ที่สุดและสำคัญที่สุดในวิถีชีวิตของอาข่า ดังคำกล่าวที่ว่า "ข้าวสำคัญที่สุด มีบุญคุณต่อคนมากที่สุด ถ้าไม่มีข้าว พิธีกรรมประเพณีอาข่าก็คงไม่มีเหมือนกัน" ในบรรดาเครื่องเซ่นที่ใช้บูชาบรรพบุรุษที่จะขาดไม่ได้ นอกจากข้าวแล้วต้องมีเหล้าอาข่าและเหล้าที่ดีต้องได้มาจากข้าว ข้าวที่ดีก็ต้องเลือกจากพันธุ์ข้าวของอาข่าที่ดีด้วย ชาวบ้านสั่งสมองค์ความรู้เกี่ยวกับข้าวมายาวนาน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ในการคัดเลือกพันธุ์และวิธีการเพาะปลูกข้าว รวมทั้งการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการให้ได้ผลผลิตเพียงพอต่อการบริโภค ผ่านการประกอบพิธีกรรมประเพณีตามความความเชื่อและความศรัทธาที่มีต่อยาอุมยาชองมะพิธีกรรมประเพณีของอาข่าในรอบปี ทั้งหมดล้วนเกี่ยวโยงกับการปลูกข้าวไร่ ซึ่งวิเคราะห์จากจุดประสงค์ของการประกอบพิธีกรรม และการกำหนดเวลาของพิธีกรรมประเพณีต่างๆ ในรอบปีกล่าวคือ รอบปีประเพณีของอาข่า จะเริ่มจากพิธีกรรมการนำพันธุ์ข้าวไปล้างที่บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ ก่อนจะนำไปผสมกับพันธุ์ข้าวที่เตรียมไว้เพื่อนำไปเพาะปลูกต่อไป (น.132-138)

พิธีกรรมประเพณีของอาข่าในรอบปีที่มีจุดประสงค์ เกี่ยวเนื่องกับการทำไร่ข้าว อุทัย ปัญญาโกญ (2547) มีดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงพิธีกรรม ประเพณีอาข่า ที่เกี่ยวข้องกับการทำไร่ข้าว

พิธีชี จี้ ชีเออ	การเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวเข้าบ้าน
อยู่กรรมหมี่จ่า เข่อ หมี่ ลองเออ	หยุดงานไม่เผาไฟในไร่ข้าวและที่อื่นๆ
ประเพณี ขึ่มสี ขึ้มมี้ อาเผ่ว	ประเพณีต้อนรับฤดูกาลเพาะปลูกใหม่ (ปีใหม่ไข่แดง)
พิธีล้อข่อง ดู่เออ	พิธีปลูกประตูหมู่บ้าน เพื่อกั้นเขตแดนระหว่างสิ่งชั่วร้ายและหมู่บ้าน
พิธีมี้ ช้อง ล้อเออ	บูชาเจ้าที่ เจ้าป่า เจ้าเขา ให้คุ้มครองรักษาคน สัตว์ พืชผลที่ปลูก
ประเพณีแช้ คา อาเผ่ว	พิธีปลูกข้าวเริ่มแรก โดยนำข้าวไปชำระล้างที่บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์
อยู่กรรมบู่เด้ แจ๊ะ ลองเออ	อยู่กรรมให้สัตว์ต่อตัว เพราะช่วงพรวนดินทำไร่ อาจไปตัดตัวสัตว์ที่อยู่ในดินขาด จึงกำหนดเป็นวันกรรมเพื่อให้สัตว์เหล่านั้นได้ต่อตัวเอง
ประเพณีขุ่มผี่ ล้อเออ	การบำรุงเรียกขวัญข้าว
ประเพณีแย้ ขู่ อาเผ่ว	ประเพณีโล้ชิงช้าเพื่อฉลองพืชพันธุ์ธัญญาหารที่ผลิตได้ในปีนั้น
พิธีแจ บ๊อง ลองเออ	อยู่กรรมกำจัดศัตรูข้าวหรือตั๊กแตน
พิธีแช้สี จี้บ่า ฉี่ล้อเออ	ทำกระบอกเหล้า สำหรับข้าวใหม่
ประเพณีค้า ท้อง อาเผ่ว	เปลี่ยนฤดูกาลเพาะปลูกหรือส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่

(น.138)

นอกจากพิธีกรรมประเพณีที่กล่าวมาข้างต้น ยังพบว่า ช่วงเวลาปลูกข้าวจนถึงการเก็บเกี่ยว จะมีการบำรุงขวัญขวัญด้วยพิธีกรรมอีกจำนวนมาก ตัวอย่างเช่นต้นข้าวและรวงข้าวที่มีลักษณะพิเศษไปจากปกติทั่วไป จะต้องประกอบพิธีกรรมตามลักษณะนั้น ๆ ตัวอย่างต่อไปนี้ อุทัย ปัญญาโกญ (2547) มีดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับต้นข้าว

พิธีกรรมชิเชโคะ	ต้นกล้าข้าวมีเปลือกข้าวติดมากับใบยอดข้าว
พิธีกรรมโอชอง	ต้นข้าวเลื้อยนอนไปตามพื้นดินไม่ตั้งต้น (ไม่ได้เกิดจากลมพายุ)
พิธีกรรมโอมะ	รวงข้าวตูมลักษณะเหมือนดอกบัวตูม
พิธีกรรมโอเมียะ	รวงข้าวแตกกิ่งลักษณะเหมือนกิ่งไม้

(น. 138)

ลักษณะทั้ง 4 ของต้นและรวงข้าวที่พบในรอบปี ตามความเชื่อของอาข่ากล่าวว่า คนมีบุญเท่านั้น จึงจะมีข้าวลักษณะนี้เกิดขึ้นในไร่ข้าวของเขา ดังนั้นหากข้าวในไร่ของใครมีลักษณะดังกล่าวนี้ถือเป็นสิ่งมงคลสูงสุด เพราะอาข่าเชื่อว่า เป็นข้าวที่ล้นมาจากยุ้งข้าวของอะเพอหมี่แย (พระแม่โพสพ) ดังนั้นเจ้าของไร่ข้าวจะต้องประกอบพิธีกรรม เพื่อรับขวัญข้าวและเป็นการขอบคุณต่ออะเพอหมี่แย (พระแม่โพสพ) เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว ตลอดทั้งชุมชน จะทำให้ได้ผลผลิตข้าวเพียงพอแก่การบริโภคและมีความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

จากการเก็บข้อมูลเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าในจังหวัดเชียงราย จากการเก็บข้อมูลที่หมู่บ้านอาผ่าพัฒนายังพบเรื่องเล่าเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้าวอีกว่า

> ...สมัยก่อนเมล็ดข้าวแต่ละเม็ดโตเท่าฟักเขียว เจ้าของสร้างยุ้งข้าวไม่ทัน จึงยังไม่เก็บเกี่ยวข้าว บังเอิญมีพ่อค้าวัว ต้อนวัวผ่านมา วัวได้เหยียบเมล็ดข้าวแตกกระจายกลายเป็นเม็ดเล็กเท่าปัจจุบัน ยาอุมยาซอมะ (พระแม่โพสพ) น้อยใจที่มนุษย์ไม่ดูแลให้ดี จึงหนีจากคนไป อาข่าจึงต้องมีการทำพิธีลาคูคู หรือพิธีเรียกขวัญข้าว จนถึงปัจจุบัน... (อาเด เฌอมือ, สัมภาษณ์, 12 กันยา-ยน 2558)

การปลูกข้าวไร่ถือเป็นวิถีชีวิตคู่กับหมู่บ้านอาข่า กรณีของหมู่บ้านอาผ่าพัฒนา แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพหลักจากการปลูกข้าวไร่มาเป็นรับจ้าง พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจึงได้ลดน้อยลงด้วย แต่ผู้อาวุโสใช้วิธีการปลูกข้าวเป็นแปลงเล็กๆ แทรกไว้ในสวน เพื่อให้มีข้าวมาใช้ประกอบพิธีกรรม ตามความเชื่อในชุมชนของตน

จากการศึกษาของอุทัย ปัญญาโกญ (2547) เกี่ยวกับการทำพิธีลา-คูคู (เรียกขวัญข้าว) จะทำในกรณีที่ไร่ข้าวถูกน้ำหลากชัดพาต้นข้าวไหลออกไปสู่ลำห้วย อาข่าเชื่อว่าหากเกิดกรณีดังกล่าว ยาอุมยาซองมะหรือแม่โพสพ จะหนีมนุษย์ไปกับสายน้ำด้วย เจ้าของไร่จะต้องประกอบพิธีกรรมลาคูคูเพื่อเรียกขวัญข้าวคืนมา โดยใช้อุปกรณ์จับปลา เช่น ไซ สวิง ไปดักรับขวัญข้าวกับสายน้ำ ใช้เป็ดเป็นเครื่องเซ่น ซึ่งถือว่าเป็นพิธีกรรมที่สำคัญมากเกี่ยวกับข้าว เพราะปกติเหตุการณ์ดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้นนั่นเองการประกอบพิธีกรรมประเพณีเกี่ยวกับข้าว นอกจากเพื่อสร้างความมั่นใจให้ได้ผลผลิตเพียงพอแก่การบริโภคแล้ว กระบวนการทำไร่ข้าว ถือเป็นกิจกรรมที่หล่อหลอมความเป็นชุมชนวัฒนธรรมอาข่า เพราะงานและพิธีกรรมจะทำเองไม่ได้ ต้องอาศัยแรงงานเพื่อนบ้านและเครือญาติช่วยเหลือกัน จึงทำให้ชุมชนมีความผูกพันต่อกัน รักพวก รักชุมชน นอกจากนี้ในวัฒนธรรมอาข่า พ่อแม่จะปลูกฝังลูกหลานเรื่องความกตัญญูกตเวที การสำนึกในบุญคุณของผู้มีพระคุณแก่ตน ตั้งแต่บรรพบุรุษผู้กำเนิดเผ่าพันธุ์อาข่า พ่อแม่ ผู้อาวุโส ตลอดทั้งสรรพสิ่งที่พวกเขา

ได้พึ่งพิง พฤติกรรมการแสดงออกคือ การทำพิธีกรรมเช่นบูชาบรรพบุรุษและผู้ดูแลสรรพสิ่ง หรือการนำข้าวใหม่ไปมอบให้กับผู้ที่ตนเคารพนับถือ ผู้นำชุมชน ญาติผู้ใหญ่ พ่อแม่ ก่อนที่ตัวเองจะทาน เวลาเข้าป่าก่อนทานข้าวจะปั้นข้าววางให้กับเจ้าป่าเจ้าเขา ผู้ดูแลคุ้มครองสถานที่นั้นๆ ได้ทานก่อน การกระทำดังกล่าวเพื่อแสดงถึงการเคารพต่อผู้ดูแลสถานที่นั้น เป็นการขอขมาที่ล่วงเกิน รวมทั้งขอพรให้ท่านช่วยคุ้มครองรักษา (น.150)

สอดคล้องกับเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าที่มีความเชื่อเกี่ยวกับข้าวได้แก่เรื่อง "ทำไมจึงเลี้ยงสุนัขก่อนสัตว์อื่น" มีรายละเอียดดังนี้

...นานมาแล้ว ในยุคเริ่มแรกของโลก ยังไม่มีเมล็ดข้าว และยังไม่มีใครรู้วิธีปลูกข้าว ผู้คนต่างพากันกินผลไม้กับเมล็ดพืชที่พบในป่าแล้วประทังชีวิตด้วยอาหารสองชนิดนี้ ส่วนพระเจ้าเองยึดมั่นในสิ่งที่พวกเราเพาะปลูกในปัจจุบันนี้

บุตรสาวของพระเจ้าเห็นผู้คนที่ยากจนมากบนโลกจึงพูดกับบิดาว่า "ท่านพ่อบนสวรรค์เรามีเมล็ดข้าว 77 ชนิด เราไม่เคยต้องหิวโหยเพราะขาดอาหารหรือต้องหนาว

เพราะขาดเสื้อผ้าสวมใส่ แต่คนที่อยู่บนโลกไม่มีอาหารกินหรือได้สวมเสื้อผ้าแถมยังลำบากขึ้น ลูกรู้สึกสงสารคนที่อยู่บนโลก ลูกอยากเอาเมล็ดข้าวของสวรรค์ไปให้มนุษย์เขาจะได้อยู่กันอย่างที่พวกเราเป็น แล้วจะได้มีข้าวกินกับได้สวมเสื้อผ้ากันเต็มที่" นางกล่าว

แต่พระเจ้าบอกว่า "พ่อจะยังไม่ให้เมล็ดพืชกับพวกมนุษย์ดอก ช่วงสามปีนี้พ่อจะยังไม่อนุญาตเอาเมล็ดข้าว 77 ชนิดไปแจกเขานะ"

บุตรสาวของพระเจ้าจึงถาม "ท่านพ่อจะให้พวกเขารอถึงสามปีเชียวหรือ?" พระเจ้ามองดูบุตรสาวด้วยความประหลาดใจแล้วว่า "เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องที่ผู้หญิงจะมาจัดการ พ่อจะไม่ดูว่าคนบนโลกอยู่และทำอย่างไร พ่อจะเป็นห่วงแค่เรื่องที่เกิดขึ้นบนสวรรค์นี้เท่านั้น" พูดแล้วพระเจ้าก็กลับไปยังบ้านของท่าน

เมื่อบุตรสาวของพระเจ้าได้ยินที่บิดาของนางพูด นางก็เกิดความท้อใจอย่างหนัก เมื่อบิดาไม่ดูแล นางจึงขโมยเมล็ดข้าวแล้วนำไปให้ผู้คนบนโลก เมื่อนางเดินทางไปถึงโลก นางก็นำเมล็ดข้าวให้คนทีละคนและให้พวกเขาปลูกข้าว

นางสอนคนว่าจะปลูกข้าวอย่างไร "เมื่อนกคุกคูร้องก็ถึงเวลาปลูกข้าว" นางสอนพวกเขา เมื่อถึงเวลา มนุษย์ต่างก็ทำงานหนัก และยุ่งกับการปลูก ผู้เฒ่ากล่าวว่าหากทำงานในไร่ทุก ๆ วัน ก็จะมีอาหารกินไปอีกสิบวัน

เมื่อพระเจ้าล่วงรู้ว่าบุตรสาวขโมยเมล็ดข้าวแล้วนำไปให้มนุษย์ปลูกท่านก็พิโรธ เมื่อบุตรสาวกลับมายังสวรรค์พระเจ้าก็มัดนางไว้แล้วโบยนาง

เนื่องจากบุตรสาวของท่านต้องการให้อาหารที่เพียงพอและเสื้อผ้ากับทุกคนบนโลก นางจึงขโมยเมล็ดข้าว 76 ชนิดและนำไปให้พวกมนุษย์ด้วย ในครั้งนี้นางยังเอาเมล็ดฝ้ายไปด้วยเพื่อจะได้ทำเป็นเสื้อผ้า นางสอนให้มนุษย์ทุกอย่างเกี่ยวกับการเพาะปลูกเพื่อที่ว่าคนบนโลกจะได้มีอาหารและเสื้อผ้าเพียงพอ

ในตอนนี้พระเจ้าก็รู้ว่าบุตรสาวนำเอาเมล็ดข้าวทุกชนิดไปให้คนบนโลกและยังสอนพวกมนุษย์วิธีปลูกและดูแลต้นข้าว ท่านจึงรีบนำนางกลับยังสวรรค์แล้วมัดนางไว้กับเขี่ยนตีอย่างหนัก

พระเจ้าดุว่าบุตรสาวว่า "ลูกขโมยเมล็ดข้าวทุกชนิดแล้วไม่เพียงแต่นำมันไปให้มนุษย์บนโลก แต่ยังสอนวิธีปลูกด้วย ถ้าอย่างนั้นพ่อจะส่งลูกไปอยู่กับพวกมนุษย์บนโลกจากวันนี้จนถึงวันที่เจ้าตายเจ้าจะไม่ได้รับอนุญาตให้กลับมายังสวรรค์อีก" ท่านกล่าวแล้วสาปให้บุตรสาวกลายเป็นสุนัขตัวเมียส่งนางไปอยู่บนโลก

เนื่องจากพระเจ้าสาปบุตรสาวให้กลายเป็นสุนัขแล้วส่งนางมาอยู่บนโลก นางจึงไม่สามารถช่วยมนุษย์ทำไร่ได้อีก แต่นางก็ได้อยู่ที่บ้านของมนุษย์และคอยเฝ้าระวังให้มนุษย์ นับจากวันนั้นเป็นต้นมาเมื่อมนุษย์เตรียมอาหารก็จะทำให้สุนัขกินก่อนจะกินเองเสมอ...(อาหุ่ย เณอมือ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2558)

จากเรื่องเล่าข้างต้น เล่าถึงเรื่องราว การกำเนิดข้าวบนโลกมนุษย์และสาเหตุที่คนต้องเตรียมอาหารให้สุนัขกินก่อน สะท้อนให้เห็น การปลูกฝังวัฒนธรรมผ่านเรื่องเล่า แสดงความกตัญญูกตเวที การสำนึกในบุญคุณของผู้มีพระคุณแก่ตน เช่นเดียวกับเรื่องเล่าข้างต้น ที่เล่าถึงการกำเนิดข้าวบนโลกมนุษย์ เกิดขึ้นได้เพราะบุตรสาวของพระเจ้าขโมยเมล็ดพันธุ์ข้าวลงมายังโลกมนุษย์ และยังสอนให้มนุษย์รู้จักการปลูกข้าว

เมื่อพระเจ้ารู้ว่าบุตรสาวขโมยเมล็ดพันธุ์ข้าวลงมายังโลกมนุษย์จึงสาปให้นางกลายเป็นสุนัขตัวเมียส่งนางไปอยู่บนโลก เมื่อบุตรสาวให้กลายเป็นสุนัขแล้วส่งนางมาอยู่บนโลก นางจึงไม่สามารถช่วยมนุษย์ทำไร่ได้อีก แต่นางก็ได้อยู่ที่บ้านของมนุษย์และคอยเฝ้าระวังให้มนุษย์ นับจากวันนั้นเป็นต้นมาเมื่อมนุษย์เตรียมอาหารก็จะทำให้สุนัขกินก่อนจะกินเองเสมอ เป็นการตอบแทนบุญคุณนั่นเอง

จากตัวอย่างเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าซึ่งมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับข้าว ทำให้ทราบว่า “การปลูกข้าว” มีความสำคัญอย่างมากในวิถีชีวิตชาวอาข่า ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต เป็นอาชีพก่อเกิดพิธีกรรมประเพณีต่างๆ และหล่อหลอมความเป็นชุมชน สร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาข่าขึ้นมา ความเชื่อเกี่ยวกับข้าวปลูกฝังลักษณะนิสัยและค่านิยมของอาข่าให้เป็นคนมีความกตัญญูกตเวที เคารพนอบน้อมต่อผู้อาวุโส ตอบแทนผู้มีพระคุณ สร้างความผูกพันและเอื้ออาทรต่อกัน รักชุมชนท้องถิ่น การต้องพึ่งพิงกับธรรมชาติ

ถึงแม้ในปัจจุบันการปลูกข้าวในหมู่บ้านอาข่า จะมีการเปลี่ยนแปลงไป ชาวอาข่าจากเดิมที่ประกอบอาชีพหลักจากการปลูกข้าวไร่เปลี่ยนมาเป็นรับจ้าง พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจึงได้ลดน้อยลงด้วย แต่ก็ยังมีผู้อาวุโสในหมู่บ้านใช้วิธีการปลูกข้าวเป็นแปลงเล็กๆ แทรกไว้ในสวน เพื่อให้มีข้าวมาใช้ประกอบพิธีกรรมต่างๆ ตามความเชื่อในชุมชนของตน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์ กลุ่มชาติพันธุ์อาข่ามีความผูกพันกับธรรมชาติในการดำรงชีวิตได้แก่ การเลี้ยงสัตว์ ชาวอาข่ามีองค์ความรู้ในการเลี้ยงสัตว์ สะสมและสืบทอดกันมานาน จากการศึกษาเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าพบวัฒนธรรมเกี่ยวกับสัตว์ ในเรื่องเล่าโดยเฉพาะหมูและไก่ที่ใช้ในประเพณีพิธีกรรมและการพยากรณ์ทางโหราศาสตร์ ที่ปรากฏในเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า 2 เรื่อง ได้แก่เรื่อง "วันขึ้นบ้านใหม่ และ ตัวตลกอาจูนิ" ดังต่อไปนี้

...กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ชาวบ้านคนหนึ่งอยากจะจัดงานฉลองขึ้นบ้านใหม่ เขาคิดจะฆ่าควายเพื่อนำมาทำอาหาร "เราจะฆ่าเจ้ามาทำอาหารเลี้ยงแขก ในวันขึ้นบ้านใหม่นี้นะ"เจ้าของบ้านพูดขึ้น "ท่านลองคิดดูเถอะว่า นาของท่านกว้างใหญ่แค่ไหนเราก็ไถให้ท่าน" ควายบอก เจ้าของบ้านได้ฟังดังนั้นก็เปลี่ยนใจไม่ฆ่าควายแต่จะฆ่าวัวแทน วัวได้ยินดังนั้นจึงพูดว่า "ท่านลองคิดดูว่า ข้าวของท่านมากมายแค่ไหนเราก็ลากให้ท่านทั้งหมด ถ้าท่านไม่คิดถึงบุญคุณของเรา เราคงจะต้องตาย" เจ้าของบ้านได้ยินก็เปลี่ยนใจไม่ฆ่าวัวแต่จะฆ่าหมาแทน หมาได้ยินก็บอกว่า "ท่านลองคิดดูว่า จะหน้าร้อน ฝน หนาว ขนาดไหนเราก็เฝ้าบ้านให้ท่านแล้วท่านจะไม่นึกถึงข้าบ้างเลยหรือ" เจ้าของบ้านคิดว่าจะไม่ฆ่าหมาแล้วแต่จะฆ่าหมูเพราะคนให้อาหารหมูกินโดยที่หมูไม่ได้ทำอะไรให้คนเลย จึงเป็นที่มาของการฆ่าหมูในวันขึ้นบ้านใหม่หรือมีงานฉลองตลอดมา... (อาหุ่ย เณอมือ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2558)

จากเรื่องเล่าข้างต้นบอกถึงเหตุผลของคนอาข่าที่ฆ่าหมูเมื่อมีงานฉลอง หรือทำพิธีกรรมต่างๆ เนื่องจากคนให้อาหารหมูกินโดยที่หมูไม่ได้ทำอะไรให้คนนั่นเอง นอกจากการเลี้ยงหมูและไก่ เพื่อเป็นอาหารและประกอบพิธีกรรมแล้ว ชาวอาข่ายังใช้ หมู ไก่ เป็นเครื่องเซ่นบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ผีวิญญาณ ดังตัวอย่างเรื่องเล่า "ตัวตลกอาจูนิ" ดังนี้

...อาจูนิพูดต่อไปว่า "วิญญาณพูดว่าจะต้องถวายแม่ไก่กับไก่โต้งให้ไร่นี้ แต่มันไม่เป็นการสมควรที่เจ้าของที่จะกินเนื้อไก่" เจ้าที่ดินผู้ร่ำรวยจึงว่า "ก็ได้ ข้าจะกลับบ้านไปเอาทุกอย่างมาให้พร้อมแล้วก็จะเอาแม่ไก่กับพ่อไก่(ไก่โต้ง) มา พวกเจ้าอย่าตื่นขึ้นจนกว่าข้าจะกลับมา" เขาพูดแล้วกลับเข้าหมู่บ้าน... (อาหุ่ย เณอมือ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2558)

จากตัวอย่างเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าข้างต้น มีการใช้ไก่เป็นเครื่องเซ่น ในการไหว้เพื่อทำการรักษาชีวิตของตัวละครไว้ นอกจากนี้ชาวอาข่ายังใช้สัตว์ต่างๆ ในการประกอบพิธีกรรม สอดคล้องกับการศึกษาของ อุทัย ปัญญาโกญ (2547) ศึกษาถึงการทำพิธีกรรมรักษาคนไข้ มีความแตกต่างกันตามลักษณะอาการของโรคและผู้ป่วย ซึ่งจะใช้สถานที่ทำพิธีกรรมและเครื่องเซ่นต่างกัน โดยอะพียี่ผ่า(ผู้ทำพิธีกรรม) จะเป็นผู้บอกกล่าวกับญาติคนไข้เองว่า อาการใดสมควรใช้วิธีการใดและสัตว์ชนิดใดในการเซ่นบูชาเพื่อรักษา เช่น การทำพิธีกับอะพีเปาะเหลาะ(หิ้งผีบรรพ-บุรุษ) ใช้ไก่ตัวเมียกับหมูตัวผู้เรียกว่า ลาโคมึ การทำพิธีกับอะพีเปาะเหลาะ ใช้หมูตัวเมียและตัวผู้อย่างละ 1 ตัว เรียกว่า ลา โคย อุม การทำพิธีกับเสาเอกของเรือน มีหมู ไก่หรือไข่ 1 ฟอง เรียกว่า ยอง มี จา เออะ การทำพิธีกับประตูค้า แย๊ะ ล้อ ค้อง (ประตูไล่ผี) เป็นต้น จะเห็นได้ว่า ในการประกอบพิธีกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า หมู ไก่ มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก (น.130) นอกจากนี้แล้ว อาข่ายังใช้ไก่ในการใช้ทำนายได้อีกด้วย ดังเช่นเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าเรื่อง "ตัวตลกอาจูนิ" ที่ใช้กระดูกไก่ในการทำนาย มีข้อความว่า

...ปีหนึ่ง เศรษฐีล้มป่วยลง พวกเขาได้ทำทุกอย่างทุกวิธีเท่าที่รู้มารักษาแล้ว แต่เขาก็ยังไม่หายป่วย ดังนั้นผู้ใหญ่บ้านจึงว่า "อาจูนิรู้ทุกอย่าง ข้าได้ยินมาว่าเขาทำนายจากกระดูกไก่ได้... (อาหุ่ย เณอมือ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2558)

จากเรื่องเล่า "ตัวตลกอาจูนิ" ตอนกระดูกไก่พยากรณ์ บอกเล่าเรื่องราวความเชื่อของชาวอาข่าผ่านเรื่องเล่า ความเชื่อเรื่องโชคลางและการทำนาย จะพบเห็นได้เสมอ เมื่อมีการทำพิธีมงคลและมีการใช้สัตว์เป็นเครื่องเซ่นไหว้

อุทัย ปัญญาโกญ (2547) กล่าวถึงความเชื่อเรื่องโชคลางและการทำนายของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าว่า หากเป็นหมูจะทำนายโดยการสังเกตดูตับหากเป็นไก่จะดูกระดูก การทำนายจะทำโดย ผู้อาวุโสที่มีความรู้เท่านั้น เช่น การดูตับหมูในพิธีแต่งงาน เพื่อทำนายว่าคู่สามีภรรยาจะอยู่ร่วมกันอย่างราบรื่นหรือขัดแย้ง ลูกหลานเป็นอย่างไร มีความเจริญรุ่งเรืองหรือไม่ หรือกรณีคนเดินทางไกลจะทำพิธีฆ่าไก่และดูกระดูกขาไก่ กระดูกกรามไก่ ถ้าหากผลการทำนายไม่ดีจะงดการเดินทางทันที (น.144 – 149) อาจกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าระหว่างคนกับสัตว์ ที่ถ่ายทอดผ่านเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า ที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดก็คือเรื่องการเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะไก่ และหมู ถือเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหาร เป็นเครื่องเซ่นไหว้ในพิธีกรรม อีกทั้งยังแสดงถึงความเชื่อและการทำนายได้อีกด้วย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับสิ่งเหนือธรรมชาติ ความเชื่อเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ และถือว่าเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์อย่างหนึ่ง ในสมัยโบราณมนุษย์ยังไม่มีความเจริญทางด้านวิชาการเพียงพอ จึงมีความเชื่อในสิ่งไม่มีตัวตน หรือสิ่งที่ไม่อาจหาเหตุผลมาพิสูจน์ได้ เช่นการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่มนุษย์เชื่อว่าเป็นการบันดาลให้เกิดขึ้นจากอำนาจของเทวดา พระเจ้า หรือภูตผีปีศาจ ดังนั้นเมื่อเกิดปรากฏการณ์ต่างๆ ขึ้น เช่น ฝนตก ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า แผ่นดินไหว หรือเมื่อมนุษย์เจ็บไข้ได้ป่วย เกิดภัยอันตราย มนุษย์ก็อาศัยความเชื่อเหล่านี้ยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อให้ดำเนินชีวิตไปด้วยความสุข ความเชื่อเหล่านี้นี่เอง เป็นสาเหตุให้คนในสังคมสร้างหลักประกันความมั่นคงในจิตใจ ถือให้เกิดเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นพิธีกรรม หรือศาสนาเกิดขึ้น

จากการศึกษาเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าพบความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับสิ่งเหนือธรรมชาติ ในด้านต่างๆ โดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การกำเนิดของธรรมชาติ ได้แก่ การกำเนิดมนุษย์ การกำเนิดสัตว์เผ่าพันธุ์อาข่า การกำเนิดของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น การเกิดลม ปรากฏการณ์จันทรุปราคา และ 2) สภาวะเหนือโลก ความเชื่อเรื่องภูตผีและเทวดา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การกำเนิดของธรรมชาติ กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า มีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติมาเป็นเวลาช้านาน จากเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่า พบเรื่องเล่าที่อธิบายความเชื่อเกี่ยวกับการกำเนิดของธรรมชาติไว้ 16 เรื่อง ได้แก่เรื่อง 1) พี่ชายกับน้องสาวแต่งงานกัน 2) ชายผู้แต่งงานกับธิดาเทพ 3) กำเนิดแมว 4) ทำไมเราจึงเลี้ยงสุนัขก่อนสัตว์อื่น 5) วันขึ้นบ้านใหม่ 6) สุนัขเลือกนาย 7) ยายชรา 8) คางคกกับเสือ 9) เรื่องของลม 10) ภาษาเขียนอาข่า 11) การเกิดอาข่า 12) การเลือคู่ครองอาข่า 13) เมียมังกรกับข้าที่ไม่หมด 14) อาจานำไฟกลับมา 15) สุนัขกินพระจันทร์ และ 16) ม้อหื่อม้อนยี้ เรื่องเล่าดังกล่าวจะบอกเล่าถึง ความเชื่อเกี่ยวกับการกำเนิดมนุษย์เผ่าพันธุ์อาข่า การกำเนิดภาษา การกำเนิดสัตว์ การกำเนิดของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น การเกิดลม ปรากฏการณ์จันทรุปราคา ในที่นี่ขอยกตัวอย่างเรื่องเล่าเรื่อง “การเกิดอาข่า” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

...หลังจากที่น้ำท่วมโลก สิ่งมีชีวิตต่างๆบนโลกก็ได้ตายหมดเว้นแต่คนๆหนึ่งที่มีชื่อว่า “ถ่องผ่อง ” รอดมาได้อย่างหวุดหวิด โดยเวลาที่น้ำท่วมโลก ถ่องผ่องได้เข้าไปอยู่ใน กลอง (ถ่องๆ โฉว่) ที่มีการปิดอย่างมิดชิด แล้วเขาก็ลอยไปไหนมาไหนตามกระแสน้ำ จนน้ำแห้งถ่องผ่องออกมาดูข้างนอกก็ทราบว่าสิ่งมีชีวิตทั้งหลายได้ตายหมดแล้ว คงเหลือแต่เพียงเขาคนเดียวที่รอดตายจากเหตุการณ์ครั้งนี้

หลังจากที่ถ่องผ่องมีชีวิตอยู่บนโลกคนเดียวไม่นาน เขาก็ได้ตั้งท้องอย่างผิดสังเกต และผิดธรรมชาติ คือ เขาตั้งท้องทุกส่วนของร่างกาย ทั้งเส้นผม นิ้วมือ นิ้ว-

เท้า และระยะเวลาการอุ้มท้องของเขานานถึง 12 เดือน หรือ 1 ปี (ทั้งที่ปัจจุบันคนเราอุ้มท้องนานแค่ 9 เดือนเอง) พอถึงกำหนดคลอด ก็ได้คลอดลูกออกมา ทันทีที่คลอดออกมาลูกแต่ละคน ก็สามารถพูดได้เลย ต่างคนต่างพูดว่า ผมเป็นคนจีน ผมเป็นอังกฤษ ผมลาหู่ ลีซู ม้ง อาข่า ฯลฯ เผ่าพันธุ์และเชื้อชาติต่างๆ จึงได้แตกออกไปตั้งแต่นั้นมาและอยู่ร่วมกัน จนเวลานานเข้านานเข้าต่างคนต่างก็แยกย้ายออกไปอยู่คนละทิศคนละทาง... (หมี่กือ เฌอมือ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2558)

จากความเชื่อที่ปรากฏในเรื่องเล่าดังกล่าว อธิบายความเชื่อของอาข่าที่เชื่อว่า ทุกคนในโลกล้วนเป็นพี่น้องกัน มีความสัมพันธ์กัน เพราะถือกำเนิดมาจากที่เดียวกัน เรื่องเล่าที่เป็นความเชื่อนี้ ยังแสดงให้เห็นความเชื่อว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้คน เช่นเดียวกับเรื่องเล่าระหว่างลัวะกับไท มีปรากฏอยู่หลายเรื่องทั้งในกลุ่มคนไทที่อาศัยอยู่ในประเทศและนอกประเทศ เรื่องเล่าเหล่านี้มีรายละเอียดแตกต่างกัน แต่ทั้งหมดให้ความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น พงศาวดารล้านช้างของลาว อ้างว่าข่ากับคนไทยซึ่งในที่นี้หมายถึงข่าลัวะด้วย ล้วนมีกำเนิดมาจากน้ำเต้าลูกเดียวกันโดยมีพวกข่าออกมาจากน้ำเต้าก่อนจึงเป็นพี่ ขณะที่คนไทออกมาทีหลังจึงเป็นน้องกัน สอดคล้องกับพงศาวดารเมืองเชียงตุง ที่ระบุว่าลัวะ ยาง และไทเป็นพี่น้องกันเพราะออกมาจากน้ำเต้าลูกเดียวกัน ลัวะออกมาเป็นพวกแรก ยางหรือกะเหรี่ยงออกมาเป็นพวกที่สองหลัง จากนั้นจึงเป็นคนไท ดังนั้น ลัวะและยางจึงเป็นพี่ของคนไท (ปฐม หงษ์สุวรรณ , 2550 , น.195) ลักษณะนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างชนชาติดังกล่าวผ่านทางเรื่องเล่าได้

3.2 สภาวะเหนือโลก ความเชื่อเรื่องภูตผีและเทวดา เป็นความเชื่อดั้งเดิมที่ผูกพันกับมนุษย์ทุกชาติทุกชาติทุกภาษา รวมทั้งกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าก็เช่นกัน กลุ่มชาติพันธุ์อาข่าจากหมู่บ้านอาผ่าพัฒนา หมู่บ้านแสนใจ และหมู่บ้านปางปูเลย เป็นหมู่บ้านที่มีการนับถือศาสนาดั้งเดิมหรือนับถือบรรพบุรุษ ดังนั้นในการเล่าเรื่องจึงมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับสภาวะเหนือโลก ความเชื่อเรื่องภูตผีและเทวดาปรากฏอยู่ จากการศึกษาวิเคราะห์เรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้แบ่งความ

เชื่อเรื่องภูตผีและเทวดาออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้ 1) ภูตผีดี และ 2) ภูตผีร้าย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 ภูตผีดีหรือผีดี คือบรรพบุรุษที่คอยคุ้มครองดูแล แต่ถ้าไม่เคารพไม่บูชา ไม่เซ่นไหว้ ก็อาจให้โทษได้เช่นกัน ในบรรดาผีทั้งหลายอาข่านับถือและเชื่อผีดีที่ให้คุณสำคัญ ผีดี ได้แก่ เทพเจ้า ผีประจำหมู่บ้าน ผีไร่ เป็นต้น ภูติผีดีจะคอยให้ความช่วยเหลือคุ้มครอง จากการศึกษาเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าพบเรื่องเล่าที่ปรากฏภูตผีดี ในรูปแบบของเทพเจ้า 6 เรื่อง ได้แก่เรื่องการเลือกคู่ครองอาข่า ภาษาเขียนอาข่า กำเนิดแมว ทำไมเราจึงเลี้ยงสุนัขก่อน ยายชรา และ ม้อหื่อม้อนยี้ ส่วนผีบรรพบุรุษได้แก่เรื่อง คนขายหอยทาก และ ภูตผีประจำไร่ ได้แก่ เรื่อง ตัวตลกอาจูนิ ในที่นี้ขอยกตัวอย่างภูตผีบรรพบุรุษและภูติผีประจำไร่ที่ปรากฏในตอนหนึ่งของเรื่อง “คนขายหอยทาก” ดังนี้

... เมื่อเขานำหินมาแล้ววางมันไว้ที่ธรณีประตู มันก็เหมือนกับบ้านของเจ้าเมือง อย่างไรก็ตาม ต้องขอบคุณผีบรรพบุรุษ เพราะหินที่เขานำกลับมานั้นเหมือนกับหินแม่ซึ่งสามารถนำไปทำเป็นอัญมณีได้... (อาหุ่ย เณอมือ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2558)

จากเรื่องเล่าข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความเชื่อของชาวอาข่าที่มีต่อผีบรรพบุรุษ ชาวอาข่าต้องขอบคุณและเคารพผีบรรพบุรุษ ทุกครอบครัวต้องสร้างหิ้งผีบรรพบุรุษไว้ที่ห้องนอนฝ่ายหญิงเพื่อให้วิญญาณช่วยปกปักรักษาลูกหลาน ลูกหลานจึงต้องกลับเซ่นไหว้บวงสรวงบูชาทุกปี สอดคล้องกับข้อมูลของศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่ (2518, น. 38) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อของเผ่าอาข่าว่า ในบรรดาผีทั้งหลายที่อาข่านับถือและเชื่อว่าเป็นผีที่ดีให้คุณที่สำคัญนั้นได้แก่ ผีบรรพบุรุษ เป็นผีที่ชาวอาข่านับถือรองลงมาจากเทพเจ้า ที่ทุกครัวเรือนจะต้องสร้างหิ้งผีบรรพบุรุษไว้ในห้องนอนของผู้หญิง (เป็นกระบอกไม้ไผ่สั้นๆ ผูกติดกับเสาเอก

ของบ้าน)

ตัวอย่างเรื่องเล่าที่ปรากฏภูตผีประจำไร่ ได้แก่เรื่อง "ตัวตลกอาจูนิ" มีความว่า

...ในเวลานั้นมีภูตผีวิญญาณทุกประเภทที่อาศัยอยู่ในไร่เก่าทั้งบนพื้นดิน ในบ้าน ในหมู่บ้าน และในฝน พวกมันจะมารบกวนชาวบ้านเป็นครั้งคราว อาจูนิจะสร้างความหวาดกลัวให้คนรวยด้วยการเล่าเรื่องภูตผีเหล่านี้ให้พวกเขาฟัง... (อาหุ่ย เณอมือ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2558)

จากเรื่องเล่าข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความเชื่อของชาวอาข่าที่มีต่อวิญญาณ สิ่งเร้นลับเพราะอาข่ามีระบบคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ เช่นเดียวกับผีไร่ สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าวิจัยของ ประทับ จันทร์แสง (2551) ศึกษาเรื่องการสืบสานและการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าที่เอื้อต่อเยาวชนอาข่ากรณีศึกษาศูนย์เยาวชนหมู่บ้านอาโย๊ะใหม่ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผีไร่ (ฉ่านาอ่ามา) ว่าเป็นผีดี เป็นผีเจ้าที่เจ้าทาง ผีอยู่ที่ไร่คอยคุ้มครองคนที่ไปทำไร และคุ้มครองพืชผลในทุ่งนา ชาวอาข่าจะมีพิธีบวงสรวงก่อนเริ่มต้นฤดูการเพาะปลูกและหลังจากเก็บเกี่ยว ชาวอาข่าจะมีพิธีบวงสรวงก่อนเริ่มต้นฤดูกาลเพาะปลูกและหลังจากการเก็บเกี่ยว นอกจากนี้ผีดีตามความเชื่อของชาวอาข่ายังมี ผีใหญ่ (อะเพออะพี) ชาวอาข่าเชื่อว่าเป็นหัวหน้าผี อยู่บนสวรรค์คอยคุ้มครองสอดส่องดูแลทุกข์สุขของชาวบ้านตามที่ชาวบ้านอ้อนวอน (น. 82) ชาวอาข่าจะจัดพิธีให้ในเดือนเมษายน ผีหมู่บ้าน ได้แก่ ผีบรรพบุรุษของทุกคนผีเจ้าที่ของหมู่บ้าน ผีเหล่านี้จะสิงสถิตอยู่ในหมู่บ้านโดยเฉพาะที่ประตูหมู่บ้าน ทำหน้าที่คุ้มครองชาวบ้านและป้องกันภัยจากสิ่งชั่วร้ายที่จะมารบกวนในหมู่บ้าน

3.2.2 ภูตผีร้ายหรือผีร้ายเชื่อว่าเป็นต้นเหตุแห่งความชั่วร้ายทั้งปวง เช่น ความเจ็บป่วย ความขาดแคลน และความอดอยากยากแค้น ผีร้ายเป็นผีที่โกรธง่าย และชอบทำร้ายคน หากผู้ใดทำให้ผีโกรธก็จะต้องรีบหาเครื่องเซ่นมาขอขมาผีทันที ตามที่ผีเรียกร้องต้องการ ไม่มีใครสามารถขัดขืนเจตนารมณ์ได้ เพราะเชื่อกันว่าการขัดขืนเช่นนั้น จะยิ่งทำให้ได้รับความเดือดร้อนหนักขึ้น จากการศึกษาเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าพบเรื่องเล่าที่ปรากฏภูตผีร้าย ในรูปแบบของผีป่า ผีสัตว์ทั้งหลาย ปรากฏอยู่ 5 เรื่อง ได้แก่เรื่อง เสือกินแม่เด็ก เพื่อนผี ผีกะหัง แม่เสือสมิงพราย สุนัขกินพระจันทร์ ในที่นี้ขอยกตัวอย่าง ผีสัตว์ที่ปรากฏในเรื่อง แม่เสือสมิงพราย ดังตัวอย่าง

...มีหญิงสาวชาวอาข่าคนหนึ่งเดินทางไปเยี่ยมพ่อกับแม่ต่างหมู่บ้านโดยเดินทางไปตามลำพัง ขากลับมีพี่ชายเดินทางมาส่ง แต่พอเดินทางมาได้ครึ่งทางได้ยินเสียงเสือสมิงพรายกำลังฟาดหางลงพื้นดินเสียงดังปังๆ แต่ทั้งสองเข้าใจว่าเป็นเสียงของลูกสาวเศรษฐีกำลังทอผ้า หญิงสาวจึงบอกกับพี่ชายว่า "พี่กลับบ้านเถิด ส่งข้าแค่นี้ก็พอแล้ว หมู่บ้านคงอยู่ไม่ไกลแล้วล่ะข้าได้ยินเสียงลูกสาวเศรษฐีทอผ้าแล้ว" ทั้งสองจึงแยกทางกันกลับบ้าน... (หมื่ออยู แลเชอ, ผู้ให้สัมภาษณ์, 2 มีนาคม 2558)

จากเรื่องเล่าข้างต้นเป็นเรื่องเล่าที่มีเรื่องเกี่ยวกับผีสัตว์ปรากฏอยู่ในรูปแบบของผีร้าย ที่ชอบทำร้ายคน ผีร้ายเป็นต้นเหตุแห่งความเจ็บป่วย ความหายนะทั้งหลาย โกรธง่ายชอบทำร้ายคน เป็นผีที่อยู่นอกหมู่บ้าน เช่นผีป่า ผีสัตว์ทั้งหลาย ผีดิบ ผีภูเขา ผีน้ำ ผีกระสือเป็นต้น

สภาวะเหนือโลก ความเชื่อเรื่องภูตผีและเทวดา เป็นความเชื่อที่อยู่คู่กับคนอาข่ามานาน หรือแม้แต่กระทั่งชนชาติอื่นก็จะมีความเชื่อเรื่องผี แต่อาจมีความเชื่อที่แตกต่างกันออกไป เช่น คนไทยในภาคอีสานมีความเชื่อเรื่อง ปอบผีฟ้า คนไทยในภาคเหนือมีความเชื่อเรื่อง ผีกะ ผีม้าผีบ้อง และคนไทยอาห่มมีความเชื่อเรื่องผี เช่น

ฟ้าสางดิน เจ้าสายฝน ย่าแสงเดือน ขุนเดือน ขุนวัน เป็นต้น กลุ่มชาติพันธุ์อาข่าเป็นกลุ่มชนที่มีความเชื่อในเรื่องจิตวิญญาณ ภูตผี ปีศาจ ไสยศาสตร์ สิ่งเร้นลับ และเชื่อว่าสิ่งเหนือธรรมชาติเหล่านี้สามารถทำร้ายมนุษย์ให้ได้รับความเจ็บป่วยได้เป็นกุศโลบายอันชาญฉลาดของชาวอาข่า ในการให้เกิดการระมัดระวังตัวในการเข้าป่าการใช้ชีวิต การเคารพธรรมชาติ หรือใช้ทรัพยากรให้เหมาะสมไม่ใช้ทรัพยากรแบบขูดรีด ตักตวงเอาจากธรรมชาติมากเกินไป ด้วยเหตุนี้ชาวอาข่าจึงมีการเซ่นไหว้อย่างสม่ำเสมอ ชาวอาข่าเชื่อว่าภูตผี วิญญาณมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง เช่น ผีบ้าน ผีไฟ ผีน้ำ ผีฟ้า ผีภูเขา ผีหมู่บ้าน ฯลฯ เพื่อเป็นการดับเคราะห์ร้าย และเจอแต่เคราะห์ดีทุกบ้านต้องมีการเซ่นไหว้ผีบ้าน หรือผีบรรพบุรุษนั่นเอง ดังนั้นชาวอาข่าที่ยังคงนับถือศาสนาดั้งเดิมยังคงเชื่อว่า หากมีเซ่นไหว้ผีบ้านหรือบรรพบุรุษเป็นประจำ ผีบรรพบุรุษจะปกป้องคุ้มครองสมาชิกในครอบครัวให้พบแต่ความสุข และมีสุขภาพที่แข็งแรง ซึ่งในรอบหนึ่งปีชาว อาข่าจะเซ่นไหว้ผีบรรพบุรุษถึง 9 ครั้ง ซึ่งยังสามารถปรากฏให้เห็นในหมู่บ้าน 3 หมู่บ้านนี้

4. ทัศนะเกี่ยวกับธรรมชาติของชาวอาข่า จากการศึกษาเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์ อาข่าในจังหวัดเชียงราย พบเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับพืช สัตว์ และสิ่งเหนือธรรมชาติ ทำให้สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า มีทัศนะที่ดีเกี่ยวกับธรรมชาติ คือไม่ลบหลู่ทำลาย เนื่องจากชาวอาข่ามีวิถีชีวิตส่วนใหญ่ผูกพันกับธรรมชาติ ประทับ จันทร์แสง (2551) พบว่า ชาวอาข่าความผูกพันกับธรรมชาติและเชื่อว่าคนกับป่าอยู่ร่วมกันได้ เห็นได้ชัดจากวิถีการดำเนินชีวิตที่ได้มีการใช้ความเชื่อออกเป็นกฎจารีตประเพณี โดยเฉพาะสถานศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ของชุมชนอาข่า ได้แสดงให้เห็นถึงนัยยะของการอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชุมชนอาข่ามีหลายอย่างที่สำคัญ เช่น "ป่าช้า" บริเวณที่ตั้งป่าช้าของหมู่บ้านชาอาข่าต้องมีต้นไม้ล้อมรอบ เมื่ออยู่ที่หมู่บ้านจะต้องมองไม่เห็นเพราะเชื่อว่าหากมองเห็นจะเกิดความไม่สงบสุขหรือเกิดอาเพศต่างๆ นานา ป่าช้าของหมู่บ้านจึงต้องเป็นป่าดิบที่มีป่าไม้ขึ้นอย่างหนาแน่น ป่าช้า

ไม่สามารถกำหนดขอบเขตได้เพราะเชื่อว่าเมื่อกำหนดเขตไว้คนตายก็ตายลง ตามขอบเขตที่กำหนดบวกกับการฝังศพของชาวอาข่าจะฝังทับกันไม่ได้ ทำให้บริเวณป่าช้าเป็นผืนป่าที่ขยายตัวออกไปเรื่อยๆ ตอบสนองต่อการอนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่ป่าธรรมชาติได้เป็นอย่างดี หรือ "ศาลพระภูมิ" เชื่อว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เพราะเป็นอยู่อาศัยของเทพเจ้า เจ้าเมือง เจ้าที่ แต่ละปีจะมีการเซ่นไหว้เพื่อขอให้ผลผลิตทางการเกษตรอุดมสมบูรณ์ ผู้ใดลบหลู่ รบกวน หรือตัดต้นไม้บริเวณศาลพระภูมิจะต้องทำการขอขมาลาโทษ ชาวอาข่าได้รับการสั่งสอนต่อๆ กันมาว่าจะต้องไม่ไปแตะต้อง บุกรุก ตัดต้นไม้ เพราะกลัวว่าเทพเจ้าต่างๆ จะมาทำร้าย ป่าโดยรอบศาลพระภูมิจึงไม่ค่อยมีใครไปรบกวน และ"บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์" หมู่บ้านชาวอาข่าจะเลือกสร้างบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ในบริเวณพื้นที่ที่มีน้ำซึม น้ำซับ หรือเป็นต้นกำเนิดของน้ำ โดยมีความเชื่อว่าบริเวณที่เป็นต้นกำเนิดของน้ำเป็นที่สิงสถิตของเทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จึงห้ามไม่ให้ไปบ้านเรือนอยู่ใกล้เพราะจะไปทำความสกปรกบริเวณต้นน้ำเนื่อง จากทางปลายน้ำมีคนใช้ ถ้าฝืนความเชื่อจะกลายเป็นบาปและเกิดการเจ็บป่วย บริเวณบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์จึงเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ไม่ค่อยมีชาวอาข่าเข้าไปรบกวน สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่กล่าวมาข้างต้นคำสอนที่สั่งสอนต่อๆ กันมาก็คือห้ามเข้าไปลบหลู่ด้วยการตัดต้นไม้อย่างเด็ดขาด จากที่กล่าวมาทำให้เห็นแล้วว่า ชาวอาข่ามีความพยายามที่จะรักษาองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาของชนเผ่า และพยายามที่จะให้มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งนอกจากจะทำให้องค์ความรู้ไม่สูญหายไปแล้วยังจะอยู่คู่กับชุมชนไปอย่างยั่งยืน แต่ที่สำคัญที่สุดคือการผสานเอาภูมิปัญญาและความเชื่อต่างๆ ของชนเผ่า มาใช้เป็นกุศโลบายในการรักษาธรรมชาติได้อย่างน่าชื่นชม

สรุปผลการวิจัย

จากการรวบรวมผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติ ผ่านเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าในจังหวัดเชียงรายมี 4 ประเด็นกล่าวคือ 1) ความ

สัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติเกี่ยวกับพืช 2) ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับสิ่งเหนือธรรมชาติ และ 4) ทัศนะเรื่องอาข่ากับธรรมชาติ สรุปได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติเกี่ยวกับพืช กลุ่มชาติพันธุ์อาข่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่มีการดำรงชีวิตผูกพันกับธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกข้าวไร่ ซึ่งถือว่าเป็นอาชีพหลักของชาวอาข่าและปรากฏพบในเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าเกี่ยวกับข้าว ได้แก่เรื่อง เมียมังกรกับข้าวที่กินไม่หมด และเรื่องทำไมจึงเลี้ยงสุนัขก่อนสัตว์อื่น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์ จากการศึกษาเรื่องเล่าและข้อมูลเกี่ยวกับอาข่ากับสัตว์พบว่า ชาวอาข่ามีองค์ความรู้ในการเลี้ยงสัตว์ซึ่งสะสมและสืบทอดกันมานาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเลี้ยงสัตว์คือหมูและไก่ เพราะเป็นสัตว์ที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม บูชาบรรพบุรุษและใช้เป็นอาหารหลัก และพบสัตว์ทั้งสองชนิดนี้ ในเรื่องเล่าได้มากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับสิ่งเหนือธรรมชาติ ที่ปรากฏในเรื่องเล่ากลุ่มชาติอาข่าในจังหวัดเชียงราย ทั้ง 39 เรื่อง ดังนี้ 1) การกำเนิดธรรมชาติ และ 2) สภาวะเหนือโลก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความเชื่อเกี่ยวกับการกำเนิดของธรรมชาติ กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า มีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติมาเป็นเวลาช้านาน จากเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่า พบเรื่องเล่าที่อธิบายความเชื่อเกี่ยวกับการกำเนิดของธรรมชาติ ความเชื่อเกี่ยวกับการกำเนิดมนุษย์ เผ่าพันธุ์อาข่า การกำเนิดภาษา การกำเนิดสัตว์ การกำเนิดของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ สำหรับความเชื่อสภาวะเหนือโลก ความเชื่อเรื่องภูตผีและเทวดา จากการศึกษาวิเคราะห์เรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้แบ่งความเชื่อเรื่องภูตผีและเทวดาออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้ 1) ภูตผีดี และ 2) ภูตผีร้าย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภูตผีดี หรือผีดี คือบรรพบุรุษที่คอยคุ้มครองดูแล แต่ถ้าไม่เคารพไม่บูชา ไม่เซ่นไหว้ ก็อาจให้โทษได้เช่นกัน ในบรรดาผีทั้งหลายอาข่านับถือและเชื่อผีดีที่ให้คุณสำคัญ ผีดี ได้แก่ เทพเจ้า ผีประจำหมู่บ้าน ผีไร่ เป็นต้น ภูติผีดีจะคอยให้ความช่วยเหลือคุ้มครอง จากการศึกษาเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าพบเรื่องเล่าที่ปรากฏภูตผีดี ในรูปแบบของเทพเจ้า ผีบรรพบุรุษ และภูตผีประจำไร่

สำหรับภูตผีร้ายหรือผีร้าย ภูตผีร้ายเชื่อว่าเป็นต้นเหตุแห่งความชั่วร้ายทั้งปวง เช่นความเจ็บป่วย ความขาดแคน และความอดอยากยากแค้น ผีร้ายเป็นผีที่โกรธง่ายและชอบทำร้ายคน หากผู้ใดทำให้ผีโกรธก็จะต้องรีบหาเครื่องเซ่นมาขอขมาผีทันที จากการศึกษาเรื่องเล่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่าพบเรื่องเล่าที่ปรากฏภูตผีร้าย ในรูปแบบของผีป่าและผีสัตว์

4. ทัศนะเกี่ยวกับธรรมชาติของชาวอาข่า ชาวอาข่ามีทัศนะที่ดีเกี่ยวกับธรรมชาติ คือให้ความเคารพ ไม่ลบหลู่ ทำลาย เนื่องจากชาวอาข่ามีวิถีชีวิตส่วนใหญ่ผูกพันกับธรรมชาติชาวอาข่ามีความพยายามที่จะรักษาองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาของชนเผ่า และพยายามที่จะให้มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งนอกจากจะทำให้องค์ความรู้ไม่สูญหายไปแล้วยังจะอยู่คู่กับชุมชนไปอย่างยั่งยืน แต่ที่สำคัญที่สุดคือการผสานเอาภูมิปัญญาและความเชื่อต่างๆ ของชนเผ่า มาใช้เป็นกุศโลบายในการรักษาธรรมชาติได้อย่างน่าชื่นชม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ใช้แนวคิดการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาข่ากับธรรมชาติ ที่ปรากฏจากเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าในจังหวัดเชียงราย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทับ จันทร์แสง (2551), อุทัย ปัญญาโกญ (2547) , และไกรสิทธิ์ สิทธิโชดก (2445) ในประเด็นคุณค่าทางวัฒนธรรมกับธรรมชาติ แต่การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษามองว่าเรื่องเล่ามีคุณค่าในฐานะข้อมูลทางคติชนที่น่าสนใจ โดยผู้เล่าถ่ายทอดเรื่อง

ราวถึงประสบการณ์ ความรู้ ความคิด จินตนาการ เรื่องเล่าจึงเปรียบเสมือนสื่อหรือตัวกลางในการสื่อสารประสบการณ์ของผู้เล่าแก่ผู้ฟัง อีกทั้งยังแฝงไว้ซึ่งค่านิยม ความเชื่อ คติธรรมและสะท้อนภาพชีวิตของกลุ่มชนในสังคม หรือที่เรียกว่า วัฒนธรรมของผู้เล่า

จากเนื้อหาในเรื่องเล่าพบว่ากลุ่มชาติพันธุ์อาข่ามองว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ มิได้มีแนวคิดแบบมนุษย์เป็นศูนย์กลาง (anthropocentric) ซึ่งทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ อยู่ในลักษณะการพึ่งพาอาศัยกันมากกว่าหาประโยชน์ และไม่ได้เป็นไปในเชิงพยายามจะเอาชนะธรรมชาติ แต่อยู่ในวิถีของการอยู่ร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีข้อค้นพบใหม่ว่าเรื่องเล่านี้เป็นสื่อกลางในการสืบทอดความสัมพันธ์ของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าในจังหวัดเชียงรายจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งยังคงรักษาความสัมพันธ์นี้สืบทอดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าจึงแสดงออกถึงทั้งวัฒนธรรม วิถีการดำรงชีวิตและความสัมพันธ์ในสังคมได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. เรื่องเล่าเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะ เป็นแหล่งข้อมูลที่น่าสนใจดังนั้นควรมีการศึกษาเรื่องเล่าของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ที่มีในประเทศไทย

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงประเด็นในการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ปรากฏจากเรื่องเล่า ดังนั้นจึงสามารถวิเคราะห์รูปแบบอื่นๆ อาทิ การศึกษาเรื่องเล่าในลักษณะที่ปรากฏทางสังคมในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทั้งในชุมชนเมือง ชุมชนชนบท เรื่องเล่ามีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อมโนทัศน์และพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมอย่างไร เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ไกรสิทธิ์ สิทธิโชดก. (2556). *อาข่า: พิธีกรรม ความเชื่อ และความงาม*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย สำนักงานภาค. เชียงใหม่.

งามพิศ สัตย์สงวน.(2538). *หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม*. ภาควิชาสังคมจิตวิทยาและมานุษยวิทยาคณะรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสภา.

ดำรงค์ ฐานดี. (2546). *สังคมและวัฒนธรรม*. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม. หนังสือแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

ปฐม หงษ์สุวรรณ. (2550). *กาลครั้งหนึ่ง: ว่าด้วยตำนานกับวัฒนธรรม*. กรุงเทพ-มหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประคอง นิมมานเหมินทร์ และคณะ. (2527). *"การแบ่งประเภทนิทานพื้นบ้านและภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมจากนิทานพื้นบ้าน"* เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 8. (คติชนวิทยาสำหรับครู). หน้า 58 - 59, นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประสิทธิ ลีปรีชา. (2546). *อัตลักษณ์ทางเครือญาติของกลุ่มชาติพันธุ์ม้งท่ามกลางความทันสมัย*. อัตลักษณ์ ชาติพันธุ์ และความเป็นชายขอบ ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี (บรรณาธิการ). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร หน้า 203 - 252.

ประทับ จันทร์แสง. (2551). *การสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวอาข่าที่เอื้อต่อเยาวชนอาข่า: กรณีศึกษาเยาวชนอาข่า หมู่บ้านอาโย๊ะใหม่ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย,เชียงราย.

สมาคมเพื่อการศึกษาและวัฒนธรรมอาข่าจังหวัดเชียงราย. (2543). *คู่มือปฏิบัติและการศึกษาพิธีกรรมประเพณีวัฒนธรรมในรอบ 12 เดือนของชาวบ้านเชียงราย*. สมาคมเพื่อการศึกษาและวัฒนธรรมอาข่าจังหวัดเชียงราย. (เอกสารเย็บเล่ม).

สุจินดา รูปโฉม. (2538). *วิเคราะห์นิทานพื้นบ้านภาคเหนือเพื่อใช้ประกอบการสอนรายวิชานิทานพื้นบ้าน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .

เสถียรโกเศศ. (พระยาอนุมานราชธน). (2524) .*วัฒนธรรมเบื้องต้น* .(พิมพ์ครั้งที่ 7) กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตสถาน.

เสาวลักษณ์ อนันตศานต์. (2543). *ทฤษฎีคติชนและวิธีการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อภิญญา เฟื่องฟูสกุล. (2556). *อัตลักษณ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

_____. (2546). *อัตลักษณ์: การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด*. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

อมรา พงศาพิชญ์. (2541). *วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุทัย ปัญญาโกญ. (2547). *การนำเสนอรูปแบบการศึกษาเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมอาข่า*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผลงานวิชาการของ อ.บุษราคัม ยอดชะลูด

มณี จำปาแพง,พิมพ์พรรณ เลิศเกษม, จิตตากรวี อัมพุธ,ปริศนา อุทธชาติ, บุญทิวา สิริชยานุกุล บุษราคัม ยอดชะลูด, สินิสา ฮาชิโมโต. (2560). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากล สำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมเอเซียน. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีที่ 10* (ฉบับพิเศษ กรกฎาคม-ตุลาคม), หน้า 79-90.

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

The Development of Booklet to Enhance Global Competency of People in Chiang Rai Special Border Economic Zone in Preparation for ASEAN Community

มณี จำปาแพง*
พิมพ์พรรณ เลิศเกษม จิตตากรวี อัมพุธ ปริศนา อุทธชาติ
บุญทิวา สิริชยานุกูล บุษราคัม ยอดชะลูด สุนิสา ฮาชิโมโต
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Manee Champaphaeng*
Pimpan Lerdkasem Jittrakorawee Aumput Prissana Uthachat
Boonthiwa Sirichanukul Bussarakham Yodchalood Sunisa Hashimoto
Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University
mchampaphaeng@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนามีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน เพื่อออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน และเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 5 ชุด ดังนี้ (1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อสำรวจความต้องการด้านเนื้อหา (2) หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (3) แบบประเมินคุณภาพหลักสูตร (4) แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมและแบบทดสอบหลังฝึกอบรม และ (5) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้

ได้แก่ ประชาชน ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในชุมชน นักท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนที่ติดต่อสื่อสารกับชาวจีนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจังหวัดเชียงรายจำนวน 45 คน

ผลการวิจัยพบว่า (1) การสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน พบว่า ผู้เข้าร่วมอภิปรายกลุ่มมีความต้องการด้านเนื้อหาเกี่ยวกับลมรรถนะสากลค่านิยมและการรับมือกับปัญหาที่เกิดจากความไม่เข้าใจกันระหว่างคนไทยกับคนจีน (2) การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน มีองค์ประกอบในหลักสูตร ประกอบด้วย คำนำ ปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล (3) การประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ (1) การประเมินความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะสากลก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการฝึกอบรม สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม (2) การประเมิน ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

คำสำคัญ : สมรรถนะสากล หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากล
เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

Abstract

This research and development aimed to explore the needs of contents of training curriculum to enhance international competency of people in Chiang Rai special border economic zone in preparation for ASEAN Community, to design and develop the training curriculum to enhance international competency, and to evaluate the use of the training curriculum

to enhance international competency. The instruments used in this research comprised five patterns: 1) semi-structured interviews for survey of content needs, 2) the training curriculum to enhance international competency of people in Chiang Rai special border economic zone in preparation for ASEAN Community, 3) an evaluation form of the quality of the training curriculum, 4) the pre-test and the post-test, and 5) the satisfaction evaluation form of the trainees. The sampling group of this research consisted of people, tourism business entrepreneurs in the community, tourists and stakeholders of both public and private sectors communicating with Chinese people in Chiang Rai Special Border Economic Zone, totally 45 people.

The research results were summarized as follows: 1) The needs of contents of training curriculum to enhance international competency of people in Chiang Rai special border economic zone in preparation for ASEAN Community showed that the international competency, values, and strategies to solve the problems were needed. 2) The results of designing and developing the training curriculum to enhance international competency of people in Chiang Rai special border economic zone in preparation for ASEAN Community found that the components in the training curriculum consisted of the introduction, philosophy, objectives, contents, training activities, learning media, and assessment and evaluation. 3) The results of the knowledge assessment of the international competency before and after training were found to be different at a significance level of 0.05. The average posttest scores were statistically higher than the average pretest scores. 4) The results of the satisfaction evaluation in the use of the training curriculum to enhance international competency of people in Chiang Rai special border economic zone in preparation for ASEAN Community, in the overall were at the high level.

Keywords : International Competency, International Competency Training Curriculum, Special Border Economic Zone

บทนำ

โลกได้ก้าวข้ามเปลี่ยนผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งไม่ใช่เพียงแต่ตัวเลขคริสต์ศักราชเท่านั้น หากแต่การก้าวข้ามเวลาในครั้งนี้เป็นการนำสังคมโลกก้าวข้ามผ่านการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญยิ่ง เป็นการนำพาสังคมโลกเข้าสู่ระบบใหม่ในทางเศรษฐกิจ สังคมแบบใหม่ พัฒนาการทางเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด พัฒนาการทางการศึกษาและการขยายตัวขององค์ความรู้ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ นี้จะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมตั้งแต่ระดับบนไปจนถึงระดับรากหญ้าหรือระดับโลกไปจนถึงระดับหมู่บ้าน

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นเนื่องมาจากแรงกระตุ้น (Forces) 3 ประการ คือ 1) แรงกระตุ้นทางเศรษฐกิจ 2) แรงกระตุ้นจากเคลื่อนย้ายแรงงานและการอพยพข้ามถิ่นของประชากรทำให้เกิดสังคมและชุมชนที่มีความหลากหลายมากขึ้นกว่าเดิม และ 3) แรงกระตุ้นจากความผันผวนของระบบภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (Mansilla และ Jackson. 2011: 1) แรงกระตุ้นทางเศรษฐกิจมาจากการที่โลกเปลี่ยนผ่านจากระบบเศรษฐกิจที่อิงฐานการผลิตจากระบบกลไกและอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ที่เรียกว่า ระบบเศรษฐกิจที่อิงฐานความรู้ (Knowledge Based Economy) ระบบเศรษฐกิจนี้จะมีลักษณะพิเศษหลายประการ กล่าวคือ จะจ้างพนักงานที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง มีการกระจายฐานการผลิตต่าง ๆ ไปทั่วโลก จะมีการทำงานในรูปแบบใหม่และสร้างงานและตำแหน่งงานต่าง ๆ ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน

นอกเหนือจากเศรษฐกิจและการลงทุนแล้วสังคมและชุมชนจะประสบกับการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานข้ามเขตชายแดนขนาดใหญ่ของทั้งแรงงานและนักวิชาการ นักวิชาชีพสาขาต่างๆ ระบบการสื่อสารที่สะดวกและรวดเร็วจะทำให้คนทำงานในอีกเมืองหนึ่งแต่อาศัยอยู่ในอีกเมืองหนึ่ง และในที่สุดสังคมโลกก็จะกลายเป็นสังคมโลกไร้พรมแดน (Mohammad. 1999) เมื่อมีการอพยพและข้ามถิ่นเข้าไปอาศัยอยู่ในประเทศอื่น ๆ สิ่งที่คนในสังคมยุคปัจจุบันจะหลีกเลี่ยงไม่ได้คือ สังคมเริ่มมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม สังคมจะมีการปะทะสังสรรค์ทางวัฒนธรรมในทุกบริบท เช่น ตั้งแต่ในบริเวณที่พักอาศัย โรงเรียน

ในที่สาธารณะต่าง ๆ สังคมที่อยู่รวมกลุ่มจะมีการแลดงออกทางวัฒนธรรม และประชากรในคริสต์ศตวรรษที่ 21 จะต้องมีทักษะในการที่จะอยู่ร่วมกับความหลากหลายได้อย่างเข้าใจกัน มีความเคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่าง ในความเหมือนและเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับวัฒนธรรมและตัวตนของกันและกัน จึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนในสังคม เราต้องเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันได้ภายใต้ร่มของความหลากหลายทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรมและภาษา (Gardner. 2008; Mansilla &Jackson. 2011, Mohammad. 1999) ขณะเดียวกันพัฒนาการทางเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาลตร์ เทคโนโลยีและองค์ความรู้ เกิดขึ้นไปพร้อมกัน ในระบบเศรษฐกิจและสังคมยุคใหม่สังคมย่อมต้องการคนที่มีสมรรถนะแบบใหม่ที่ไม่ได้ออกแบบไว้ในการศึกษาสำหรับยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม สมรรถนะเดิมๆ ของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้ที่ผ่านระบบโรงเรียนที่เป็นผลผลิตของการศึกษายุคเดิมไม่สามารถตอบสนองความต้องการของโลกยุคปัจจุบันได้ เมื่อสมรรถนะเดิมของระบบการศึกษาไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้สังคมจึงต้องการบุคคลรุ่นใหม่ คนทำงาน และคนในระดับอื่นๆ ของสังคมให้มีสมรรถนะที่พร้อมจะเข้าสู่สังคมยุคใหม่ซึ่งเป็นยุคที่โลกเปิดกว้างและเปิดอย่างเสรี ทุกคนเสมือนอยู่ในหมู่บ้านขนาดใหญ่ ดังนั้นทุกคนในโลกจำเป็นต้องมีสมรรถนะที่จะอาศัยอยู่อย่างมีความสุขในโลกได้ ลมรรถนะดังกล่าวเรียกว่า สมรรถนะสากล หรือ Global Competency

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านสองประเทศ คือ ประเทศพม่า และประเทศลาว ซึ่งสามารถเดินทางผ่านไปถึงประเทศจีนได้โดยทางแม่น้ำโขง หรือทางรถยนต์ผ่านประเทศลาวได้ จังหวัดเชียงรายได้รับการประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยมีอำเภอที่ติดชายแดนอยู่สามอำเภอคือ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ โดยถือได้ว่าในตัวจังหวัดและอีกสามอำเภอเป็นเขตยุทธศาสตร์ในด้านเศรษฐกิจการค้า เมื่อประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดน จึงมีการเคลื่อนย้ายแรงงาน การจัดตั้งธุรกิจใหม่ๆและตำแหน่งงานที่ไม่เคยมีในจังหวัดมาก่อน เช่น ล่ามภาษาพม่าและภาษาจีนในโรงพยาบาล ผู้แปลภาษาในสำนักงาน พนักงานที่ต้องพูดภาษาจีนและภาษาลาวได้ มีป้ายถนนเป็นภาษาจีน โดยเฉพาะเขตอำเภอแม่สายที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศพม่ามีห้างร้านและห้างสรรพสินค้าปิดป้ายภาษาพม่าเพิ่มขึ้น มีแรงงานพม่ามาทำงานและพำนักอาศัยในตัวอำเภอมากขึ้น การเคลื่อนย้ายแรงงานนำมาซึ่งการเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนของลูกหลานแรงงานชาวพม่า รวมทั้งการใช้บริการโรงพยาบาล

หน่วยงานทางราชการ ธนาคาร และการทำธุรกรรมอื่น ๆ ที่ต้องติดต่อกับบุคคลที่หลากหลายในชุมชน ทำให้เกิดการปะทะสังสรรค์กัน ระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมพม่า วัฒนธรรมลาว วัฒนธรรมจีน อยู่เป็นประจำเสมอ เมื่อสังคมมีความหลากหลายมากขึ้น สังคมควรยอมรับวัฒนธรรมที่หลายหลายได้แสดงออกซึ่งความงาม ความหลากหลายทางความคิดในวัฒนธรรม และให้โอกาสชุมชนได้เรียนรู้ความงามนั้นร่วมกัน สังคมควรมีการยกย่องความเหมือนและชื่นชมความต่าง สังคมควรส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างวัฒนธรรมที่หลากหลายและสวยงามเพื่อเตรียมพร้อมการเข้าสู่อาเซียน เพราะการสู่อาเซียน คือ การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ และสิ่งที่เลี่ยงไม่ได้ คือ การเคลื่อนย้ายแรงงานโดยเสรี การเคลื่อนย้ายแรงงานทุกระดับ ทั้งมีฝีมือ ไม่มีฝีมือ หรือระดับผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์ พยาบาล และผู้ทำหน้าที่ทางการท่องเที่ยว และอาชีพอื่น ๆ อีก 7 กลุ่มอาชีพ ตามกฎบัตรอาเซียน เราไม่สามารถประมาณการได้ว่าจะมีประมาณเท่าใด แต่สิ่งที่ทำได้คือการเตรียมความพร้อมเรื่องสมรรถนะทางสังคมและวัฒนธรรมให้กับชุมชนในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ หรือแม้แต่ชุมชน และชาวบ้านทุกคน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะสากลในชุมชน จากการลงพื้นที่ในชุมชนในอำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ คณะผู้วิจัยพบว่า ชุมชนในทั้งสามอำเภอมีความต้องการที่จะพัฒนาสมรรถนะด้านสังคมภาษาและวัฒนธรรม โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรม วิถีปฏิบัติของวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อที่จะได้ทำความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่อยู่ร่วมกันในชุมชน และเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างวัฒนธรรมต่าง ๆ ในชุมชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ในเขตพื้นที่ 3 อำเภอในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ โดยให้มีความเหมาะสมกับชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

2. เพื่อออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

3. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

สมมติฐานการวิจัย

หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมด้านเนื้อหาเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research)

2. ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย (แหล่งข้อมูล)

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชน ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในชุมชน นักท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนที่ติดต่อสื่อสารกับชาวจีนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจการค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย จำนวน 3 อำเภอ คือ 1) อำเภอแม่สาย 2) อำเภอเชียงแสน และ 3) อำเภอเชียงของ

2.2 กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัย โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากประชาชน ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในชุมชน นักท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนที่ติดต่อสื่อสารกับชาวจีนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจการค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย จำนวน 3 อำเภอ คือ 1) อำเภอแม่สาย 2) อำเภอเชียงแสน และ 3) อำเภอเชียงของ แบ่งเป็นอำเภอละ 15 คน รวมจำนวน 45 คน

ขั้นตอนการดำเนินการและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังแผนภาพที่แสดงดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน พบว่าผู้เข้าร่วมอภิปรายกลุ่มมีความต้องการด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสมรรถนะสากลค่านิยมและการรับมือกับปัญหาที่เกิดจากความไม่เข้าใจกันระหว่างคนไทยกับคนจีน

2. การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน โดยมีเนื้อหา

ในรูปเล่มหลักสูตรฝึกอบรม "สมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน" ประกอบด้วย เนื้อหาหลักสูตร จำนวน 7 หน่วย ได้แก่

หน่วยที่ 1 สิ่งที่ควรทราบเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดเชียงราย
หน่วยที่ 2 สมรรถนะสากล
หน่วยที่ 3 ค่านิยมหลัก
หน่วยที่ 4 พฤติกรรมที่เหมาะสมในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
หน่วยที่ 5 ปัญหาและสถานการณ์ที่ไม่เหมาะสม
หน่วยที่ 6 กลยุทธ์ในการเตรียมพร้อมก่อนเกิดปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น
หน่วยที่ 7 การตอบรับของรัฐบาลจีนเกี่ยวกับปัญหาของนักท่องเที่ยวชาวจีน

โดยมีองค์ประกอบในหลักสูตร คือ คำนำ ปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมด้านส่วนประกอบ และความสอดคล้องของหลักสูตรโดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลพบว่าร่างหลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ในทุกข้อ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าส่วนประกอบของร่างหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

3. การประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน พบว่าผลการประเมินสรุปได้เป็น 2 ประเด็น คือ (1) การประเมินความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะสากลก่อนและหลังการฝึกอบรมพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการฝึกอบรม ($\bar{X}$ = 12.64, S.D. = 2.15) สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X}$ = 10.96, S.D. = 1.82) (2) การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.67)

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน มีองค์ประกอบหลักอยู่ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) ความมุ่งหมาย (Objectives) (2) เนื้อหา (Content) (3) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) (4) การประเมินผล (Evaluation) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างหลักสูตรโดยยึดตามแนวคิดของสุมิตร คุณานุกร (2532 : 9) ได้ให้ความเห็นว่าองค์ประกอบของหลักสูตรควรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ (1) ความมุ่งหมาย (Objectives) (2) เนื้อหา (Content) (3) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) (4) การประเมินผล (Evaluation) ซึ่งหลักแนวคิดดังกล่าวทำให้ผู้นำหลักสูตรไปใช้สามารถเรียนรู้ได้ทั้งระบบครบวงจร

ผลจากการประเมินความสามารถในด้านสมรรถสากล ก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะสากลหลังการฝึกอบรม สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม การที่คะแนนหลังเรียนสูงกว่าหลังเรียน แสดงว่าการอบรมในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม ทำให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจ อีกทั้งเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมเป็นเหตุการณ์ที่ผู้เข้าอบรมได้พบเจอในชีวิตประจำวัน และเมื่อฝึกอบรมแล้วสามารถนำไช้ในการปฏิสัมพันธ์กับชาวจีนได้จริงซึ่งตรงกับเป้าหมายของการฝึกอบรมในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมของ ณัฏฐพันธ์ เขจรนันท์ (2542 : 137) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อเพิ่มพูนหรือพัฒนาสมรรถภาพในด้านต่างๆ ตลอดจนปรับปรุงพฤติกรรม อันจะนำมาซึ่งการแสดงออกซึ่ง วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวารุณี อัศวโภคิน (2554 : 136) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของบุคคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยศรินครินทรวิโรฒ ที่พบว่า คะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ระดับพึงพอใจมากที่สุด ทั้งหมด 4 ข้อ ระดับพึงพอใจมาก 6 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ข้อ คือ เนื้อหาในหลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน และความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะสากลสำหรับประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนเป็นหลักสูตรที่ผู้เรียน ชุมชนหรือผู้ใช้หลักสูตร และนักวิชาการร่วมกันสร้างขึ้น และมุ่งเน้นให้ผู้เข้าอบรมได้เกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง เนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตามสภาพปัญหาที่เป็นจริง จึงทำให้ผลการประเมินอยู่ในระดับพึงพอใจมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา เรืองชัย (2555: 90-91) ที่ได้ศึกษา เรื่อง "หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นเรื่อง การทำน้ำสมุนไพรเพื่อเป็นอาชีพเสริมในครอบครัว"ที่พบว่าผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการที่จะอบรมต่อเนื่องเนื่องจากเป็นหลักสูตรที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้เสนอข้อเสนอแนะ 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำชุดฝึกอบรมไปใช้

ควรมีการนำเนื้อหาในหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม เนื่องจากเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสม ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาสมรรถนะสากล ตลอดจนสามารถปรับปรุงพฤติกรรมที่แสดงออกมาต่อนักท่องเที่ยวชาวจีนซึ่งผู้เข้าอบรมได้พบเจอในชีวิตประจำวันและสามารถนำไปใช้ในการปฏิสัมพันธ์กับชาวจีนได้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

หลักสูตรนี้มีเนื้อหาที่ส่งเสริมสมรรถนะสากลและสร้างความเข้าใจในการสื่อสารกับชาวจีน และเนื่องจากทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย มีนักท่องเที่ยวหลายเชื้อชาติ ทำให้ความต้องการสื่อสารกับคนชาติอื่นๆ ที่มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดเชียงรายมีมากขึ้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะสากลและสร้างความเข้าใจกับคนชาติอื่นๆ เช่น ชาวลาว ชาวพม่า ชาวอินเดีย ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันท์. (2542). **การจัดการทรัพยากรบุคคล.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

วารุณี อัศวโภคิน. (2554). **การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.** ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุมิตรา คุณานุกร. (2532). **กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. ทฤษฎีและการวิจัยทางการนิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.** กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

อังคณา เรืองชัย.(2555). **หลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นเรื่อง การทำน้ำสมุนไพรเพื่อเป็นอาชีพเสริมในครอบครัว.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

Gardner H. (2008). Five Minds for the Future. Boston : Harvard Business Press.

Mahathir Mohammad. (1999). A New Deal for Asia. Selangor Darul Ehsan, Malaysia : Pelanduk Publications.

Mansilla, V. B. and Jackson A. (2011). Educating for Global Competence : Preparing Our Youth to Engage the World. (Evan Ormerson, บ.ก.) New York : The Asia Society.

ผลงานวิชาการของ อ.อรทัย ขันโท

น่านฟ้า จันทะพรม,กรรณิการ์ คันทมาศ,นิรัตน์ ทองขาว, ธีรารัตน์ จับใจนาย,พรหมินทร์ ซ่งสิริศักดิ์, อรทัย ขันโท, และ ไกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา. (2560). การสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. ***วารสารสังคมศาสตร์วิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ปีที่ 10*** (ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม), หน้า 127-140.

การสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

The Creativity of Activities for Enhancement the Community Identities in Nanglae Sub-district, Muang District, Chiang Rai

น่านฟ้า จันทะพรม*
กรรณิการ์ คันทมาศ นิรัตน์ ทองชาว ธีรารัตน์ จับใจนาย
พรหมมินทร์ ซ่งสิริศักดิ์ อรทัย ชันโท ไกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา
อาจารย์สังกัดคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
Nanfa Chanthaphrom*
Kannikar Kantamas Nirat Tongkaw Teerarat Jabjainai
Prommin Songsirisak Oratai Khanto Kriasit Jamonjansakha
Lecturer of Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University
susunakarp@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจอัตลักษณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงบริบทชุมชนตำบลนางแล ศึกษารูปแบบกิจกรรมการสร้างสรรค์อัตลักษณ์ของชุมชน และแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมในการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จากประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนางแลใน และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1. แบบสำรวจอัตลักษณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงบริบทชุมชน 2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการศึกษารูปแบบกิจกรรมการสร้างสรรค์อัตลักษณ์ของชุมชน 3. แบบสอบถามแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมในการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ชุมชน เก็บข้อมูลจากการลงพื้นที่ภาคสนาม การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูลจากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อภิปรายผลจากการวิเคราะห์แยกประเภทข้อมูล (Typological Analysis) และใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Induction) การวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. บริบทอัตลักษณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงบริบทชุมชนที่ปรากฏเด่นชัดประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านสังคม 2) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 3) ด้านประเพณีและวัฒนธรรม

2. การศึกษารูปแบบกิจกรรมในการส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างนำเสนอรูปแบบในการส่งเสริมอัตลักษณ์ จำนวน 9 รูปแบบ ประกอบด้วย 1. รูปแบบการประชุม เวทีชุมชน อบรม และพูดคุยแลกเปลี่ยน 2. รูปแบบพิธีการทางศาสนา และกิจกรรมที่วัด 3. รูปแบบกิจกรรมตามประเพณีนิยม เทศกาล และประเพณีชนเผ่า ชาติพันธุ์ 4. รูปแบบการมีส่วนร่วม ปฏิบัติร่วมกัน โครงการเฉพาะ 5. รูปแบบการจัดตั้งสภา กลุ่มสนใจ หรือชมรมเยาวชน 6. รูปแบบพิธีกรรม 7. รูปแบบการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง และครอบครัว 8. รูปแบบแหล่งเรียนรู้ในหมู่บ้าน และ 9. รูปแบบการมอบรางวัล ยกย่อง เชิดชูเกียรติ

3. การศึกษาแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมในการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ จากแบบสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในแนวทาง จำนวน 10 แนวทาง โดยพบว่าแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์ด้านการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมด้านการแสดงมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเห็นด้วยมากที่สุด คือ 4.77 และมีค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.43 และเห็นด้วยน้อยที่สุดในแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมด้านกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) คือ 3.63 (S.D.) 0.61 ในด้านผลรวมของค่าเฉลี่ยทั้งหมด ($\bar{X}$) คือ 4.15 (S.D.) 0.64 ในระดับเห็นด้วยมาก จากการวิจัยกลุ่มตัวอย่างได้เสนอให้มีการทำวิจัยต่อยอดในด้านการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการจัดกิจกรรมสู่ชุมชนที่เสริมสร้างอัตลักษณ์ให้กับกลุ่มเยาวชนต่อไป

คำสำคัญ : กิจกรรมสร้างสรรค์ การเสริมสร้าง อัตลักษณ์ชุมชน การสื่อสารอัตลักษณ์

Abstract

This study was Mixed Methods Research that aimed to survey the community identities on social change, to study creativity of activity models for enhancement the community identities and to study the guideline for identities communication in Nang Lae Sub-district, Mueang District, Chiang Rai Province. The research populations studied from people in the village. The 50 samples were selected by purposive sampling. The instruments were community's identities survey form, activity's models standardized structured interview form and public identities' communication guideline questionnaire.

The data were collected by field work, in-depth interview and focus group discussions. Data analyzing were using by, percentage, mean ($\bar{X}$), S.D., and presented by Typological Analysis, Analytical Induction and Descriptive Analysis. The findings of the study were as follows:

1. The survey the community identities on social change found that there were three aspects of community contexts; 1) Social context 2) Local wisdoms and 3) Traditional and culture activities.

2. The study of activity models for enhancement the community identities from the samples interview found that there were nine activity models: 1) Seminar, training and discussion, 2) Religious ceremony, 3) Festival, traditional and ethnic festival, 4) Project and joint project, 5) Club and group for project, 6) Ritual activity, 7) Parent participatory project, 8) Community learning place, and 9) Honorable people activity.

3. The study the guideline for identities communication in Nang Lae Sub-district, Mueang District, Chiang Rai from the samples found that there were ten guidelines conclusions and the samples were agreed mostly on presenting by performance at ($\bar{X}$ = 4.77, S.D. = 0.43), visual art with sound and radio activities at ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = 0.53) and samples agreed a few in normal activity by ($\bar{X}$ = 3.63, S.D. = 0.61). In the total average of mean ($\bar{X}$) was 4.15 and the S.D. was 0.64 with the opinion rating scale average result in more agreement level. According the research, the samples presented that researcher should continue the study in term of youths' activities participation on community identities enhancement.

Keywords : Creativity Activities, Enhancement, Community's Identity, Identities Communication

บทนำ

สังคม คือ การรวมตัวกันของผู้คนที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบงานที่ทำ มีการผูกแน่นทางด้านกิจกรรม ประเพณี ความเชื่อ ที่เหมือนกันปัจจัยทั้งหมดแสดงออกมาเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่น ไม่เหมือนกับชุมชนอื่น แต่สิ่งที่เป็นการสำรวจ

และสร้างเสริมไว้ซึ่งอัตลักษณ์นั้นคือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ของชุมชนไว้ได้อย่างต่อเนื่องทุกยุคทุกสมัย เป็นที่ยอมรับในสาธารณชน

สังคมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เนื่องด้วยเหตุแห่งวิวัฒนาการที่สร้างสรรค์ด้วยมนุษย์อย่างไม่หยุดนิ่ง ส่งผลให้มนุษย์สามารถประดิษฐ์ คิดค้นเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทันสมัยก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ประกอบกับความทะเยอทะยานของผู้คนในการที่จะกอบโกยเอาในสิ่งที่ต้องการมาให้ได้มากที่สุด สร้างระบบแห่งการผูกขาด สร้างระบบที่มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนด้วยเงินตรา ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมผูกขาด (Monopoly Capitalist Economy) ซึ่งมีส่วนในการทำลายคุณค่าในสังคมไทยในทุกด้าน เช่น 1) ด้านทุนมนุษย์ 2) ด้านทุนวัฒนธรรม 3) ด้านความสมดุลของทุนกายภาพ 4) ด้านทุนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5) ด้านทุนทางสังคม และ 6) ด้านทุนสถาบัน (สุริยจรัส เตชะดำเนินสกุล. 2554 : บทคัดย่อ)

การที่ชุมชนหนึ่งสามารถดำรงตนเองอยู่ได้ในสภาพการณ์ที่สังคมเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ก็เนื่องมาจากชุมชนนั้นธำรงไว้ซึ่ง อัตลักษณ์ โดยในความหมายแล้ว อัตลักษณ์ (Identity) คือ ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเองว่า "ฉันคือใคร" ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการปฏิสังสรรค์ระหว่างตัวเรากับบุคคลคนอื่น โดยผ่านการมองตนเอง และการที่คนอื่นมองเรา

อัตลักษณ์ต้องการความตระหนัก (Awareness) ในตัวเราและพื้นฐานของการเลือกบางอย่าง นั่นคือ เราจะต้องแสดงตนหรือยอมรับอย่างตั้งใจกับอัตลักษณ์ที่เราเลือก ความสำคัญของการแสดงตนก็คือการระบุได้ว่าเรามีอัตลักษณ์เหมือนกลุ่มหนึ่งและมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างไร และ "ฉันเป็นใคร" ในสายตาคนอื่น (นัทธนัย ประสานนาม. 2550 : 45)

ชุมชนในตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีหมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองจำนวน 16 หมู่บ้าน สภาพภูมิประเทศ มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกมาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มระหว่างภูเขา ด้านทิศตะวันออกเป็นป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยถ้ำมาดอง ป่าดอยสันป่าก่อยและป่าน้ำแม่งาม บริเวณตอนกลางของตำบลจะเป็นพื้นที่ตัดผ่าน ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 และอุณหภูมิของตำบลนางแลเฉลี่ยต่ำสุด 8 องศา สูงสุด 33.9 องศา มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ ทิศเหนือ ติดกับตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ทิศตะวันออก ติดกับตำบลแม่ข้าวต้ม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ทิศตะวันตก ติดกับตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ทิศใต้ ติดกับตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีความหลากหลายของผู้คนที่อาศัยอยู่ในชุมชน มีชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่หลายชาติพันธุ์ อาทิ ลาหู่ มัง ไพโหญ่ เป็นต้น ชุมชนตำบลนางแลมีกิจกรรม

ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวัฒนธรรมตลอดทั้งปี โดยที่ผู้คนในชุมชนมีบทบาทมากน้อยต่างกัน (เทศบาลตำบลนางแล. 2557 : เอกสารออนไลน์)

ผู้วิจัยมีความสนใจในการสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนตำบลนางแล กิจกรรมที่ชุมชนร่วมกันดำเนินการ แนวทาง กระบวนการเสริมสร้างในการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของชุมชน ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนในแต่ละช่วง เวลาและการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลานั้นมีความน่าสนใจต่อการศึกษา และเรียนรู้ อัตลักษณ์ความเป็นตัวตนของชุมชนจึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยมีความตั้งใจที่จะศึกษา รวบรวมความรู้ เพื่อแสดงให้เห็นความสำคัญของอัตลักษณ์ที่แสดงออกถึงศักยภาพของชุมชน ความเป็นตัวตน การดำรงรักษาสืบทอดคุณค่า วัฒนธรรม ความรู้ และภูมิปัญญาของชุมชนอย่างต่อเนื่อง และสร้างสังคมให้มีอัตลักษณ์อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจอัตลักษณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงบริบทชุมชน
2. เพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมการสร้างสรรค์อัตลักษณ์ของชุมชน
3. เพื่อค้นหาแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมในการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบเป็นการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research) ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในตำบลนางแลทั้งหมด ประกอบด้วย ผู้บริหารเทศบาลตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้อาวุโส และเยาวชนในชุมชน โดยมีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มได้แก่

1. ผู้บริหารเทศบาลตำบล องค์กรส่วนท้องถิ่นของชุมชน และบุคลากรที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานด้านการบริหารในชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 5 คน

2. ผู้นำในชุมชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 15 คน

3. ชาวบ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้อาวุโส และเยาวชนในชุมชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 50 คน

เครื่องมือในการวิจัย ใช้แบบสำรวจอัตลักษณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงบริบทชุมชน แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการศึกษารูปแบบกิจกรรมการสร้างสรรค์อัตลักษณ์ของ

ชุมชน และแบบสอบถามแนวทางการสื่อสาร อัตลักษณ์สู่สังคมในการสำรวจไว้ซึ่งอัตลักษณ์ชุมชน มีการหาคุณภาพของเครื่องมือด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ที่จารณาตรวจสอบ และประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ต่อจากนั้นนำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจัดทำเครื่องมือเพื่อนำไปทดลองเก็บข้อมูลกับประชากรที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมวิเคราะห์ข้อมูล ปรับปรุงเครื่องมือทั้ง 3 แบบหลังจากการทดลองใช้ แล้วจึงนำเครื่องมือเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลบริบทชุมชนภายใต้การเปลี่ยนแปลง โดยใช้แบบสำรวจอัตลักษณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงบริบทชุมชน การสัมภาษณ์ชาวบ้าน การสังเกตลักษณะชุมชน ลักษณะกายภาพชุมชน บันทึกข้อมูลในการสำรวจ และที่ได้รวบรวมตามวัตถุประสงค์ในข้อที่ 1

2. นำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้คัดเลือกไว้ในแบบเจาะจง โดยดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ระดมความคิดเห็น ข้อมูล ทัศนะ มุมมอง พร้อมสัมภาษณ์รูปแบบการสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ฯ บันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ การพูดคุย ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นตามวัตถุประสงค์ในข้อที่ 2 จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ ประเมินความคิดเห็นต่อกิจกรรม และสังเคราะห์แนวทางในการสร้างเสริมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ร่วมชุมชน จากการสัมภาษณ์ออกเป็นกลุ่มๆ และสรุปผลแนวทางการสร้างเสริมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของชุมชน

3. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นข้อมูลในการจัดทำแบบสอบถามแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมในการสำรวจไว้ซึ่งอัตลักษณ์ชุมชน ตามวัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

4. จัดรวบรวม และสรุปผลข้อมูลบริบทชุมชน อัตลักษณ์ชุมชน รูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชน และแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์ชุมชนสู่สาธารณชน

5. นำเสนอข้อมูลในการวิจัยให้สาธารณชนได้รับทราบ และจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Induction) การเปรียบเทียบข้อมูล (Comparison) การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytical Induction) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ในส่วนของข้อมูลจากแบบสอบถามแนวทางวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ดังต่อไปนี้

1. บริบทอัตลักษณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงบริบทชุมชนที่ปรากฏเด่นชัดประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านสังคม 2) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 3) ด้านประเพณีและวัฒนธรรม ในด้านสังคม พบว่า ชุมชนมีการพัฒนาในแต่ละด้านเป็นลำดับ เช่น ด้านประวัติศาสตร์ การตั้งถิ่นฐาน การย้ายถิ่นฐาน การเกษตร และอาชีพ ในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ชุมชนมีการสร้างองค์ความรู้จากการเกษตรที่เป็นอาชีพหลัก เช่น การทำปุ๋ยอินทรีย์ โดยกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์บ้านนางแลใบ การนวดแผนไทย หมอเป้ารักษาโรค เป็นต้น ด้านประเพณีและวัฒนธรรม พบว่า ชุมชน มีกิจกรรม/โครงการหลักที่ส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมอยู่จำนวน 9 กิจกรรม/โครงการใหญ่ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีขนทรายเข้าวัด ประเพณีลอยกระทง ประเพณีบูชาผาสาดรอยรัว เป็นต้น

2. การศึกษารูปแบบกิจกรรมในการส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนำเสนอรูปแบบในการเสริมสร้างอัตลักษณ์ จำนวน 9 รูปแบบ ประกอบด้วย 1. รูปแบบการประชุม เวทีชุมชน อบรม และพูดคุยแลกเปลี่ยน 2. รูปแบบพิธีการทางศาสนาและกิจกรรมที่วัด 3. รูปแบบกิจกรรมตามประเพณีนิยม เทศกาล และประเพณีชนเผ่าชาติพันธุ์ 4. รูปแบบการมีส่วนร่วม ปฏิบัติร่วมกัน โครงการเฉพาะ 5. รูปแบบการจัดตั้งสภากลุ่มสนใจ หรือชมรมเยาวชน 6. รูปแบบพิธีกรรม 7. รูปแบบการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองและครอบครัว 8. รูปแบบแหล่งเรียนรู้ในหมู่บ้าน และ 9. รูปแบบการมอบรางวัล ยกย่อง เชิดชูเกียรติ โดยพบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วม ปฏิบัติร่วมกัน หรือโครงการเฉพาะ จำนวน 13 รูปแบบกิจกรรม รองลงมาคือรูปแบบพิธีการทางศาสนา และกิจกรรมที่วัด จำนวน 6 รูปแบบกิจกรรม และน้อยที่สุดในรูปแบบการมอบรางวัล ยกย่อง หรือเชิดชูเกียรติ และพิธีกรรมความเชื่อ จำนวน 1 รูปแบบกิจกรรมเท่ากัน

3. การศึกษาแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมในการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ พบว่า แนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมในการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ จำนวน 10 ด้าน โดยพบว่า ด้านการแสดงมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเห็นด้วยมากที่สุด คือ 4.77 และมีค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.43 รองลงมาคือ ด้านการผลิตแพร่ความรู้ ทางภาพ เสียง สื่อ วิทยุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเห็นด้วยมาก คือ 4.70 (S.D.) 0.53 และเห็นด้วยน้อยที่สุดในด้านกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) คือ 3.63 (S.D.) 0.61 ในด้านผลรวมของค่าเฉลี่ยทั้งหมด ($\bar{X}$) คือ 4.15 (S.D.) 0.64 และมีผลเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก จากการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างได้เสนอให้มีการทำวิจัยต่อยอดในด้านการมีส่วนร่วมของเยาวชน ในการจัดกิจกรรมสู่ชุมชนที่เสริมสร้างอัตลักษณ์ให้กับกลุ่มเยาวชนโดยเริ่มจากการจัดให้มีการอบรมการฟ้อนพื้นเมือง และขับขอพื้นเมืองจากแม่ครู หรือผู้เชี่ยวชาญในชุมชนและจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านประเพณี วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของเยาวชนในชุมชนต่อไป

อภิปรายผลวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลเป็นข้อๆ ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. การสำรวจและสนอัตลักษณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงบริบทชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จากการสำรวจด้วยแบบสำรวจบริบทชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย กับกลุ่มตัวอย่าง 50 คน

พบว่า ชุมชนบ้านนางแลใน มีการตั้งถิ่นฐาน และพัฒนาความมั่งคงของหมู่บ้านมาเป็นลำดับ ท่ามกลางความหลากหลายของชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน และหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น เผ่าลาหู่ เผ่าอาข่า คนพื้นเมือง ฯลฯ ชุมชนมีการสั่งสมความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ ทักษะอาชีพ ภูมิปัญญา องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของชุมชนภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคม สอดคล้องกับ (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน. 2551 : 688) ที่กล่าวว่า อัตลักษณ์ของคนเรา ไม่ได้เป็นสิ่งที่ติดตัวเรามาแต่กำเนิด หากแต่เป็นสิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้นมาโดยสังคมในภายหลัง และการจะนิยามตัวตนว่าเราเป็นใครได้นั้น จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อเราเข้าไปปฏิสัมพันธ์หรือสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ ด้านหนึ่งของอัตลักษณ์จึงเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เรารู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกับคนอื่น (Self-ascription) และอีกด้านหนึ่ง คนอื่นก็ต้องรู้สึกเช่นเดียวกันเราด้วย (Ascription by others) อัตลักษณ์จึงมีความเกี่ยวข้องกับระหว่างความเป็นปัจเจกของแต่ละคน และสังคมที่ทุกคนต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง

อภิญญา เฟื่องฟูสกุล (2546 : 5-6, 27 - 28) ได้เสนอว่า อัตลักษณ์เป็นการเชื่อมต่อระหว่าง ความเป็นปัจเจกกับโครงสร้างสังคม (Social aspect) สังคมกำหนดบทบาทหน้าที่และระบบคุณค่าที่ติดตัวมาในมิตินี้อัตลักษณ์จึงเป็นการใช้สัญลักษณ์ (Symbolic aspect) ด้วย เพราะเป็นการแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ต่างๆ ดังกล่าว กระทำผ่านสัญลักษณ์หลากหลายแบบ ในอีกด้านหนึ่งอัตลักษณ์ก็เกี่ยวข้องกับมิติ "ภายใน" ของความเป็นตัวเรา

อย่างมากทั้งในด้านอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด เพราะมนุษย์ให้ความหมายหรือเปลี่ยนแปลงความหมาย เกี่ยวกับตนเองในส่วนที่สัมพันธ์กับโลก Identity และ Subject จึงซ้อนทับกันอยู่ จึงมีการแบ่งอัตลักษณ์ออกเป็น 2 ระดับ คือ อัตลักษณ์บุคคล (Personnel Identity) และอัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) จากการลงพื้นที่จัดทำเวทีชุมชนในครั้งที่ 1 และการสำรวจบริบทชุมชน ผู้วิจัยจึงสามารถถอดบทเรียนผลข้อมูลชุมชนที่เป็นข้อมูลในการยึดเหนี่ยวความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนทั้งในด้านความเป็นปัจเจกของแต่ละคนในการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของชุมชน และการที่สังคมเข้ามาเกี่ยวข้องในการกำหนดบทบาทหน้าที่ ภารกิจในการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของชุมชน ผ่านการสื่อสารอัตลักษณ์หลายช่องทางสู่สาธารณชน ซึ่งสามารถจำแนกออกมาเป็นด้านๆ จากการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. บริบทอัตลักษณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงบริบทชุมชนที่ปรากฏเด่นชัดประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านสังคม 2) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 3) ด้านประเพณีและวัฒนธรรม ในด้านสังคม พบว่า ชุมชนมีการพัฒนาในแต่ละด้านเป็นลำดับ เช่น ด้านประวัติศาสตร์ การตั้งถิ่นฐาน การอพยพย้ายถิ่น การเกษตร และอาชีพ โดยมีการปกครองกันเองในระยะเริ่มต้น เคารพผู้อาวุโส และมีการยอมรับนับถือกันในความสามารถ และผู้ที่ได้รับการไว้วางใจจะถูกเลือกเป็นผู้นำในแต่ละระดับ ในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ชุมชนมีการสร้างองค์ความรู้จากการเกษตรที่เป็นอาชีพหลัก เช่น การทำปุ๋ยอินทรีย์ โดยกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์บ้านนางแลใบ กิจกรรมด้านความเชื่อที่สามารถนำมาประยุกต์กับการรักษา ดูแลสุขภาพ เช่น การนวดแผนไทย หมอเป่ารักษาโรค เป็นต้น ด้านประเพณีและวัฒนธรรม พบว่า ชุมชน มีกิจกรรม/โครงการหลักที่ส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมอยู่จำนวน 9 กิจกรรม/โครงการใหญ่ ประกอบด้วย 1. ประเพณีสงกรานต์ 2. ประเพณีขนทรายเข้าวัด 3. ประเพณีลอยกระทง 4. ประเพณีบูชาเสาหลักเมือง 5. ประเพณีตานข้าวใหม่ 6. ประเพณีปีใหม่บ้านสิริ 7. ประเพณีแห่ไม้ค้ำต้นโพธิ์ 8. ประเพณีเลี้ยงผี ปู่ ย่า ตา ยาย และ 9. ประเพณีเลี้ยงผีขุนแม่น้ำ จากข้อมูลที่ค้นพบอัตลักษณ์ของชุมชนในแต่ละพื้นที่จึงมีองค์ประกอบที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นตัวขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถจัดจำแนกเป็นทั้งทุนทางสังคม และทุนทางวัฒนธรรม

Bourdieu (1986) เป็นผู้รู้ท่านหนึ่งที่ได้ทำการจัดจำแนกทุนในชีวิตประจำวันเราออกเป็นทุนทางสังคม (Social Capital) และทุนทางวัฒนธรรม (Cultural capital) ที่ทุกคนในสังคม และโครงสร้างสังคมจะต้องเข้าไปร่วมปฏิบัติ (Practice) ทุนทางสังคม (Social capital) ประกอบด้วย 1. ทรัพยากรที่มีความสัมพันธ์กับสมาชิกของกลุ่มและเครือข่ายของสังคม 2. การรับรู้และการยอมรับ (Cognition and recognition)

การได้มาซึ่งการรู้และการยอมรับ เป็นเรื่องของคุณลักษณะเชิงสัญลักษณ์ และสามารถเปลี่ยนไปเป็นทุนทางสัญลักษณ์ได้ (Symbolic Capital) และทุนทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย 1. ทุนที่เป็นฮาบิตุส (Habitus) ในความหมายที่เกี่ยวกับความรู้อย่างหนึ่ง ทักษะ ความชำนาญที่สั่งสมผ่านประสบการณ์ของแต่ละคน 2. ทุนที่ถูกทำให้เป็นรูปธรรม (Objectified State) 3. ทุนที่ถูกทำให้เป็นสถาบัน (Institutionalization) ดังนั้น จากข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสังคม 2) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 3) ด้านประเพณีและวัฒนธรรม จึงเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนสังคม เสริมสร้าง และธำรงไว้ซึ่งความเป็นอัตลักษณ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงบริบทชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

2. การศึกษารูปแบบกิจกรรมในการส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน ของชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

การศึกษารูปแบบกิจกรรมในการส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชนของชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนำเสนอรูปแบบในการส่งเสริมอัตลักษณ์ จำนวน 9 รูปแบบ ประกอบด้วย 1. รูปแบบการประชุม เวทีชุมชน อบรม และพูดคุยแลกเปลี่ยน 2. รูปแบบพิธีการทางศาสนาและกิจกรรมที่วัด 3. รูปแบบกิจกรรมตามประเพณีนิยม เทศกาล และประเพณีชนเผ่าชาติพันธุ์ 4. รูปแบบการมีส่วนร่วม ปฏิบัติร่วมกัน โครงการเฉพาะ 5. รูปแบบการจัดตั้งสภากลุ่มสนใจ หรือชมรมเฉาะชน 6. รูปแบบพิธีกรรม 7. รูปแบบการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองและครอบครัว 8. รูปแบบแหล่งเรียนรู้ในหมู่บ้าน และ 9. รูปแบบการมอบรางวัล ยกย่อง เชิดชูเกียรติ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วม ปฏิบัติร่วมกัน หรือโครงการเฉพาะมากที่สุด จำนวน 13 รูปแบบกิจกรรม รองลงมาคือ รูปแบบพิธีการทางศาสนา และกิจกรรมที่วัด จำนวน 6 รูปแบบกิจกรรม และกลุ่มตัวอย่างเสนอความเห็นน้อยที่สุดในรูปแบบการมอบรางวัล ยกย่อง หรือเชิดชูเกียรติ และพิธีกรรมความเชื่อ จำนวน 1 รูปแบบกิจกรรมเท่ากัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (สมลักษณา โชยเสริฐ. 2549 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาแนวทางการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยได้แบ่งแนวทางการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 3 ด้านหลัก คือ ด้านประชาชน (Public) ด้านการมีส่วนร่วม (Participation) และด้านภาครัฐโดยการมีส่วนร่วม (Participation) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ประชาชนที่เป็นบุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการพัฒนาช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องหรือกิจกรรมต่างๆ และสอดคล้องกับ (Cohen & Uphoff. 1977; อ้างอิงใน ชโลมพร วรอนุวัฒนกุล. 2545 : 11) ได้แบ่งชนิดของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ชนิด คือ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ ริเริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจและ

ตัดสินใจปฏิบัติการ 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุน ด้านทรัพยากรการบริหารและการประสานความร่วมมือ 3. การมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์ (Benefits) ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

ในการให้ข้อมูลเรื่องรูปแบบกิจกรรมในการส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน กลุ่มตัวอย่างมี ความเห็นที่หลากหลาย และในแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน นอกจากนี้แล้ว ในการสนทนากลุ่มที่ได้เสนอให้มีการจัดกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นให้เยาวชนมีความสนใจใน กิจกรรมที่สามารถเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชนโดยเร็ว

3. การศึกษาแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมในการสำรองไว้ซึ่งอัตลักษณ์ ของชุมชนตำบลงาวเผือ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

จากการศึกษาแนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมในการสำรองไว้ซึ่งอัตลักษณ์ พบว่า แนวทางการสื่อสารอัตลักษณ์สู่สังคมในการสำรองไว้ซึ่งอัตลักษณ์ จำนวน 10 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการแสดง 2. ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ 3. ด้านการเผยแพร่ความรู้ด้านภาพ เสียง สื่อ วิทยุ 4. ด้าน IT 5. ด้านกิจกรรม 6. ด้านการสร้างเครือข่ายในการทำงาน 7. ด้านของฝากของที่ระลึก 8. ด้านการสาธิต 9. ด้านการฝึกอบรม และ 10. ด้าน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ในการศึกษาพบว่า ด้านการแสดงมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเห็นด้วยมากที่สุด คือ 4.77 และมีค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.43 รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ความรู้ ทางภาพ เสียง สื่อ วิทยุ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเห็นด้วยมาก คือ 4.70 และมีค่าเฉลี่ย เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.53 และเห็นด้วยน้อยที่สุดในด้านกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) คือ 3.63 มีค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.61 ในด้านผลรวมของค่าเฉลี่ยทั้งหมด ($\bar{X}$) คือ 4.15 มีผลรวมค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตราฐาน (S.D.) 0.64 และมีผลเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ในระดับเห็นด้วยมาก สอดคล้องกับ (นุชจรินทร์ ทับเที่ม, 2553 : บทคัดย่อ) ในวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสื่อสารอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านวัวลาย จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านกิจกรรมถนนคนเดิน ที่ค้นพบจากการศึกษาวิจัยว่า อัตลักษณ์ที่เป็นหลักปฏิบัติเชิงนามธรรม อัตลักษณ์ใน ลักษณะนี้มีสัญลักษณ์บางอย่างที่ใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดอัตลักษณ์ของชุมชน เช่น พระเครื่อง ภาพวาดแนวพุทธศิลป์ และดุง ซึ่งเป็นสิ่งที่สื่อถึงการปันถือศรัทธาในศาสนาพุทธ รวมทั้ง ความเชื่อและค่านิยม ของคนในชุมชนสอดคล้องกับ (พรชนก พงศ์ทองเมือง, 2555 : บทคัดย่อ) งานวิทยานิพนธ์ เรื่อง การสร้างและการสื่อสารอัตลักษณ์ประเพณีบุญเดือนสิบ

จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ค้นพบส่วนหนึ่งจากการศึกษาวิจัยว่า กระบวนการสื่อสาร ประเพณีบุญเดือนสิบ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย มีผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้องกับ การสร้างอัตลักษณ์ คือ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันครอบครัว โดยแก่นที่ประเด็นในเรื่องความเชื่อ ความศรัทธา และกิจกรรมตามประเพณีและการรวมญาติ และการประชาสัมพันธ์ผ่านทั้งสื่อมวลชนและสื่อบุคคล อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า มีปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารอัตลักษณ์ของประเพณีบุญเดือนสิบที่สำคัญคือ ปัจจัยเรื่องของบุคคล สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การศึกษาจากนักวิจัยดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลในการสนับสนุนว่า การสื่อสารและธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของชุมชนนั้นทุกแนวทางมีบทบาทร่วมกันไม่มากก็น้อย และเป็นส่วนในการสร้างความมั่นคงให้กับชุมชนต่อไป

จากการวิจัยกลุ่มตัวอย่างได้เสนอให้มีการทำวิจัยต่อยอดในด้านการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการจัดกิจกรรมสู่ชุมชนที่เสริมสร้างอัตลักษณ์ให้กับกลุ่มเยาวชนโดยเริ่มจากการจัดให้มีการอบรมการฟ้อนพื้นเมือง และขับซอพื้นเมืองจากแม่ครู หรือผู้เชี่ยวชาญในชุมชนและจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านประเพณี วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของเยาวชนในชุมชนต่อไป

จากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย การสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชนตำบลบางแผ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ข้อมูลที่ได้จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชน ผ่านกิจกรรมต่างๆ ของเยาวชน เช่น จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาต่อยอดจัดกิจกรรม การสาธิต และการฝึกอบรมเยาวชนในชุมชนบ้านบางแผในโดยการฟ้อนพื้นเมือง และขับซอพื้นเมือง จำนวน 30 คน โดยมีวิทยากร แม่ครูคำแสน แก้วสืบ ผู้เชี่ยวชาญในการแสดง การฟ้อน และการขอพื้นเมือง บ้านบางแผใน จัดอบรมทุกๆ วันเสาร์ และอาทิตย์ เวลา 17: 00 - 19: 00 น. ณ ลานกิจกรรมหน้าบ้าน ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการอบรมฯ ร่วมกำหนดกิจกรรม กำหนดการแสดงในแต่ละพิธีกรรม ประเพณี เทศกาล และในอนาคตในกรณีที่มีความพร้อมผู้วิจัย แม่ครูคำแสน แก้วสืบ ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส และเยาวชนในชุมชนมีแนวคิดในการจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ประเพณี และวัฒนธรรมในชุมชนบางแผในต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เรียนรู้ การเรียนการสอน และการศึกษาค้นคว้าต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากรูปแบบ แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างอัตลักษณ์ชุมชน เช่น เป็นงานหัตถกรรม งานฝีมือ งานประดิษฐ์ ฯลฯ ซึ่งสามารถสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้ในอนาคต

2. ควรมีการจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ของชุมชนในด้านอัตลักษณ์ของชุมชน ในแต่ละเรื่องที่มีความสำคัญ และจัดทำเป็นแผนระยะยาวในการอำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของชุมชน โดยมุ่งเน้นที่เยาวชนของชุมชนเป็นผู้สืบทอดสืบต่อไป

3. ควรมีการจัดกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้อาวุโสของชุมชนให้กับเยาวชน เพื่อสืบสานด้านประเพณี วัฒนธรรม และการแสดงของเยาวชน สู่สาธารณะชนอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน. (2551). **การจัดการความรู้เบื้องต้นเรื่องการสื่อสารชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, โครงการเมธีวิจัยอาวุโส.

ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2542). **แนวคิดในการศึกษาอัตลักษณ์ความเป็น "ไท"**. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์และวรรณกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไท วันที่ 22-23 มีนาคม 2544 ณ ห้องช้างกระ โรงแรมเชียงใหม่ออคิด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.

ชะลูด นิ่มเสมอ. (2534). **องค์ประกอบของศิลปะ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ไทยวัฒนาพานิช. กรุงเทพฯ.

ชโลมพร วรอนุวัฒนกุล. (2545). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ : กรณีศึกษาศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เทศบาลตำบลนางแล. (2557). **ข้อมูลสภาพทั่วไปเทศบาลตำบลนางแล**. ออนไลน์. แหล่งที่มา http://www.nanglae.go.th/index.php/2014-09-04-07-53-45. สืบค้นเมื่อ 7 สิงหาคม 2558.

นฤมล ชาวนวล. (2552). **"การสร้างอัตลักษณ์ในมุมมองอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและสัญญวิทยา"**. สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2552, จาก http://my.dek-d.com/Writer/story/view.php?id=380224.

นุชจรินทร์ ทับทิม. (2553). **การสื่อสารอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านวังลาย จังหวัดเชียงใหม่ผ่านกิจกรรมถนนคนเดิน**. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นัทธนัย ประสานนาม. (2550). **เพศชายชายรักชายและปัญหาเกี่ยวกับอัตลักษณ์ในภาพยนตร์เรื่อง Touch of Pink**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พรชนก พงศ์ทองเนียง. (2555). **การสร้างและการสื่อสารอัตลักษณ์ประเพณีบุญเดือนสิบจังหวัดนครศรีธรรมราช.** วิทยานิพนธ์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พรรณทิวา รุจิพร. (2536). **จิตวิทยาเบื้องต้น.** ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

มงคล พบมิตร. (2551). **การดำรงอัตลักษณ์ของชุมชนกลุ่มน้อยในภาคเหนือ.** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.** กรุงเทพฯ.

เลิศสกุล มิตรไมตรี และสุทธิพงศ์ สายสงวน. (2553). **การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเนื้อหาของนิตยสารทางเลือกต่อการสร้างอัตลักษณ์ของวัยรุ่นศึกษาเฉพาะกรณีนิตยสารฉีซ.** ภาควิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

สมลักษณา ไชยเสริฐ. (2549). **การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในคณะกรรมการตรวจสอบติดตามการบริหารงานตำรวจนครบาล.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

เสกสรร สรรสรพิสุทธิ์. (2546). **อัตลักษณ์ของไหลื้อและการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยม: กรณีศึกษาบ้านแม่สาบ ตำบลละเม็ง อำเภอแม่ลาง จังหวัดเชียงใหม่.** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุริยจรัส เตชะตันเป็นสกุล. (2554). **ผลกระทบจากการพัฒนาตามแนวทางระบบเศรษฐกิจทุนนิยมผูกขาดต่อการทำลายระบบคุณค่าในสังคมไทย.** มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

อภิญญา เฟื่องฟูสกุล. (2546). **อัตลักษณ์ : การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด.** กรุงเทพฯ : คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา. สำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

อิทธิพล ตั้งโฉลก. (2550). **แนวทางการสอนและสร้างสรรค์จิตพลังระดับสูง.** อมรินทร์พริ้นติ้ง. กรุงเทพฯ.

อัษนัย กางมูล. (2552). **การฟื้นฟูอัตลักษณ์จากภูมิปัญญาผ้าจิ่นตีนจกของชุมชนบ้านห้องลับแล ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์.** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Bourdieu, P. (1986). "The Forms of Capital", in J. Richardson (ed.), Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education. New York : Polity Press.

ผลงานวิชาการของ อ.ปิยมาศ มาวงศ์

ปิยมาศ มาวงศ์, และ อดิสรณ์ ประทุมถิ่น.(2561).ไตยอง : ประวัติศาสตร์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาหารที่ยาวนานของบ้านดอยหลวง.*วารสารมังรายสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ปีที่ 6* (ฉบับที่ 2 กรกฎาคม). หน้า 33-43.

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม 2561

ไตยอง : ประวัติศาสตร์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาหารที่ยาวนานของบ้านดอนหลวง
Tai Yong: A long history of food cultural identity of Ban Donluang

ปิยมาศ มาวงศ์ และอดิสรณ์ ประทุมถิน
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
pmavong@hotmail.com, adisorn.pra@crru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาหารที่ยาวนานของชาวไตยอง ในหมู่บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยกำหนดเก็บข้อมูลเรื่องเล่าจาก จากผู้สูงอายุที่อาศัยในหมู่บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน,สารานุกรมวิถีชีวิตวัฒนธรรมไตยอง จังหวัดลำพูน ฉบับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ศูนย์ 3 วัยสานสายใยรักแห่งครอบครัวมะกอก ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน และหนังสือประวัติศาสตร์ท้องถิ่น "คนยอง" ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพพระครูเวฬุวันพิทักษ์ (เขื่อนคำ อตฺตสนฺโต) วิเคราะห์หาทัศนะเรื่องของการกินของชาวไตยอง จากเนื้อหาที่ปรากฏ ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่าอาหารของชาวไตยองประวัติศาสตร์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาหารที่ยาวนานของบ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน มีวัฒนธรรมการกินที่น่าสนใจ จึงมีอาหารที่หลากหลายและน่าสนใจ ชาวบ้านจะไปหาของกินมาทำด้วยกัน ปรุงอาหารให้เป็นกลางๆ เพราะมีเด็กและคนแก่อยู่ด้วย อาหารเหนือของชาวไตยองจะมีส่วนคล้ายกับอาหารของเหนือเชียงราย เชียงใหม่ อาจจะมีชื่อเรียกที่ต่างกันเท่านั้น

คำสำคัญ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาหารของชาวไตยอง

Abstract

This study aimed to disseminate cultural identity of Tai Yong ethnic food. In Ban Donluang, Mae Rang Sub-district, Pa Sang District, Lum Phun. Collecting information from the elderly living in the Donluang village Mae Rang Sub-district, Pa Sang District, Lum Phun, Tai Yong encyclopedia of

Volume 6 Number 2, July 2018

Lumpang University, 3-year-old center of family love makok Mae Rang Sub-district, Pa Sang District, Lum Phun. And tai yong history books Memorial in the royal cremation ceremony of Phra Kru Weruwanpitak (Khototot Sato Han Dam). The story of the eating of Tai Yung people. Data of those stories were analyzed by using content analysis techniques.

Results revealed that Tai Yong ethnic group has a long history of cultural identity of food. They have a variety of food and their cultural eating styles are interesting. Tai Yong people will cook their meals together in neutral tastes to make the food suite for both children and elders. The Tai Yong food is similar to northern Thai food in Chiang Rai and Chiang Mai Provinces, but they are different in terms of its popularity.

Keyword: CULTURAL IDENTITY OF TAI YONG FOOD

บทนำ

หมู่บ้านดอนหลวง หมู่ 7 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นหนึ่งหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดลำพูน บ้านดอนหลวง เป็นชุมชนชาวยองเก่าแก่ที่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ระบุว่า ก่อตั้งประมาณปี พ.ศ. 2352 ในรัชสมัยของเจ้ากาวิละได้กวาดต้อนผู้คนจากเมืองยอง ประเทศพม่าเข้ามาตั้งบ้านเรือนเพื่อ "เก็บฮอมตอมไพร่" เพื่อกอบกู้เมืองเชียงใหม่คืนจากพม่าตั้งบ้านเรือนอยู่ประมาณปี พ.ศ.2352 ชื่อหมู่บ้านกอถ่อน ต่อมามีผู้อพยพมาสมทบชุมชนขยายตัวมาตั้งบ้านเรือนอยู่ ณ ที่ตั้งหมู่บ้านปัจจุบันซึ่งเป็นที่ดอน จึงเรียกชื่อหมู่บ้านใหม่ว่า"บ้านดอนหลวง" บ้านดอนหลวง เป็นหมู่บ้านที่ขึ้นชื่อในเรื่องของผ้าฝ้ายทอมือ โดยจะมีการจัดงาน "แต่งสี อวดลายผ้าฝ้ายดอนหลวง" ประจำต่อเนื่องทุกปีมาจนถึงปัจจุบัน บ้านดอนหลวงเป็นชุมชนชาวยองดั้งเดิม ที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นชาวยอง และได้นำเอาความเป็นชาวยองนี้ ออกมาเผยแพร่และแสดงออกถึงความเป็นตัวตนของคนบ้านดอนหลวง ทั้งภาษายอง วิธีทางการดำเนินชีวิต ผู้คนในหมู่บ้านช่วยกันอนุรักษ์ความเป็นตัวตนของท้องถิ่นเอาไว้อย่างมั่นคง ด้วย

ความสามารถด้านฝีมือโดดเด่น จึงทำให้บ้านดอนหลวง มีผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นการทอผ้าฝ้ายทอมือ ผ้าบาติก ไม้แกะสลัก เสื้อผ้าสำเร็จรูป และอาหารของชาวไตยอง ซึ่งชาวไตยองถือว่าอาหารจำเป็นต่อชีวิตประจำวันอย่างยิ่งเนื่องจากชาวไตยองมีประเพณี วัฒนธรรม เช่น งานบุญ งานปอย ฯลฯ ประจำปีของหมู่บ้าน ประเพณียี่เป็งหรืองานวันลอยกระทง เดือน 12 ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีวัฒนธรรมการตีกลองปูจาหรือก่องปู่จางาน "แต่งสี อวดลายผ้าฝ้ายดอนหลวง"ล้วนแล้วแต่ต้องมีอาหารเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น ชาวไตยอง สามารถรักษาวัฒนธรรมและประเพณีของตนเองไว้จนถึงปัจจุบันอย่างน่าสนใจ

ในขณะเดียวกันอิทธิพลที่จะทำให้ศิลปวัฒนธรรมของชาวไตยองนับวันแต่จะสูญหาย เนื่องจากการรับวัฒนธรรมและการประสมกลมกลืนของวัฒนธรรมต่างถิ่น อาทิ วัฒนธรรมล้านนาไทย วัฒนธรรมภาคกลางรวมทั้งวัฒนธรรมต่างประเทศ อิทธิพลของวัฒนธรรมที่หลากหลายเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของชาวไตยอง โดยเฉพาะเด็กๆ และวัยรุ่นชาวไตยอง อาจไม่มีภูมิคุ้มกันที่ดีต่อการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมไตยองได้ดีเท่าบรรพบุรุษที่สืบสานวัฒนธรรมของตนให้คงมั่นในชุมชนไตยองตราบเท่าทุกวันนี้ ดินแดนล้านนาเป็นพื้นที่ของภาคเหนือตอนบนของประเทศที่เป็นแหล่งประสมประสานกลมกลืนของวัฒนธรรมล้าน ล้านช้าง พุกาม สุโขทัย อยุธยา และกรุงเทพมหานคร วัฒนธรรมของสังคมดังกล่าวจะมีส่วนผูกพันและมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้ตามสมควร วัฒนธรรมไตยองจึงรับผลกระทบจากแหล่งต่างๆ ทั้งในทางตรงและทางอ้อม ความคงอยู่ของวัฒนธรรมไตยองจึงมีลักษณะอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมประสมประสานกลมกลืนและเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา โดยรับวัฒนธรรมใหม่เข้ามาแทนที่อยู่ตลอดเวลา (สนม ครุฑเมืองและคณะ. 2553: 1)

ประวัติศาสตร์หรือเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นลักษณะเด่นของสังคมที่เห็นได้ชัดซึ่งแตกต่างไปจากที่อื่น เพราะเกิดจากการสั่งสม ของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีมาเป็นเวลาช้านาน จึงเป็นเอกลักษณ์แห่งความภาคภูมิใจของชนชาวไทยทุกคนในการมีชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภาษา ศิลปกรรม อาหาร การแต่งกาย ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง คนไทยทุกคนจึงต้องช่วยกันอนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาเอกลักษณ์ไทยให้อยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป ดังเช่น "นครหริภุญไชย" หรือจังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดที่

Volume 6 Number 2, July 2018

มีกลุ่มคนชาติพันธุ์ที่หลากหลายที่สุดใน ภาคเหนือ อาทิ ยวน โยนก ไทใหญ่ ยางแดง เขิน ลื้อ ลั้วะ ยอง มอญ หากนับชาติพันธุ์ ตั้งแต่อดีตยุคสมัยที่พระนางจามเทวีพร้อมไพร่พลจากเมืองละโว้เข้ามาปกครองบ้านเมือง สร้างความ เจริญรุ่งเรืองทั้งด้านศาสนา สังคม และวัฒนธรรม จนเป็นที่กล่าวขานว่าเป็นแผ่นดินทองของล้านนา ต่อมาเมื่อต้องถูกรุกรานลำพูนก็ตกอยู่ภายใต้อำนาจของเชียงใหม่ จนถึงยุคที่พม่าเข้ามารุกรานล้านนาและได้ปกครองลำพูนนานกว่าสองทศวรรษ ชาวไทยองนิยมอาหารประเภทน้ำพริก แกง ต้ม นึ่ง ปิ้ง หมก ย่าง ที่ทำจากพืชผักสัตว์เลี้ยงในบริเวณบ้านเช่นเดียวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทยวน เช่น แกงแคไก่ แกงหยวกกล้วย แกงอ่อม น้ำพริกผักนึ่ง เป็นต้น ซึ่งเป็นอาหารที่กล่าวได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของอาหารล้านนา รับประทานกับข้าวเหนียว ส่วนอาหารเดิมของชาวเมืองยองประเทศพม่าที่สืบทอดต่อมาถึงปัจจุบันเป็นอาหารประเภทผักที่หาได้ตามฤดูกาลในท้องถิ่น เช่น ผักกูด เตา ใช้ยำหรือแกง เป็นต้น (ศูนย์ 3 วัยสานสายใยรักแห่งครอบครัวมะกอก อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน)

แต่ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญกับวิถีชีวิตมากขึ้น มีการพัฒนาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การค้า อุตสาหกรรม ตลอดจนการพัฒนาด้านการสื่อสาร การคมนาคม และการศึกษา สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตผู้คนให้มีความแตกต่างจากวิถีการดำรงชีวิตในอดีตที่ผ่านมา จากการใช้ชีวิตที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติ กลายเป็นชีวิตที่มองธรรมชาติเป็นทรัพยากร ที่สามารถตักตวงเอาผลประโยชน์ จนเป็นการทำลายธรรมชาติ อาหารการกินก็เปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย ของเก่าดั้งเดิมก็เลือนหายไป

จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงประวัติศาสตร์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาหารที่ยาว นานของชาวไตยอง ในหมู่บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เพื่อสะท้อนให้เห็นการสืบทอดและความคงอยู่ของวัฒนธรรมอาหารของชาวไตยองที่ปลูกฝังว่าของเก่าดั้งเดิมคือส่วนหนึ่งของชีวิต และเพื่อเผยแพร่เป็นประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาหารของชาวไตยอง ในหมู่บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

วิธีการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

1. การสอบถาม การสัมภาษณ์จากผู้สูงอายุที่อาศัยในหมู่บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 10 ท่าน อายุระหว่าง 60 – 80 ปี แต่ผู้ที่รู้ประวัติศาสตร์อาหารของชาวไตยองจริงๆนั้น และให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์มีจำนวน 6 ท่าน โดยการนัดหมายไปที่วัดดอนหลวงเพื่อทำความรู้จัก คุ้นเคย ซึ่งวันที่ไปลงพื้นที่เป็นวันพระ ชาวบ้านที่เป็นผู้เฒ่าผู้แก่ไปทำบุญกันที่วัด ผู้ศึกษาจึงได้ข้อมูลดังกล่าว

2. ศึกษาสารานุกรมวิถีชีวิตวัฒนธรรมชาวไตยอง จังหวัดลำพูน ฉบับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางของ รศ.ดร.สนม ครุฑเมืองและคณะ พ.ศ. 2553

3. ศึกษาข้อมูลจากศูนย์ไตยองลำพูน (ศูนย์ 3 วัยสานใยรักฯ) ซึ่งได้จากศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์หมู่บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน อำนวยความสะดวกโดยปราชญ์ชาวบ้าน จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอป่าซาง และร้านลาบแม่บัวถา ร้านลาบแม่บัวลอย

4. หนังสือ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น "คนยอง" ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพพระครูเวฬุวันพิทักษ์ (เขื่อนคำ อตฺตสนฺโต) แม่อุ้ยวิลัย มูลรังษี อายุ 85 ปี

กรณีสัมภาษณ์ผู้สูงอายุในหมู่บ้านเนื่องจากข้อมูลยังเป็นของเก่าดั้งเดิม รู้ประวัติศาสตร์ของชาวไตยองมากกว่าคนหนุ่มสาว ซึ่งปัจจุบันคนหนุ่มสาวก็พลัดถิ่นไปอยู่ต่างถิ่นกันไปแล้ว อีกประการหนึ่งคือคนหนุ่มสาวนำวัฒนธรรมใหม่ๆ เข้ามาในหมู่บ้านทำให้ประวัติศาสตร์ดั้งเดิมถูกกลืนกินไปเกือบสิ้น

ผลการวิจัย

อาหารของชาวไตยองที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สื่อให้เห็นว่าชาวไตยองได้มีอาหารที่เป็นของดั้งเดิมมายาวนานแล้ว ทั้งนี้อาหารของชาวไตยองมีความผสมผสานกลมกลืน ปรับเปลี่ยนไปกับยุคสมัย เปลี่ยนไปตามกาลเวลา จากคำบอกเล่าของ

Volume 6 Number 2, July 2018

ชาวบ้านชุมชนบ้านดอนหลวง ตำบลแม่แลง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ได้กล่าวไว้ว่า อาหารของชาวลำพูนถือเป็นอาหารภาคเหนือดั้งเดิมที่ชาวลำพูนบริโภคกันมายาวนานตั้งแต่ที่อพยพมาตั้งรกรากที่จังหวัดลำพูน ชาวไตยองนิยมอาหารประเภทน้ำพริก แกง ต้ม นึ่ง ปิ้ง หมก ย่าง ที่ทำจากพืชผักสัตว์เลี้ยงในบริเวณบ้าน ปลูกกินเอง หรือหาตามท้องทุ่งนา ซึ่งการอยู่ตั้งแต่เกิดทำให้ชาวบ้านมีวัฒนธรรมทางอาหารที่เด่นชัด และเป็นเอกลักษณ์ของชาวไตยอง สรุปประเด็น ดังนี้

1. ชนิดของอาหารชาวไตยอง

แม่อุ้ยทองใบ ใจนา อายุ 75 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาศัยอยู่บ้านดอนหลวง เลขที่ 32/1 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน กล่าวว่า "อาหารของชาวไตยองเป็นอาหารประเภทพื้นบ้านบริโภคได้ทุกวัย เป็นอาหารที่หาง่ายตามรั้วบ้าน ทุ่งนา ป่าเขา เช่น แกงหน่อไม้ ซึ่งหน่อไม้หาได้จากกอไผ่ในป่าที่สามารถรับประทานได้ ตำเตา หรือตำเตา เป็นสาหร่ายน้ำจืดชนิดหนึ่งที่หาได้ตามแม่น้ำที่สะอาด ชาวบ้านจะไปหาปลาและหาเตามาประกอบอาหารรับประทานกันในครอบครัว" ฉะนั้นชนิดของอาหารย่อมเป็นการต้ม แกง เป็นต้น

ส่วนแม่อุ้ยทอง ปงรังสี อายุ 74 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาศัยอยู่บ้านดอนหลวง เลขที่ 32/7 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน กล่าวว่า "อาหารของแม่อุ้ยตั้งแต่เกิดคือแกงปูนา แกงไก่ แกงกบ ซึ่งหาได้ตามท้องทุ่งนา ผักต่าง ๆ ก็ปลูกเองหรือขึ้นตามรั้วบ้านทั่วไป ชาวบ้านที่นี่มีใจโอบอ้อมอารี ผักข้างบ้าน ริมรั้ว สามารถเก็บกินได้ หรือไปขอที่เพื่อนบ้านปลูกไว้ อาหารเหล่านี้สื่อถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวบ้าน มีคุณค่าทางจิตใจ และล้วนสื่อถึงการที่ผู้หญิงแสดงฝีมือการทำอาหารให้รับประทานกัน เรียกว่าเสน่ห์ปลายจวักนั่นเอง"

2. ลักษณะเด่นของอาหาร แสดงถึงอัตลักษณ์เกี่ยวกับอาหารของชาวไตยองไว้อย่างดีนั่นคือ อาหารที่นำมาให้นักท่องเที่ยวหรือแขกผู้มาเยือนนั้น เช่น แกงหน่อไม้ใส่น้ำปู ตำเตา น้ำพริกปลาจี่ น้ำพริกอ่อง น้ำพริกปลาร้า แกงแค แกงกบ แกงหยวกกล้วย เป็นต้น ส่วนรสชาตินั้นชาวบ้านจะปรับให้ถูกปากกับนักท่องเที่ยวหรือแขกผู้มาเยือนโดยไม่ให้มีที่ติเลย จากการให้สัมภาษณ์ของแม่อุ้ยท่านหนึ่ง ความว่า ถ้ามีแขกมาเยือนไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ นั้น ที่นี่จะให้แขกเลือกเองว่าจะรับประทานอะไร สั่งมาได้ ทางชาวบ้าน

ก็สามารถทำให้ได้ แต่ต้องเป็นอาหารพื้นเมืองของชาวไตยองจริงๆ หรืออาหารเหนือของชาวจังหวัดลำพูนจริงๆ แต่ทว่าแขกผู้มาเยือนนั้นไม่รู้จักอาหารเหนือของจังหวัดลำพูน หรืออาหารของชาวไตยอง ชาวบ้านก็จะนำเสนอเอง และทำมาให้รับประทานกันอย่างเต็มใจ ซึ่งแขกผู้มาเยือนจะประทับใจกลับไปอย่างปลื้มปิติปลื้มใจ (แม่อุ้ยไขแก้ว หาญขว้าง อายุ 80 ปี กล่าว)

3. รสชาติของอาหารของชาวไตยอง อาหารพื้นบ้านของชาวไตยองล้วนมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม มีคุณค่าทางจิตใจที่ควรค่าอนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลานได้สืบทอดกัน ดังเช่นแม่อุ้ยมอญ อักเจริญ อายุ 79 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาศัยอยู่บ้านดอนหลวง เลขที่ 31 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ได้ให้สัมภาษณ์ว่า "อาหารพื้นบ้านของชาวไตยอง ล้วนมาจากฝีมือของชาวบ้าน และล้วนมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมก็คือวัฒนธรรมการกิน กินเป็นครอบครัว แต่ที่ว่าครอบครัวอาจหมายถึงทั้งหมู่บ้านเลยก็ว่าได้ กล่าวคือ นั่งกินกันเป็นกลุ่มใหญ่ หลายๆ ครอบครัวมารวมกัน ผู้หญิงเป็นทำอาหาร ผู้ชายนั้นนั่งสนทนากันเรื่องครอบครัว การเมืองการปกครอง เป็นต้น อาหารที่พวกแม่ๆ มักกินกันนั้น เช่น น้ำพริกน้ำปู น้ำพริกปลาจี่ ซึ่งน้ำปูก็ทำเอง เคี่ยวเอง ปลาจี่ก็ปลาที่ไปหามาจากแม่น้ำแล้วนำมาจี่ (จี่ หมายถึง ย่างให้สุก) แล้วตำเข้าไปกับน้ำพริก และมีผักต่างๆ ที่กินกับน้ำพริกทั้งสดและต้ม ลวก เหล่านี้ล้วนเป็นเอกลักษณ์ทางอาหารของชาวไตยองอย่างพวกแม่ๆ ทั้งหลายเหล่านี้" รสชาติของการหารจะเป็นกลางๆ ไม่เผ็ดมากไป ไม่หวานมากไป เพราะอาหารบางอย่างต้องทำไปให้นักท่องเที่ยวต่างถิ่นรับประทาน

อาหารของชาวไตยองมีเอกลักษณ์ทางรสชาติที่โดดเด่นไปทางนุ่มละมุนไม่เผ็ดจัดจ้านจนเกินไป ความแตกต่างของรสชาติอาหารก็ขึ้นอยู่กับผู้ปรุงว่าจะปรุงอย่างไรให้ถูกปากตนเองและผู้อื่นในครอบครัวหรือแขกที่มาเยือน อาหารของชาวไตยองมีลักษณะพิเศษที่มีส่วนผสมของสมุนไพรต่างๆ ที่ผสมให้เข้ากับอาหารแล้วมีรสชาติที่ไม่เหมือนใคร เช่น ลาบปลาจ่าว หมายถึงลาบปลาที่สุกแล้ว ซึ่งใส่สมุนไพรหลายชนิดที่ไม่สามารถระบุได้เหมือนเคล็ดลับของการทำอาหารนั่นเอง แม่อุ้ยชอบทำลาบปลาเพราะคนในบ้านจะช่วยกันคนละไม้คนละมือ มีความสุขดี (แม่อุ้ยไขแก้ว หาญขว้าง อายุ 80 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาศัยอยู่บ้านดอนหลวง เลขที่ 104 หมู่ 7 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน กล่าว)

Volume 6 Number 2. July 2018

ชาวไทยองนิยมอาหารประเภทน้ำพริก แกง ต้ม นึ่ง ปิ้ง หมก ย่าง ที่ทำจากพืชผัก สัตว์เลี้ยงในบริเวณบ้านเช่นเดียวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทยวน เช่น แกงแค ไก่ แกงหยวกกล้วย แกงอ่อม น้ำพริกผักนึ่ง เป็นต้น ซึ่งเป็นอาหารที่กล่าวได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของอาหารล้านนา รับประทานกับข้าวเหนียว ส่วนอาหารเดิมของชาวเมืองยองประเทศพม่าที่สืบทอดต่อมาถึงปัจจุบันเป็นอาหารประเภทผักที่หาได้ตามฤดูกาลในท้องถิ่น เช่น ผักกูด เตา ใช้ยำหรือแกง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. การเล่าขานเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะ เป็นแหล่งข้อมูลที่น่าสนใจดังนั้นควรมีการศึกษาจากแหล่งข้อมูลดังกล่าว และบันทึกไว้เพื่อเป็นการไม่ศูนย์หายของข้อมูล

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงประเด็นในการศึกษาประวัติศาสตร์เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาหารของชาวไตยองที่ยาวนานของบ้านดอนหลวง อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ปรากฏจากการเล่า จากเอกสารที่ปรากฏ ดังนั้นจึงสามารถศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่นๆอีก ทั้งในชุมชนเมือง ชุมชนชนบท เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

สนม ครุฑเมือง และคณะ. (2553). สารานุกรมวิถีชีวิตวัฒนธรรมไตยอง จังหวัดลำพูน ฉบับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอป่าซาง หมู่ 7 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน, 12 สิงหาคม 2561

ศูนย์ 3 วัยสานสายใยรักแห่งครอบครัวมะกอก ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

หนังสือ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “คนยอง” ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพ พระครูเวหวันพิทักษ์ (เขื่อนคำ อตฺตสนฺโต). 2549

ให้ข้อมูลโดย แม่อุ้ยทองใบ ใจนา อายุ 75 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บ้านดอนหลวง เลขที่ 32/1 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน, 12 สิงหาคม 2561

ให้ข้อมูลโดย แม่อุ้ยทอง ปงรังสี อายุ 74 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บ้านดอนหลวง เลขที่ 32/7 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง
จังหวัดลำพูน, 12 สิงหาคม 2561

ให้ข้อมูลโดย แม่อุ้ยมอญ อักเจริญ อายุ 79 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
บ้านดอนหลวง เลขที่ 31 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน,
12 สิงหาคม 2561

ให้ข้อมูลโดย แม่อุ้ยไขแก้ว หาญข้าวาง อายุ 80 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
บ้านดอนหลวง เลขที่ 104 หมู่ 7 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน,
12 สิงหาคม 2561

ให้ข้อมูลโดย แม่อุ้ยนันทนา ศรีพงษ์ อายุ 75 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
บ้านดอนหลวง เลขที่ 15 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน,
12 สิงหาคม 2561

ให้ข้อมูลโดย แม่อุ้ยสายบัว เรือนเป็ง อายุ 61 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
บ้านดอนหลวง เลขที่ 15/ 2 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน,
12 สิงหาคม 2561

ให้ข้อมูลโดย แม่อุ้ยวิลัย มูลรังษี อายุ 85 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
บ้านดอนหลวง เลขที่ 14 หมู่ 7 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน,
12 สิงหาคม 2561

ให้ข้อมูลโดยเจ้าของร้านอาหาร ร้านลาบแม่บัวถา และร้านลาบแม่บัวลอย บ้านป่าซาง
ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน, 12 สิงหาคม 2561